قرابادین شفائی

معجون بزوری از تالیفات حکیم ... الالقاب وحید
عصر و زمان میرزا محمد تقی حکیم باشی بجهة ازدیاد
قوة باه و بجهة بهم آمدن اولاد که بر گزنده باشد و بجهة
استمساک منی قوی الاثر است و لذت جماع را
بسیار می‌کند صفته تخم ورد تخم سلجم تخم مار
تخم کتان تخم اسفست تخم وجر تخم بلبول
موحلوی بوزیدان قطار ... بوزدان
لسان العصافیر سعال ... مثقال دار فلفل
حلبه ... عسل مصفی ... الادویه
بقوام معهود معجون سازند

از تالیفات ... حکیم ...
[illegible]
... بعد گرم کردند ...
... عرق ... جفت ...
کلاه کنند ... از ...
... یاد ...
مرتب ...

هو حب ... بعنبر ... بر
حرزه رد ... ۲ ... ۲ ... ۲ ... ۲ ... ۲
... ۲ ۲ ۲ ۲
... وقت خواب از پنج
... بیست ...
۲۳

معجون فلاسفه ملا عبدالعظیم دامه

صحی [illegible]

فلفل دارفلفل زنجبیل دارچینی پوست بلیله امله سعد سلیخه بهمن عرق بابونه

۳ ۲ ۳ ۵ ۵ ۵ ۱ ۲

گل بابونه کودالورد خصیة الثعلب مویز منقی مغز حلغوزه

۵ ۳ ۵ ۱۵ ۱۰

مویز منقی عسل مصفی

۳۰ ۲۰۹۲

سفوف عفص

هو الشافی چهار جزو در شیر آب با ضعف [illegible]

کوبیده ترشیده

کاکنج تخم خیار تخم خرفه تخم کاهو تخم هندوانه قرص کاکنج حل نمع

۵ ۲ ۲ ۲ ۳ ۱

تا هفت روز مداومت نمایند غذا نان به ... با ماست کاو چکیده

اگر وقت خربزه باشد یک روز خربزه بخورد دیگر روز ماست کاو چکیده

والا عادت نخورد

سوختن ما[illegible] کبود نسخه فلفلی که در سرکه خوابیده شده باشند بخار آب که سنگ ریزه تا فقده به او ... باشند

هر یک ارزنه تا ... برای درد دندان ... دندان گذارند مفید است و اگر بخار آب ... دندان ... مجرب است

کاتب و ناقل. عاقرقرحا برای کرم خوردن دندان مجرب است که ... باشند

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الحكيم العليم والصلوة على من اوتي الحكمة والكتاب الكريم
وهو يشفي بلطفه السقيم وانه لعلى خلق عظيم وعلى اله الهادين الى
الصراط المستقيم اما بعد پوشيده نماند كه فقير حقير مظفر بن محمد الحسيني
الشفائي در مدت مديد تركيب چند كه در معالجات امراض ازان گزير نبود
جمع كرده بود خواست كه در سلك ترتيب در آورد بعضي از مركبات
مناسبه در هر باب از كتب مؤلفه معول عليها از حكماي متقدمين
ومتاخرين منتخب ومترجم نموده بان منضم كرد تا كتاب جامع ومستغني
از ساير قرابادينات باشد بترتيب حروف تهجي مرتب ساخت مامول
از كرم كرام آنكه چون بسهوي اطلاع يابند بر قلم شفقت اصلاح كنند واين
كمينه مع قلة البضاعة والاعتراف بالعجز والجهالة عيب نفرمايند والله
ولي الهداية والتوفيق ومنه باب الالف انوشدارو اعضاي رئيسه را
قوت دهد وخفقان ونفث دم را نافع بود وفرح آورد ونگراني كه

واشتهاى

انوشدارو

واشتهاى طعام آورد پس از طعام و پيش از طعام توان خورد
صفته گل سرخ شش درم سعد كوفي پنج درم قرنفل مصطكي
اسارون سنبل الطيب از هر يك سه درم قاقله كبار قاقله صغار زرنب
دارچيني بسباسه جوز بوا قرفه زعفران از يك دو درم آمله مقشر
يك رطل قند وعسل مناصفة صد وهشتاد مثقال آمله را در شير
خيسانيد يك شبانروز پس بشويند و در ده رطل آب بجوشانند تا دو ثلث
شود واز قرار آب بيرون كنند و با قند وعسل صاف بقوام آورند و ادويه را
كوفته و بيخته بان بسرشند انوشداروى لؤلؤى تقويت قلب كند و معده
و دماغ را قوت دهد صفته مرواريد ناسفته بسد يشب سعد كوفي
اذخر از هر يك دو مثقال عود خام سه مثقال و نيم طباشير ساج
سنبل الطيب گل ارمني ابريشم مقرض از هر يك سه مثقال زعفران
دو مثقال عنبر اشهب نيم مثقال شير آمله سي مثقال قند وعسل
سه وزن ادويه تركيب سازند اسطون صغير نافع است از جهة
سل و وجع بطن وحمى مختلفه وربع وقولنج و وجع رحم و برودت
بدن صفته افيون مصري چهار درم اقاقيا فلفل ابيض ده درم
فرفيون سه درم سنبل الطيب ده درم عسل صاف بقدر احتياج
ادويه را كوفته و بيخته چنانچه رسمست بعسل معجون سازند شربتى

اسطون صغير

یکمثقال انقردیا نافع است جهة فالج واسترخا و لقوه و دماغ را
از خلط ردیه پاك میکند و ذهن را تیز کرداند و عقل را زیاده میکند
صفته سنبل الطیب سلیخه سادج هندی مورد دارچینی ترکی زعفران
افثیمون تفاح اذخر تر بوند چینی حب بلسان قرنفل از هر یکی دو درم
حب البان مقشر زنجبیل از هر یکی دو درم مصطکی عسل بلادر نوفل از
هر یکی درم غاریقون دو درم صبر سقوطری ده درم ابرسا پوست
پوست بیخ رازیانه سه رطل سرکه کهنه نیم رطل پوست بیخ رازیانه را
سه شبانه روز در سرکه خیسانند پس بجوشانند و بعد از سه جا
جوش از آتش فرو گیرند و از سرکه را صاف کرده در دیگ ریزند و با سه
رطل و نیم عسل مصفی باتش نرم بجوشانند تا بقوام اید و ادویه را کوفته
بیخته با آن ممزوج سازند و بگذارند و بعد از شش ماه استعمال نمایند
شربتی یك درم با آب نیم گرم انقردیای کبیر فالج و لقوه و صرع و نسیان
و جمیع امراض بلغمی را نافع باشد و هاضمه را قوت دهد و باه را زیاده
کند صفته عاقرقرحا شونیز قسط فلفل دار فلفل وج از هر یك ده درم
سداب جنطیانا حلتیت زراوند مدحرج حب الغار جند بیدستر
شیطرج هندی خردل از یك پنج درم عسل بلادر چهار درم و نیم
داروها را کوفته و بیخته با روغن گردکان چرب کنند و با عسل بلادر

مسروفن

وسروفن ادویه عسل صاف بسرشند و بعد از شش ماه استعمال
نمایند انقردیای کبیر صغیر منافع این قریب بمنافع کبیر است صفته هلیله
سیاه پوست بلیله از هر یکی ده درم سعد کوفی سنبل الطیب کندر
وج فلفل زنجبیل عسل بلادر از هر یك پنج درم داروها را کوفته
و بیخته بروغن بادام چرب کرده و با عسل بلادر سروفن ادویه
عسل صاف بسرشند و بعد از شش ماه استعمال نمایند انقردیای دیگر
که پیران را نافع باشد و سیاهی موی را محافظت کند صفته هلیله سیاه
امله مقشر از هر یکی و شش درم شونیز پست و چهار درم
طباشیر سعد کوفی عسل بلادر از هر یکی شش درم هیل هفت درم
فلفل دار فلفل زنجبیل فلفلمویه انیسون از هر یکی وانزده درم
شش درم فانید را در آب گرم بگدازند و ادویه را کوفته و بیخته
عسل بلادر را با آن مخلوط کنند و بعد از شش ماه استعمال نمایند
انقردیای دیگر که مصروع را بغایت نافع است صفته پوست
هلیله کابلی بلیله امله مقشر کشنیز اسطوخودوس از هر یك پنج درم
جند بیدستر یکی درم عود صلیب زنجبیل صعتر عسل بلادر از
هر یکی درم عسل صاف سروفن ادویه بطریق معهود معجون
سازند امروسیاه جگر و سپرز را سود دارد و سده بکشاید و بول

شربتی یکمثقال
شربتی یکمثقال پوست بلیله
انقردیا
امروسیاه

براند و سنگ از گرده و مثانه پاک کند و در ابتدای استسقا نافع بود
صفته زرنب کرمانی دوقو عود بلسان سلیخه فرهمانا اذخر فقاح کرفس از هر یک ده درم قسط فلفل دار فلفل از هر یک پنج درم مر صافی
سه درم حب الغار ده عدد وج زعفران از هر یک دو درم کوفته
و بپخته بعسل صاف ببرشته شربتی بکفندق در ابکرم نافع اثاناسیا
بود اثاناسیای کبری اوجاع طحال و کبد و معده و اسهال بلغمی و سعال
مزمن و نفث الدم و خدر و وجع کلیه و مثانه و دبر و بواسیر را نافع
بود و بادها بشکند و دردهای صعب تعب را نافع بود صفته فرفیون
زعفران جند بید ستر بزر البنج قسط فرهمانا خشخاش غافث شاخ
داشت بز کوهی محرق جگر کرات خشک کرده مجموع مساوی در آنچه
کوفتنی است بکوبند و آنچه گداختنی است بشراب بگدازند و با عسل
معجون سازند و بعد از شش ماه استعمال نمایند شربتی نیم مثقال
تا یک درم باب سیب اثاناسیای صغری منافع این ترکیب قریب بمنافع
کبریست صفته میعه زعفران قسط سنبل افیون سلیخه از هر یک
چهار درم عصارهٔ غافث هشت درم اصل السوس دوازده درم
کوفته و بپخته بعسل صاف معجون سازند شربتی مقدار یک فندق اطریفل
و بنسخه دیگر عود بلسان و مر از هر یک چهار درم اضافه نموده اند اطریفل کبیر

بواسیر را نافع باشد و لون را نیکو کند و باه را زیاده گرداند و معده
مثانه را قوت دهد و طعام را هضم کند صفته هلیلهٔ سیاه پوست
بلیله هلیله کابلی امله مقشر فلفل دار فلفل از هر یک سی درم
بسباسه بوزیدان شیطرج هندی شقاقل مصری تودری سرخ
تودری زرد لسان العصافیر مغز حب القلقل کنجد مقشر خشخاش
سفید بهمنین از هر یک ده درم کوفته بروغن بادام یا روغن گاو
چرب کنند و بعسل ببرشته و بعد از دو ماه استعمال نمایند اطریفل
صغیر استرخاء معده و بواسیر را نافع بود و بوی دهن را نیکو کند
و لون را صافی کند صفته پوست هلیله کابلی پوست بلیله پوست هلیله
زرد و هلیله سیاه امله مقشر مساوی کوفته و بپخته بروغن بادام
چرب کنند و با سه مقدار عسل ببرشته شربتی دو درم اطریفل
کشنیزی معده را قوت دهد و درد سر و درد چشم و درد گوش
که از بخار بود نافع است صفته پوست هلیله کابلی هلیله سیاه اطریفل مقل
هلیله زرد پوست بلیله امله منقی کشنیز خشک مساوی کوفته
و بپخته با روغن گاو چرب کرده با سه مقدار عسل ببرشته و بعد
دو ماه استعمال نمایند اطریفل مقل جهة بواسیر عظیم نافع است
صفته پوست هلیله زرد امله منقی پوست بلیله از هر یک ده درم

مقل سی درم مقل را در آب کنند تا بگدازند و شصت مثقال عسل اضافه نموده
بجوشانند تا بقوام آید و داروها کوفته و بیخته بدان بسرشند اطریفل مقل ملین
طبع را نرم کند و بواسیر را نافع بود صفته پوست هلیله کابلی هلیله سیاه امله بلیله
مقشر افتیمون اسطوخودوس از هر یک ده درم مقل فلوس خیار شنبر از هر یک
سی درم مقل و فلوس را به آب حل کنند و با عسل بقوام آرند و داروها را
کوفته و بیخته با روغن بادام چرب کرده معجون سازند اطریفل دیدان کرمهای بزرگ
و خورد را و حب القرع را بکشد صفته برنگ کابلی ده درم تربد حب النیل
قسط تلخ از هر یک پنج درم فلفل ترمس افسنتین ده مثقال ترکی افتیمون نمک
نبطی خردل تخم حنظل سعد کوفی داس از هر یکی درم کوفته و بیخته با دو مقدار
از آن عسل بسرشند و شربتی از دو مثقال تا چهار مثقال بحسب مزاج
نافع بود اطریفل مقل دیگر پوست هلیله زرد هلیله سیاه امله منقی مقل ازرقی
از هر یک پنج درم تربد سفید هفت درم مصطکی سه درم بلیله بیست درم
عسل نیم من مقل را در آب کنند تا حل سازند و داروها کوفته و بیخته بروغن
بادام چرب کنند و با عسل بقوام آرند و معجون سازند شربتی هر شب
دو مثقال اطریفل افتیمونی بیماریهای سوداوی را عظیم نافع است و سیاهی
موی را نگاه دارد تا زود سفید نشود صفته پوست بلیله پوست هلیله
کابلی امله از هر یک ده درم سنا مکی تربد سفید افتیمون از هر یک پنج درم

شیطرج هندی سه درم بسفایج فستقی یک درم انیسون نمک هندی
از هر یک دو درم کوفته و بیخته بعسل بسرشند شربتی یک مثقال تا چهار درم
توان خورد اطریفل غددی خنازیر و خناق را نافع است صفته هلیله سیاه
پانزده درم بلیله تربد سفید امله غددی که در گردن گوسفند میباشد
خشک کرده از هر یک پنج درم افتیمون ده درم بسفایج فستقی اسطوخودوس
سنا مکی از هر یک هفت درم شیطرج زرنباد غاریقون نوشادر از هر یک
سه درم انیسون مصطکی خیربوا جوزبوا قرنفل سنبل الطیب از هر یک سه
درم کوفته و بیخته بعسل بسرشند شربتی پنج درم توان خورد اطریفل
ماهانی بهق و برص سفید را سود دارد و سیاهی موی را نگاه دارد
و امراض بلغمی را نافع باشد صفته پوست هلیله کابلی بیست درم پوست بلیله
امله مقشر از هر یک ده درم برنگ کابلی مقشر پانزده درم شیطرج هندی
سعد کوفی زنجبیل از هر یک سه مثقال سادج پنج درم بسفایج اسطوخودوس
از هر یک هفت درم غاریقون شش درم قسط سه درم مصطکی کندر انیسون
قرنفل خیربوا جوزبوا از هر یکی ده درم فلفل دار فلفل نانخواه مشک از هر یک
چهار درم کوفته و بیخته بعسل بسرشند شربتی از سه درم تا پنج درم
اطریفل دیگر عرق مدینه را سود دارد و اگر ده روز استعمال نمایند این علت را
پاک کند صفته هلیله کابلی پوست بلیله امله مقشر تربد سفید از هر یک پنج

ایارج فیقرا

قنبیل مساوی کوفته و بیخته بروغن بادام چرب کند و با عسل سرشند
شربتی سه درم **ایارج فیقرا** اعضای غذا را پاک کند و فضول دماغ
پاک کند و لقوه و گرانی گوش و زبان و استرخاء مثانه و معده و سایر اعضا
و اوجاع مفاصل و قولنج را نافع بود **صفته** سنبل دارچینی عود بلسان
حب بلسان سلیخه اسارون مصطکی زعفران از هر یک جزوی صبر
سقوطری دو وزن ادویه دیگر شربتی دو درم بعسل و آب گرم **ایارج لوغاذیا**
صرع و مالیخولیا و فالج و سکته و لقوه و تشنج و جذام و داء الفیل و برص
و بهق و وباء و سعفه و صداع و شقیقه و دوار و صمم و شهوه کلبی و عسر
النفس و درد گرده و مثانه و نقرس و وجع مفاصل و عرق النسا
و درد گوش و داء الثعلب و داء الحیه و ریشهای کهن بد را نافع باشد
و حیض بگشاید و مبارک است و اسهال او بی زحمت است **صفته** شحم
الحنظل پنجدرم پیاز عنصل مشوی غاریقون سقمونیا خربق سیاه
اشق اسقوردیون از هر یک چهار درم و نیم افتیمون کمادریوس مقل
صبر از هر یک سه درم حاشا غاریقون ساذج هندی فراسیون
جعده سلیخه فلفل سفید جاوشیر مر صاف جاوشیر جندبیدستر
فطراسالیون زراوند طویل عصاره افسنتین فرفیون سنبل حاما
زنجبیل از هر یک دو درم جنطیانا اسطوخودوس از هر یک یکدرم و نیم

کوفته

ایارج لوغاذیا

کوفته بعسل سرشند شربتی چهار مثقال باب گرم و عسل بعد از
شش ماه استعمال نمایند **ایارج لوغاذیای متعارف** منافع هر دو نفع
یکی است **صفته** شحم حنظل سقمونیا صبر از هر یک پانزده درم
بصل الفار هشت درم افتیمون غاریقون خربق سیاه از هر یکده درم
حاشا ده درم فراسیون بسفایج سلیخه از هر یک هفت درم فلفل سیاه
دار فلفل سنبل زعفران دارچینی مر فطراسالیون از هر یک چهار
درم جاوشیر سکبینج عصاره افسنتین اسطوخودوس کمادریوس
اسقوردیون از هر یک پنجدرم زنجبیل جندبیدستر زراوند طویل
جنطیانا ایرسا [?] از هر یک سه درم کوفته و بیخته بعسل سرشند و بعد از
ششماه استعمال نمایند شربتی چهار درم با یکدرم نمک طعام در طبیخ
افتیمون **ایارج جالینوس** نفع این از ایارج لوغاذیا بیشتر است لقوه و فالج
و استرخاء معده و تشنج و امراض بلغمی و سوداوی را نافع بود و سلس
البول را باز دارد و اخلاط غلیظه و لزجه را از بدن پاک کند **صفته**
شحم الحنظل بصل الفار اشق سقمونیا خربق سیاه فرفیون هیوفاریقون
از هر یک شانزده درم بسفایج کمادریوس افتیمون سلیخه از هر یک
هفت درم مر سکبینج زراوند طویل و مدحرج فلفل سیاه و سفید
دار فلفل دارچینی جاوشیر جندبیدستر فطراسالیون از هر یک

ایارج جالینوس

چهار درم کوفته و بیخته بعسل بسرشند شربتی چهار مثقال
اغبر لؤلؤیی جرب و سبل و شرناق و ضعف باصره را نافع باشد
صفته توتیای کرمانی شسته شیح محرق مغسول از هریکی ده درم
مروارید ناسفته شش درم نبات پنج درم صلایه کرده استعمال
نمایند اکتحین که قرحه و موسرج را نافعست صفته سفیداب ارزیز
هشت درم اقلیمیا نقره صمغ عربی از یکی چهار درم روی سوخته
یکدرم نشاسته افیون از هریکی دو درم صلایه کرده استعمال نمایند
اکتحین دیگر که همین منفعت دارد صفته شادنج مغسول سه درم نشاسته
اقلیمیای نقره افیون سرمه اصفهانی از هریکی درم صمغ عربی کتیرا
از هریک دو درم سفیداب ارزیر هشت درم صلایه کرده استعمال
نمایند ابکامه معده را قوت دهد و بلغم را دفع کند و اشتهای طعام
آورد صفته نان تازه گرم در کوزهٔ آب نهند بگذارند تا سرد شود
و بعد از آن در سرکه خمیر کنند در آفتاب نهند تا ده روز سرکه
بر سر او ریزند و ده روز دیگر دوشاب بر و شاب خمیر آن تازه کنند
و ده روز دیگر بشیره انگور خمیر آن تازه کنند و بعد از آن ادویه گرم
کوفته و بیخته بر سر وی ریزند و چون خواهند که ابکامه بیقوت گردد
ازین خمیر یکمن بگیرند و سه من سرکه کهنه بر سر آن کنند و کیسهٔ

اغبر
اکتحین
ابکامه

پر از داروهای گرم نیم کوفته در آن اندازند و چهل روز در آفتاب
بگذارند و بعد از آن استعمال نمایند باب الکباء و با دمهرج برودت معده
و جگر و رحم و احتباس طمث را نافع بود و ریاح غلیظه عظیم را دفع
کند و سده جگر و سپرز بگشاید صفته زنجبیل دو درم عقرقرحا افیون
جند بید ستر عاقرقرحا فلفل دار فلفل سلیخه هوم المجوس بزرالبنج
قسط تلخ لبنی جاوشیر زعفران از هریک شش درم حلبه هشت درم
بادنجرویه مکی از هریکی و انزروت ده درم مروارید ناسفته دو درم عسل
دو وزن ادویه بطریق معهود معجون سازند برشعثا نسخه شیخ
ابو علی سینا از کام و نزله را نافع بود او جاع را ساکن و قطع رفث خون
کند صفته فلفل سفید بزرالبنج از هریک بیست مثقال افیون ده
مثقال زعفران پنج مثقال سنبل الطیب عاقرقرحا فرفیون از هریک
یکمثقال کوفته و بیخته با سه چندان عسل بسرشند و بعد از شش ماه
که در میان جو نهاده باشند استعمال نمایند بنادق البزور حرقه بول
و قروح کلیه و مثانه و عسر البول را نافع باشد صفته مغز تخم خیار
پنج درم مغز تخم خربزه ده درم مغز تخم کدو بزرالبنج تخم خرفه تخم خطمی
مغز بادام کثیرا نشاسته رب السوس خشخاش سفید گل ارمنی تخم کرفس
از هریک دو درم بکوبند و بنادق سازند شربتی سه درم بشراب خشخاش

باب الکباء
برشعثا
بنادق البزور

بخورند بنادق کندری اسهال معدی را نافع بود صفته مازوی سبز
یکدرم کند دکرمانج از هر یک پنجدرم افیون چهار درم حب الاس
پنجدرم کوفته و بیخته بنادق سازند بنادق بکی وجع قولنج باز دارد
و تسکین دهد صفته جند پدستر شونیز نانخواه کون افیون مثقال
کوفته و بیخته بلعاب بزر قطونا بنادق سازند هر یکی دو دانک پلپش
از تراکیب حکمای هندی است از جهت جذام عظیم النفع است صفته
هلیله سیاه شیطرج هندی از هر یک ده درم دارفلفل پنجدرم پلپش سفید
دو درم کوفته و بیخته بروغن بادام چرب کنند و بعسل بسرشند شربتی
یکمثقال بندر حلبی این ترکیب نیز از هند یانست و همان خاصیت دارد
صفته هلیله بلیله امله شیطرج از هر یک چهارده درم جوز بوا خیری
بوا فشو بکند ره قوفو ظفل نارمشک کندش عصاره اسفیل سادج
از هر یک هشت مثقال پلپش چهار مثقال کوفته و بیخته بفانید معجون
سازند شربتی یکمثقال برود حصرم جرب و بیاض و دمعه و سلاق
و سبل و ظفره را نافع باشد صفته توتیای کرمانی مغسول ده درم پوست
هلیله زرد زنجبیل زرد چوبه از هر یک پنجدرم دارفلفل مامیران
چینی از هر یک سه درم نمک هندی یکدرم کوفته بیخته بیخته بیست روز
در آب غوره پرورند و در سایه خشک کنند و دیگر باره کوفته و بیخته

استعمال

استعمال نمایند برود بنفشه جرب را نافع بود صفته بنفشه کشنیز خشک
بریان کرده صمغ عربی کثیرا از هر یک یکدرم نشاسته سه درم کوفته
و بیخته پنج نوبت در سرکه پرورند و خشک کنند و دیگر باره سایند
و بحریر بیخته استعمال نمایند برود وردی قرحه و موسرج را
نافع باشد صفته سفیداب ارزیر پانزده درم اقلیمیا ده درم صمغ
عربی هفت درم و نیم شادنج مغسول روی سوخته نشاسته
افیون از هر یک دو درم صلایه کرده استعمال نمایند برود دمعه
استخوان هلیله کابلی سه درم نمک اندرانی مازو از هر یک یکدرم
و نیم کوفته و بیخته استعمال نمایند برود پارشی قوت باصره را
بیفزاید و محافظت چشم کند صفته توتیا مغسول اقلیمیای نقره
از هر یک پنجدرم سنبل سادج زعفران از هر یک یکدرم مروارید
ناسفته دو درم کافور دو دانک مشک دانکی صلایه کرده استعمال
نمایند برود احمر چشم را خنک کند و سوزش باز دارد صفته شادنج
مغسول ده درم روی سوخته پنجدرم مروارید ناسفته یکمثقال
و دو دانک نبات یکدرم صلایه کرده استعمال نمایند برود اسود
دمعه باز دارد و بیاض را ببرد صفته سرمه توتیای مغسول
از هر یک دوازده درم مروارید ناسفته دو درم سادج هندی

یکدرم زعفران نیمدرم مرقشیثا هشت درم مشك وکافور
ازهریك دانکی صلایه کرده استعمال نمایند باسلیقون کبیر تاریکی
چشم وابتدای اب ودمعه وجرب وسبل وظفره وشرناق را نافع باشد
صفته کف دریا اقلیمیای نقره ازهریك ده درم نمك اندرانی ساذج
هندی سفیداب ارزیز فلفل دارفلفل سنبل الطیب سرمه اصفهانی
ازهریك دو درم نمك هندی قرنفل خولنجان ازهریك یکدرم صبر
سقوطری مامیثا مس سوخته ازهریك پنجدرم مامیران چینی
مرنوشادر زنجبیل ازهریك سه درم پوست هلیله زرد چهار درم
کوفته و بحریر بیخته استعمال نمایند باسلیقون صغیر منافع این قریب
بمنافع کبیر است صفته اقلیمیای نقره پنجدرم روی سوخته دو
درم ونیم سفیداب ارزیز نمك اندرانی نوشادر جعده فلفل دارفلفل
ازهریك نیمدرم کوفته و بحریر بیخته استعمال نمایند بنفسجی تاریکی
چشم ودمعه وجرب وحکه را نافع بود صفته شادنج مغسول دو درم
دم الاخوین دانکی روی سوخته دارفلفل سنبل الطیب ازهریك
نیم درم ساذج هندی دو دانك قاقله مشك ازهریك دانکی کافور نیم
دانك کوفته و بحریر بیخته استعمال نمایند برء یوما بعد را نافع باشد و
ضربان بنشاند وردع ماده کند و چشم را درهمان روز باصلاح آورد

صفته شیاف مامیثا انزروت ازهریك هشت درم کثیرا یکدرم
زعفران دو درم افیون نیم درم کوفته بحریر بیخته باب باران بسرشند
و در وقت حاجت بسفیده تخم مرغ حل کنند واستعمال نمایند بخور
بخوری که زکام ونزله را بازدارد صفته کندر میعه یابسه قسط
سند روس مساوی کوفته کلولها سازند و در اتش نهند و سر بخار
ان بدارند بخوری که زکام و نزله حاره را نافع بود صفته سپوس گندم
ارد جو ارد باقلا صندل سفید کل سرخ بنفشه کل کز ازهریك نیم
درم کافور دانکی کوفته در سرکه خیسانیده خشك کرده دیکر باره کوفته
و بیخته بکلاب سرشته حب سازند و در وقت حاجت بر اتش نهند
و سر بخار ان بدارند بخوری که مقوی ذهن و دماغ است وغشاوه ضعف
حواس را نافع بود صفته عود هندی قسط شیرین صندل سفید
ازهریك یك درم مشك وکافور ازهریك نیم درم کوفته و بیخته بکلاب
بسرشند وکلولها سازند و بخور کنند بخوری که بر ابستنی معین است
صفته میعه سایله زند حب الغار مساوی کوفته و بیخته بعسل بسرشند
و بعد از ظهر سه روز متوالی هر روز یکدرم بخور کنند و بعد از ان مباشرت
نماید بخوری که همین خاصیت دارد صفته سداب خشك کوفته باموم
کداخته و با پشم خرکوش بسرشند و بخور کنند بخوری که مشیمه و بچه مرده را

بیرون آورد صفته مرباند جاوشیر کوکرد مساوی کوفته و بیخته
بزهره کاو بسرشند وکلولها سازند ودر زیر طغار سوراخ کرده دود
کند وفرجرا بران سوراخ نهد پخته جوش بر ودت جکر معده ووجع ظهر
ومفاصل وقولنج ولقوه ونسیان ووجع کلیه را نافع باشد ولون را
صافی کند وبوی دهن خوش نماید وباه ومعده را قوت دهد وحفظ را
زیاده کند وبول براند وبادها بشکند صفته آب انکور دسیاه صد من
کوشت تلی فربه پخته پوست من عود خام ده درم جوز بوا زعفران
مصطکی خولنجان از هر یك پنجه درم سلیخه یك درم خیر بوا کبابه چینی
زرنباد فرنفل سعد کوفی بسباسه از هر یك سه درم زنجبیل دارچینی
سنبل الطیب عاقرقرحا از هر یك یکدرم عسل ده رطل کوشت را در آب
انکور بجوشانند تا مهرا شود وادویه نیم کوفته در کیسه کنند وسر کیسه را
نرم ببندند ودران دیك اندازند وهر لحظه دست بران بمالند و
یك رطل کلاب اضافه کنند وصاف سازند ودر خم ریزند وبعد از شش ماه
استعمال نمایند واکر خواهند مرغ وکبوتر بچه وکبك وامثال اینها اضافه
کنند وان کوشت کوسفند چیزی کم نکنند باب الثاء تریاق فاروق
وان را تریاق کبیر نیز کویند مضرت همه کزیدن افعی ورتیلا وسك دیوانه
وهمه جانوران زهردار را دفع کند ودافع مضرت همه زهرهای کشنده است

وجذام وفالج وصرع وسکته ولقوه ورعشه ومالیخولیا وضیق النفس
وخناق سوداوی وبلغمی واستسقا ویرقان سددی ودوار وصداع
وقولنج بلغمی ودرد کرده ومثانه بیرون آورد وسنك جکر وسپرز بکشاید
وحیض براند وبواسیر وبادهای غلیظ که در احشا بود دفع کند و
ورم صلب جکر وسپرز را تحلیل دهد وهیضه باز دارد وحب القرع را
دفع کند وشهوت کلبی ونافض وحمیات بلغمی وسوداوی وجمیع
امراض سوداوی وبلغمیرا نافع بود وحرارات غریزی را بیفزاید
وروح را قوت دهد وباهرا برانکیزد واما مقدار شربت تریاق کبیر
در مرضی انست که درد سر کهنه ودرد سینه وپهلو که سبب آن باد
غلیظ یا بلغم باشد مقدار یکنرمس با ماء العسل دهند وازجهة
کزیدن مار وعقرب وسك دیوانه ورتیلا یکمثقال در شراب دهند
وزنبور کزیده را در سرکه دهند ودر سرکه حل کنند وبر موضع
مالند وازجهة دفع مضرت ادویه سمیه مثل افیون وشوکران و
فرفیون وبنداسیج وامثال اینها در شراب دهند ودر یرقان سددی
یکنرمس در طبیخ اسارون دهند ودر استسقا یکفندق با سرکه ممزوج کرده
دهند وازجهة فالج ولقوه ورعشه در ماء الاصول دهند وازجهة
جذام در ماء الجبن دهند وخداوند حب القرع را در طبیخ فیصوم دهند

ودر نافض وحميات بلغمی وسوداوی یکمثقال با بکرم با شراب دهند
ودر قولنج ونفخ معده ومغص ریحی وسقوط شهوت وربو وانقطاع
صوت وبرص یکمثقال با ماء العسل یا شراب دهند ودر ضیق النفس
بسکنجبین عنصلی ودر صرع وصداع وشقیقه یکمثقال با بکرم دهند
وخداوند هیضه را دو دانک بشراب سیب دهند واز جهة اجتناب
طمث واخراج جنین میت در طبیخ ابهل یا مشک طرامشیع یا سداب دهند
ودر جمیع امراض اندیک ان یکطسوج ودیبادان یکمثقال باشد صفته
اقراص عنصل چهل وهشت مثقال اقراص افعی واند روخورون
وفلفل سیاه افیون دارچینی از هر یک بیست وچهار مثقال کل سرخ تخم
شلغم بری ایرسا غاریقون ربّ السوس روغن بلسان از هر یکی ده مثقال
مثقال وزعفران وزنجبیل ریوند چینی بنطافلون فودنج فراسیون
فطراسالیون قسط فلفل سفید اسطوخودوس بادر فلفل مشک طرامشیع
تفاح اذخر صمغ البطم سلیخه سنبل الطیب جعده از هر یک شش مثقال
لبنی تخم کرفس سیسالیوس حرف کمادریوس کمافیطوس نانخواه عصاره
لحیة التیس نادرین ساوج موقو جنطیانا رازیانه کل مختوم زاج محرق
حماماوج حب بلسان هیوفاریقون صمغ عربی قردمانا انیسون
اقاقیا از هر یک چهار مثقال جندبیدستر دوقو فتر قفر الیهود جاوشیر

قنطو

قنطوریون دقیق زراوند مدحرج سکبینج از هر یک دو مثقال عسل کرانکل
حاشا باشد دو رطل شراب ریحانی هشت رطل بغدادی عصاره
واقراص را در شراب خیسانند تا حل شود وعسل بر سر ان کنند وسه
شبانه روز بگذارند وبعد از ان ادویه را کوفته وبیخته بروغن بلسان
چرب کنند ودر دیگ بگیرند بسرشند وبعد از چهار ماه بلکه شش ماه استعمال
نمایند وبعضی گفته اند که پیش از پنج سال استعمال نباید وبعضی
گویند بعد از دوازده سال استعمال باید کرد وبعضی گویند که در غایت
قوت وخوبی باشد تا سی سال وچون سی سال گذشت تا شصت سال
فوق وحکم ان باقی باشد وبعد از شصت سال حکم ان چون حکم معاجین
کبار باشد واز جهة جمیع امراض مذکوره نافع باشد مگر دفع سموم و
گزیدن جانوران تریاق گل مختوم کسی را که زهر داده باشند این بدهند
فی الحال تا بدن او از زهر پاک شود وبدین توان دانست که زهر
داده اند یا نه اگر زهر داده باشد فی الحال قی آورد واگر نه نه صفته گل مختوم حب الغار
ایرسا مساوی کوفته وبیخته بروغن گاو چرب کنند وبعسل بسرشند
شربتی مقابل یک فندق بخورند تریاق اربعه دفع مضرت جانوران
زهردار کند وبادها بشکند وتسهیل ولادت وقولنج بگشاید واخراج
جنین میت کند وجمیع امراض بارده را نافع باشد صفته جنطیانا ای

تریاق اربعه

رومی حب الغار زراوند طویل مرمکی مساوی کوفته و بیخته بعسل معجون
سازند شربتی یکمثقال در آب گرم استعمال نمایند تریاق ثمانیه بعد از
تریاق اربعه ساخته اند و منافع آن بیشتر از تریاق اربعه است صفته
زراوند طویل ریوند چینی پوست بیخ کبر حب الغار مر صاف قسط تلخ
جنطیانا زردچوبه مساوی کوفته و بیخته بعسل معجون سازند شربتی
یکمثقال تناول نماید تریاق سرطان گزیدن سگ را نافع بود صفته سرطان محرق
ده درم کندر جنطیانا از هر یک پنج درم کوفته و بیخته بعسل بسرشند شربتی
یکمثقال تریاق عسکر جهة گزیدن عقرب نظیر ندارد صفته پوست بیخ کبر
جنطیانا زراوند مدحرج افسنتین رومی طرخشقوق مساوی کوفته
و بیخته دو درم از آن سفوف سازند و بخورند تریاق دیگر که همین منفعت
دارد صفته تخم سداب زراوند طویل حب الغار جنطیانای رومی
پوست بیخ کبر افسنتین زردچوبه فاشرا مساوی کوفته و بیخته بعسل
معجون سازند تریاق دیگر که همین خاصیت دارد صفته مغز گردکان
سیر از هر یک دو درم سداب حلتیت مر از هر یک یکدرم کوفته با انجیر
معجون سازند شربتی سه درم بشراب بخورند تریاق دیگر که در گزیدن
عقرب نفع تمام دارد صفته جنطیانا زراوند طویل حب الغار مرمکی
قسط فودنج سداب جند بیدستر عاقرقرحا شونیز زنجبیل فلفل حلتیت

تریاق ثمانیه

مساوی

مساوی کوفته و بیخته بعسل بسرشند و معجون کنند شربتی مقابل یکجوز
بشراب استعمال نمایند تریاق دیگر که همین خاصیت دارد صفته زراوند
مدحرج پوست بیخ کبر از هر یک نیم درم کوفته و بیخته بشراب بنوشند
تریاق دیگر از جهة گزیدن رتیلا نافع باشد صفته شونیز ده درم دوقو
زیره کرمانی از هر یک پنج درم ابهل جوز السرو از هر یک سه درم سنبل
الطیب حب الغار زراوند مدحرج حب بلسان دارچینی جنطیانا
تخم فوقی تخم کرفس از هر یک دو درم کوفته و بیخته بعسل بسرشند شربتی
مقدار یکجوز بشراب کهنه تریاق دیگر در گزیدن عقرب مساوی تریاق
کبیر است صفته انیسون ده درم فلفل سه درم زراوند مدحرج جند
بیدستر از هر یک یکدرم و نیم کوفته و بیخته بشراب معجون سازند شربتی
مقابل یکجوز تریاق دیگر که در گزیدن عقرب نافع باشد صفته ریوند چینی
زراوند طویل پوست بیخ کبر عاقرقرحا مساوی کوفته و بیخته شربتی
یکدرم سفوف سازند و استعمال نمایند تریاقی که دافع افیون و بنگ است
صفته حلتیت جند بیدستر ابهل فلفل مساوی کوفته و بیخته بعسل
معجون سازند شربتی مقابل یکفندق در شراب کهنه نافع باشد تریاق
درون مروارید ناسفته مرجان کهربا عقیق یشب عاج طباشیر طرانیث
کشنیز خشک بریان کرده صندل سفید بهمنین فوفل سعد زیره کرمانی تخم

تریاق دافع افیون

تریاق درون

مصطکی کرویا انوی سبز گل ارمنی شادنج عدسی صمغ عربی از
کنار ارد سنبل حب الاس برادر عناب بریان کرده پوست پرون پسته
پسته عجم زبیب از هر یک نیم درم ورق نقره یکدرم تخم خرفه بریان کرده
خشخاش سفید دانه انگور بزرگ از هر یک پنجدرم عود خام بزر البنج
از هر یک دو درم رب به شیرین رب سیب رب مورد مساوی کوفته
معجون سازند واستعمال نمایند **باب الثاء ثیادریطوس** اوجاع کبد
ومعده وطحال وکلیه ورحم ونسیان وتاریکی چشم وربو وصداع
وجذام وصرع وبرص ولقوه ورعشه وفالج وجمیع امراض عفنه
مزمنه وانواع سوء المزاج بارد رطب را نافع بود وقولنج بکشاید و ثیادریطوس
استسقای که از سردی وضعف جگر باشد زایل کرداند واسهال
بی مشقت باشد وادرار حیض وبول کند وسنگ گرده ومثانه بریزاند
وحرارات غریزیرا تقویت کند وسده جگر وسپرز بکشاید ونکرا نیکو
کرداند صفته صبر سقوطری پانزده درم غاریقون بیست درم زعفران
دارچینی وج مصطکی روغن بلسان از هر یک سه درم ریوند چینی
یکدرم ونیم عود بلسان فرفیون فلفل سیاه وسفید دارفلفل ترجنطیا
حب بلسان فقاح اذخر موحماما از هر یک دو درم کمادریوس قسط
افثیمون از هر یک چهار درم اسارون سلیخه سقمونیا از هر یک شش مثقال ونیم

سنبل

سنبل سه درم ونیم ادویه را کوفته بیخته بروغن بلسان چرب کنند و
با سه چندان عسل بسرشند شربتی چهار مثقال بعد از شش ماه و
قوت این معجون تا چهار سال باقی ماند **ثیادریطوس دیگر** منفعت این
قریب بمنافع اولست صفته صبر سقوطری سی درم غاریقون بیست و
دو درم زعفران وج دارچینی مصطکی سورنجان سلیخه از هر یک
سه درم کمادریوس فلفل ابیض اسارون عود بلسان از هر یک دو درم
فلفل سیاه جند بید ستر از هر یک چهار درم ریوند چینی مو سنبل
از هر یک یکدرم عسل سه وزن ادویه شربتی چهار درم باب گرم **باب**
جوارش شهریاران **الجیم جوارش شهریاران** سردی جگر ومعده وقولنج وعسر البول را نافع باشد
صفته قرنفل دارچینی سلیخه سنبل الطیب جوز بوا هیل مصطکی
قاقله حب بلسان زعفران از هر یک چهار درم ونیم سقمونیا سه درم
ونیم تربد سفید حب النیل از هر یک هشت درم قند سفید بوزن
ادویه کوفته وبیخته بعسل بسرشند شربتی چهار مثقال با بکرم نیم
جوارش اترج معده را قوت دهد واشتهای طعام آورد وبوی
دهن خوش کند صفته پوست اترج خشک کرده سی درم قرنفل جوز
بوا دارفلفل فرفر قاقله خولنجان زنجبیل از هر یک یکدرم مشک
دو دانگ کوفته وبیخته بعسل بسرشند **جوارش عود** بادها بشکند

جوارشات

وخفقان ودل تنکی زایل کند صفته عود هندی رازیانه تخم کرفس
وج سنبل از هر یک سه درم بسباسه زرنباد مشک سعد فرنجمشک درونج
زرنباد از هر یک یکمثقال دارچینی زنجبیل فلفل قرنفل مصطکی از هر یک
دو درم کافور زبان پنجدرم کافور دانکی و نیم مشک دو دانک کوفته و بیخته
بعسل بسرشند جوارش عود بادها بشکند و خفقان و دلتنکی زایل کند صفته
عود هندی رازیانه کرفس وج سنبل از هر یک سه درم بسباسه زرنباد مشک
سعد فرنجمشک درونج زرنباد از هر یک یکمثقال دارچینی زنجبیل فلفل
قرنفل مصطکی از یکی دو درم کاوزبان پنجدرم کافور دانکی و نیم مشک
دو دانک کوفته و بیخته بعسل بسرشند جوارش عود بنوعی دیکر معده
قوت دهد و پیران را موافق بود صفته عود خام قرنفل وج زنجبیل
فرنجمشک دارفلفل از هر یک دو مثقال زعفران یکمثقال کوفته و بیخته
بعسل بسرشند جوارش عود بنسخه دیکر هاضمه را قوت دهد و اشتهای
طعام آورد و بلغم و رطوبت دفع کند صفته قرنفل سه درم قاقله کبار
سنبل از هر یک سه درم عود پنجدرم زعفران یکدرم کوفته و بیخته بعسل
بسرشند جوارش عود معده سرد را کرم کند و اشتهای طعام آورد
و هاضمه را قوت دهد صفته قرنفل دو درم سنبل یکدرم عود پنجدرم
نبات یکمن نبات را در کلاب بکدازند و بقوام آورند و فرو کیرند و دارو

کوفته

کوفته و بیخته با آن بسرشند و بر روی سنک ریزند جوارش عود بنسخه دیکر
معده را باصلاح آورد و اشتهای طعام پیدا کند صفته عود خام پنجدرم
پوست ترنج ده درم مصطکی یکمثقال نبات یکمن و نیم بان دستور بریزند
جوارش عنبر خفقان و سردی معده و بدی هضم و اوجاع رحم را نافع
بود و از برای پیران بغایت خوبست صفته قاقله صغار و کبار بسباسه
دارچینی از هر یک چهار درم زنجبیل دارفلفل از هر یک ده درم نوله
مصطکی عنبر از هر یک دو درم قرنفل زعفران از هر یک دو درم
جوز بوا پنجدرم مشک یکدرم کوفته و بیخته بعسل بسرشند شربتی
یکمثقال جوارش عنبر دیکر عنبر یکمثقال قند سفید یکمن قند را بقوام
آورند و فرو کیرند و عنبر را در آن حل کنند و تیز بزنند و بر روی سنک
ریزند جوارش مصطکی سردی جکر و معده را نافع بود و بلغم را دفع
کند و آب ریختن از دهان باز دارد صفته مصطکی سه درم کوفته با یک
قند و سی درم کلاب بر روی سنک ریزند جوارش جالینوس این جوارش را
خاصیت بسیار است همه اعضا را قوت دهد و بوی دهن خوش کند و
بادها بشکند و بسیاری بول که از سردی مثانه بود باز دارد و باه را
دهد و دیوانکی ببرد و صداع و سعال بلغمی و بواسیر و نقرس و قولنج و
وحصاة کلیه و مثانه را نافع بود و سیاهی موی را محافظت کند انکه هر که

جوارشات

پست روز بدین جوارش مداومت نماید از جمیع امراض مذکوره ایمن
باشد صفت سنبل الطیب قاقله سلیخه دارچینی خولنجان قرنفل سعد
کوفی زنجبیل فلفل سیاه قسط بحری عود بلسان اسارون تخم مورد ۲ دارفلفل آمله
قصب الذریره زعفران از هر یک دو درم مصطکی پنج درم قند سفید
بوزن تمام ادویه کوفته و بیخته با دو چندان عسل بسرشند شربتی دو
مثقال یا سه مثقال پیش از طعام و پس از طعام توان خورد و بعضی از
اطبا جنطیانا پنج درم اضافه کرده جوارش کمونی قولنج و عسر البول را نافع
باشد صفت زیره کرمانی مدبر بوده انیسون فطراسالیون زنجبیل فلفل
سفید از هر یک دو درم و نیم سقمونیای مشوی پنج درم خرمای دانه بیرون
کرده مغز بادام مقشر بریان کرده از هر یک ده مثقال ورق سداب ده درم
خرما را در سرکه خیسانیده یکشبانه روز بکوبند و از غربال بیرون کنند و عسل
کف گرفته سه وزن ادویه برسر تمر کنند و بجوشانند تا بقوام آید و دواها را
کوفته و بیخته بدان بسرشند شربتی پنج مثقال تا هفت مثقال توان
خورد و بآب گرم تناول نماید جوارش مشک خفقان و باد بواسیر را دفع
کند و بادهای معده را بشکند صفت خیربوا قاقله زنجبیل دارفلفل
از هر یکی ده درم مشک خالص نیم مثقال قند شصت درم کوفته و بیخته
بعسل بسرشند جوارش کافور اسهال صفراوی باز دارد و تشنگی و حرارت

بنشاند

بنشاند صفت زرشک ده درم گل سرخ هشت درم طباشیر سفید کهربا
فوفل از هر یک چهار درم تخم حماض بریان کرده هفت درم حب الآس شش درم
پوست سیب ده درم پوست غبیرا ده درم انار دانه بریان کرده هشت درم
کافور سه درم زعفران شاه بلوط از هر یک پنج درم فوفل چهار درم
در شراب حماض بسرشند شربتی دو درم جوارش کندر اسهال بلغمی
باز دارد و معده را گرم کند صفت کندر شصت درم فلفل دارفلفل از
هر یک دوازده درم زنجبیل خولنجان از هر یک ده درم قرنفل جوزبوا خیری
بوا از هر یک پنج درم مشک نیم درم قند سفید شصت درم کوفته و بیخته
بعسل بسرشند شربتی سه درم جوارش جوزی طعام را هضم دهد
و اسهال باز دارد و سپرز بگدازد و کسیرا که بیم استسقا بود نافع است
و ادرار بول کند صفت قسط قرفه سنبل حب بلسان سلیخه از هر یک
ده درم جوز بوا پنج درم قاقله کبابه قرنفل انیسون اکلیل الملک شیطرج
نارمشک از هر یک چهار درم بسباسه دو درم بیخ عاقرقرحا از هر یک سه درم
ریوند چینی زراوند مدحرج اشنه از هر یک پنج درم هلیله سیاه پوست
هلیله زرد پوست هلیله کابلی بروغن زیت بریان کرده از هر یک بیست درم
بلیله ده عدد حب الآس بوزن همه ادویه نبات دو وزن ادویه را که
بگدازند و بقوام و دواها را کوفته و بیخته بان بسرشند و بعد از ده ماه

استعمال نمایند جوارش طباشیر تب و اسهال بلغمی و صفراوی را
نافع بود صفته طباشیر سفید حب الآس گل سرخ از هر یکی ده درم تخم
حماض صمغ عربی از هر یک هفت درم گلنار سماق عصاره لحیة التیس
از هر یک شش درم زعفران افیون از هر یکی دو درم کوفته و بیخته بشراب
سیب بسرشند شربتی سه درم جوارش سماق اسهال باز دارد صفته
سماق پوست درم حب الآس ده درم خرنوب سی درم صمغ عربی
گلنار انار دانه از هر یک پنج درم کوفته و بیخته با موی منقی یکبار دیگر
بکوبند شربتی سه درم جوارش انجدان قولنج بگشاید و بادها نفخ کند
و جشاء حامض را نافع بود صفته فلفل دارفلفل از هر یک پنج درم
ایرسا زنجبیل از هر یک شش درم مصطکی انیسون رازیانه از هر یک
دو درم انجدان نانخواه از هر یک پانزده درم کوفته و بیخته بعسل بسرشند
شربتی دو درم استعمال نمایند جوارش نارمشک طبع را نرم کند و قولنج را
بگشاید صفته جوز بوا یکدرم قاقله دارچینی از هر یکی دو درم نارمشک
قرنفل از هر یک سه درم دارفلفل پنج درم زنجبیل شش درم سقمونیا
پوست درم نبات سی درم کوفته و بیخته بعسل معجون سازند شربتی
یکدرم تا پنج درم نافع باشد جوارش دیگر اسهال صفرا کند بی مشقت
صفته عود خام مصطکی از هر یک یکدرم تربد چهار درم سقمونیا

بنیم

جوارشات

نیم درم کوفته و بیخته بعسل بسرشند شربتی از یکدرم تا پنج درم بآب
گرم بخورند جوارش بسباسه بواسیر و سردی معده و بدی هضم را نافع
باشد و بادهای غلیظ را نافع باشد صفته بسباسه قرفه قاقله صغار
زنجبیل دارفلفل دارچینی اسارون از هر یک یکدرم قاقله کبار پنج درم
فلفل دو درم قرنفل یکدرم و نیم قند پوست درم کوفته و بیخته بعسل
بسرشند شربتی یک مثقال جوارش بلقیانا ذخیره مغص و بواسیر را
نافع باشد صفته تخم تره تیزک بریان کرده زیره کرمانی مدبر از هر یک
یکدرم مصطکی شش درم هلیله کابلی بریان کرده بروغن گاو یک
درم کوفته و بیخته بعسل بسرشند جوارش سمسم معده را قوت دهد
و شهوت دیرتر زنان حامله را دفع کند و رنگ را نیکو گرداند و اشتهای
طعام آورد صفته زرنباد تخم کرفس زیره کرمانی نانخواه از هر یک
دو درم کنجد مقشر ده درم کندر زنجبیل فلفل دارفلفل قاقله صغار
دارچینی از هر یک سه درم شکر طبرزد نه مثقال کوفته و بیخته بکار
بسرشند جوارشی که حفظ زیاده کند صفته زنجبیل نانخواه از هر یک
درم شونیز هلیله کابلی از هر یک نیم درم کوفته و بیخته بعسل بسرشند
شربتی یک مثقال جوارش مسهل شفیه معده و دفع فضلات کند صفته
تربد سفید ده درم زنجبیل پنج درم قند سفید پانزده درم سقمونیا

جوارشات

سه درم **جوارش شهریاران** قولنج بگشاید و فضلات در دیر را دفع کند و معده را قوت دهد **صفته** فلفل زنجبیل نیز مرکرمانی سداب بوره ارمنی خولنجان قرنفل از هر یک یک درم و نیم سقمونیا ده درم عسل چهل درم شربتی یک درم و نیم ~~سقمونیا ده درم عسل چهل درم شربتی یک درم و نیم~~ تا سه درم

جوارش دارچینی ضعف گرده و مثانه را و معده نافع باشد و بادهای غلیظ دفع کند **صفته** دارچینی عود هندی راسن از هر یک شش درم قرنفل فلفل سیاه دارفلفل سنبل الطیب سادوران از هر یک پنج درم زنجبیل ده درم نعناع هشت درم خیربوا قرفه از هر یک دو درم مصطکی انیسون دانیانه سلیخه از هر یک سه درم کوفته و بیخته بعسل بسرشند **جوارش**

حب الاس هاضمه و اسهال معده را نافع بود و قی که از بلغم و رطوبت باشد باز دارد **صفته** حب الاس نود مثقال هلیله سیاه بلیله املہ طالیسفر پوست بیخ زیتون از هر یک پست درم فلفل دارفلفل زنجبیل از هر یک ده درم مصطکی قردمانا کرویا انیسون نیز مرکرمانی سنبل سلیخه قاقله قسط از هر یک شش درم جوزبوا تخم کرفس نانخواه از هر یک چهار درم کوفته و بیخته بعسل بسرشند **جوارش الملوکی** قولنج و لقوه و بادها را که در معده بود و باد بواسیر را نافع بود **صفته** سقمونیا تربد سفید از هر یک پنج درم فلفل قاقله از هر یک سه درم زنجبیل دارچینی

املہ

امله قرنفل بسفایج جوزبوا از هر یک دو درم قند سفید نود درم کوفته و بیخته بعسل بسرشند شربتی چهار مثقال **جوارش هندی** اوجاع مفاصل و نقرس و وجع ظهر و قولنج را نافع باشد **صفته** سقمونیا ده درم خیربوا قاقله دارچینی زنجبیل قرفه نارمشک قرنفل از هر یک پنج درم تربد صد درم قند سفید صد درم کوفته و بیخته بعسل بسرشند **جوارش زنجبیل** ضعف معده را و امعاء و هیضه نافع بود و طعام هضم کند و بادها بشکند و اسهال را ناردد **صفته** زنجبیل بیست درم صمغ عربی خیربوا از هر یک ده درم قرنفل دارچینی از هر یک پنج درم جوزبوا یک درم زعفران یک درم نشاسته چهل و دو درم شکر طبرزد نود مثقال **جوارش قیصر** قولنج و نقرس را نافع باشد و اخلاط غلیظه و لزجه را دفع کند **صفته** دارفلفل زنجبیل هلیله زرد سقمونیا تربد سفید از هر یک دوازده درم تخم کرفس نانخواه عاقرقرحا نمک طبرزد از هر یک شش درم قند سفید شانزده درم کوفته و بیخته بعسل بسرشند

جوارش فواکه معده و دل و جگر و احشا را قوت دهد و قی باز دارد و ثقل بدان دفع خمار کند **صفته** آب انار ترش و شیرین آب سیب آب به آب امرود آب غوره آب ریباس آب سماق آب لیمو مجموع را بجوشانند تا بعسل آید فرو گیرند و با قند بقوام آرند و تیز بزنند و ابهاوان دیند

چندانکه خواهند و بر روی سنك دیزند **باب النجاة حب ایارج فیقرا**
مصطکی چهار دانك دارچینی چهار دانك حب بلسان چهار دانك
اسارون چهار دانك سنبل چهار دانك عود بلسان چهار دانك سلیخه
چهار دانك صبر سقوطری دو وزن ادویه کوفته و بیخته شربتی دو درم
باعسل و اب نیم کرم بخورند **حب** ایارج فیقرا دو مثقال و نیم تربد دو مثقال
و نیم انیسون دو مثقال دو دانك پوست هلیله زرد دو مثقال و نیم
غاریقون هشت دانك شحم حنظل هشت دانك و نیم زنجبیل هشت دانك و نیم
ملح هندی هشت دانك و نیم مقل ازرق هشت دانك و نیم سقمونیا
دو مثقال و نیم باب رازیانه حب سازند این جمله هفت شربتست **حب**
ایارج دماغ و اعضای سر را از فضول و اخلاط بلغمی پاك کند و صرع
و سکته و امراض عین را نافع بود **صفته** ایارج فیقرا تربد سفید از هر یك
یکدرم حب النیل غاریقون انیسون از هر یك نیم درم شحم حنظل نمك
هندی از هر یك دانکی و نیم کوفته و بیخته باب رازیانه بسرشند و حب
سازند **حب صبر** اوجاع مفاصل و نقرس و لقوه و فالج را نافع بود **صفته**
صبر سقوطری یکمثقال تربد سفید یکدرم و نیم حب النیل غاریقون
از هر یك دانکی شحم حنظل دانکی نمك هندی قلری مقل کثیرا انیسون
دانکی کوفته و بیخته باب کرفس حب سازند **حب سورنجان** وجع مفاصل

ونقرس

حبوب

و نقرس و عرق النسا را نافع بود **صفته** صبر سقوطری ماهیزهره
از هر یك یکدرم سورنجان تربد سفید از هر یك یکمثقال کثیرا دانکی
حب النیل نیم درم شحم حنظل دانکی نمك هندی دانکی و نیم کوفته و بیخته
باب کرفس حب سازند **حب سورنجان** دیکر که همین خاصیت دارد
صفته ایارج فیقرا تربد ماهیزهره از هر یك یکدرم سورنجان پوست
هلیله زرد غاریقون انیسون رومی سقمونیا کثیرا شحم حنظل از هر یك
دانکی کوفته و بیخته باب رازیانه حب سازند **حب سورنجان** دیکر
صفته صبر یك درم پوست هلیله زرد تربد سفید از هر یك نیم درم
سقمونیا سورنجان از هر یك دانکی و نیم تخم کرفس نمك هندی از هر یك
دانکی و نیم باب رازیانه حب سازند **حب شیار** درد معده را نافع
باشد و فتح باصره دهد و درد سر و تاریکی چشم را ببرد **صفته** صبر
سقوطری سه درم پوست هلیله زرد ورق کل سرخ مصطکی تربد
سفید از هر یك یکدرم سقمونیا درمی کوفته و بیخته حب سازند **حب**
قوقایا صداع و درد چشم را نافع باشد و فضلهای غلیظ از بدن فرو د
اورد **صفته** صبر سقوطری عصاره افسنتین مصطکی از هر یك مثقال
شحم حنظل سقمونیا از هر یك نیم درم کوفته و بیخته باب کرفس حب سازند
شربتی یکمثقال **حب غاریقون** سده را بکشاید و استسقا و امراض

حبوب

کبد را نافع باشد **صفته** افیمون صبر سقوطری از هر یک شش درم غاریقون
چهار درم انیسون فطراسالیون تخم کرفس دوقو از هر یک دو درم سقمونیا
یک درم کوفته و بیخته با آب خالص حب سازند شربتی یک درم تا دو درم
حب غاریقون دیگر که همین خاصیت دارد و طبع را نرم کند چون بهر شب
از آن یک درم بنوشد **صفته** غاریقون ده درم عصاره غافث ریوند
چینی از هر یک دو درم قند سفید پانزده درم کوفته و بیخته با آب حب سازند
حب منتن فالج و لقوه و مفاصل و نقرس که از سردی باشد و وجع
ظهر را نافع باشد و بادهای غلیظ دفع کند و حیض بگشاید **صفته**
سکبینج جاوشیر اشق حرمل تخم حنظل صبر سقوطری تربد سفید سوس
هلیله زرد انزروت مساوی کوفته انزروت را در آب حل کنند و داروها
کوفته و بیخته بدان بسرشند و حب سازند شربتی دو درم **حب اسطوخیقون**
بدن را از سودا و اخلاط غلیظه و بلغم پاک کند **صفته** پوست هلیله کابلی
شش درم افسنتین غاریقون از هر یک سه درم اسارون انیسون تخم کرفس
از هر یک دو درم تربد سفید هفت درم افیمون پنج درم ایارج فیقرا سه درم
قرنفل یک درم فانید را بگدازند دو درم سقمونیا در آن حل کنند
و داروها کوفته و بیخته بدان بسرشند و حب سازند **حب الذهب** صلع
و درد چشم را نافع باشد **صفته** صبر سقوطری بست درم پوست هلیله زرد

ده درم کثیرا مصطکی سقمونیا زعفران از هر یک سه درم ورق گل سرخ
پنج درم کوفته و بیخته بگلاب حب سازند شربتی دو درم **حب** دیگر
که داء الثعلب را نافع باشد و صفرا و سودا و بلغم را نافع باشد **صفته** افیمون
چهار مثقال شحم حنظل سقمونیا ملح هندی افسنتین از هر یک دو مثقال
صبر سقوطری ده مثقال انزروت بسفایج فستقی از هر یک سه درم کوفته
و بیخته با آب خالص حب سازند شربتی سه درم **حب سکبینج** قولنج
بگشاید و بادهای غلیظ را دفع کند **صفته** سکبینج شحم حنظل از هر یک
ده درم سقمونیا سه درم با آب حب سازند شربتی یک درم **حب** دیگر
که بادها بشکند و فتق و ورم خصیه را نافع باشد **صفته** تخم کرفس هرا
اسپند انیسون مصطکی زعفران از هر یک یک درم پوست هلیله کابلی
امله خشک سکبینج مقل از هر یک دو درم فطراسالیون فو بزر اذخر
قسط زرنباد درونج عقرقرحا اسارون از هر یک نیم درم کوفته و بیخته
با آب سداب حب سازند شربتی یک درم **حب مازریون** استسقای زقی را
نافع باشد **صفته** ریوند عصاره غافث تخم کرفس از هر یک سه درم
غاریقون پنج درم مازریون مدبر ده درم کوفته و بیخته حب سازند
شربتی دو درم **حب** دیگر که همین خاصیت دارد **صفته** تخم مازریون
مغز بادام از هر یک نیم درم سکر یک درم و نیم کوفته و بیخته حب سازند

حب خیریان خنازیر و غدد و سلعه را نافع باشد صفته ایارج فیقرا
سه درم غاریقون دو درم و نیم شحم حنظل یکدرم و نیم از روث چهار درم
تربد هفت درم جاوشیر یکمثقال نوشادر دو درم سقمونیا یکمثقال کوفته
و بیخته باب کند تا حب سازند شربتی یکدرم حب واصلی که همین خاصیت
دارد سنبل الطیب سلیخه حب بلسان اسارون عود بلسان مصطکی
دارچینی زعفران از هر یک یکدرم صبر سقوطری شانزده درم اسطوخودوس
شحم حنظل یکدرم و نیم از روث چهار درم تربد هفت درم جاوشیر یک
مثقال نوشادر دو درم سقمونیا یکمثقال کوفته و بیخته باب کنند تا حب
سازند شربتی یکدرم حب شیطرج که همین خاصیت دارد سنبل الطیب سلیخه
حب بلسان اسارون عود بلسان مصطکی دارچینی زعفران از هر یک
یکدرم صبر سقوطری شانزده درم اسطوخودوس شحم حنظل از هر یک
پنج درم تربد سفید هفت درم نمک هندی دو درم سقمونیا چهار درم
علی الرسم حب سازند شربتی چهار درم حب شیطرج عرق النسا و وجع
مفاصل و وجع ظهر را نافع بود صفته پوست هلیله زرد ده درم صبر
سقوطری پست درم فلفل دار فلفل از هر یک یکدرم خردل سه درم
شیطرج نمک هندی شحم حنظل زنجبیل از هر یک دو درم فانید سنجری
چهار درم باب کرنب حب سازند شربتی سه درم حب غافت یرقان

و درد جگر را نافع باشد صفته غافت صبر سقوطری پوست هلیله
زرد مساوی کوفته و بیخته باب کرفس حب سازند شربتی سه درم
حب دیگر که بهق و برص و صرع و امراض سوداوی را نافع باشد
صفته ایارج فیقرا پنج درم افتیمون ده درم لاجورد مغسول هفت درم
سقمونیا شحم حنظل خربق سیاه از هر یک ده درم سنبل انیسون از هر یک
یکدرم کوفته و بیخته باب کرفس حب سازند شربتی دو درم و نیم حب
شاهترج جرب را نافع باشد صفته پوست هلیله زرد هلیله سیاه از
هر یک پنج درم صبر سقوطری هفت درم سقمونیا دو درم و نیم کوفته
و بیخته باب شاهترج حب سازند شربتی دو درم حب مقل که بواسیر را
نافع است صفته پوست هلیله کابلی مقل از هر یک پانزده درم تربد
سفید ده درم سکبینج پنج درم خردل دو درم مقل و سکبینج را در آب
حل کنند و داروها را کوفته و بیخته بدان بسرشند حب مقل بنوع دیگر
که شقاق را نافع باشد و طبع را نرم کند و بواسیر را نافع باشد صفته
پوست هلیله کابلی بیست درم مقل دو درم کثیرا پنج درم انجیر سی عدد
انجیر را در آب بپزند تا مهرا شود و بپالایند و مقل و کثیرا در آن حل
کنند و پوست هلیله را کوفته با آن بسرشند و حب سازند شربتی دو درم
حب مقل بنفشه دیگر که درد معده و امعاء و بواسیر را نافع باشد صفته

هلیله سیاه بلیله امله از هر یکجزوی مقل را برابر همه در آب کنند تا حل گردد و
داروهای دیگر را کوفته و بیخته بآن بسرشند شربتی دو درم و نیم استعمال نمایند
حب دیگر که چون سه شب متوالی بنوشند وجع بواسیر را نافع باشد صفتش
هلیله سیاه بلیله امله از هر یکجزوی مقل را برابر همه در آب کنند تا حل گردد
و داروهای دیگر را کوفته و بیخته بآن بسرشند شربتی دو درم نیم استعمال
نمایند حب دیگر که چون سه شب متوالی بنوشند وجع بواسیر را نافع باشد
صفتش هلیله سیاه بلیله امله مقل از هر یک چهار درم نمک هندی صمغ
مصطکی سورنجان اشق هزار سپند شیطرج هندی نانخواه از هر یک
یکدرم سنبل زنجبیل زعفران دارچینی وج قاقله سلیخه از هر یک هشت درم
صبر سقوطری پوست درم سکبینج دو درم مقل و سکبینج را در آب کنند تا یکدل
و باقی ادویه را کوفته و بیخته بدان بسرشند و حب سازند شربتی دو مثقال
حب قادیه بادها را دفع کند و طبع را نرم و قولنج بگشاید البته صفتش زنجبیل
قرنفل دارچینی فلفل دارفلفل نانخواه مصطکی از هر یک یکمثقال سقمونیا
هفت مثقال کوفته و بیخته حب سازند هر یک مقدار نخودی هر حبی
یکجلس کار میکند حب بهرامی استسقای طحال را نافع باشد صفتش صبر سقوطری
دوازده درم افتیمون شش درم سقمونیا چهار درم سنبل الطیب سلیخه
تربد سفید مصطکی از هر یک دو درم و نیم زعفران یکدرم و نیم غاریقون

سه درم حاما یکدرم کوفته و بیخته حب سازند شربتی دو درم حب
دیگر که بهق و برص را نافع بود صفتش ایاره فیقرا یکمثقال لاجورد مغسول
انیسون شحم حنظل کثیرا سقمونیا از هر یک دانگی کوفته و بیخته بآب کرفس
حب سازند حب صرع ایاره فیقرا نیم مثقال افتیمون اسطوخودوس بسفایج
نمک هندی غاریقون از هر یک دانگی تربد سفید پوست هلیله زرد
شحم حنظل کثیرا سقمونیا از هر یک دانگی کوفته و بیخته بآب حب سازند
حب صرع صفته صبر سقوطری یکدرم غاریقون نیم درم شحم حنظل
دو دانگ سقمونیا دانگی و نیم مصطکی سنبل از هر یک دانگی حب ساخته
بطبیخ اسطوخودوس بنوشند حب دیگر جهة ضعف باه صفتش ایاره فیقرا
تربد سفید از هر یک یکدرم حب النیل انیسون از هر یک نیم درم شحم
حنظل غاریقون عاقرقرحا خصیة الثعلب مصری از هر یک نیم دانگ
محموده کثیرا از هر یک دانگی کوفته و بیخته بگلاب حب سازند حب دیگر
جهة انشك نافع است ایاره فیقرا یکمثقال تربد سفید یکدرم غاریقون
لاجورد مغسول پوست هلیله زرد سورنجان از هر یک نیم درم سقمونیا
دانگی کوفته و بیخته بگلاب حب سازند حب هلیله جرب و حکه را نافع باشد
صفتش پوست هلیله زرد صبر سقوطری از هر یک یکدرم سقمونیا
ورق گل سرخ از هر یک دانگی کوفته و بیخته حب سازند حب [illegible] و صرع

ایارهٔ فیقرا تربد سفید غاریقون از هر یک یک درم اسطوخودوس بو
نیدان عود صلیب از هر یک نیم درم شحم حنظل مصطکی از هر یک دانگی
محموده نیم دانگ باب داروها را حب سازند حب فالج ایارهٔ فیقرا تربد سفید
غاریقون از هر یک دانگی و نیم حب النیل سکبینج از هر یک یک درم اسطوخودوس
بونیدان عود صلیب از هر یک نیم درم شحم حنظل مصطکی از هر یک دانگی
محموده نیم دانگ باب داروها را حب سازند حب استسقا تربد سفید یک درم
ریوند چینی نیم درم غاریقون زراوند مدحرج زراوند طویل از هر یک دانگی
و نیم مقل الیهود تخم انجره از هر یک دو دانگ فرفیون بروغن گاو چرب کرده
دانگی کوفته و بیخته باب خالص حب سازند حب دیگر جهت استسقا
ایارهٔ فیقرا تربد سفید از هر یک یک درم غاریقون اسارون ریوند چینی
افسنتین رومی تخم انجره از هر یک نیم درم نمک هندی دانگی مقل دو دانگ
باب داروها را حب سازند حب شاهسپرغی بنفشه دو درم پوست هلیله زرد
تربد سفید از یک درم نمک داروها را تخم کرفس از هر یک نیم درم محموده دانگی
و نیم باب خالص حب سازند صفت ایارهٔ فیقرا تربد سفید صبر سقوطری
از هر یک یک مثقال حب النیل نیم مثقال شحم حنظل نمک هندی از هر یک
نیم درم انیسون یک درم فلفل مصطکی کثیرا از هر یک دانگی باب داروها را حب
سازند حب بهق تربد یک درم و دانگی و نیم غاریقون ایارهٔ فیقرا افتیمون

از هر یک چهار دانگ هلیله سیاه شیطرج عصاره افسنتین از هر یک دو
دانگ سقمونیا سه نخود مقل وج انیسون از هر یک دانگی باب حب سازند
حب لقوه تربد یک درم و نیم ایارهٔ فیقرا افتیمون از هر یک چهار دانگ
سورنجان نیم درم ماهی‌زهره زنجبیل از هر یک یک دانگ محموده مقل از هر یک
دانگی باب حب سازند حب عشا تربد سفید یک درم پوست هلیله
کابلی غاریقون از هر یک نیم درم صبر سقوطری چهار دانگ گل سرخ
دو دانگ مقل دو دانگ محموده نیم دانگ باب حب سازند حب الشنج
فرهشر و رعشه سفرجل سهل سه درم تربد یک درم و نیم سورنجان
چهار دانگ بونیدان ماهی‌زهره قنطوریون دقیق از هر یک دو دانگ
باب حب سازند حب دیگر که نقرس درد در ساعت بنشاند صفت انیسون
زیره کرمانی فلفل سیاه مغز حب القرطم از هر یک دو درم سلیخه یک درم
زنجبیل فرفیون از هر یک چهار درم مصطکی شش درم سورنجان پنج
درم باب داروها را حب سازند شربتی دو درم باب زیره کرمانی حب رجا
تربد سفید یک درم و نیم ایارهٔ فیقرا غاریقون افتیمون از هر یک چهار دانگ
قنطوریون دقیق ماهی‌زهره عصاره افسنتین از هر یک دو درم و دو دانگ
شحم حنظل سقمونیا از هر یک سه درم حب مقل انیسون از هر یک دانگی
باب داروها را حب سازند حب اختلاج تربد یک درم و چهار دانگ افتیمون نیم درم

عصارهٔ غافث و عصارهٔ افسنتین از هر یک دانگی و نیم شحم حنظل مثقال
انیسون مصطکی از هر یک دانگی با آب حب سازند حب مفاصل تربد یک مثقال
سورنجان نیم درم شحم حنظل حب النیل نمک هندی زنجبیل محموده
از هر یک دانگی و نیم ایارهٔ فیقرا یک درم گل سرخ انیسون مصطکی از هر یک
دانگی مقل دو دانگ کتیرا یک طسوج با آب خالص حب سازند حب عوده
یک درم ایرسا نیم درم ایاره فیقرا غاریقون از هر یک یک درم محموده دانگی مقل
دو دانگ بنفشه نیم درم با آب حب سازند حب عشر ایارهٔ فیقرا عاقرقرحا از هر یک
پنج درم جندبیدستر شیطرج هندی بزر البنج از هر یک سه درم سکبینج
شحم حنظل از هر یک چهار درم کوفته و بیخته با آب حب سازند شربتی دو درم
حب ... صبر سقوطری یک درم محموده دانگی و نیم غاریقون چهار دانگ
عصاره غافث دو دانگ با آب کاسنی حب سازند حبی که جهت نقرس حار
نافع است خاصه صفته سورنجان یک درم محموده دانگی و نیم تخم کرفس
دانگی و نیم تخم کرفس دانگی صبر سقوطری یک درم با آب خالص حب سازند
حب دیگر که بلغم را از مفاصل و سر و تن جذب کند صفته سعد کوفی
سورنجان بوزیدان از هر یک نیم درم ماهیزهره دو دانگ تربد چهار
دانگ شحم حنظل دانگی و نیم فرفیون دانگی با آب خالص حب سازند حب
دیگر که وجع ظهر را نافع باشد صفته شحم حنظل سکبینج از هر یک دو درم صبر

صبر

صبر سقوطری چهار درم جندبیدستر مقل از هر یک درم کوفته و بیخته
با آب حب سازند شربتی دو درم حب ... اوجاع مفاصل را در روز با
صلاح آورد صفته صبر سقوطری تربد سفید از هر یک هشت درم بوزیدان
هلیله زرد بوزیدان سورنجان از هر یک دو درم انیسون سقمونیا از هر یک
یک درم و نیم با آب کنند تا حب سازند شربتی سه درم با آب گرم حب ...
سودا را دفع کند و امراض سوداوی را نافع باشد صفته لاجورد مغسول
سه درم قرنفل انیسون سقمونیا از هر یک یک درم غاریقون پنج درم افتیمون
بسفایج از هر یک چهار درم ایارهٔ فیقرا شش درم با آب کرفس حب سازند
شربتی سه درم در ماء الجبن حب کوکایا اعضای سر و معده را از اخلاط
پاک کند و فالج و لقوه و داء الثعلب را نافع باشد و چون یک درم از این حب
و یک درم ایاره فیقرا حب کرده بخورند چشم را روشن سازد و مانع نزول
آب گردد و اخلاط فاسد را از بدن پاک گرداند صفته صبر سقوطری
سقمونیا شحم حنظل عصاره افسنتین مصطکی از هر یک دانگی و نیم مقل
دانگی کتیرا نیم دانگ با آب حب سازند حب العشرة لقوه و رعشه و فالج را
نافع باشد صفته زنجبیل فلفل دارفلفل شیرج املج سعد کوفی مصطکی
دارچینی سنبل سلیخه اسارون از هر یک دو درم صبر سقوطری بیست درم
با آب کرفس حب سازند شربتی دو درم و نیم حب الصلا سرفه کهنه و ضیق

النفس و ربو و امراض سینه را نافع بود **صفته** غاریقون تربد سفید از
هر یکی سه درم اصل السوس شحم حنظل ایارج فیقرا انزروت از هر یک دو درم
باب حب سازند شربتی یک مثقال بماء العسل **حب الملوک** نافع است کسیرا
که مسهلات بر طبع او کراهیت داشته باشند و مسهل را قی کند **صفته** تربد
سفید یک درم و چهار دانک پوست هلیله زرد مصطکی هلیله سیاه
از هر یک دانکی و نیم افتیمون نیم درم کاوزبان فرنجمشک بادرنجبویه محموده
طباشیر زعفران گل سرخ از هر یک دانکی کوفته و بیخته بگلاب حب سازند
حب بنفشه امراض چشم و سینه را نافع باشد و صفرا دفع کند **صفته** بنفشه
دو درم تربد یکمثقال محموده دانکی و نیم رب السوس نیم درم باب حب سازند
حب الملوک دیگر قولنج بگشاید و بادهای غلیظ دفع کند **صفته** صبر سقوطری
پنج درم تربد ده درم پوست هلیله زرد پوست هلیله کابلی از هر یک
سه درم نمک هندی دو درم مصطکی زعفران سادج هندی دو درم
مصطکی زعفران سادج هندی قسط سلیخه ریوند چینی سنبل زنجبیل
انیسون تخم کرفس قرنفل فلفل خیربوا دارچینی کتیرا قاقله از هر یک نیم درم
سقمونیا دو مثقال مثلث دانکی کوفته و بیخته حب سازند شربتی سه درم
تناول نماید **حب افتیمون** اعضای سر و معده را از سودا پاک کند **صفته**
ایارج فیقرا شحم حنظل غاریقون حجر ارمنی افتیمون مقل از هر یک دو درم ربع
ششدرم

ششدرم محموده یکدرم حب سازند شربتی دو درم و نیم **حب سفایج**
بلغم و سودا را از معده و دماغ پاک کند **صفته** ایارج فیقرا ده درم بسفایج
دو درم شحم حنظل شش درم اسطوخودوس افتیمون از هر یک دو درم و نیم ربع
هشت درم سقمونیا یک درم و نیم باب حب سازند شربتی دو درم و نیم **حب**
که جمیع امراض سوداوی و صفراوی را نافع باشد **پوست** پوست هلیله زرد
شش درم امله مقشر گل سرخ نمک هندی از هر یک دو درم ایارج فیقرا بنج
شاهتره سقمونیا عصاره افسنتین از هر یک سه درم تخم کرفس نیم درم
غاریقون چهار درم کوفته باب کاسنی حب سازند شربتی سه درم **حب**
سعال صمغ عربی نشاسته کتیرا از هر یک سه درم مغز بهدانه مغز دانه کدو مغز
تخم خیار از هر یک دو درم مغز بادام خشخاش سفید از هر یک چهار درم شکر
طبرزد فانید از هر یک هفت درم کوفته و بیخته بلعاب بهدانه حب سازند
اگر سرفه بلغمی باشد رب السوس و صنقل از هر یک چهار درم زعفران یکدرم
اضافه نماید **حب سعال** بنوع دیگر زوفا اصل السوس انیسون از هر یک
یکمثقال مغز بادام مقشر دو مثقال زنجبیل یکمثقال کتیرای ابیض دو مثقال
اندیا قلا سه مثقال تخم خشخاش نشاسته تخم کتان از هر یک یکمثقال تخم
رازیانه گل کاوزبان صمغ عربی از هر یک یکمثقال **حب سعال** نافع است
اطفال را که از بسیاری قی کند و سرفه خشکی که مانع باشد از خواب در شب

و نوازل حارّه را دفع کند صفته نشاسته صمغ عربی رب السوس خشخاش
سفید افیون مساوی کوفته و بیخته بلعاب بهدانه حب سازند هر حب
مقدار نخودی حب سعال بارد مغز بادام مغز تخم خیارین صمغ عربی
نشاسته خشخاش سفید از هر یک یکدرم رب السوس دو درم ادویه را
سه درم بلعاب بزرقطونا حب سازند و بخورند حب سعال پوست بیخ
پرسیاوشان تخم کرفس رب السوس مغز بادام مساوی کوفته و بیخته با
خالص حب سازند حب سعال نوع دیگر که مدقوقین و مسلولین را نافع بود
و سرفه گرم و خشک را ببرد صفته صمغ عربی کثیرا مغز تخم به تخم خطمی
رب السوس خشخاش سفید تخم خرفه فند سفید از هر یک سه درم مغز
بادام باقلای مقشر بنفشه تخم کدو تخم خیار از هر یک پنجدرم بلعاب بزر
قطونا حب سازند حب سعال دیگر که سینه را پاک کند و او را صاف کند
و حرارات و سرفه کهنه را نافع باشد صفته مغز بادام شیرین مغز بادام
تلخ بزرگ بریان کرده جلغوزه از هر یک دو درم کثیرا انیسون صمغ عربی
اصل السوس از هر یک نیم درم فانید قند از هر یک ده درم بآب دنیانوقه
عسل حب سازند حب جدوار اسارون شامی سنبل الطیب مصطکی زعفران
زرنباد حب الغار بزر البنج فلفل فرفیون عاقرقرحا تخم کرفس انیسون
دارچینی قرنفل جوزبوا قاقله قرفه سنبل صمغ عربی کلاب جدوار خولنجان

سعد کوفی سلیخه حب المسک بوی دهن خوش کند و لثه را قوت
دهد صفته فلفل قرنفل خولنجان فوفل از هر یک یکدرم مشک دو دانگ
پوست ترنج کبابه بسباسه از هر یک یکمثقال سعد کوفی دو درم بگلاب
حب سازند حب دیگر که همین منفعت دارد صفته مشک قرنفل
قرفه جوزبوا سعد کوفی سنبل پوست ترنج عود خام مساوی کوفته با
زردالو حب سازند هر یک مقدار نخودی هر صباح و مسا یک حب از آن
در دهان نگاه دارند حب النکهه که همین خاصیت دارد صفته قاقله
جوزبوا قرنفل کافور دارچینی خولنجان فوفل از هر یک یکدرم مشک
دانگی پوست ترنج کبابه بسباسه از هر یک یکمثقال سعد کوفی دو درم
بگلاب حب سازند حب دیگر که بوی سیر و پیاز از دهن ببرد صفته
پوست ترنج قرنجمشک هیل زنجبیل کبابه بسباسه سعد کوفی از هر یک
پنجدرم مشک طباشیر از هر یک نیم درم عنبر نیم مثقال صندل سوده
بگلاب ده درم صمغ دانگی بگلاب حب سازند و بدهن گیرند حب
دیگر که همین عمل کند صفته کبابه چینی قرنفل قرفه طباشیر از هر یک دو درم
مشک عنبر نیم درم عود خام یکدرم کوفته و بیخته بگلابی که در آن صمغ
منقوع باشد سرشته حب سازند جمغل قابض خون رفتن از بواسیر باز دارد

صفته هلیله سیاه پوست هلیله کابلی امله مقل از هر یک دو درم کهربا
مرجان ودع سوخته از هر یک یک درم مقل را در آب کندنا حل کنند
و داروها را اصلایه کرده در آن بسرشند و حب سازند شربتی دو درم
حب مقل دیگر که همین خاصیت دارد صفته هلیله کابلی بریان کرده بروغن
گاو سی درم کهربا ده مثقال مقل برابر همه باب کنند تا حب سازند و ادویهٔ
دیگر را کوفته و بیخته با آن بسرشند شربتی دو درم حب مسک طبیعت بر بندد
و خون رفتن باز دارد صفته سماق دو درم مازو یک درم پوست انار نیم درم
حب الآس ده درم عجم زبیب سه درم کوفته و بیخته باب و بلعاب صمغ عربی
حب سازند شربتی دو درم باب مورد بدهند و از عقب آن آب سرد بخورند
حبی که اسهال خون باز دارد صفته مازو کندر ادج افیون مساوی کوفته
باب حب سازند شربتی دو دانک حب دیگر که اسهال بلغمی باز دارد
صفته مر فرفه جند بید ستر افیون مساوی کوفته و بیخته حب سازند هر یک
مقدار یک فلفل شربتی سه حب تا پنج حب بخورند حب الزحیر اسهال کهنه
و زحیر را نافع باشد گاهی که حرارت و تب بنشاند صفته جند بید ستر اسارون
میعه سایله بزر البنج سیاه کندر مساوی باب حب سازند شربتی دو درم
حبی که در ساعت شکم بر بندد صفته افیون یک درم اقاقیا دو درم گل ارمنی

کمانی

سماق حب الآس از هر یک چهار درم کوفته و بیخته با آبی که صمغ عربی
در آن منقوع باشد حب سازند شربتی نیم مثقال بخورند حبی که نعوظ
تمام دارد و در بطوء انزال اثر تمام دارد صفته عود خام قرنفل کبابه چینی
قرفه فلفل از هر یک سه درم زعفران نیم درم بالنگو دو درم دار فلفل تخم
بابونه مروارید ناسفته از هر یک یک درم کوفته و بیخته با قند بقوام آورده
بسرشند و حب سازند هر یک مقدار نخودی حبی که مسکن اوجاع
صفته مصطکی حب الغار مرمکی زعفران فلفل قرنفل جند بید ستر
سنبل هندی عاقرقرحا از هر یک یک مثقال مشک دانکی افیون یک مثقال
و نیم بگلاب حب سازند شربتی یک درم حقنه لینه حمیات و سرسام و امراض
حاده را نافع باشد و طبع را نرم کند صفته عناب سپستان بنفشه شعیر
مقشر نیم کوفته سمسم کوفته سبوس گندم خطمی خشک اکلیل الملک از
هر یک کفی انجیر بیست پنج عدد در سه رطل آب بجوشانند تا برطلی آید و
پالایند و شکر سرخ پنج درم روغن بنفشه بادام ده درم روغن کنجد
ده درم آبکامه پنج درم اضافه نمایند و نیم گرم حقنه نمایند حقنه لینه
دیگر انجیر ده عدد اصل السوس دو درم سپستان سی عدد کشک جو یک
کف بنفشه نیلوفر از هر یک پنج درم بابونه یک کف جمله را در سه من آب
بجوشانند تا به یک من آب آید و صاف کنند و ده درم لعاب بزر قطونا بیست درم

روغن بنفشه بادام ده درم ابکامه دو درم بوره ارمنی و یك درم نمك

اضافه نمایند و بیست درم شکر سرخ در ان حل کنند و حقنه بریزند

صفته حلبه بزرك انجیر عناب بنفشه سپستان خطمی بابونه اکلیل الملك

خشك شبت سبوس گندم از هر یك کفی بپزند چنانکه رسم است و پالاینه

و ده درم فانید و ده درم بوره ارمنی و یك درم نمك هندی و پانزده درم

روغن شیرینه اضافه کنند و نیم گرم عمل نمایند حقنه حاره شحم حنظل قنطوریون

لبساتج از هر یك دو درم فودنج یك کف بپزند و پالایند و بیست درم

شکر سرخ و ده درم روغن بابونه اضافه کرده استعمال نمایند حقنه دیگر

قولنج بلغمی و درد پشت و بادهای غلیظ پاك کند صفته حلبه بزرك

قنطوریون بابونه خشك نیم کوفته خطمی از هر یك کفی انجیر زرد سه عدد

عناب سپستان از هر یك سی دانه سبوس گندم برك چغندر برك کرنب

شبت سداب از هر یك دسته سکبینج مقل جاوشیر از هر یك سه درم مغز

تخم کاچله بیست درم بپزند و پالایند چنانکه رسم است یکدرم

نمك هندی دو دانك شحم حنظل دو دانك بوره ارمنی نیم درم

ده درم ابکامه بیست درم شکر سرخ اضافه کرده استعمال نمایند حقنه دیگر

که اسرخا و فالج و امراض بلغمیرا نافع باشد صفته سنا مکی پنج درم شبت

بابونه کافشه نیم کوفته سیاه انجیر نیم کوفته از هر یك کفی سیاوشان بادنجویه

قنطوریون

قنطوریون دقیق از هر یك دو درم شکر سرخ پانزده درم ابکامه ده

مثقال اب برك چغندر روغن زیت از هر یك ده درم نمك بوره ارمنی

از هر یك نیم درم بطریق معهود عمل نمایند حقنه که قولنج بکشاید صفته

سنا مکی پنج مثقال گاوزبان خشك شبت از هر یك سه درم رازیانه انیسون

بسفایج از هر یك دو درم بابونه سبوس گندم گل خطمی از هر یك کفی

گلسرخ ثانه پانزده عدد روغن زیت روغن گل سرخ شکر سرخ

برك چغندر از هر یك ده مثقال ابکامه کلقند افتابی از هر یکی ده درم

بوره ارمنی نیم درم پخته و صاف کرده چنانکه رسم است عمل نمایند حقنه دیگر

که ریش روده و اسهال صفراوی را سود دارد صفته اب برگ خرفه اب

لسان الحمل از هر یك چهل مثقال تخم مرغ بروغن گل امیخته یکی سفیده اقاقیا

نیم درم دم الاخوین چهار دانك کاغذ سوخته سفیداب کهربا مرجان گل

مختوم از هر یك یك درم بایکدیگر ممزوج ساخته استعمال نمایند حقنه دیگر

که قروح امعا و اسهال دموی را نافع باشد صفته کشك جو برنج

بریان کرده بز از هر یك سی مثقال بپزند و پالایند و سفیداب و نشاسته

اقاقیا گلنار از هر یك نیم درم زعفران شیاف ابیض از هر یك یکدرم زرده

تخم مرغ عدد باده درم روغن گل حل کنند و بایکدیگر ممزوج سازند

بطریقی که رسم است **باب الکامخ یقوت** بر ورت امعا احشا و جگررا

نافع باشد و هاضمه را قوت دهد و از برای پیران بسیار خوبست
صفته کهنه شراب ده رطل عسل صاف سه رطل زنجبیل ده درم قاقله
خیربوا زعفران از هر یك یکمثقال قرنفل مشك از هر یك نیم درم دارچینی
فلفل از هر یك یك درم ادویه را نیم کوفته کنند سوای مشك و زعفران
در کیسه کنند و سر کیسه را نرم ببندند و شراب و عسل را بجوشانند و
کیسه را در آن کنند و هر ساعت بدست بمالند تا شراب بقوام آید پس
کیسه را برآرند و مشك و زعفران را بدان حل کنند و نگاهدارند
خضاب مدر که موی را سیاه کند صفته مازو یک رطل کتیرا روی سوخته
شب یمانی از هر یك پنج درم نوشادر نمك اندرانی دو درم مازو را در روغن
زیت بجوشانند تا شوی شود و با ادویه دیگر بکوبند و با آب گرم سرشند
و بگذارند تا چهار ساعت بخوبی بگذارند و بعد از آن سر و ریش را بشو
و خشك کنند و خضاب بر آن مالند و بعد از شش ساعت با آب نیم گرم
بشویند خضاب دیگر وسمه چهل درم حنا پنجاه درم کوفته و بیخته بروغن گل
چرب سازند و با آب سرد سرشند و شب بمالند و صباح با آب بشویند
صفته گل شقایق ده درم امله مقشر پوست باقلای تر از هر یك پنج
درم کوفته و بیخته بسرکه سرشند و بیست روز در آفتاب بنهند و سرکه
اضافه کنند و بعد از آن بریش بمالند خضاب دیگر چون السر و درسرکه

جوشانیده پوست درم مازوی سبز در روغن پخته تا سوخته شود
شش درم مس سوخته پوست گردکان تر از هر یك ده درم پوسیاوشان
شب یمانی اقاقیا از هر یك شش درم قرنفل دو درم کوفته و بیخته با آب گرم
سرشند و خضاب کنند بعد از سه ساعت بشویند خضاب دیگر پوست
گردکان شب یمانی پوست انار مس سوخته لادن مساوی کوفته و بیخته
با آب گرم سرشند و خضاب کنند خضاب دیگر حنا چهار درم وسمه بیست
درم روی سوخته شب یمانی نمك اندرانی مازوی سبز بریان کرده
در روغن زیت و خبث الحدید از هر یك سه درم کوفته و بیخته با آب گرم
سرشند و خضاب کنند خضاب دیگر شکوفه گردکان مقل با روغن زیت
صلایه کنند و استعمال نمایند و بعد از شش ساعت با آب گرم بشویند
باب القال دواء السند و از ادواء الملوك نیز گویند اوجاع مفاصل و
بواسیر و ناصور و برص و بهق سفید و سیاه و جذام را نافع باشد و
حواس را قوی گرداند و باه را زیاده کند و هر که این معجون را استعمال نماید
موی او جز آنکه سفید شده باشد سفید نشود هلیله سیاه بلیله امله
از هر یك سی و هشت مثقال شونیز پست و چهار مثقال اشق فلفل
دارفلفل زنجبیل فلفلمویه از هر یك بیست و دو مثقال قاقله صغار نار مشك
سعد کوفی از هر یك دو مثقال فانید شصت مثقال فانید را کوفته تلیم ...

کنند و در آب بگذارند و داروها را کوفته و بیخته و عسل بلادر بان
سرشته اقراص سازند هر یک دو مثقال و دانگی و نیم هر بامداد یک
قرص از آن بخورند و در سالی که این معجون را استعمال نمایند از ترشیات
و لبنیات ملاحظه نمایند دواء المسك حلو ضعف معده و دل و خفقان
و صرع و ضیق النفس و فالج و لقوه و تب ربع را سود دارد و بادهای
ابستن را دفع کند و دندان را نیکو گرداند صفته زرنباد درونج عقرب
از هر یک یک درم مروارید ناسفته کهربا بسد ابریشم مقرض از هر یک نیم
درم بهمن سرخ و سفید ساذج هندی سنبل الطیب قاقله قرنفل
جند بیدستر دوا الدار از هر یک چهار دانگ زنجبیل دار فلفل از هر یک
دو دانگ مشک دانگی و نیم کوفته و بیخته بعسل آتش نادیده بسرشند
و بعد از چهار ماه استعمال نمایند شربتی از یک درم تا دو درم کافی
باشد دواء المسك بارد نسخه مصنف این کتاب مظفر شفائی طبیب مشهور
چهار درم گل سرخ چهار درم کشنیز خشک چهار درم مروارید ناسفته
دو درم کهربا چهار درم ابریشم مقرض دو درم صندل سفید چهار درم
کوفته و بیخته با سه وزن ادویه شراب فواکه ترکیب سازند دواء
المسك مر رطوبات معده را ببرد و خفقان سوداوی و ورم
حنجره را نافع باشد صفته افسنتین رومی صبر سقوطری از هر یک هشت درم

دواء المسك

ریوند

ریوند چینی شش درم نانخواه زعفران تخم کرفس از هر یک چهار درم
مشک دانگی ناردین ساذج هندی مروارید ناسفته از هر یک یک درم
و نیم بعسل معجون سازند شربتی یک مثقال دواء الکبیر صلابت کبد و
طحال و معده و استسقا و برودت معده را نافع باشد و سده بگشاید
و بول براند و سنگ گرده و مثانه بریزاند و بدن لاغر را فربه کند صفته لک مغسول
دو تخم کرفس جبلی زیره کرمانی زنجبیل از هر یک هشت درم کمافیطوس
زوفای خشک از هر یک چهار درم و چهار دانگ جنطیانا فو اوند مدحرج
از هر یک یک درم صبر سقوطری سنبل از هر یک دوازده درم فوه
درم حب بلسان سلیخه مصطکی قصب الذریره اسارون مقل از هر یک
شش درم کندر چهار درم دار فلفل زراوند طویل از هر یک سه درم و نیم
السوس پوست و هشت درم ریوند چینی جعده اذخر از هر یک دو درم
فلفل قسط از هر یک ده درم سیسالیوس سه درم کوفته و بیخته بعسل
معجون سازند شربتی یک مثقال دواء الصغیر منافع این قریب بمنافع
کبیر است صفته لک مغسول قسط تلخ فقاح اذخر ترمس حب الغار حلبه
فلفل از هر یک ده درم ریوند چینی پانزده درم کوفته و بیخته بعسل
بسرشند شربتی یک درم بطبیخ افسنتین با آب گرم بخورند دواء الکرکم
کبیر امراض جگر و سپرز را که از سردی باشد نافع بود و سده بگشاید

دواء الک

وبادهای غلیظ دفع کند وکرده ومثانه را قوة دهد وبول براند واستسقا را
که سبب آن درد وورم جگر وسپرز باشد سود دارد صفته زعفران
دوازده مثقال اسارون قوموقو فوانیسون فطراسالیون ریوند چینی
از هر یك چهار درم سنبل قسط سلیخه فقاح اذخر حب بلسان از هر یك
یکدرم روغن بلسان پنج درم فوه دو درم رب السوس جعده مصطکی
غافت از هر یك سه درم مر مکی چهار درم کوفته و بیخته بعسل بسرشند
شربتی یکدرم تا دو درم دواء الکرکم صغیر منافع این قریب بمنافع کبیر است
صفته زعفران سلیخه سنبل از هر یك دو درم مر قسط فقاح اذخر دار چینی
از هر یك یکدرم کوفته و بیخته یکشبانروز در شراب انکوری ترکنند و روز
دیگر بعسل معجون سازند شربتی یکمثقال دواء الورد سنبل الطیب
اسارون قسط مصطکی زعفران لك مغسول صندل سفید طباشیر
سلیخه دارچینی از هر یك یکمثقال ورد گل سرخ ده مثقال عسل
ادویه دواء الکبریت امراض بلغمی وسوداوی وتبهای کهن ونافض
وتنگی نفس وسرفه بلغمی که از سینه ریم بیرون آید واستسقا ودرد سینه
وعسر البول را نافع باشد وسنك کرده ومثانه بریزاند ومضرت
ادویه سمیه چون افیون وشوکران وبیخ لفاح واز جهت گزیدن عقرب
ورتیلا نافع باشد صفته کوکرد بزر البنج سفید قردمانا میعه سایله

دواء الکرکم

دواء الکبریت

از هر یك

از هر یك هشت درم سداب قسط تلخ از هر یك ده درم افیون زعفران
از هر یك دو درم سلیخه دوازده درم فلفل سفید پست و دو درم
کوفته و بیخته بعسل معجون سازند شربتی یکمثقال دحمرثا بادها
بشکند وقولنج را نافع بود صفته هزار اسپند حلبه از هر یك سی درم
درونج عقربی فلفل دار فلفل عاقرقرحا اسارون سلیخه قسط زعفران
زنجبیل از هر یك دو درم کوفته و بیخته بعسل بسرشند شربتی دو درم جهت
دواء الحلتیت تب ربع وگزیدن عقرب ورتیلا وماننده ایشان را
ربع در سکنجبین دهند بعد از انکه چهل روز گذشته باشد واز جهت
گزیدن جانوران زهردار در شراب ریخته بخورند دواء اللاذن
استسقا واکثر امراض سوداوی وبلغمی را نافع باشد صفته لاذن
در سرکه خیسانند یکشبانروز ودر سایه خشك کرده یکدرم زیره
کرمانی نمك هندی پوست هلیله زرد از هر یك نیم درم افتیمون
تربد سفید از هر یك یکدرم کوفته و بیخته شربتی دو درم بخورند
دواء التربد حمیات بلغمی را نافع باشد صفته مصطکی زنجبیل
از هر یك ده درم تربد سفید پست درم شکر طبرزد چهار درم
شربتی یکمثقال دواء الترنجبین ضعف باه را که سبب آن حرارت باشد
نافع بود صفته ترنجبین ابیض سی درم در دو رطل شیر تازه بجوشانند

دحمرثا

۲ صفته حلتیت سلیخه فلفل مساوی
کوفته و بیخته بعسل بسرشند شربتی یکمثقال بخورند

دواء الترنجبین

تا بقوام هر شب دو ملعقه بنوشند دواء الخسك در تقویت باه بی نظیر است
صفته خسك خشك را بكوبند و در آب خسك ترپیچو شانند و سه
شبانه روز در آفتاب پرورند و هر روز تازه كنند چند انكه آب خسك
سه وزن خسك خشك بكار رود پس خشك كند و سه درم از آن
با ده درم شیر تازه و ده درم نبات سفید بنوشند و سه مثقال از فلفل دراز
زنجبیل كوفته و بیخته اضافه نماید دواء البصل تولید منی كند و نعوظ
آورد بغایت مقوی باه بود صفته آب پیاز یك جزو عسل دو جزو بجوشانند
تا بقوام آید و در وقت خواب دو ملعقه از آن بنوشد دواء الفرس
جهة ضعف معده كه سبب آن برودت و رطوبت نافع باشد صفته
هلیله سیاه بروغن گاو بریان كرده ده درم حرف مقلو پنج درم نانخواه
صعتر فارسی از هر یك سه درم خبث الحدید ده درم شربتی دو درم
با شراب كهنه بخورند دواء الخطاطیف خناق بلغمی و سوداوی را نافع باشد
چون بدان غرغره یا بر خارج حلق طلا كنند صفته تخم كرفس انیسون
نانخواه هزار سپند دارچینی زراوند طویل مرمكی زعفران از هر یك ده درم
گل سرخ پلست قسط رماد الخطاطیف از هر یك سی درم شاستند سنبل
از هر یك پنج درم مازوی سبز كوفته و بیخته بعسل سرشند و استعمال
نمایند دواء الحمل همین خاصیت دارد صفته هزار سپند تخم ترب حلتیت

دواء الخسك

دواء البصل

دواء الخطاطیف

مربوده ارمنی نوشادر مساوی كوفته استعمال نمایند دیاقوذا دفع
نزلات و سرفه كهنه و خشك را بغایت نافع باشد صفته خشخاش ابیض
با پوست بیست عدد تخم خطمی كثیرا صمغ عربی تخم خبازی بهدانه از هر یك
پنج درم اصل السوس بیست درم برنج طونا ده درم مجموع را بعد شش رطل
آب باران بخیسانند دو شبانه روز تا نرم شود پس بآتش نرم بپزند تا مهرا
شود و بنیمه آید و بعد از آن صاف كنند و یك من قند سفید اضافه كنند و
بقوام آورند دیاقوذا بنسخه دیگر قریب المنفعة است بنسخه اول
صفته خشخاش ابیض با پوست خشخاش سیاه از هر یك ده مثقال
بنفشه صمغ عربی از هر یك پنج مثقال اصل السوس سه درم آب انار شیرین
بیست مثقال قند سفید صد درم شربت سازند چنانكه رسم است
دیگر بیك اكلون اصور و نحم زاید را نافع باشد صفته زرنیخ سرخ و زرد
از هر یك شش درم مرمكی ده درم آهك آب ندیده پانزده درم زنگار
یك درم كوفته و بیخته بسركه كهنه بسرشند و قرص سازند چنانكه رسم است
داروی كه موی برویاند و دراز و سیاه كند صفته برنجاسف برگ مورد
شونیز بریان كرده مساوی كوفته و بیخته بروغن مورد یا روغن زیت
سرشته استعمال نمایند داروی كه كك یا ببرد صفته شبت بمانی در آب حل
كرده پا بر ابدان بشویند یا پای را با آب برگ مورد یا سوس بشویند نافع

دیاقوذا

دیاقوذا دیگر

دارو

باشد داروی که حب القرع وکرمهای دراز بکشد واخراج کند صفته
فنیل سرخس ترمس از هر یک نیم درم درمنه ترکی تربد برنک کابلی مقشر
از هر یک یکدرم نمک هندی دانکی کوفته وبیخته با شیر وشکر یا
وپاشامند داروی دیکر که همین خاصیت دارد صفته برنک کابلی
مقشر سه درم زهر بابیض دو درم فنیل یکدرم حب النیل نمک هندی
از هر یک نیم درم کوفته وبیخته با مویز منقی سرشته شاول نمایند داروی
دیکر که چون بر اتش نهند جانوران کزنده بکریزند صفته دوم کوکرد
زرد شاخ کوزن باداورد مساوی کوفته نفرا بکدازند وداروها را
کوفته وبیخته بدان بسرشند واستعمال نمایند داروی که حبس عرق
کند صفته برک مورد ورق کل سرخ صندل کلاب بجوشانند وجامه را
بدان تر کنند وبپوشند داروی که نافع است از جهة کرمی که در کوش باشد
صفته شراب دو درم عسل سه درم روغن کل یکدرم سفیده تخم مرغ
دو بیضه مجموع را مخلوط سازند پس پشم پاره بدان تر کنند ونیم کرم در کوش
نهند ویک ساعت دران جانب تکیه کنند بعد ازان یکبار ان پشم را
بیرون کنند کرم بیرون اید البته داروی که جهة کزیدن عقرب وحیه بالکل
نافع باشد صفته اهک برک توت کوفته بروغن فتیله بسرشند وبر محل
زخم نهند با اهک وزرده تخم بهم امیخته بر زخم نهند درد ساکن کردد واکر

بافلا را کوفته بد وشاب سرشته بر محل کزندکی مالند فی الحال درد
ساکن کردد واکر کزدم را در روغن بجوشانند وبمالانند وبر موضع
کزندکی عقرب مالند درد ساکن شود واکر با عسل ان روغن را بیامیزند
چون کودک از مادر بزاید ازان نیم درم بکام کودک مالند اکر در همه عمر او را
کژدم بکزد اثر نکند واکر چرک کوش خرکوش را بر موضع کزندکی عقرب بمالند
درد ساکن شود واکر سیر را با سرکه تر کنند وبمالند همین عمل کند واکر
کژدم که کسی را کزیده بکیرند وبا نمک سوده بر روغن کرم کنند وبر زخم کژدم
نهند همین عمل کند واکر برک تاک را بکوبند وبر موضع زخم نهند فی الحال
درد ساکن شود واکر مغز جو بپخته وانجیر وشیر کوفته بر زخم مار نهند نافع
داروی اتشک زیبق مقتول هفت مثقال حنا الادن مصطکی سورنجان
از هر یک دو درم تربد سفید پنج بنفشه از هر یک سه درم روغن ده
مثقال روغن زیت تازه پانزده مثقال اب لیمو پنج مثقال پیه بز سی مثقال
واکر جراحت وطناز باشد توتیا سفیداب مرداسنک از هر یک دو درم زنکار
نیم درم اضافه نمایند وبطریق مرهم ترتیب نموده بدستور معمول بمالند
که نافع است داروی که بهبودی دارد افیون پنجدرم خشخاش سیاه ده درم
سه رطل اب بجوشانند تا برطلی اید ونیم رطل کندم دران اب ریخته بجوشانند
تا اب تمام نیست شود پس کندم را خشک کنند وبکوبند یکمثقال ازان

هر که را بد هضمی بخود کرده دارویی که همین عمل کند صفت خشخاش سیاه
تخم کاهو هر یک پنج درم بزر البنج دو مثقال بجوشانند و صاف کنند
و با قند بقوام آورند یک مثقال از آن مسکر باشد و اگر به شراب کنند و
بخورند بی خود کردند و اگر خواهند که مست زود هوشیار شود سرکه
کهنه با گلاب بدهند یا دوغ گاو با برف سرد کرده بنوشند همان عمل
کند دارویی که نافع است جهت حکه و جرب و از افتیمون گویند صفت
افسنتین
پوست هلیله زرد شش درم سنا مکی شاهتره از هر یک دو درم
یک درم و نیم کوفته و بیخته با کشمش کوفته بسرشند شربتی مقابل یک نخود
بخورند دارویی که شهوات در زنان دفع کند صفت مصطکی یک درم
عود خام نیم درم زیره کرمانی دانگی و نیم کوفته و بیخته باده درم کالفند سرشته
بنوشند دوای که نافع است جهت درد دندان که سبب آن حرارت باشد صفت
افیون نیم دانگ در روغن گل حل کنند و قدری پنبه در آن بدان تر کنند و بر
دندان نهند نافع باشد دوای که نافع است درد دندان را که سبب آن
حلتیت
برودت باشد و آنرا یاقی الاسنان خوانند صفت چند بید ستر
فلفل مر زراوند مدحرج زنجبیل میعه سایله افیون بزر البنج مساوی
کوفته و بیخته بعسل بسرشند و پنبه در آن را بر آن کنند و بر دندان نگاه
دارند دوای دوای دیگر که همین منفعت دارد فلفل عاقرقرحا موزنج

زنجبیل

زنجبیل از هر یک یک جزو بوره ارمنی یک جزو و نیم کوفته و بیخته بعسل سرشته
استعمال نمایند دوای که دندان سوراخ دار را نافع باشد صفت فلفل
عاقرقرحا مازو بسرشند و بر سوراخ دندان نهند دوای دیگر که لثه را
محکم کند و گوشت ریخته برویاند صفت کندر زراوند مدحرج دم الاخوین
گل سرخ بیخ سوسن مساوی کوفته و بیخته با سکنجبین عنصلی سرشته نمایند
دوای دیگر که درد دندان را ساکن نماید صفت عاقرقرحا موزنج از
هر یکی ده درم تخم مورد یک درم آب گشنیز تازه پوست مثقال شیر گاو ده مثقال
جوشانیده حب سازند و بر دندان نهند همین عمل کند با الثال ذرور ملکایا ورد بیخ
و ابتدای رمد را نافع باشد صفت ذرور خیری صلایه کرده انزروت
بشیر خر پرورده نشاسته صمغ عربی نبات مساوی کوفته و بحریر بیخته استعمال
نمایند ذرور اصفر نافع است جهت زکته و متی و درد چشم که سبب آن رطوبت
باشد صفت انزروت مربی پنج درم صبر سقوطری تخم گل زعفران
از هر یک نیم درم شیاف مامیثا دو درم افیون چهار دانگ کوفته و بیخته
استعمال نمایند ذرور اصفر دیگر انزروت مربی ده درم صبر زعفران حضض
از هر یکی دو درم مرصاف یک درم کوفته و بیخته استعمال نمایند ذرور اصفر
که قروح و بثور سرخ را نافع باشد صفت سرمه اصفهانی شادنج عدسی
مغسول صلایه کرده ذرور سازند ذرور ابیض ابتدای رمد را نافع باشد

صفته اقلیمیای نقره سفیداب صبر سقوطری از هر یک دو درم کثیرا
پست درم صمغ عربی چهل درم گل سفید شصت درم نشاسته سی درم
افیون ده درم کوفته و بیخته با آب رازیانه پرورده سازند و ذرور کنند ذرور
رمادی جرب و سبل و معرا را نافع باشد صفته مامیران چینی یک درم
توتیای کرمانی پرورده شبح سوخته پرورده توبال مس سوخته مر
اصفهانی پرورده از هر یک ده درم کوفته و بیخته استعمال نمایند ذرور
وردی مورسرج و بثره و قرحه رطبه را نافع باشد صفته سفیداب
ارزیز سه درم اقلیمیای نقره دو درم و دو دانگ افیون دو دانگ صمغ عربی
یک درم و دو دانگ انزروت نیم درم مس سوخته دو دانگ و دو حبه شادنج
مغسول چهار دانگ کوفته و بیخته استعمال نمایند ذرور انزروت قرحه را پاک
سازد صفته نشاسته درم انزروت مربی سفیداب رصاص از هر یک
دو درم کوفته و بیخته ذرور سازند ذرور مغسل بیاض را نافع بود چون
در قرنیه شور نباشد صفته سرگین خطاف عاقرقرحا انزروت زنکار
مسحوق با اقلیمیا کوفته و بیخته بعسل مصفی بسرشند ذروری که در معرفی جرب
و ضعف بصر را نافع باشد صفته توتیای مغسول ده درم پوست
هلیله زرد صبر سقوطری دارفلفل دو درم کوفته و بیخته استعمال نمایند
ذروری که نافع است جهت درد چشم کهنه و سرخی و آب رفتن صفته توتیای

مغسول

مغسول نشاسته سفیداب ارزیز مساوی کوفته و بیخته ذرور
سازند ذرور ظفره شیاف مامیثا شادنج هندی حماما از هر یک دانگی
و نیم سه درم فلفل زنکار از هر یک یک درم کوفته و بیخته ذرور سازند ذروری
که نافع است جهت جرب و سبل و ظفره و اکله جفن صفته اقلیمیا صمغ عربی
از هر یک سه درم زعفران فلفل شنگرف از هر یک دو درم افیون یک
درم و نیم صلایه کرده استعمال نمایند ذروری که جهت درد چشم اطفال
نافع است صفته انزروت مربی چشمک از هر یک درم مامیران درم
الاخوین از هر یک دو درم کوفته و بیخته استعمال نمایند ذرور کهنه
دارفلفل دو دانگ هلیله زرد حضض مر از هر یک دو درم زبد البحر یک
درم مامیران چینی دو دانگ صبر دانگی و نیم کوفته و بیخته استعمال نمایند
ذرور سبل توتیای مغسول دو مثقال مامیران چینی دو درم حضض
مکی زبد البحر صبر سقوطری دارفلفل پوست هلیله زرد از هر یک یک درم
انزروت مربی چهار مثقال صمغ عربی یک مثقال کوفته و بیخته ذرور
سازند ذرور بیاض ساوج هندی شش درم مس سوخته سرطان اصفهانی
توبال مس سوخته از هر یک سه درم شادنج مغسول عدسی مر مکی
از هر یک یک درم صدف سوخته مامیران چینی از هر یک دو درم صلایه کرده
ذرور سازند ذرور کافوری ٥ نافع است جهت حرارت چشم و رمد ص صدف سوخته

مروا بید نا سفته از هریک دو درم نشا یکدرم کافور دانکی صلایه کرده
استعمال نمایند ذرور ادبعه گوشت برویاند وخون دفع لرجوا خرابا
دارد و دو عافرا نافع بود صفته انزروت مرکند دم الاخوین مساوی کوفته
وبیخته ذرور سازند ذروری که گوشت فاسد بخورد وسر جراحات بر
ونسخت کند ذرورفت برشدن ودا اول سر جراحت بکشاید وتری برچیند
وگوشت برویاند صفته انزروت چهار درم دم الاخوین دو درم گل
مختوم ومرداسنگ مرکند از هریک یکدرم ونیم طین ارمنی شیاف مامیثا
از هریک یکدرم صبر سقوطری زراوند مدحرج از هریک دو درم کوفته
وبیخته ذرور سازند ذروری که نافع است جهت قروح وبثور رحم ومقعد
صفته سفیداب ارزیز گلنار شب یمانی مازو مساوی کوفته وبیخته
مقعد را بروغن گل چرب کنند وبران افشانند ذروری که استرخای
مقعد را نافع باشد صفته جفت بلوط مازو قشار کندر شیح سوخته
گلنار جوز السرو کاغذ سوخته از هریک سه درم کوفته وبیخته بر مقعد
افشانند ذروری که سوختگی آتش وروغن گرم وماننده آنرا نافع بود ص
مرداسنگ املج حنا از هریک قدری بکوبند وجای سوختگی را بروغن
گل چرب کنند واین داروها را براو افشانند در ساعت خوب شود باب
الرابع روغن قسط جمیع امراض مذکوره را نافع باشد صفته قسط تلخ

فلفل دارفلفل سنبل کبریت اصفر بابونه زرد چوبه سورنجان مصری
نعناع صعتر سداب انجدان وج شونیز زراوند طویل زنجبیل زنیان
مرزنگوش حرمل خولنجان حلتیت اشنه صابون رقی دهن شمع اصفر صد درم
روغن قسط بکر فالج ولقوه ومعده وجگر سرد را سود دارد وسیاهی موی را
نگاه دارد واعصاب را قوت دهد صفته قسط ده درم فلفل فرفیون
از هریک سه درم عاقرقرحا چهار درم جند بید ستر دو درم ونیم شراب
کهنه صد درم روغن زیت پنجاه درم قسط فلفل عاقرقرحا نیم کوب
شراب خیسانند یکشب وصباح شراب بجوشانند تا بنیمه آید وبعد از
روغن زیت را در آن ریزند وچندان بجوشانند که شراب برود وروغن
بماند بعد از آن جند بید ستر وفرفیون را کوفته وبیخته در آن ریزند در
زمانی که از آتش فرو گرفته باشند روغن قسط بنسخه دیگر درد معده
ومفاصل واسترخا را نافع باشد قصب الذریره ساذج هندی مصطکی
سایله سنبل بیخ سوسن فرفه اشنه قسط از هریک پنج درم راسن خشک
سلیخه عود بلسان از هریک ده درم مرزنگوش قرنفل از هریک پنج درم
مجموع نیم کوفته در سه من آب بپزند تا یکمن آید وبا نیم من روغن کنجد
بجوشانند تا آب برود وروغن بماند روغن قسط دیگر سردی جگر
ومعده را نافع باشد چون بیاشامند وچون بر محلی که موی رفته بمالند

بمالند موی برویاند و اعصاب را محکم کند **صفتش** قسط تلخ صد درم
مرمکی ماذریون چهل درم سلیخه شش درم مجموع را نیم کوب کنند و در شراب
خیسانند یک شبانه روز دیگر بجوشانند و بپالایند و سه چارک روغن
زیت یا روغن کنجد بر ویش ریزند و بجوشانند تا روغن بماند **روغن قسط**
بنسخه دیگر امراض بارده را نافع باشد و محلل ریاح و مواد غلیظه و مقوی
اعصاب است **صفتش** قرنفل سلیخه از هر یک ده درم قصب الذریره
سنبل ساوج قرفه اشنه جند بید ستر قسط از هر یک بیست مثقال
پنج بنفشه سی درم مرزنجوش پنج درم کوفته در آب بجوشانند تا مهرا شود و بعد از آن
صافکرده دو من روغن کنجد اضافه نمایند چندان بجوشانند که آب برود
و روغن بماند **روغن شونیز** فالج و لقوه و تشنج را سود دارد **صفتش** شونیز
بیست درم مغز بادام تلخ سی درم کوبند و روغن از آن بکشند **روغن افسنتین**
معده و جگر و جمیع اعضا را قوت دهد روغن زیت یا روغن بادام
تلخ یا روغن زیت الوی تلخ نیم من افسنتین رومی تا نه دو سیر با هم
کنند و چهل روز در آفتاب بیاویزند **روغن فرفیون** همه دردها را
که از سردی بوده باشد زایل کند و فالج استرخا را سود دارد **صفتش** قسط
ده درم کندش چهل درم جند بید ستر پنج درم فوفل خشک ده درم
درم عاقرقرحا هفت درم مویزج سه درم جمله را نیم کوب کنند و با چهار

صد درم شراب کهنه بر بیزند تا سه بخش برود یک بخش بماند و نصف
از روغن خیری بان پا میزند و بجوشانند و بیزند بیفشرند تا شراب برود
و روغن بماند پس ده درهم ده درم روغن دو درم فرفیون تا نه بلند ازند
و یکجوش بدهند و بردارند **روغن سوسن** بو و حدث و اختناق رحم را
سود دارد و کرده و مثانه سرد را گرم کند **صفتش** سلیخه حب بلسان
قسط از هر یک ده درم قرفه قرنفل مصطکی از هر یک پنجاه درم گل سوسن
سی عدد زعفران ده درم تنکی از سوسن بردارند و یکرطل و نیم روغن
کنجد در شیشه کنند و داروها را کوفته در وی افکنند و نزدیک آفتاب
بنهند و در سایه چهل روز بگذارند پس بیرون آورند و نگاه دارند
روغن پیلانجبر مسهل بلغم بود و اعصاب را از رطوبات پاک کند **صفتش**
پیلانجبر بریان کرده نرم بکوبند و بجوشانند و کف بگیرند و نگاه دارند
تا تمام کف بردارند و آب زرد بماند از آن بریزند و آن کفها را بجوشانند که
تمام روغن میشود صاف **روغن پیلانجبر** مرکب فالج و لقوه و سستی جگر
و سپرز را نافع باشد و قولنج بگشاید **صفتش** نانخواه صعتر پودنه کوهی
تخم کرفس انیسون مصطکی اسارون از هر یک بیست درم پنج کرفس
پنج بادیان پنج سوسن آس خشک از هر یکی ده درم شیطرج مقل از هر یک
پنج درم سکبینج جاوشیر فربیاد دو بیخ عقرحا از هر یکی سه درم زنجبیل

دارچینی قاقله کبابه دار فلفل جوز بوا بسباسه شونیز قسط کرویا از هر یک
چهار درم مجموع نیم کوفته بخیسانند و در آب یکشبانروز بجوشانند تا از سیم
شود بپالایند و صد و پنجاه درم روغن پیه انجیر بر روی آن ریزند و
بجوشانند تا آب برود و روغن شربتی دو درم تا سه درم ماء الاصول بخورند
روغن زیت مانند روغن پیه انجیر و کرم توان روغن پیه انجیر باشد و درد
گوش و باد اگر در گوش باشد نافع بود صفته آب ترب سه جزو بگیرند روغن
کنجد یک جزو بجوشانند تا آب برود و روغن بماند روغن کدو بومیدن و ما
سرسام و مالیخولیا را نافع باشد صفته کدوی تازه بستانند و پوست آن بخراشند
و با تخم و شحم بکوبند و آب آن بگیرند چهار من و یک من روغن کنجد بر وی
ریزند پس بجوشانند تا آب برود و روغن بماند اما بهتر که از مغز دانه کدوی
خشک بگیرند مانند روغن بادام روغن بگیرند روغن سوسن فالج و درد
زانو را نافع بود صفته آب دو جزو روغن کنجد یک جزو بجوشانند تا آب
برود و روغن بماند روغن لاله معده سرد را گرم کند صفته برگ لاله
از نبات او جدا کنند و در شیشه کنند و روغن زیت بر وی ریزند و یکماه
در آفتاب بیاویزند روغنی که درد گوش را که از گرمی بود نافع کند ص
روغن گل ده درم روغن بادام شیرین پنج درم سرکه کهنه سی درم با یک
دیگر ممزوج سازند و بجوشانند تا سرکه برود و روغن بماند در گوش

روغن خشخاش [illegible]

روغنها

چکانند

چکانند روغن کتان درد گوش را که از سردی بود نافع کند ص کتان
پنج درم صبر مر مکی مصطکی جند بید ستر حضض زهره گاو از
هر یک یکدرم روغن بادام تلخ پسته ده درم شراب کهنه چهل درم اندر
کوفته با شراب و روغن بجوشانند تا روغن بماند و در گوش چکانند
روغن مصطکی معده را قوت دهد صفته روغن زیت پنجاه درم در شیشه
کنند و ده درم مصطکی بر وی ریزند و دیگر را تا بنیمه آب کنند و آن
شیشه را در میان دیگ آویزند و آتش کنند تا آب بجوشد چندانکه
مصطکی گداخته شود روغن مورد موی را نگاه دارد و آنچه ریخته باشد
برویاند صفته بگیرند آب مورد سه جزو روغن زیت یک جزو و با یکدیگر
بجوشانند تا زمانیکه آب برود و روغن بماند روغنی که محافظت
موی کند صفته پوست هلیله کابلی مازو برگ مورد از هر یک یک جزو
و در شراب ریحانی بخیسانند یکشبانروز پس بپزند و بپالایند
و یک جزو روغن کنجد در وی ریزند و دو صد درم ده درم لادن
در وقت فرو گرفتن در آن بیندازند تا بگدازد و شب موی را چرب کنند و صباح
در حمام بشویند روغن دیگر که موی را سیاه کند و درازی بخشد و
از ریختن نگاه دارد صفته ساوج هندی حماما حضض لادن
املج از هر یک پنج درم کوفته ده سیر رطل آب در ریزند و بپزند تا برطلی آید

روغنها

روغنها

ویکرطل روغن کنجد دران ریزند وبجوشانند تا اب برود وروغن
بماند هر روز سر را اب چغندر بشویند واین روغن بمالند روغن
که موی را سیاه کند وتا مدت ششماه سیاهی بماند صفته بستانند حب
هندی وسران بگیرند وهجده درم ازان مغز بادام ده درم املج وده درم
براده اهن در بوره ارمنی بهم سایند نرم ودر میان ان جوز کنند وسر ان
باخمیر محکم کنند وتمام ان جوز را بگل حکمت گیرند ودر میان اتش
نهند تا یکساعت نجومی بگذرد واز اتش بیرون اورند روغنی که ازان
زایل شود بمالند مقصود حاصل شود روغن حنا موی را سیاه کرداند
وعرق النسا واوجاع مفاصل را نافع باشد صفته برگ حنا یکچارک
در دو من اب بجوشانند وصاف کنند ونیم من روغن کنجد برسران
ریزند وبجوشانند تا اب برود وروغن بماند روغن املج موی را قوی
وسیاه کرداند صفته املج مقشر یک من در پوست بیخ صنوبر مثالی
کوفته در اب بیزند تا نیمرا شود صاف کنند ونیم چندان روغن کنجد اضافه
کنند وبجوشانند تا روغن بماند روغن بیض دو هفته بر هر جا که بمالند
موی بر اویاند صفته بگیرند یکخربزه وسوراخ کنند ودانه ازان بیرون کنند
وسی عدد زرده تخم مرغ دران خربزه ریزند با پنج سیر روغن زیت وبرگ
مورد کوفته براده اهن صلایه کرده از هر یک ده درم وسوراخ خربزه را

محکم

روغنها

محکم کنند ودر گل حکمت گیرند ویکشبانه روز در تنور نهند روز
دیگر بیرون اورند وگل ازان جدا کنند وان خربزه را با روغن زیت
بمالند تا نرم شود ونگاه دارند روغنی که سهو را افراط اورد چون بر بینی
مالند صفته نوشادر نمک نفطی تخم سپندان تخم جرجیر فلفل سیاه
زنجبیل کاکنج مساوی نیم کوب کنند ودر اب بجوشانند تا نیمرا شود
پس صاف کنند با هم چندان روغن بید انجیر بجوشانند چندانکه اب برود
وروغن بماند روغن به معده را قوت دهد وحبس عرق کند اگر بر وی
کشکاب جو کنند وباز خورند اسهال باز دارد صفته اب به دو جزو اب
برگ مورد یکجزو روغن گل بجوشانند تا اب برود وروغن بماند
روغن مازریون استسقا را نافع باشد صفته برگ مازریون یکچارک
در سه من اب بجوشانند تا بنیمه اید وسرا او قبه روغن بادام در وی ریزند
وبجوشانند تا روغن بماند شربتی یکدرم با شیر شتر اعرابی بخورند
روغن بنفشه بادام سرد وتر بود وبر جرب مالیدن نافع بود وصلابت
مفاصل را نرم کند وبر ناخن مالیدن صحت انرا نکهدارد ودفع بیخوابی
کند صفته مغز بادام شیرین را سفید کنند ودر دو نیمه سازند وخشک
کردانند ودر هر دو من بادام یکمن پید مشک بر وی ریزند ودر ظرف
کرباس نو ده روز در میان پید رها کنند بعد ازان پید را جدا کنند و بنفشه

تازه بی علف بروغن ریزند و چند روز در زیر جامه خواب بگذارند
تا بوی بنفشه را بگیرد و بعد از آن معلق بیاویزند تا نیک خشک شود
بنفشه از آن جدا کنند و روغن آن بگیرند چنانچه رسم است روغن گل بادام
معتدل بود در برودت و حرارت نافع بود دماغ را سود دارد و حافظه
بیفزاید و اسهال العراقی بازدارد و درد سر را که از گرمی بود سود دارد
چون در آب سرکه ریزند بر صاحب حکه و جرب مالند نیک صفته چون
بنفشه بادام است اما بجای بنفشه گل سرخ کنند هر ده من بادام ده من ورق
گل سرخ روغن گل سرخ و سفید و شقایق و زنبق و یاسمین و نرگس
و سداب و شبت و بابونه و هرچه تازه باشد دستور آنست که در شیشه
کنند و در آفتاب آویزند دهن اترج که از او دهن مبارک گویند و خواص
بسیار دارد و کرم تر از نفط سفید بود و لطیفتر و لعراض بارده را ابطا
سودمند بود و جهت گزیدن عقرب و کسی که افیون و بزر البنج خورده باشد نافع
بود صفته اترج سرخ آب ندیده با او دم کنند تا سرخ شود و با نر بگیرند و در
روغن زیت اندازند و بعد از آن بیرون آورند و خورد کنند و در شیشه
کنند که بگل حکمت گرفته باشند و سر آن را بموی اسب بگیرند و بگلی نهند که
سوراخ در زیر آن باشد و پر محکم کنند و آتش در آن اندازند و چیزی در زیر
سر شیشه نهند و روغنی که بچکد نگاه دارند روغن سوسن مفاصل

وعرق

وعرق النسا را نافع باشد صفته سوسنجان مصری آب کرفس تازه
از هر یک ده مثقال قصب الذریره پنج مثقال سوسنجان و قصب الذریره من
نیم کوب کوفته بخیسانند و یکشبانه روز دیگر بجوشانند تا ممتزج شود و
پالایند و آب کرفس اضافه نمایند و با یکچارک روغن زیت بجوشانند
تا آب برود و روغن بماند روغن کراث بواسیر را نافع باشد صفته آب
گندنا یکمن روغن کنجد نیم من با دود دم مقل بجوشانند تا آب برود و
روغن بماند روغن تاتوره جهت دفع سرعت انزال نظیر ندارد چون کف
پا را چرب کنند صفته تاتوره هندی از پوست پاک کنند و نیم کوفته
در میان شیشه کردن دراز کنند و سر شیشه را بموی اسب محکم سازند
و تن شیشه را بگل حکمت گیرند و در کاسه بزرگ که آتش در آن توان کرد
ترتیب نمایند و پنج کاسه را سوراخ کنند و سر شیشه را از آن سوراخ
بیرون آورند و در زیر شیشه پیاله نهند و کاسه را با بالای سر پایه
نهند و آتش بالای شیشه کنند در اندرون کاسه و روغنی که از آن بچکد
نگاه دارند روغن عقرب سنگ مثانه را پاره پاره کند و بیرون آورد ص
دیوند چینی سعد کوفی جنطیانا پوست بیخ کبر از هر یک یک وقیه روغن
بادام تلخ یک رطل داروها کوفته در شیشه کنند و روغن بر سر آن ریزند و
یک هفته در آفتاب بنهند و بعد از آن پالایند و ده عقرب زنده در آن

اندازند وسر شیشه ببندند و یکهفته دیگر در آفتاب بگذارند پس یک یا
دو قطره در احلیل چکانند روغن مادرین منقول از قانون اوجاع
بادها و احشا و قولنج و مغص ریحی را نافع باشد و بادهای غلیظ را دفع
کند و درد گوش را ساکن نماید و چون در بینی چکانند صداع و درد شقیقه
بادها را سود دارد و ذکر را خوب کرده اند و رحم را گرم کند و چون در احلیل
چکانند امراض مثانه را نافع و این روغن اشرف روغنها است و منافع این
بسیار است صفته قصب الذریره سعد ورق الغار عود بلسان لك
ساذج هندی برگ مورد اذخر ایهل داسن قردمانا مرزنجوش ادویه را مساوی
نیم کوفته در شراب و آب خیسانند یکشبانه روز دیگر روز صاف کنند و با روغن
کنجد بجوشانند تا آب برود و روغن بماند روغن مادرین بشیوه دیگر او را
حلبه معده را نافع باشد صفته روغن بان یکرطل سنبل نیم اوقیه مصطکی
قسط سعد اذخر قصب الذریره از هر یک یکدرم و نیم کوفته در شیشه کنند
وسر شیشه را محکم سازند و یکهفته در آفتاب گذارند و بعد از آن
صاف کنند و ادویه را دیگر باره در آن بریزند و همچنین تا سه نوبت و بعد از آن
صاف کرده استعمال نمایند رماد العقارب سنگ کرده و مثانه را بریزاند
صفته بگیرند عقرب را و در شیشه محکم کنند و در گل حکمت گیرند و
در تنور گرم نهند شش ساعت پس برون آورند کوفته و بجره بیخته بکار آرند

استعمال

استعمال نمایند باب الثانی عشر پشت و گرده را قوی و محکم کند و منی را
قوت دهد و بلغم دفع کند و بوی دهن خوش سازد و آب دهن از دهن
باز دارد و بادهای غلیظ را بشکند و ریگ از مثانه پاک کند و منی بیفزاید
صفته تخم کرفس تخم کزر تخم شلغم تخم شبت نانخواه رازیانه مغز تخم خربزه با دو دانگ
بیخ کرفس از هر یک پنج مثقال عاقرقرحا زعفران مصطکی عود خام
از هر یک پنجدرم بسباسه قرنفل کبابه چینی فلفلمویه از هر یک سه درم عنبر
اشهب یکمثقال عسل سه وزن ادویه عنبر را در عسل کف گرفته بگدازند
و ادویه را کوفته و بیخته بدان بسرشند و بعد از دو ماه استعمال نمایند
شربتی دو مثقال معجون دیگر منی بیفزاید و باه را قوت دهد و پشت
و گرده را محکم سازد و در امر مجامعت عظیم نافع است صفته تخم کزر
تخم کرفس تخم شلغم تخم شبت نانخواه رازیانه مغز تخم بادرنگ بیخ کرفس
مغز حب الفلفل مغز حب الزلم نارجیل مغز جلغوزه نارمانه از هر یک
پنج مثقال بسباسه قرنفل فلفلمویه عاقرقرحا کبابه چینی زنجبیل تخم
تخم جرجیر تخم پیاز حب الرشاد تخم انجره تخم گندنا خولنجان جوز بوا کلا
فرفیدار فلفل از هر یک سه درم قرنفل زعفران کندر از هر یک چهار درم
تخم هلیون بوزیدان بهمن سرخ و سفید شقاقل لسان العصافیر از هر یک
پنجدرم بصل الفار بریان کرده یکدرم خصیة الثعلب قضیب گاو سوده

مغز کله گنجشک نر خشک مربی کش جوزها از هر یک دو مثقال عنبر اشهب
دو مثقال مشک خالص نیم مثقال قند بوزن ادویه عسل بوزن مجموع
طریق معهود معجون سازند گرم مزاج دو مثقال تناول نمایند و در عقب
ان ده درم شیر تازه و ده درم شکر در ان حل کرده بیاشامند و سرد مزاج
پنجدرم فرو برد و بعد از ان یک کاسه ماء العسل بیاشامد **باب السین سفرجلی**
مسهل معده را قوت دهد و اشتهای طعام اورد و قولنج بکشاید **ص**
به اصفهانی از پوست و دانه پاک کرده نیم من در سرکه باید شراب بجوشانند
تا مهرا شود و از غربال بروت بیرون کنند و یکمن عسل صاف بر سر ان
ریزند و بجوشانند تا بقوام اید و این داروها اگر مذکور میشود
کوفته و بیخته بان بسرشند زنجبیل دار فلفل قاقله صغار کبابه دارچینی
زعفران از هر یک سه درم مصطکی پنجدرم تربد سفید سی درم
سقمونیا ده درم شربتی از پنج مثقال تا هفت مثقال باب گرم جهت
قولنج نافع باشد **سفرجلی تابستانی** صاحب مزاج گرم را نافع باشد و در فصل
گرما توان داد ازین جهت محمد زکریا این را سفرجلی تابستانی نام نهاده
صفته سقمونیا دو درم و نیم تربد سفید ده درم مغز تخم خیار مغز
تخم کدو از هر یک پنجدرم ورق گل سرخ طباشیر از هر یک دو درم و نیم رب
عصاره بیر از هر یک پنجاه درم آب بهروز ترنجبین تصافی کرده بجوشانند چندانکه

ترنجبین

ترنجبین که اخته شود بقوام اید پس داروها را کوفته و بیخته با
ان بسرشند و این جمله ده شربتست **سفرجلی ممسک** شکم ببندد و معده را
قوت دهد و دفع قی کند و لونرا نیکو گرداند و اشتهای طعام اورد
صفته به اصفهانی از پوست و دانه پاک کرده نیم من با سرکه بجوشانند
تا مهرا شود بعد از ان بکوبند و نیم من عسل بر سر ان ریزند و بجوشانند
تا بقوام اید و فرو گیرند و این داروها را کوفته و بیخته بان بسرشند زنجبیل
فلفل دار فلفل چهار درم تخم کرفس نانخواه زعفران از هر یک دو درم
شربتی چهار مثقال **سنجرینا** بادهای غلیظ را دفع کند و درد
و قولنج بلغمی را سود دارد و سدهٔ جگر بگشاید و صلابت انرا بتحلیل دهد
و معده را گرم گرداند و تخمه نافع باشد و سرد مزاجرا سود دارد **صفته**
جند بید ستر دارچینی اسارون فوه مو دوقو از هر یک یک درم فلفل
دار فلفل قسط از هر یک شش درم زعفران نیم درم باز زد را در عسل
بگدازند و داروها را کوفته و بیخته بان بسرشند و بعد از شش ماه استعمال
نمایند شربتی نیم مثقال تا دو درم با اب گرم **سکنجبین ساده** صفرا دفع
کند و محرور مزاجرا نافع باشد و تبهای حاده و جگر را نافع باشد و تشنگی
بنشاند و سدهٔ جگر و سایر بدن بگشاید و بول براند **صفته** قند سفید
یکمن در دیگ کنند و یکچارک سرکه صاف بر روی ان ریزند و بجوشانند

تا بقوام اید و یکوقیه گلاب بر سر ان کنند و فرو گیرند سکنجبین بزوری باردی
ست جگر بگشاید و بول براند و استسقا و تبهای حاده را نافع باشد
و تشنگی بنشاند صفتش پوست بیخ کاسنی هفت درم سر تخم از هر یک
پنج درم و نیم کوفته در یکچارک سرکه خیسانند یک شبانه روز دیگر بجوشانند
و پالایند و با یکمن قند بقوام اورند سکنجبین بزوری حار سدة جگر و معده
بگشاید و بول براند و فضولرا از معده پاک کند و مستسقی را نافع باشد
صفتش تخم کاسنی نیم کوفته تخم کشوث تخم کرفس رازیانه انیسون از
هر یک پنج درم پوست بیخ رازیانه پوست بیخ کرفس از هر یک ده درم در
و سرکه خیسانند چنانکه ذکر رفت و با یکمن قند بقوام اورند سکنجبین
ریوندی یرقان و درد جگر را که از گرمی باشد سود دارد صفتش تخم
کاسنی نیم کوفته بیست درم تخم شاهتره تخم کشوث از هر یک ده درم ریوند
چینی پنج درم ریوند را در کیسه کوفته بندند و باقی ادویه را بیک دو من اب
بجوشانند و زمان زمان کیسه ریوند را دست می مالند تا شیره اتمام با
دهد بعد از ان صاف کنند و با یکمن قند و چهل مثقال سرکه بجوشانند تا
بقوام اید شربتی پانزده درم با پنج درم گلاب بخورند سکنجبین ریوندی
درد جگر را نافع باشد و سده بگشاید و طبع را نرم کند صفتش ریوند چینی
سه درم و دو دانک ترید سفید بسفایج فستقی تخم کاسنی نیم کوفته

از هر یک

از هر یک بیست درم غاریقون مغز هلیله پنج درم مجموع را در دو من اب
بپزند و سه درم و دو دانک زنجبیل کوفته اضافه نمایند و صاف کنند و با یک
چارک سرکه و یک من و نیم قند چنانکه ذکر رفت بجوشانند و بقوام اورند
سکنجبین بزوری معتدل سده جگر و سپرز بگشاید و بول براند و
تبهای مرکبه را نافع بود صفتش تخم کاسنی رازیانه تخم کرفس از هر یک سه درم
تخم از هر یک پنج درم پوست بیخ کاسنی پوست رازیانه از هر یک هفت درم
مجموع را نیم کوفته در سه رطل اب و بیست درم سرکه خیسانند یک شبانه روز
روز دیگر بجوشانند و با قند بقوام اورند سکنجبین رمانی تبهای محرقه
و جگر و معده گرم را سود دارد و تشنگی بنشاند صفتش اب انار شیرین
و ترش از هر یک نیم من بجوشانند تا بقوام اید و قدری زنشک و سرکه
صاف یکچارک و قند یکمن اضافه کنند و بجوشانند تا بقوام اید و اگر عوض
سرکه تمر هندی اضافه نمایند شاید سکنجبین سفرجلی معده و جگر را
قوت دهد و اشتهای طعام اورد و سده جگر بگشاید و ناقهین را مفید
بود و طعام هضم کند صفتش اب به صاف کرده یکمن با یک چارک سرکه
و یک من قند بجوشانند و بقوام اورند و اگر بجای سرکه اب لیمو کنند اصلح
باشد سکنجبین بولیمو که همین خاصیت دارد صفتش اب به پنجاه مثقال

سرکه صاف کرده گلاب آب لیمو از هر یک سی مثقال قند سفید یک من
بجوشانند و بقوام آورند **سکنجبین** دیگر که صلابت سپرز را نافع باشد
صفته ریوند چینی غاریقون فوه پوست کبر پوست درخت برگ
مازج افتیمون غافث تخم کشوث تخم کاسنی از هر یک ده درم در یکچارک
سرکه و آب خیسانند و بجوشانند و با یک من قند بقوام آورند **سکنجبین**
دیگر حرارات خمار و صفرا بنشاند و اسهال صفراوی باز دارد
کسی را که ابله برید امد باشد نافع بود **صفته** سرکه کهنه و گلاب
از هر یک یکچارک برگ گل سرخ پنجاه درم گلنار بیست درم در سرکه
و گلاب خیسانند و با یک من قند بقوام آورند **سکنجبین افتیمونی** مالیخولیا
و توحش و صرع را نافع باشد **صفته** افتیمون ده درم بسفایج تربد
سفید از هر یک شش درم گل گاوزبان پرسیاوشان تخم کاسنی ادما
تخم کشوث پوست بیخ کاسنی از هر یک پنج درم عاشا ورق گل سرخ
کمافیطوس از هر یک چهار درم تخم بادروج فرنجمشک بادرنجبویه
زرنباد درونج عقرب بهمنین ساوج هندی قافله سنبل از هر یک
سه درم گلقند آفتابی بوزن ادویه در سرکه و آب خیسانند یک شبانه
روز و بجوشانند و با یک من قند بقوام آورند **سکنجبین افتیمونی** بنوع دیگر
اسطوخودوس رازیانه تخم شاهتره از هر یک پنج درم افتیمون بسفایج

فستقی

فستقی سنا مکی پوست هلیله کابلی از هر یک ده درم و نیم کوفته
در پنجاه درم سرکه بخیسانند و با نیم من قند بقوام آورند **سکنجبین بزوری**
استسقا و صلابت طحال درد رحم صلب جگر را نافع بود و سده بگشاید
صفته رازیانه پوست بیخ رازیانه پوست بیخ کبر تخم انیسون و کاسنی
بیخ کاسنی خشک زوفا فوه غافث افسنتین از هر یک ده درم تخم کشوث
تخم کرفس جعده سنبل اسارون از هر یک هفت درم در صد درم سرکه
خیسانند و با یک من قند بقوام آرند **سکنجبین عنصلی** ضیق النفس و سرفه بلغمی
بلغمی را نافع بود **ص** سرکه عنصل یکچارک با عسل مصفی بجوشانند
تا بقوام آید **سکنجبین عنصلی** دیگر استسقا و درد پهلو که از سردی
بود و سرفه کهنه بلغمی و ضیق النفس را نافع باشد و سده سپرز و جگر
بگشاید و بچه مرده بیندازد **صفته** سرکه عنصل یک من زنجبیل
رازیانه انیسون حلتیت عاقرقرحا فودنه دشتی از هر یک ده درم تخم
کرفس زیره کرمانی فودنه نانا از هر یک پنجاه درم اقاقیا نیم کوفته کنند
و در سرکه عنصل و یکچارک عسل صاف خیسانند و یک هفته در آفتاب
نهند و بعد از آن بپالایند و نگاه دارند و پیش از طعام سی درم استعمال
نمایند **سرکه عنصل** بیخ دندان سخت کند و بوی دهن خوش کند **صفته**
بگیرند پیاز عنصل و بکارد چوبین پاک کنند و در ریسمانی کشند

سفوفات

چنانکه در سم است و بید بکر بخسبد و چهل روز در سایه بگذارند تا خشک
و بعد از آن در ظرفی کنند و بهر یک من پانزده من سرکه کهنه اضافه نمایند
و دو ماه در آفتاب بنهند و بکار برند مفید باشد سفوف طباشیر دل
گرم را سود دارد صفته گل سرخ طباشیر از هر یکسیر درم کشنیز خشک
دو درم پوست جوز و ادیان ناسفته کهربا از هر یک نیم درم کافور دانگی
شربتی دو درم با سکنجبین سفرجلی بخورند سفوف درونج خفقان
سرد را نافع باشد صفته درونج عقربی لسان الثور از هر یک شش درم
زرنباد دو درم کوفته و بیخته شربتی دو مثقال با یک جام شراب کهنه و
ماء العسل سفوف عود معده سرد و تر را سود دارد صفته قرنفل کبابه
از هر یک پنج درم سنبل مصطکی از هر یک سه درم عود خام بیست درم
شکر طبرزد بوزن همه ادویه شربتی یکمثقال با ده درم گلقند بخورند
سفوف قاقله شهوت طین و شهوات ردیه زنان حامله را نافع بود صفته
قاقله خیربوا کبابه مساوی شکر بوزن همه شربتی دو درم با آب گرم بخورند
سفوف حماض تخم کاسنی تخم کرنب زرشک منقی عدس مقشر گل سرخ
طباشیر مساوی کوفته و بیخته شربتی سه درم با یک طوج کافور در آب
انار حل کرده بخورند سفوف کرنب دفع سرعت انزال منی کند صفته
تخم کرنب مغز بادام شیرین مغز بادام تلخ فوفل از هر یک سه درم نانخواه

سداب

سفوفات

سداب زیره از هر یک ده درم کوفته و بیخته در آب انار حل کرده بار خورند
شربتی سه درم سفوف انیسون بادهای معده را دفع کند و معده را
از اخلاط غلیظه پاک کند صفته نانخواه تخم کرفس از هر یک پنج درم
کندر چهار درم تفاح اذخر قسط مصطکی از هر یک سه درم سنبل
سفید سفید سی درم کوفته و بیخته با فانید بسرشند شربتی پنج درم
سفوف جوز اسهال بلغمی باز دارد صفته جوز بریان کرده سه درم
نانخواه یکدرم کنند و نیم درم کوفته با آب گرم بنوشند سفوف مقل تا
بواسیر و مغص و اسهال کهنه و زحیر و ضعف معده را نافع باشد ص
تخم تره تیزک بیست درم زیره کرمانی در سرکه خیسانیده بریان کرده پنج
مثقال بزرکتان تخم کتان هلیله سیاه در روغن زیت بریان کرده از هر یک
دو مثقال مصطکی یکمثقال مجموع را نیم کوفته سوای تره تیزک شربتی
دو درم با آب سرد سفوف که سلس البول را نافع باشد صفته بلوط پنج
درم کندر سی درم کشنیز خشک بریان کرده گلنار صمغ عربی از هر یک
دو درم گلنار کهربا زاج از هر یک پنج درم شربتی سه درم با آب خالص
بیاشامند سفوف دیگر که همین خاصیت دارد صفته کندر سعد کوفی
خولنجان زیره کرمانی شاه بلوط حب الاس مساوی کوفته و بیخته بنوشند
سفوف فلفل معده و جگر و اوجاع مفاصل و هر مرضی که بسبب از استلا

سفوفات

باشد نافع بود صفته نمك طعام سی درم فلفل سفید بپست درم
زنجبیل پانزده درم انیسون هفتد درم جرجر نانخواه نوشادر فلفل
سیاه فودنه از هر یکی ده درم کوفته و بیخته شربتی سه درم در آب گرم
بخورند سفوف هلیله ودرد جگر را نافع باشد صفته هلیله سیاه پوست
هلیله کابلی از هر یك چهل درم تخم کرفس انیسون رازیانه از هر یك پنج درم
کوفته و بیخته شربتی سه درم با شیر شتر بخورند سفوف دیگر ورد جگر را
نافع باشد و بول براند صفته تخم خربزه تخم خیارین از هر یك پنج درم
تخم کاسنی تخم کشوث از هر یك سه درم تخم کرفس انیسون رازیانه رب
السوس از هر یك دو درم عصاره زرشك چهار درم ریوند چینی یك
مثقال لك مغسول چهار دانك زعفران سنبل مصطکی افسنتین
از هر یك یکدرم کافور دو دانك شربتی سه درم سفوف دیگر نخود
سفید پنجاه درم در سرکه وقند در آب خیسانند یکشبانه روز و خشك کنند
و برنج شسته و خشك کرده و نان سفید خشك کرده از هر یك سی درم
مغز بادام مقشر شصت درم کشك جو و گندم از هر یك سی درم شکر
طبرزد نیم من مجموع را کوفته بیکدیگر ممزوج سازند و هر صباح سی درم
با شیر تازه بیاشامند سفوف دیگر جهة زحیر مجرب است صفته تخم مرو یك
بریان کرده ابهل بریان کرده از هر یك دو درم زیره کرمانی تخم کندنا شبت

خشخاش

سفوفات

خشخاش انیسون تخم کرفس بزر البنج از هر یك دو درم و نیم افیون سه درم
و دانکی کوفته و بیخته دو درم از آن سفوف سازند سفوف دیگر که نفث
دم را نافع باشد صفته طباشیر گل سرخ گل ارمنی گل مختوم شادنج عدسی
مغسول از هر یك پنج درم تبد کهربا مروارید ناسفته خشخاش رب
السوس اقاقیا عصاره لحیة التیس از هر یك سه درم بزر قطونا بیست
درم افیون دو درم مجموع را کوفته و بیخته سوای بزر قطونا سفوف سازند
شربتی دو درم با آب باران یا آب برك خرفه و اگر حرارت قوی باشد
سه درم کند اضافه نمایند سفوف حب الرمان ضعف معده اسهال مرارى
و امعاء را نافع باشد صفته انار دانه بریان کرده ده درم بلوط سماق
زیره کرمانی مد تبر حب الاس سنجد کشنیز خشك بریان کرده خرنوب
نبطی اندکنادر از هر یك پنج درم عود خام نیم درم کهربا نیم درم املج یك
مثقال کوفته و بیخته با آب بیهدانه به استعمال نمایند شربتی سه درم
سفوف الطین و انرا سفوف النشا نیز گویند اسهال مراری را نافع
باشد صفته بزر قطونا تخم مرو نشا تخم ریحان تخم حماض بری بریان
کرده صمغ عربی گل ارمنی طباشیر مساوی کوفته سوای اول دو یك
دیگر بیامیزند شربتی سه درم بروغن گل بادام چرب کنند و بکلاب
یا آب زرکرده فرو برند سفوف ابن سینا زحیر و وجع امعاء و سحج را نافع باشد

سفوفات

صفتش تخم خطمی مقشر تخم خیارین مقشر از هر یک پنج درم نشاسته بریان
کرده سه درم صمغ عربی گل ارمنی از هر یک دو درم کوفته و بیخته شربتی
سه درم صباح و سه درم شام با آب گرم طباشیر و گل ارمنی و صمغ عربی
در آن منقوع باشد نافع سفوف زرشک شکم بندد و ضعف معده را
نافع بود صفتش سماق نانخواه زنجبیل انار دانه بریان کرده زرشک
منقی ازدکنار از هر یک دو درم نبات سفید بیست درم کوفته و بیخته
شربتی یک مثقال نافع باشد سفوف سماق تشنگی بنشاند و اسهال معده را
نافع بود صفتش سماق ده درم حب الاس انار دانه بریان کرده از هر یک
پنج درم خرنوب پانزده درم صمغ عربی کلنار از هر یک دو درم کوفته
و بیخته شربتی یک درم سفوف سورنجان نقرس و مفاصل و عرق النسا را
نافع بود صفتش سورنجان مصری ده درم سنای مکی هفت درم
پوست هلیله زرد مغز بادام مقشر از هر یک سه درم زعفران نیم درم
سقمونیا یک درم قند سفید سی درم اگر ماده بلغمی بود تربد سفید پنج
مثقال اضافه نمایند و نیم درم سقمونیا نیز اضافه نمایند سفوف سرطان
مسلولان را نافع است بغایت صفتش سرطان نهری محرق دو درم طین
قبرسی صمغ عربی خشخاش سفید و سیاه مغز تخم خربزه از هر یک پنج
درم کوفته و بیخته شربتی یک مثقال با شراب انار شیرین یا شراب خشخاش

بخورند

سفوفات

بخورند سفوف که سنگ گرده و مثانه طفلان پاک کند صفتش مغز تخم
خربزه صمغ عربی صمغ البطم مساوی کوفته و بیخته شربتی نیم درم
تا یک درم استعمال نمایند سفوفی که خفقان را نافع بود صفتش کشنیز
خشک گل ارمنی از هر یک یک درم طباشیر کهربا از هر یک نیم درم گاوزبان
نیم دانگ کوفته و بیخته با دوغ گاو دهند سفوف ارسطاطالیس که اسکندر را
ساخته بود ذرب و تباهی معده و زردی روی و وسواس و نسیان را
نافع بود و طعام را هضم کند و بوی دهن خوش کند و دل را قوة دهد
صفتش قرفه ساذج عود هیل اسارون مصطکی هلیله کابلی فرنجمشک
نارمشک زیره کرمانی دارچینی اشنه فلفل دار فلفل زنجبیل قرنفل
ناردانه جوز بوا کافور قاقله کبابه از هر یک دو درم مشک و عنبر از
هر یک یک درم نبات شش وزن ادویه شربتی یک درم تا سه درم
سفوف عباده معده سرد و تر را نافع بود و جگر را قوة دهد صفتش
لک مغسول حب الاس مصطکی بلوط مازو عود بلسان پوست انار
از هر یک چهار درم زنجبیل کندر از هر یک یک درم نبات پنجاه درم
شربتی سه مثقال یک هفته استعمال نمایند و گوشت نخورند سفوف
کبدی ورق گل سرخ زرشک منقی لک مغسول از هر یک یک درم و نیم
قوه طباشیر صندل نشاسته صمغ عربی از هر یک یک درم ریوند چینی

نیم مثقال تخم حماض یك مثقال زعفران دو دانك كوفته و بیخته
سفوف سازند سفوفی كه خون قی را منع كند نافع بود صفته تخم كرفس فطر
اسالیون سعد از هر یك دو درم و نیم دوقو پوست بیرون پسته انیسون
دو حب فودنج اسارون قسط زرنب كرمانی از هر یكی درم و وج نیم
درم شربتی دو درم سفوفی كه درد جگر و تهیج ابر صفته سفوفات
گل سرخ پسته بر درزشك پنج درم سنبل مصطكی عصاره غافث
و افسنتین دو حب بوند از هر یك دو درم فقاح اذخر اسارون تب
السوس از هر یك دو درم شربتی دو درم با سكنجبین خورند سفوفی
كه حرارت جگر بنشاند و خمار را دفع كند و اسهال صفراوی باز دارد
و غلبه خون را ساكن گرداند و كسی را كه ابله بر خواهد آمد سود دارد
صفته ورق گل سرخ ده درم طباشیر پسته سماق تخم حماض عدس
مقشر زرشك تخم خرفه تخم كاهو خشخاش سفید از هر یك پنج درم
صندل سفید دو درم و نیم كافور یك درم شربتی سه درم با شراب
حماض یا شراب غوره یا شراب انار بخورند سفوف كهربا خون بسیار
كه از زخم رود باز دارد صفته كهربا گل ارمنی دم الاخوین لك مساوی
كوفته و بیخته شربتی سه درم با یك دانك افیون در یك اوقیه سماق حل كرده
دهند سفوفی دیگر از جهت بول الدم نافع باشد صفته شادنج مغسول

دم الاخوین ببندد كهربا شب یمانی گلنار تخم خرفه گل ارمنی گل قبرسی
مساوی كوفته و بیخته شربتی دو درم با آب سماق نوشند سفوف سورنجان
نسخه دیگر اوجاع مفاصل را نافع باشد صفته سورنجان هفت درم
زیره كرمانی بریان كرده فودنج از هر یك دو درم فلفل گرد یك درم قند
سفید دوازده درم كوفته و بیخته شربتی سه درم سفوف حجر الیهود
سفوفات
سنگ گرده و مثانه را پاره پاره كند و بیرون آورد صفته مغز تخم
خیارین مغز تخم كدو و مغز تخم خربزه از هر یك پنج درم خسك عربی
چهار درم حجر الیهود و قلت از هر یك سه درم تخم كرفس سیالیوس فطر
اسالیون از هر یك یك درم صمغ عربی كثیرا از هر یك یك مثقال كوفته و بیخته
شربتی دو درم با شراب خشك بخورند سفوف حجر الیهود نسخه
دیگر تخم قلت پانزده درم مغز تخم خربزه مغز تخم خیارین مغز تخم كدو
از هر یك چهار درم نیم سیسالیوس دو درم صمغ عربی نشاسته و كثیرا
از هر یك سه درم حجر الیهود سی درم قند سفید هشتاد و هشت درم
كوفته و بیخته شربتی دو درم با آب نخود سیاه استعمال نمایند سفوفی كه
ساعت شكم ببندد صفته شاه بلوط سه درم بوبلك مازو پوست انار
از هر یكی چهار درم كرم سماق شش درم حب الآس هفت درم كوفته و بیخته
شربتی دو درم با آب سرد میل نمایند سفوف منوم كند دعود خام از هر یك

یکدرم خشخاش ده درم تخم کاهو پنجدرم زعفران دانکی نبات پست درم
انیسون کنده از هر یک دو درم جوز السرو سه درم کوفته و بیخته شربتی یکدرم
با دو درم بشراب خشخاش بخورند سفوفی که شهوات رد کند و زنان حامله را
دفع کند و معده را قوت دهد و اشتهای طعام آورد صفته نانخواه تخم
کرفس نانخواه زیره کرمانی از هر یک دو درم کندر سه درم کنجد مقشر ده درم
نبات نود مثقال کوفته و بیخته سفوف سازند سفوفی که دفع سرعت انزال
نماید صفته طباشیر خشخاش انیسون کنده از هر یک یکدرم جوز السرو
سه درم کوفته و بیخته شربتی دو درم بشراب خشخاش بخورند سفوفی که سل
و مسلول و قروح سینه و نفث الدم را نافع باشد صفته صمغ عربی نشاسته
کتیرا مغز بهدانه خشخاش سیاه تخم کاهو تخم خطمی از هر یک شش درم صندل
سفید دو درم شکر العشر طباشیر از هر یک سه درم ورق گل سرخ تخم
خبازی تخم خرفه از هر یک پنجدرم مغز تخم خیارین مغز تخم کدو عصاره
لسان الحمل گل مختوم گل ارمنی قرص کهربا از هر یک چهار درم زعفران یکدرم
کوفته و بیخته شربتی دو مثقال نیم دانک رماد السرطان بشراب خشخاش
و شیره تخم خرفه نافع سفوفی که باد را بشکند و استسقاء طبلی را نافع باشد
صفته تخم کرفس رازیانه انیسون اسارون قسط ریوند چینی از هر یک
دو درم زیره کرمانی سه درم سنبل سعد از هر یک یکدرم کوفته و بیخته

شربتی

شربتی یکمثقال سفوفی که اسهال معده را نافع باشد صفته انار دانه بریان
کرده آرد کنار ارد سبخ از هر یک ده درم کشنیز خشک بریان کرده پنجدرم
خرنوب شامی خرنوب نبطی بلوط در سرکه خیسانیده یکشبانه روز و دانه
خشک کنند و بریان کرده از هر یک پنجدرم سماق سه درم کوفته و بیخته
شربتی دو درم سفوفی که قرحه امعا را نافع باشد صفته شادنج مغسول
دم الاخوین نشاسته تخم کرفس از هر یک نیم درم صمغ عربی یکدرم مومیای
دو دانک کاکنج دو درم کوفته و بیخته شربتی یکدرم و نیم با شراب خشخاش
بنوشند سفوف لولوی نو سنطاریای کبدی را نافع باشد معده و دل
و جگر را قوت دهد و حرارات و تشنگی بنشاند صفته مروارید ناسفته
چهار درم بسد سوخته گلنار طباشیر خرنوب گل ارمنی گل قبرسی تخم
گل صندل سفید بارتنگ بریان کرده تخم حماض بلوط بریان کرده
تخم مورد پوست کنار ارد سبخ کشنیز خشک بریان کرده صمغ عربی سماق
ندشک پوست جو بریان کرده طراثیث تخم خرفه بریان کرده از هر یک
سه درم گل مختوم مصطکی از هر یک یکدرم انار دانه پنجدرم کهربا اقاقیا
مغسول از هر یک دو درم مجموع را کوفته و بیخته بغیر از بارتنگ و بزرقطونا
سفوف سازند سفوف دیگر تخم حماض ندشک بی از عجم نیب کشنیز خشک
بریان کرده گل سرخ حب الآس از هر یک دو درم انار دانه چهار درم کوفته و بیخته

سفوف سازند سفوف خرنوب اسهال معدی و استرخاء معده را نافع
بود صفته خرنوب نبطی زیره کرمانی مد بر سماق پیدانه کنار حب الآس
مصطکی بلوط کشنیز خشک بریان کرده مساوی کوفته و بیخته شربتی
مثقال با رب مورد نافع باشد سفوف بزوری باد ها بشکند و معده را قوت
دهد صفته کرویا انیسون زیره کرمانی قاقله فرنفل رازیانج تخم
کرفس از هر یک دو درم فرنفل نیم درم زنجبیل دار فلفل از هر یک دو
قند بیست مثقال کوفته و بیخته شربتی دو درم سفوف جلنجبین شکم ببندد
و معده را قوت دهد صفته دانه انگور صمغ عربی از هر یک چهار درم حب الآس
سماق از هر یک دو درم مصطکی گلنار از هر یک یکدرم کوفته و بیخته سفوف
سازند سفوفی که نافع است جهة اسهالی که از سر فرو باشد صفته حب
الآس شاه بلوط خشخاش خرنوب از هر یک دو درم کوفته و بیخته شربتی
سه درم سفوفی که همین خاصیت دارد صفته صمغ عربی طباشیر گل
ارمنی حب الآس از هر یک چهار درم پرسیاوشان کندر از هر یک یکدرم
خرنوب شامی مقل ارزق از هر یک سه درم کوفته و بیخته بشراب خشخاش
بخورند که نافعست سفوفی که حرقة بول و وجع کلیه و مثانه را نافع
باشد و بول براند صفته مغز تخم خربزه سی درم مغز تخم خیار مغز تخم
کدو و تخم خرفه خشخاش سفید از هر یک ده درم نشاسته کثیرا رب السوس

از هر یک

از هر یک سه درم بزر البنج سفید دو درم قند برابر همه شربتی دو درم
صباح و سه درم شبانگاه بشراب خشخاش خورند سفوف بطن صمغ
عربی گل ارمنی گلنار سماق بلوط از هر یک پنج درم نشاسته کثیرا تخم کاهو
تخم خرفه از هر یک سه درم صندل سفید یکدرم کوفته و بیخته شربتی
سه درم با آب انار ترش بخورند سفوف سورنجان جهة مفاصل صفته
سورنجان سقمونیا یکدرم قند سفید سی درم کوفته و بیخته شربتی سه درم
سفوفی که بواسیر و اسهال و زحیر و مغص را نافعست صفته تخم تره تیزک
بریان کرده نود مثقال بزرک بریان کرده بزر قطونا از هر یک سه درم
تخم کرفس بریان کرده گل ارمنی تخم کرفس بریان کرده گل ارمنی تخم مرو از
هر یک دو درم و نیم صمغ عربی یکدرم کوفته و بیخته سوای بزرک و بزر قطونا
تخم مرو سفوف سازند سفوفی که نافع است جهة حرارت و یرقان و نفث
الدم و سدّه جگر صفته بهدانه مقشر نشاسته مغز خیار از هر یک چهار
درم گل ارمنی لک مغسول گل سرخ سنبل الطیب اصل السوس از هر یک
یکدرم طباشیر نیم درم مصطکی دو دانگ شربتی یکدرم با آب سرد سفوفی
که نافع است از جهة یرقان و حرارت و درد جگر و قی صفراوی صفته
لک مغسول یکمثقال طباشیر دو درم زعفران یکدرم ریوند چینی
دانگی و نیم کافور دانگی شربتی دو درم با شراب تمر هندی یا شراب آلو

سفوفها

ذیابیطس ۲

۲ کبابه یکدرم

بجوشند سفوف بلوط معده را قوت دهد و اسهال باز دارد صفت بلوط
شاه بلوط مویز آبنکنار از هر یک ده درم خرنوب نبطی حب الاس انرخ
هر یک پست درم کوفته و بیخته شربتی سه مثقال سفوفی دیگر که همین
خاصیت دارد صفت دانه و بزر تخم حماض انار دانه صمغ عربی از هر یک
سه درم حب الاس بلوط از هر یک چهار درم خشخاش سفید یکدرم کوفته
و بیخته شربتی سه مثقال سفوف مخنین از جهت سرعت انزال که بسبب از حرارت
باشد نظیر ندارد صفت بزر قطونا درمی تخم خرفه سه درم کشنیز خشک
یکدرم و نیم شربتی یکمثقال سفوفی که نافع است جهت ضعف معده که بسبب
از حرارت باشد صفت گلهای گل سرخ از هر یک پنجدرم عود خام دو درم
نیشك ده درم املج طباشیر از هر یک سه درم سنبل یکدرم زعفران
کافور از هر یک دو دانك کوفته و بیخته شربتی یک مثقال با شراب انار
سفوفی که رنك را سرخ کند صفت دوفای خشك ده درم زعفران
سه درم قند سفید سبز ده درم کوفته و بیخته شربتی سه درم سفوف سپاز
سفوفی که سده سپرز بکشاید و طحال را نافع است صفت تخم کاسنی کزمازج
از هر یک پنج درم حب الفقد یکدرم و نیم کوفته و بیخته شربتی سه درم با
سکنجبین بخورند سفوفی که نافع بود جهت وجع کلیه که بسبب از برودت باشد
صفت قسط سنبل حماما فرد ما نا کرفس مساوی کوفته و بیخته شربتی یکدرم

کم

سفوفی که همین خاصیت دارد صفت لك مغسول دو درم نانخواه
تخم سداب زیره کرمانی از هر یک چهار درم فرنجمشك بوره ارمنی از هر یک
یکدرم کوفته و بیخته شربتی یک مثقال با گلقند بنوشند سفوفی که همین
خاصیت دارد صفت لك مغسول سنبل روس از هر یک چهار درم فرنجمشك
نیم درم زاج تودانك مدحرج جنطیانا از هر یک دانگی و نیم کوفته و بیخته
شربتی دو دانك سفوفی که قطع سیلان منی کند و سرعت انزال را نافع بود
صفت تخم سداب سه درم فرنجمشك بیخ سوسن از هر یک دو درم گل
نار ورق گل سرخ از هر یک یکدرم کوفته و بیخته دو درم از آن در دوغ یا آب
غوره حل کرده بنوشند سفوفی که نافع است جهت قروح کلیه و مثانه صفت
گل مختوم دم الاخوین نشاسته کندر مغز تخم خربزه تخم کرفس مغز تخم خیار
مغز تخم کدو رب السوس لك مغسول ریوند چینی مغز حب الصنوبر
خشخاش بزر البنج مساوی کوفته و بیخته شربتی دو درم با مخ بیخ سفوفی
که وجع کلیه و مثانه را تسکین دهد صفت بزر البنج دانگی افیون قیراطی
مغز تخم خیار دین سه درم تخم کاهو تخم خرفه از هر یک سه درم کوفته و بیخته
با شراب خشخاش بخورند سفوفی که جهت استرخاء [illegible] زبان نافع است صفت
دارچینی حماما سنبل از هر یک سه درم ساذج هندی نانخواه زراوند طویل
تخم کرفس شبث مصطکی سیسالیوس دوقو انیسون از هر یک یکدرم و

تا سفته کهربا از هر یک دو درم کوفته و بیخته شربتی یکدرم با اب گرم باشد از
کهنه بخورند سفوفی که ابستنی معین باشد صفته نشاده عاج بات دهنج
یکمثقال زن سه شب فرزجه سازد شب چهارم مرد با او مجامعت کند ابستن
بشود بشرط انکه بعد از طهر باشد و بعضی گویند نشاده عاج را زن هفت روز
متوالی هر روز دو درم بماء العسل بیاشامد و بعد از ان خوهد ایجامع هد
ابستن شود سفوفی دیگر که بول براند و حرقة بول را نافع باشد صفته
مغز تخم خیارین مغز تخم کدو تخم خرفه خشخاش نشا کثیرا رب السوس از هر یکی
سه درم بزر البنج دو درم قند سفید برابر ادویه شربتی سه درم باشراب خشخاش
سفوفی که قی را نافع باشد صفته گل ارمنی صمغ عربی گلنار درم الاخوین کندر
از هر یک نیم درم کوفته و بیخته باده درم رب به ریبوشند سفوفی که قی بلغم را
قطع کند صفته کندر مصطکی از هر یک پنج درم عود خام هفت درم
انار دانه باتر ده درم قرنفل قاقله جوز بوا بسباسه سعد کوفی نعناع
از هر یک چهار درم پوست ترنج فرنجمشک از هر یک ده درم کل سرخ شش درم
سنبل املح از هر یک پنج درم کوفته و بیخته سفوف سازند شربتی سه درم
سفوفی که شهوات طین و شهوات دیگر زنان دفع کند صفته انیسون
تخم کرفس زیره کرمانی نانخواه از هر یک ده درم فلفل سفید ده درم و نیم
قرنفل پنج درم و نیم کوفته و بیخته شربتی صبح و شام یکمثقال بخورند سفوفی

سفوفات

که همین خاصیت دارد صفته مصطکی زیره کرمانی نانخواه قاقله ...
نبات برابر همه کوفته و بیخته سفوف سازند سعوطی که صداع گرم و خشک را
نافع باشد صفته اب کاهو و دهن نیلوفر از هر یک بگیرند و شیر دختران ...
با یکدیگر ممزوج سازند و در بینی چکانند سعوطی که ورد چشم اطفال را
نافع باشد صفته کندش حضض مکی کندر از هر یک یکدرم شعر زعفران
از هر یک نیم درم کوفته و بیخته گلولها سازند و در وقت حاجت با شیر دختران
با روغن بنفشه بادام بسایند و در بینی چکانند سعوطی که صداع بلغمی
ریحی و دوار را نافع باشد صفته صبر سقوطری مرو کندر حضض جند
بید ستر زعفران دار فلفل فلفل از هر یک یکدرم کندش دو درم مشک
نیم درم کوفته و بیخته با اب مرزنکوش سرشته قرص سازند و بوقت احتیاج
باب مرزنکوش یا باب سداب بسایند بچکانند یا بجند بید ستر با ماء العسل
در بینی چکانند سعوطی که صداع حار را نافع بود صفته روغن بنفشه
بادام روغن نیلوفر روغن کدو اب کاهو اب کاسنی شیر دختران مساوی
بهم بیامیزند در بینی چکانند سعوطی که فالج و لقوه را نافع باشد صفته
صبر شونیز بوره ارمنی مساوی در اب چقندر حل کرده در بینی چکانند
سعوطی که شقیقه سرد را نافع باشد صفته روغن بادام مرزنکوش در گوش
چکانند سعوطی که سرسام و صداع حاد را نافع باشد صفته اب مورد ...

سعوطات

مشک صندل کافور با یکدیگر مخلوط ساخته در بینی چکانند سعوطی
که صداع بارد و نسیانرا سود دارد صفته جوزبوا درمنه ترکی قرنفل
مرزنکوش از هر یک یک مثقال بسباسه چهار مثقال کوفته و بیخته با آب مرزنکوش
در بینی چکانند سعوطی که خنازیرا نافع باشد صفته بسباسه گاوزبان از هر یک
یکدرم شونیز خادپشت کاهو دانه از هر یک یکدانک و نیم زعفران نیم درم کندش
دو درم با سرکه در روغن در بینی چکانند سعوطی که فالج و لقوه و شقیقه و
جمیع امراض بارده مزمنه را که در چشم و سر باشد نافع بود صفته حضض
از هر یک ده درم عدس صعتر از هر یک پنجدرم صمغ عربی سداب از هر
کلنک جاوشیر جندبیدستر جوز از هر یک سه درم نبات زعفران از
هر یک دو درم صبر فرفیون از هر یک نیم درم کوفته و بیخته با آب خالص صبحا
و حبها سازند هر یک مقدار عدسی در وقت حاجت یکرا با آب مرزنکوش
با روغن بنفشه بادام سایند در بینی چکانند سعوطی که رعاف را نافع باشد
صفته کاغذ سوخته پوست تخم مرغ سوخته اقاقیا مانو در سرکه اندکی
و سوخته پوست انار ... مرکب صدف سوخته شادنج عدسی مغسول
از هر یک ده دیار به بادروج در بینی چکانند سوخته ... صعفا انا
نافست صفته سورنجان قرنفل سعد کرمانج پوست هلیله زرد
صندل سفید گل سرخ مساوی کوفته و بیخته سنون سازند سنونی دیگر

سعوطا

که همین خاصیت دارد صفته پوست هلیله زرد نمک هندی از هر یک
پنجدرم قرنفل پانزده درم دارچینی سعد از هر یک سه درم شب یمانی سماق از هر یک
دو درم عاقرقرحا هفت درم توتیا درعا فلفل املج زعفران از هر یک یکدرم
گل کرنه مثقال قاقله کبار کلنار از هر یک چهار درم زرنباد شانزده درم
کوفته و بیخته سنون سازند سنونی که حافظ صحت لسان باشد صفته
شاخ کوزن محرق کرمانج سعد کوفی سنبل از هر یک چهار درم نمک اندرانی
یکدرم کوفته و بیخته سنون سازند سنونی که دندان را از چرک پاک کند صفته
جو سوخته زبد البحر سماق مسحوق نیا مساوی کوفته و بیخته سنون سازند
سنون مسئولی که دندان متحرکرا سخت کند صفته کلنار شب یمانی اقاقیا
مساوی کوفته و بیخته نیم کرده برشته و در سایه خشک کنند و دیگر بار
بکوبند و سنون سازند سنونی که نافع است جهت درد دندانی که
از ورم لثه باشد صفته تخم خرفه کشنیز خشک عدس مقشر صندل
سفید عاقرقرحا کافور مساوی کوفته و بیخته بر لثه دندان افشانند بعد
از انکه بگلاب و سرکه را در دهان نگاه داشته باشد سنونی که بیخ دندان
سخت کند و خون رفتن باز دارد صفته شاخ کوزن محرق نمک اندرانی محرق
پوست هلیله زرد گل سرخ از هر یک ده درم کلنار یکدرم اقاقیا شب یمانی قرظ
طباشیر عاقرقرحا مساوی کوفته و بیخته بر لثه و دندان افشانند سنونی

سنونا

کە دندانرا محکم کند و خون رفتن باز دارد و بوی دهن خوش کند صفتش
هلیله املە مقشر کل سرخ کلنار اقاقیا شب یمانی قرظ طباشیر عاقرقرحا
مساوی کوفته و بیخته سنون سازند سنونی کە خون رفتن از بن دندان
باز دارد صفتش شب یمانی محرق یکدرم نمک بریان کرده دو درم سماق
سه درم کوفته و بیخته سنون سازند سنون الملوک درد دندانرا نافع بود
و بوی دهن خوش کند صفتش صفتش اهل جوز السرو عاقرقرحا مساوی
کوفته و بیخته سنون سازند سنونی کە ناصور بن دندان را نافع باشد
و باصلاح آورد صفتش بیخ سوسن عاقرقرحا از هر یک یکدرم شب یمانی
کلنار مازو سماق از هر یک دو درم کوفته و بیخته سنون سازند سنونی کە زردی
و سیاهی از دندان پاک کند و بوی دهن خوش کند صفتش کزمازج
زنجبیل زبد البحر فلفل دار فلفل از هر یک دو درم نمک بریان کرده ده درم
جو سوخته هفت درم کوفته و بیخته سنون سازند سنونی کە خون از لثه
باز دارد و بوی دهن خوش کند صفتش شب یمانی پنج درم فوفل کوهی ده درم
کوفته و بیخته سنون سازند سنونی کە نافع است جهة درد دندان کە سبب
رطوبت باشد صفتش فلفل دو درم نیم بوره ارمنی یکدرم و نیم عاقرقرحا
زنجبیل مویزج از هر یک یکدرم کوفته و بیخته استعمال نمایند سنونی کە لثه را
محکم کند و بوی دهن خوش کند صفتش سعد کوفی گل سرخ از هر یک پنج درم

مقدار

سنونات

کلنار کزمازج فوفل از هر یک سه درم دم الاخوین کند قرنفل نمک اندرانی
مصطکی فودنه محرق از هر یک دو درم عود خام یکدرم کوفته و بیخته
استعمال نمایند سنونی کە بیخ دندان محکم کند و خون رفتن باز دارد صفتش
پوست انار شش ده درم شب یمانی هشت درم عاقرقرحا گل سرخ کزمازج
مازج سماق از هر یک چهار درم نمک هندی پوست هلیله از هر یک
دو درم کوفته و بیخته سنون سازند سنونی کە خون رفتن از بن دندان
باز دارد صفتش کات هندی فوفل کلنار گل سرخ سماق دم الاخوین
از هر یک دو درم کوفته و بیخته شب بپاشند و صباح بگلاب و آب
سماق مضمضه کنند سنونی کە دندان سیاه را سفید کند صفتش پوست
هلیله زرد ده درم فلفل چهار درم حماما سه درم ساوج هندی ما
سوخته هشت درم کوفته و بیخته بر دندان مالند نافع بود سنونی کە لثه را
محکم کند و خشک رطوبات نماید صفتش کلنار ده درم نوشادر سه درم
مویزج دو درم مازو یکدرم فودنه سوده ده درم نمک بعسل سرشته
سوخته ده درم کوفته و بیخته استعمال نمایند سنونی کە دندانرا جلا
و لثه را محکم گرداند و بوی دهن خوش صفتش شب یمانی سوخته دو درم
شیح سوخته نمک اندرانی زبد البحر سوخته چوب تاک سوخته از هر یک
ده درم عاقرقرحا کبابه گل کزمازج از هر یک پنج درم قرنفل سماق از هر یک چهار درم

سنونها

کوفته و بیخته سنون سازند سنونی دیگر که خون باز دارد و لثه را محکم کند
صفته گل کنار آمله از هر یک سه درم عصاره لحیة التیس گل مختوم ابهل
از هر یک یک درم دارچینی نیم درم کوفته و بیخته سنون سازند سنون
که دندان را سفید کرداند و بوی دهن خوش کند صفته زبد البحر بوره درم نمک
بریان کرده عود سوخته جو سوخته سفال چینی کرمازج کلنار عاقرقرحا
قرنفل سادج گل سرخ سعد سماق از هر یک پنج درم زراوند طویل مسک
حب الاس از هر یک سه درم کوفته و بیخته بر دندان مالند سنون که بر محل ...
اثنک مالیدن و بر دهن و بیخ دندان افشانیدن منع جوشش دهن کند و اگر
دهن جوشیده باشد باصلاح آورد صفته زراوند مدحرج برگ مورد
کندر سعد گلنار بیخ سوسن دم الاخوین بازرد مساوی کوفته و بیخته
استعمال نمایند سنون که اکله و ناصور بیخ دندان را نافع باشد و خون رفتن
باز دارد صفته مر نوشادر بیخ سوسن زرنیخ سرخ عاقرقرحا مساوی
کوفته و بیخته استعمال سنون که همین خاصیت دارد صفته بیخ سوسن
عاقرقرحا از هر یک یک درم شیتیمانی کلنار مازو سماق از هر یک دو درم کوفته
و بیخته سنون سازند سنون که دندان متحرک را محکم کند صفته مر توتیا شب
یمانی گل سرخ پوست انار ترش و شیرین از هر یک سه درم مازو کلنار شب
یمانی کاغذ سوخته عاقرقرحا از هر یک ده درم سماق پانزده درم نمک اندکی

نوشادر

اشربه

نوشادر از هر یک پنج درم کوفته و بیخته با سرکه تیز سرشته و کلولها سازند و در سایه
خشک کنند و در وقت احتیاج دیگر باره بکوبند و استعمال نمایند سنون مجرب
بنسخه دیگر استخوان خایه و دم لثه را دفع کند و دندان از چرک پاک کند صفته
پوست انار ده درم کلنار زرد چوبه سماق شب یمانی مازو از هر یک یک درم
کوفته و بیخته استعمال نمایند باب الشین شراب افسنتین معده را از اخلاط
بادده پاک کند صفته افسنتین رومی پنج درم ورق گل سرخ بیست درم
ترنجبین سفید ده درم در ده من آب بیالایند و یکمن قند اضافه نمایند و بقوام
آورند شراب افسنتین بنسخه دیگر معده ضعیف و جگر سرد و سپرز را
سود دارد و طبع را نرم کند و بادهای دوده را دفع کند صفته افسنتین
پنجاه درم سلیخه بیست درم کرفس سی درم در ده من آب بپزند تا بنیمه آید
و با یکمن قند شربت بپزند شراب افسنتین افسنتین پنجاه درم انیسون
گل سرخ سلیخه اسارون از هر یک ده درم مصطکی سنبل از هر یک هفت
درم در ده من آب بجوشانند بغیر از مصطکی و صاف کنند و با یکمن و نیم قند
بقوام آورند و بعد از آن مصطکی را صلایه کرده بان ممزوج سازند شراب
دیگر که معده را از صفرا پاک کند و سوء المزاج را زایل کند صفته ورق
گل سرخ هفت درم شاهتره افسنتین از هر یک پنج درم آلوی سیاه بیست عدد
تمر هندی بیست درم مویز منقی بیست دانه در ده من آب بپزند تا بنصف

ابد صاف سازند و نیم من شکر سفید داخل کنند و بقوام اورند شربتی
ده درم با یکدرم صبر سقوطری بنوشند شراب العال سرفه کهنه را نافع است
مفید بود و سینه را از اخلاط پاک کند و ربو و ضیق النفس را نافع بود صفته
انجیر سفید شش اوقیه پاز عنصل بکوفته مویز منقی ده اوقیه و قدری
خل الخمر و اب خیسانند و بجوشانند و صاف کنند و دو رطل عسل اضافه
کنند و بقوام اورند شراب فواکه معده را قوت دهد و قی باز دارد و دل را قوی
کند صفته اب سیب اب به اب انار ترش و شیرین اب امرود از هر یک یک جزو
اب نارنگ اب سماق اب غوره اب زعرور از هر یک نیم جزو بجوشانند تا ثلثی
ابد و انچه مقدار دکر کافی باشد قند اضافه نمایند و بجوشانند تا بقوام اید شراب انار
بدین طرزی قی باز دارد و صفرا دفع کند و معده را قوت دهد صفته اب
انار ترش دو من نعناع تازه دو شاخ عود خام امله مصطکی از هر یک
دو درم پوست بیرون پسته پنج درم کوفته و پخته در اب بجوشانند سوای
مصطکی تا بنیمه اید و صاف کنند و با یکمن قند بقوام اورند و بعد از ان مصطکی
اضافه نمایند شراب انار منعنع فواق بنشاند و قی باز دارد و معده را قوت
دهد صفته انار ترش و شیرین با تخم بکوبند و اب ان بکیرند دو من و
یکمن قند و یک اوقیه نعناع اضافه کند و بقوام اورند شراب سیب مسهل صفرا
و بلغم دفع کند صفته الوی سیب و صد عدد و تمر هندی بکجا دک نرید سفید

بنفشه

بنفشه از هر یک بیست درم در کیسه کند و در دو پنج من اب بجوشانند
تا یکمن اید و بنک نمالند و بپالایند و بکجا دک ترنجبین صاف کرده اضافه
نمایند و شربت بپزند و فرو کیرند و یک مثقال سقمونیا در و حل سازند
شراب خشخاش منع نزلات کند و ریش سینه و شش را نافع بود و بیخوابی را
زایل کند صفته خشخاش با پوست صد عدد نیم کوفته کنند و با دو من
نیم اب باران بپزند و بپالایند و با یکمن و نیم قند سفید شربت بپزند و اکر
خشخاش بی پوست باشد بیست مثقال تخم خشخاش را بکوبند و بپزند
و با یکمن قند بقوام اورند لیکن اولی ان بود که با پوست بپزند شراب سیب
معده و دل را قوت دهد و مفرح بود و قی را ساکن کرداند و اسهال صفرا را
نافع بود صفته سیب اصفهانی اندرون و بیرون پاک کرده در هاون چوبین
یا سنکین بکوبند و اب ان بکیرند ده من بجوشانند تا بدو من اید و با
من قند بقوام اورند شراب به که دل را قوت دهد و معده را قوی کرداند
و اشتهای طعام اورد و طبع را ببندد و قی او غثیان را باز دارد صفته به
به ترش و شیرین اندرون پاک کنند و اب ان بکیرند و هر پنج من اب یکمن
قند اضافه کنند و بقوام اورند شراب ریباس اسهال الصفرا و اطلاق نافع بود
و قی باز دارد و تشنکی بنشاند و معده را قوت دهد صفته ریباس تازه
دنبال بکارد چوبین بپندازند در هاون چوبین بکوبند و اب ان بکیرند

وصاف کنند و بجوشانند تا ثلثی اید و زمانی بگذارند و دیگر بار بکرباس
پالایند و هر یکمن اب یکمن قند اضافه کنند و بقوام اورند شراب حماض صفرا
بشکند و قی باز دارد و معده و دل را قوت دهد و خفقان گرم را نافع بود صفته
اب حماض پنجاه مثقال قند سفید یکمن شربت بپزند چنانکه رسم است
شراب لیمو معده را قوت دهد و اشتهای طعام اورد و صفرا بشکند
و قی باز دارد و هاضمه را قوی گرداند و دفع خمار کند شراب نارنج مانند حماض
بود تشنگی بنشاند و دماغ را قوت دهد و درد سری که از گرمی بود ساکن
گرداند صفته اب نارنج یکمن بجوشانند تا بنصف اید و کف زنند از او بردارند
و با دو من قند شربت بپزند شراب غوره تشنگی بنشاند و تب گرم را سود دارد
و خمار را دفع کند اب غوره بگیرند و بجوشانند تا بنصف اید و زمانی بگذارند
و بکرباس نو بپالایند و در یکمن اب غوره یکمن قند اضافه نمایند و شربت
بپزند شراب عود معده را قوت دهد و بوی دهن خوش کند و هاضمه را
قوی گرداند صفته عود هندی اعلی و مقشر از هر یک ده درم سنبل و قرنفل
مصطکی جوزبوا از هر یک دو من مجموع نیم کوفته در کیسه ریزند و در ده من
گلاب بجوشانند و کیسه را خوب بمالند تا قوت بگلاب دهد و با یکمن
قند بقوام ارند و گلاب بر سر ان ریزند و دیگر باره بجوشانند تا بقوام اید
فرو گیرند نیم درم مشک خالص سوده در ان حل کنند شراب حب الاس معده را قوت

دهد و اسهال را باز دارد صفته حب الاس امرود خشک از هر یک پنجاه درم دقیق
طرثیث از هر یک ده درم اب بر اب سیب و انار از هر یک یکمن در دیگ ابگینه بجوشانند
تا ثلثی اید و بپالایند و دیگر باره بجوشانند تا بقوام اید شراب حب الاس دیگر
اسهال با سرفه را نافع باشد صفته حب الاس بکوبند و بجوشانند تا نیک تمام
شود و بپالایند و بهر دو من و از ان ده جزو قند سفید اضافه نمایند و اگر
قدری طباشیر سفید سوده در ان حل کنند و اضافه نمایند بهتر باشد
شراب بنفشه طبع را نرم کند و جگر و دل را قوت دهد و سینه بگشاید و سرفه
و استسقا و ذات الجنب را نافع باشد و تشنگی بنشاند صفته تخم کاسنی
نیم کوفته و برگ گل سرخ از هر یک بیست درم بیخ کاسنی چهل درم نیلوفر
گاوزبان از هر یک ده درم تخم کشوث در لته کتان بسته سی درم بجوشانند تا مهرا
شود و صاف کنند و با یکمن قند بقوام اورند و فرو گیرند و دو مثقال ربوند
چینی سائیده در ان حل کنند شراب زوفا درد سینه و بلغم را نافع باشد و سرفه
و شش را سود دارد و انرا از اخلاط ردیه پاک کند و بجهت ضیق النفس بسیار
نافع است صفته عناب سی عدد سپستان پنجاه عدد انجیر زرد سفید
سی دانه بنفشه چهار درم پرسیاوشان هفت درم تخم خطمی تخم خبازی
از هر یک پنج درم اصل السوس زوفا از هر یک هفت درم بجوشانند و با
یکمن قند اضافه کنند و بعضی پنج درم فراسیون داخل کنند شراب تمر هندی

طبع را نرم کند و صفرا بشکند و معده را قوت دهد و قی باز دارد صفته
تمر هندی نیم من بجوشانند و شیره اش بگیرند و بپالایند و با یکمن قند
بقوام اورند شراب صندل دل را قوت دهد و خفقان گرم و جگر گرم را نافع
باشد و تشنگی بنشاند صفته صندل سفید سابیده بیست مثقال
در گلاب خیسانیده بگذارند روز دیگر اندک جوشی بدهند و شیره ان
بگیرند و با یکمن شکر یا قند بپزند شراب انجیر گرده و مثانه را نافع بود
و منی بیفزاید و باه را قوت دهد و درد پشت زایل گرداند صفته انجیر چرب
دو من در پنج من اب بپزند تا یکمن و نیم اید و با ان یکمن نخود سفید در اب بپزند
تا یک من و نیم و هر دو را بدست بمالند و صاف کنند و یکمن و نیم عسل صاف
بر سر ان ریزند و دارچینی خولنجان قرنفل سنبل الطیب از هر یک یک درم
زعفران نیم درم در کیسه بسته در ان اندازند و بجوشانند تا بقوام اید شربتی
پنج مثقال شراب بنفشه معمول ذات الجنب و ذات الریه و سرفه و درد سر
و چشم را نافع بود و بول براند و سینه را نرم کند صفته بنفشه تازه یک چارک
بجوشانند و بپالایند و با یکمن قند بپزند و اگر بنفشه تازه نباشد یک وقیه
بنفشه خشک کنند و باید که بسیار بجوشانند شراب نیلوفر صداع حار
و تبهای محرق و صفراوی و سرفه و ذات الجنب و ذات الریه را نافع باشد
صفته گل نیلوفر یک وقیه و اگر تازه بود یک چارک با یکمن قند شربت پزند شراب عناب

ماشری

ماشری و ابله و حصبه و درد سینه و سرفه و غلبه خون را نافع بود صفته
عناب جرجانی یک چارک در دو من اب بپزند و بدست بمالند و بپالایند به
مبالغه و با یکمن قند شربت بپزند شراب بادرنجبویه دل را قوت دهد و سودا
مزاج سودا را برد و خفقان زایل کند صفته اب گاوزبان تازه ده یا یک من
قند بجوشانند و کف بردارند و بیست مثقال گلاب در ان ریزند و فرو
گیرند و اگر گاوزبان تازه نباشد یک چارک خشک کنند شراب گاوزبان دل را قوت
دهد و خفقان سرد را نافع باشد و توحش سوداوی را نافع بود صفته
بستانند بادرنجبویه تازه و طب ان بگیرند نیم من و با یکمن قند شربت بپزند
و اگر تازه نباشد پنجاه مثقال خشک کنند شراب هلیله اوجاع مفاصل و تبهای
گرم را نافع بود و طبع را نرم کند صفته هلیله زرد صد عدد نیم کوب کنند
و اب بر سر ان ریزند و سه روز در یک ظرف در افتاب نهند و اب اول و دوم با هم امیزند
و صد و پنجاه مثقال ترنجبین در ان حل کنند و بر سر اتش نهند و بقوام
اورند و فرو گیرند و یک مثقال سقمونیا سوده در ان حل کنند شراب کرفس قی را
بنشاند خاصه انچه از پس طعام اید صفته زیره کرمانی انیسون کلک
از هر یک ده درم در دو من اب بجوشانند تا یکمن اید و جرعه جرعه بنوشند
شراب هیلونی ریگ از گرده و مثانه پاک کند صفته هیلون سی مثقال در دو من
اب بجوشانند و بپالایند و با یک من قند شربت بپزند شراب زوفا معده و جگر را

نافع بود و بادها دفع کند و مفاصل سود دارد صفته پوست بیخ کاسنی
سی درم پوست بیخ رازیانه تخم کاسنی از هر یک بیست درم تخم کرفس پوست
بیخ کرفس از هر یک ده درم کشوث و دوکان لسان ثور ده درم بجوشانند و پالایند
و با یکمن و نیم قند شربت بپزند شراب ورد که صفرا و تبهای محرقه را نافع
بود صفته ورق گل تازه نیم من در ده من اب بجوشانند و با یک من قند
شربت بپزند شربتی سی درم با ده درم سکنجبین و اب برف یا یخ استعمال
شراب توت درد گلو و خناق را نافع بود صفته اب توت سیاه بگیرند
و صاف کنند و بجوشانند تا بنیمه اید و بهر پنج رطل از ان سه رطل قند اضافه
نمایند و بقوام اورند شراب انار عذب جگر را قوت دهد و تشنگی بنشاند صفته
انار شیرین را اب بگیرند و بجوشانند تا بنیمه اید و بهر یک من از ان یکمن قند
اضافه کنند و بقوام اورند شراب عنبر معده را قوت دهد و اعصاب را سود
دارد و خفقان بارد را باز دارد صفته عسل دو من در دو من اب بجوشانند
و کف بردارند و بقوام اورند و عنبر و زعفران سوده از هر یک یک مثقال
اضافه کنند شربتی نیم درم شراب مشک معده را قوت دهد و امراض بلغمی را
نافع باشد و بیرانه سالان را موافق باشد صفته عسل یکمن قند یکمن در دو من اب
بجوشانند و بقوام اورند یک مثقال مشک و یک درم زعفران سوده اضافه
نمایند شربتی سه درم نافع است شرابی که نافع است از برای اسهال دموی

وضعف

وضعف معده صفته اب به شیرین سی مثقال گلنار عدس برنج امله صندل
سفید از هر یک بیست مثقال بطریق معهود شربت سازند شربتی سه درم
شراب ابریشم جگر و دل و احشا را قوت دهد و سده بگشاید و جمیع امراض
بارده و باه را زیاده کند و نشاط اورد صفته ابریشم پنجاه درم در اب اهک
خیسانند سه شبانروز و در دیگ سنگین بجوشانند تا بنیمه اید صاف کنند
و خولنجان و مصطکی از هر یک سه درم زعفران یک درم صلایه کرده
اضافه نمایند و با یکمن قند شربت بپزند شربتی چهار درم شراب اسطوخودوس
صرع و مالیخولیا و صداع و جمیع امراض دماغی که بسبب برودت باشد
سود دارد صفته اسطوخودوس پرسیاوشان عود صلیب از هر یک
پنجاه درم اصل السوس گاوزبان بادیان بیخ کرفس تخم خطمی بنفشه گل
سرخ از هر یک سه درم مویز منقی سپستان از هر یک پانزده دانه بجوشانند
و صاف کرده با یکمن قند شربت بپزند شراب مفاصل پوست بیخ کبر پوست بیخ
بادیان از هر یک بیست مثقال تخم کرفس بادیان انیسون نانخواه ماهیزهره
سورنجان از هر یک ده درم قند سفید یکمن بطریق معهود شربت سازند
شراب اصول مواد غلیظه را نضج دهد و سده بگشاید و بادها بشکند و سوء
القنیه و استسقا و جمیع امراض بارده و جگر و معده را نافع بود صفته
پوست بیخ کبر پانزده درم پوست بیخ بادیان پوست بیخ کرفس پوست بیخ

کاسنی از هر یک سی درم تخم رازیانه تخم کرفس پوست تخم کاسنی از هر یک بیست درم
انجیر زرد بیست دانه مویز منقی چهل دانه قند سفید یکمن شربت بپزند که
شراب کرد درد پشت را نافع بود و باه را قوت دهد صفت کرد شش
پاکیزه دو من و سر وی ببندد از نل ده درم ده درم کنند در دیگ سنگین اندازند
و آب بر بالای آن ریزند و سر دیگ بگل یا خمیر محکم کنند چنانکه بخاری
از وی بیرون نرود و با آتش آهسته بپزند و بگذارند تا سرد شود پس سر دیگ
بگشایند و نیک بمالند و آب آن بستانند و صاف کنند و نیم من عسل مصفی
در دیگ ریزند و سنبل و خولنجان و قرنفل و دارچینی از هر یک یکدرم
زعفران نیم درم مجموع نیم کوب کرده در کیسه کنند و در آن دیگ اندازند
و هر لحظه دست بمالند و میجوشانند تا بقوام آید شراب انجبار استعمال دموی
و نفث الدم و سیلان طمث را نافع باشد و معده و جگر را قوت دهد
صفت صندل سفید و سرخ هر یک یکمثقال سایه بیخ انجبار نیم من بطریق
معهود شربت سازند شراب انجبار بنسخه دیگر اهل مقشر حب الآس
بیست مثقال پوست بیخ انجبار گلنار گل سرخ تخم حماض بری از هر یک
یکدرم رب بر شربن گلاب از هر یک بیست مثقال شراب صندل سی مثقال
بدستور معهود شربت سازند شرابی که از جهت صرع و مالیخولیا و امراض
سوداوی را نافع بود صفت تخم کاسنی تخم فرنجمشک تخم بادرنجبویه از هر

ده درم

ده درم گاوزبان سه درم بادرنجبویه هفت درم و نیم ابریشم خام دو درم و نیم
اصل السوس پنج درم رازیانه بسفایج فستقی از هر یک سه درم و نیم در
شش مثل ادویه گلاب و دو مقابل آب سیب شیرین بجوشانند تا ثلثی
باقی ماند و با یکمن قند شربت بپزند شراب قند دفع بلغم کند و سرد
مزاجان را نافع باشد صفت زنجبیل دارچینی از هر یک پنج درم هل قاقله
از هر یک دو درم قرنفل یکدرم مجموع نیم کوفته در هفت رطل آب بجوشانند
تا به پنج رطل آید و بپالایند و با پنج من قند بقوام آورند و نیم درم زعفران
سائیده اضافه نمایند شراب عسل معده و جگر را گرم کند صفت سنبل
مصطکی ریوند چینی قاقله عود هندی جوزبوا از هر یک یکدرم قرنفل
نیم درم مجموع نیم کوفته در سه رطل آب بجوشانند و بقوام آورند شراب
حماض در دفع خمار بی نظیر است صفت آلوی سیاه تمر هندی از
هر یک یک رطل عناب پنجاه دانه در شش رطل آب بجوشانند تا به دو رطل
آید و بپالایند و آب انار ترش و شیرین و آب سیب و آب لیمو از هر یک نیم
رطل اضافه نمایند و با یک رطل قند بقوام آورند شراب مفرح سرعت
انزال را نافع بود صفت آب انگور خام شش رطل سماق مانند گلنار
گل سرخ کشنیز خشک کنند صعتر از هر یک ده درم زعفران شب یمانی
از هر یک یکدرم خبث الحدید سی مثقال بجوشانند تا ثلثی آید و صاف کنند

واستعمال نمایند شراب داروبخت مقوی اعضای رئیسه است و
نسیان واعراض بلغمی و سوداوی را نافع است و باه را قوت دهد و پیران را
موافق باشد صفت آب انگور صد من به شیرین سه من سیب اصفهانی
دو من گلاب نیم من آب خالص ده من دارچینی قرنفل مصطکی سنبل الطیب
کبابه چینی جوزبوا خولنجان از هر یک پنج درم عود خام بسباسه مقل
از هر یک سه درم زعفران دو مثقال عنبر اشهب یکمثقال به دارو
انگور بجوشانند تا تمام شود و بعد از آن برکشند و صاف کنند و مشک
و زعفران و عنبر را در گلاب حل کنند و اضافه نمایند و ادویه را
نیم کوفته در کیسه کنند و در محل جوشیدن کیسه را در دیگ اندازند و
زمان زمان بدست بمالند تا شیره باز دهد و چون شیره انگور را در خم
نگاهدارند و بعد از شش ماه استعمال نمایند شراب جشالجمالی معده و هاضمه را
قوت دهد و لون را نیکو گرداند و باد بواسیر را نافع بود صفت تخم کرفس
زیره کرمانی رازیانه انیسون نانخواه صعتر انجدان کاشم کرویا کشنیز
خشک فلفل دارفلفل کندر سنبل قرنفل جوزبوا تخم جرجیر تخم پیاز سعد
زنجبیل دارچینی از هر یک یکمثقال در شش مقابل ادویه آب بجوشانند
تا بنیمه آید و صاف کنند شربتی هر روزی سی درم کافی باشد شراب ریحانی
نسیان واعراض بلغمی را نافع بود و معده را قوت دهد و پیران را موافق باشد

صفت

صفت شیره انگور در خم ریزند و شش من به اضافه نمایند دارچینی قرنفل
بسباسه جوزبوا از هر یک ده درم مجموع را نیم کوفته در کیسه کنند و در خم
اندازند و سر خم را بگیرند و بعد از شش ماه استعمال نمایند و باید که اول خم را
پاک بشویند و در اندرون آن موم گداخته بگردانند و اندرون آنرا بمشک
و عنبر بوی کنند شرابی که معده و دل را قوت دهد و اعراض بلغمی و سوداوی را
نافع بود صفت آب سیب سه رطل آب به شیرین دو رطل در دیگ سنگین
کنند قرنفل یکدرم و نیم عود هندی دو درم گاوزبان بادرنجبویه گل سرخ
از هر یک سه درم کوفته در کیسه بسته در دیگ اندازند و با آب سیب و به
بجوشانند تا بنیمه آید و در خم ریزند و شراب ریحانی دو من بر بالای آن
ریزند و یک رطل و نیم قند سفید اضافه نمایند و سر خم بگیرند و بیست روز
در آفتاب بگذارند و بعد از آن صاف کرده استعمال نمایند شیاف احمر لین
سلاق و غلظ جفن و اخر چشم را نافع باشد صفت شادنج علمی مغسول
ده درم مس سوخته هشت درم صمغ عربی کثیرا مر صاف از هر یک دو درم
بسد مروارید ناسفته ساذج هندی از هر یک چهار درم دم الاخوین زعفران
از هر یک یکدرم صلایه کرده شیاف سازند شیاف احمر حاد سبل ظفره و سلاق
و سلاق و بیاض را نافع صفت شادنج مغسول شش درم صمغ عربی
پنج درم مس سوخته زاج سوخته از هر یک دو درم افیون صبر سقوطری

از هر یک نیم درم زنگار دو درم و نیم زعفران مر از هر یک دانگی و نیم کوفته
و بیخته شیاف سازند **شیاف اخضر** جرب و سبل و بیاض را نافع باشد **صفته**
زنگار سه درم اقلیمیای نقره واشق صمغ عربی سفیداب ارزیز از هر یک
دو درم صمغ واشق را در آب سداب حل کنند و داروهای دیگر را کوفته
و بیخته بدان بسرشند و شیاف سازند **شیاف دینارجی** کهنه و جرب و سلاق
و شعر زاید را نافع باشد **صفته** زنگار شش درم صمغ عربی اشق از هر یک
چهار درم اقلیمیای نقره و طلا افیون از هر یک دو درم بادرد یک درم کوفته
و بیخته با آب سداب بسرشند و شیاف سازند **شیاف بطرخماطیقون** کهنه جرب
و سلاق و استرخای جفن و قروح سبل را نافع باشد **صفته** شادنج مغسول
دوازده درم صمغ عربی ده درم زنگار قلقطار سوخته از هر یک پنج درم
مس سوخته چهار درم افیون زعفران از هر یک یک درم با آب باران بسرشند
و شیاف سازند **شیاف ابیض افیونی** درد را نافع باشد و درد صعب بنشاند
و تخدیر کند **صفته** سفیداب ارزیز هشت درم صمغ عربی پنج درم افیون
کتیرا از هر یک یک درم بسفیده تخم مرغ بسرشند و شیاف سازند **شیاف ازرق** در
ابتدای رمد را نافع باشد **صفته** سفیداب ارزیز مربی نشاسته کتیرا
از هر یک چهار درم بسفیده تخم مرغ بسرشند و شیاف سازند **شیاف کل سرخ**
تخم مرغ ذکی یاست رمد را نافع باشد حدث و قوت آن کمتر از حدث و قوت

ابیض

ابیض است بهترین و سبکترین شیافهای درد است **صفته** کل سرخ چهار
مثقال سفیداب ارزیز زعفران از هر یک دو مثقال افیون صمغ عربی
از هر یک یک مثقال بدستور معهود شیاف سازند **شیاف بر میهورا** دوا
بود باصلاح آورده **صفته** شیاف مامیثا از رحوث مربی از هر یک هشت درم
زعفران دو درم افیون نیم درم کتیرا یک درم کوفته و بحریر بیخته با آب باران
بسرشند و شیاف سازند و بسفیده تخم مرغ در چشم کشند **شیاف بر میهورا**
بسفیده دیگر بهد را نافع باشد و سرخی ببرد و آماس بنشاند و درد تسکین
دهد **صفته** اقلیمیای نقره روی سوخته از هر یکی سه مثقال کتیرا اقاقیا
صمغ عربی از هر یک و مثقال افیون زعفران از هر یک یک مثقال کوفته و بحریر
بیخته بسفیده تخم مرغ شیاف سازند **شیاف بصیر** ظفره و شحم زاید را نافع باشد
صفته شادنج مغسول دوازده درم صمغ عربی مس سوخته زنگار از
هر یک دو درم با آب رازیانه بسرشند و شیاف سازند **شیاف فلونی** بادها را
بیا کند کند و آماس ملتحمه را بنشاند **صفته** مس سوخته سه درم اقاقیا
دو درم کشنیز و صمغ عربی سنبل زعفران از هر یک یک درم با آب باران
شیاف کنند **شیاف سوق** نافع است بادها را اگر در چشم و جفن باشد کشیده
و طلا کرده **صفته** مس سوخته افیون از هر یک یک درم اقاقیا پنج درم کوفته
و بیخته با آب باران شیاف سازند **شیاف ابیض کهنه** قرحه و سلاق غلیظ را نافع باشد

صفته سفیداب ارزیز هفت درم افیون انزروت مرتی از هر یک یک درم
صمغ عربی چهار درم کندر نیم درم باب باران شیاف سازند شیاف ابار
قرحه و بثور سرخ را نافع باشد و حرارت بنشاند و چشم را پر سازد صفته
اقلیمیای طلا سفیداب ارزیز مس سوخته سرمه اصفهانی صمغ عربی کثیرا
سریب سوخته از هر یک هشت درم افیون از هر یک هفت درم باب باران
شیاف سازند شیاف ابار بنوع دیگر منفعتش و قریب بمنفعت اول است
صفته ابار سوخته سرمه اصفهانی مس محرق توتیا کثیرا صمغ عربی
از هر یک شش درم افیون نیم درم کوفته و بیخته شیاف سازند و بعضی
اقلیمیای طلا و سفیداب ارزیز از هر یک شش درم کندر چهار درم اضافه
نمایند شیاف کندر پیه و جرب را نافع باشد و گوشت بر وی باند صفته
اشق انزروت از هر یک نیم درم کندر ده درم زعفران دو درم اشق را
در لعاب حلبه حل کرده و باقی ادویه را کوفته و بیخته بدان بسرشند و شیاف
سازند شیاف کر ابتدای رمد را نافع بود صفته خرنوب سفید یک وقیه
فلفل نیم وقیه اشق یک درم باب ترب شیاف سازند شیاف رصاصی جرب
وظفره را بنشاند و ابتدای نزول ابرا نافع باشد صفته اقلیمیای نقره
و اقلیمیای طلا مرداسنگ اسفیداج از هر یک دو درم کافور و مشک از هر یک
دانگی صلایه باب باران بسرشند و شیاف سازند شیاف صفر هلیه نرد
توتیای

هندی از هر یک پنج درم فلفل سفید صمغ عربی از هر یک یک درم باب
رازیانه شیاف سازند شیاف سماق جرب و جحوظ و خارش را نافع باشد صفته سماق
سی مثقال باب باران بریزند و بپالایند و بجوشانند تا غلیظ شود و
تا سرخ شود ده درم سفیداب ارزیز دران بسرشند و شیاف سازند و
بعضی سماق را بجوشانند تا غلیظ شود و گرد سماق بران و شیاف سازند
شیاف بنادری خون سبل رقیق را دارد صفته ندد چوبه شادنج مغسول
صبر سقوطری شیاف مامیثا کوفته و بیخته باب باران شیاف سازند
شیاف وردی صعوبت ورد در چشم را در حال بنشاند صفته ورق گلسرخ
پانزده درم زعفران هشت درم افیون ده درم سنبل الطیب دو درم
صمغ عربی یک درم باب باران شیاف سازند شیاف اسود بنسخه دیگر
و حرقت عین و دمعه و سبل را که با حرارت باشد نافع بود صفته اقلیمیا
طلا سفیداب ارزیز صمغ عربی از هر یک چهار درم بر مس سوخته سنبل الطیب
کثیرا از هر یک یک درم و نیم اقاقیای مغسول بیست و چهار درم کوفته و بیخته
و بعضی آب شوره هم اضافه کرده باب عنب الثعلب شیاف سازند شیاف
اسقطیفات استرخای جفن و تاریکی بصر و ابتدای آب نافع است صفته
اقلیمیای طلا فلفل سیاه از هر یک چهار درم صمغ عربی شیاف مامیثا از هر یک
بیست درم انزروت نمک هندی زنجبیل از هر یک یک درم بوره ارمنی

دوازده درم باب دادیانه شیاف سازند **شیاف** که نافع است جرب و
جفن وتاریکی را وسبل کهنه که با ان حرارت بود وحمرت بنشاند وبا
وتاریکی چشم را زایل کند **صفت** افیون اقلیمیای نقره از هر یك یکدرم سفیدا
اندرون صمغ عربی زنکار اشق از هر یك دو درم بابی که اشق در ان حل
کرده باشند شیاف سازند **شیافی** که نافع است ابتدای رمد را ودرد ساکن
وخواب اورد **صفت** شیاف مامیثا هفت درم زعفران افیون صمغ عربی
از هر یك دو درم کثیرا انزروت از هر یك چهار درم جند بید ستر یکدرم
کوفته وبیخته شیاف سازند **شیافی** که نافع بود قرحه حادثه وچشم را خنك
سازد وکوشت رویاند **صفت** اسفیداب اندرون دو درم کند دانزروت
از هر یك یکدرم افیون یکدرم کافور دو دانك کوفته وبیخته شیاف سازند
شیاف زنکار جرب وباد وسبل را نافع بود **صفت** صمغ عربی وسفیدا
اندرون زنکار مساوی باب سداب شیاف سازند **شیاف غوره** جرب
وحکه وکنره را نافع بود **صفت** زنجبیل پنجدرم هلیله زرد صمغ عربی
مغسول از هر یك ده درم حضض مکی چهار درم زرد چوبه زعفران
از هر یك دو درم باب غوره شیاف سازند **صفت** صبر سقوطری کندر
کلنار انزروت دم الاخوین سرمه اصفهانی شب یمانی از هر یك یکدرم ز
دانکی ونیم بکلاب شیاف سازند وسوراخ انچه پاك کند اکر در انجا چکانند

شیاف عرب

شیاف زرد قرحه وسبجه وبثره وموسرج وشوقرنیه وکنده الملتحمه
کهنه را نافع بود **صفت** برك کل تازه هفتاد ودو مثقال زعفران شش
مثقال اقلیمیای نقره محرق مغسول وصمغ عربی از هر یك بیست وچهار
مثقال افیون سرمه از هر یك مثقال زنکار توتیا نحاس سنبل هندی
از هر یك دو مثقال کوفته وبیخته باب باران شیاف سازند **شیاف دینار**
بنسخه دیکر همه سوداوی را نافع باشد **صفت** سفیداب اندرون اقلیمیای
از هر یك دو درم افیون نشا از هر یك یکدرم کثیرا یکدرم ونیم بطریق معهود
شیاف سازند **شیاف امار** بنسخه دیکر اقلیمیای طلا وتوتیا وسرمه
وسفیداب اندرون روی سوخته از هر یك دو درم دم الاخوین وا
از هر یك یکدرم انزروت کوفته وبیخته شیاف سازند **شیاف** قرحه و
نافع است **صفت** اشق وانزروت از هر یك پنجدرم کندر ده درم زعفران
دو درم بلعاب حلبه شیاف سازند **شیاف قلقند** از برای ظفره نافع
صفت روی سوخته پنج درم زنکار دو درم نوشادر قلقند بوده
از هر یك یکدرم زنجبیل نیم درم تبر که تبر شند ویکهفته نکاه دارند پس
استعمال نمایند **شیاف** طرفه را نافع باشد **صفت** کندر زعفران مر از هر یك
یکدرم زنجبیل سرخ نیم درم شیاف سازند وباب کشنیز تازه در چشم چکانند
شیاف مرارات انتشار وابتدای نزول نافع بود **صفت** نهره کلنك نهره

زهره بزکوهی زهره باز زهره عقاب زهره کبک زهره کرک زهره باشق
زهره خوکوذ زهره شیر زهره لقلق زهره ماهی از هر یک یکدرم مجموع را
خشک کرده ده درم شحم حنظل و سکبینج و فرفیون از هر یک یکدرم سکبینج
باب بادیان حل کنند و داروهای دیگر را دران ببرشند باب رازیانه شیاف
سازند شیاف مرارات بتجربه بکرر ضعف بصر را و ابتدای اب را نافع بود صفته
زهره باشه زهره عقاب زهره خرس زهره روباه زهره شبوط خشک کرده
مساوی باب رازیانه شیاف سازند شیاف مرارات زهره کلنک زهره
کبک زهره کرک زهره بادس باشق زهره بزکوهی زهره خوکوذ زهره کوتر
زهره شیر زهره لقلق زهره ماهی از هر یک یکدرم خشک کرده سکبینج
فرفیون شحم حنظل از هر یک یکدرم سکبینج را باب بادیان حل کنند و داروهای
دیگر را ببرشند و شیاف سازند شیافی دیگر که قایم مقام مرارات است صفته
زهره بزکوهی در ظرف مسین خشک کرده ده درم شحم حنظل نیم درم سکبینج
دو درم فرفیون نوشادر از هر یک یکدرم باب خالص یا باب رازیانه شیاف
شیاف سازند شیافی که علاقی گویند حکه و جرب و سلاق و ظلمه و دمعه
سبل و ظفره و خشونت اجفان را نافع بود صفته توتیای مغسول شش درم
مامیران چینی شیاف مامیثا از هر یک پنج درم فلفل زنجبیل زبد البحر حضض
هندی پوست هلیله زرد ساذج هندی از هر یک سه درم زعفران دو درم

بکثیرا

کثیرا صمغ عربی از هر یکی و مثقال باب غوره پرورده شیاف سازند شیاف
حلتیت خیالات و ابتدای اب را نافع است صفته حلتیت خربق سفید از هر یک
ده درم سکبینج سه درم بعسل سرشته شیاف سازند شیاف خوب دینار بنسخه دیگر
سبل و ظفره و جرب را نافع باشد و چشم را جلا دهد صفته اقلیمیای طلا
سفیداب ارزیز از هر یک ده درم کثیرا از هر یک پنج درم مروارید ناسفته
کندر دم الاخوین از هر یک چهار درم زرنیخ سرخ اقاقیا از هر یک نیم درم
افیون هفت درم زعفران بسباسه روی سوخته از هر یک دو درم کوفته
و بیخته شیاف سازند شیافی که جرب و سبل و شحم نلیل را نافع باشد صفته
ساذج هندی شش درم صمغ عربی پنج درم زنگار سه درم مس سوخته
قلقطار محرق از هر یک دو درم افیون مر از هر یک یکدرم زعفران نیم درم
باب سداب شیاف سازند شیافی که همین خاصیت دارد صفته زنگار سه درم
سفیداب ارزیز اقلیمیای نقره صمغ عربی اشق را باب سداب حل کنند
و داروهای دیگر را کوفته و بیخته بدان ببرشند و شیاف سازند شیافی
که قرحه و قرحه را نافع بود و نشان قرحه را سود دارد صفته شاخ گوزن
سوخته مغسول سرب محرق مغسول از هر یک چهار درم توبال مس محرق
مغسول دو درم صمغ عربی سه درم افیون یکدرم شیاف سازند چنانکه
رسم است و در چشم کشند شیاف مسهل قولنج بگشاید و بلغم و صفرا دفع کند و درد پشت

نافع باشد صفت سکبینج مقل اذرقی جاوشیر اشق نمك هندی شحم حنظل
بوره ارمنی سقمونیا حب النیل تربد مساوی صمغها را باب سداب حل
کنند و داروهای دیگر را کوفته و بیخته بان بسرشند و شیاف سازند یکی
دو درم شیافی که درد پشت و جمیع امراض مفاصل که سبب ان بلغم باشد
نافع بود صفت سکبینج جاوشیر مقل بوره ارمنی اشق زنجبیل سورنجان
شقاقل شحم حنظل تخم کرفس انیسون نمك هندی جند بید ستر زراوند
قسط ماهی زهره سعد کوفی سداب خشك مساوی کوفته و بیخته باب
سداب تازه بسرشند و شیاف سازند شیافی که درد پشت و اوجاع مفاصل
و بواسیر را نافع باشد صفت سکبینج مقل جاوشیر بارزد شحم حنظل انجیره
ماهی زهره بوزیدان از هر یك یکدرم بزر البنج یکدرم و نیم سورنجان
تربد از هر یکی سه درم جند بید ستر نیم درم باب کند تا شیاف سازند شیافی
زحیر زعفران حضض مصطکی مر کندر افیون مساوی کوفته و بیخته شیاف
سازند شیاف خیار شنبر قولنج بکشاید و طبع را نرم کند صفت بنفشه دو درم
خطمی سه درم سنا مکی پنجدرم نمك هندی یکدرم عسل خیار شنبر
شکر سرخ از هر یك ده درم شیاف سازند شیاف بنفشه که همین خاصیت
ص بنفشه ده درم سقمونیا هندی از هر یك دو درم بوره ارمنی تربد از
هر یك سه درم فراوت فانید از هر یك پنج مثقال شیاف سازند شیافی

قو

قولنج بوره ارمنی ده درم شحم حنظل مقل سکبینج از هر یك پنجدرم سقمونیا
دو درم و نیم شکر سرخ ده درم شیاف سازند شیاف فرفیون ضعف مثانه
و سلس البول و فتق را نافع بود و باه را قوت دهد صفت نارجیل حب
الصنوبر حب المحلب مقشر مغز بادام تلخ کرمدانه حب الزلم از هر یکی دو درم
فرفیون جند بید ستر سداب از هر یك سه درم مقل ده درم باب کند
شیاف سازند شیافی که مقوی باه است صفت حلتیت فرفیون از هر یك
یکدرم مشك نیم درم کوفته و بیخته شیاف سازند شیافی که همین خاصیت دارد
صفت پیه سوسمار زهره کرکس حب القطن عاقرقرحا مساوی کوفته و بیخته
بروغن سنبل شیاف سازند شیافی که استسقای طبلی را نافع باشد و
بادهای غلیظ را دفع کند صفت سداب حرمل تخم کرفس تربد سفید
بوره ارمنی از هر یك یکدرم شکر سرخ پنجدرم باب سداب شیاف سازند
شیافی ثقل سمع و دوی و طنین را که سبب ان ریح غلیظ باشد و وجع بلغمی
و طرش که سبب ان اخلاط غلیظ بود زایل کند صفت شحم حنظل یکدرم
بوره ارمنی سه درم جند بید ستر زراوند مدحرج عصاره افسنتین
از هر یك نیم درم فرفیون دانکی کوفته و بیخته بزهره گاو بسرشند و شیاف
در وقت حاجت یکی را از ان در روغن بادام تلخ حل کرده در گوش چکانند
شیافی که خون رفتن از بینی باز دارد صفت کندر انزروت دم الاخوین

کلنار سرمه اصفهانی زاج سفید از هر یک یک درم زنگار دانگی کوفته
و بیخته بعسل بسرشند و شیاف سازند شیاف که همین خاصیت دارد
ص قطرون دقیق بیخ سوسن اثمد سوخته از هر یک یک مثقال مازو نیم مثقال
زنگار دانگی سرشته شیاف سازند شیاف که همین خاصیت دارد صفته
اقاقیا لحیة التیس کلنار گل ارمنی از هر یک یک درم ودع سوخته سفیداب
صدف سوخته از هر یک نیم درم باب لسان الحمل یا اب خرفه شیاف سازند
شیاف که شیافی که همین خاصیت دارد ص عصاره لحیة التیس اقاقیا
جفت بلوط دم الاخوین از هر یک یک درم سفیداب صدف سوخته
از هر یک نیم درم باب لسان الحمل شیاف سازند شیاف که در عقب مسهل
استعمال نمایند اگر در مسهل تقصیری باشد وحاد مزاجان را نافع باشد ص
ترنجبین یک درم صابون رقی خطمی نمک طعام از هر یک دو درم شکر
سرخ یک درم شیاف سازند شیاف که اسهال دم را نافع باشد ص مر اقاقیا
بزر البنج صمغ عربی برنج بریان کرده مساوی کوفته و بیخته باب مورد
بسرشند و شیاف سازند شیاف که شکم ببندد ص اقاقیا صمغ عربی کلنار
کندر مازج بلوط برنج بریان کرده زیره بریان کرده کوفته و بیخته شیاف سازند
شیاف که نافع است جهة زحیر و اسهال و اغراس ص صمغ عربی اقاقیا افیون
بزر البنج کندر گل ارمنی برنج بریان کرده مساوی کوفته و بیخته باب مورد

ببرشند

ببرشند و شیاف سازند و پیش از جماع استعمال شیاف علت بوط جهة کرم
کوچکی که در امعاء و سفلی اطفال باشد نافع است صفته شحم حنظل قنطوریون
نمک هندی مغز استخوان زرد الوی تلخ مساوی کوفته و بیخته شیاف
سازند باب الصاد صبغی که موی سپید را برنگ خوب آرد صفته تخم ترب
شبطرج هندی نوره کندش خردل مساوی کوفته و بیخته ببرکه کهنه
کنند و در افتاب بمالند صبغی که موی اذان رنگین کند ص شوره
شب یمانی نوره کوفته و بیخته بدرد شراب ترکنند و چند نوبت بمالند صبغی
که همین خاصیت دارد ص شبطرج عاقرقرحا حضض گل خردل شونیز
گل شقایق زرنیخ زرد مر نوره مساوی کوفته و بیخته و سرشته بمالند نافع
صبغی دیگر که همین خاصیت دارد ص شبطرج نوره نمک شب یمانی
گل سرخ یکشبانه روز در سرکه خیسانند بعد دیگر بمالند صبغی
که موی اسود را ابیض و بیرنگ بدن آورد ص تخم ترب ده درم کندش
قسط از هر یک دو درم ببرکه کهنه بمالند صبغی که رنگ را سرخ کند نافع
ص زعفران فوه کندش مر مصطکی مساوی کوفته و بیخته باب بلیوس
ترسانیده شب بمالند و صباح باب گرم بشویند صبغی که نشان ابله و ریشها
ببرد و بیرنگ بدن اورد ص لشای سوخته پیه بز کهنه اردنخود برنج
استخوان پوسیده مغز تخم خربزه حب البان قسط کوفته و بیخته بلعاب حلبه

و بزر کتان شب بمالند و صباح ببوس و اب گرم بشویند صبغی که همین
خاصیت دارد ص ایرسا قنطوریا سنبل مغسول شاخ گوزن محرق
بوره ارمنی اشق کوفته و بیخته بماء الشعیر بمالند باب الضماد ضماد الیبس صلابة
طحال را نافع باشد صفته مقل بوره دم اشق یکدرم ارد باقلا کرسنه نخود
اکلیل الملک بزرک حلبه بابونه ترمس سنبل از هر یک پنجدرم انجیر بیست
چهاردرم کوفته و بیخته بروغن سداب یا روغن بابونه ضماد کنند ضمادی
که نافع است برای اورام حلبه جگر و معده ص زعفران صبر از هر یک یکدرم
افسنتین سنبل از هر یک یکدرم و نیم کوفته و بیخته باب گرم ضماد کنند ضماد
حی العالم نافعست جهة حرارات ورم جگر ص بنفشه چهار مثقال حی العالم
گل سرخ صندل سفید از هر یک چهار درم قصب الذریره دو مثقال کافور
یکدرم کوفته و بیخته باب کشنیز تازه ضماد کنند ضماد دیگر که ورم جگر را
نافع باشد ص جو دو سر که خبسانند نام او شود پنجدرم طباشیر سفید
فوفل از هر یک نیم درم افسنتین ورد گل سرخ قصب الذریره صندل
سفید شیاف مامیثا از هر یک یکدرم کافور دانکی کوفته و بیخته بر انها لت
و بر موضع جگر اندازند ضماد سوخته بنفشه سبوس گندم ارد جو خطمی ارد
باقلا اکلیل الملک مساوی کوفته و بیخته بروغن بنفشه یا دام ضماد کنند
ضماد مامیل تخم کتان حلبه از هر یک ده درم میعه سایله چهار درم موم سفید

بزر

بیست درم با روغن و سمین ضماد کنند ضمادی که شکم ببندد صفته اقاقیا
مرا ملکند سعد اذخر سنبل مصطکی از هر یک پنجدرم کعک ده درم کوفته
و بیخته باب به ضماد کنند ضمادی که ورم کهنه معده را بتحلیل دهد صفته
مقل حب البان اکری باب از هر یک دو درم سنبل الطیب اشق مصطکی از
هر یک پنجدرم موم سه درم روغن ناردین پانزده درم صمغها در شراب
حل کنند و باقی ادویه را کوفته و بیخته اضافه نمایند و با موم و روغن ضماد
کنند ضماد دیگر که همین خاصیت دارد صفته حلبه شب یمانی بزرک
و خطمی بابونه از هر یک پانزده درم بطریق معهود ضماد کنند ضماد صندلین
از جهة جگر و معده گرم نافع است صفته صندل سرخ سفید و شیاف مامیثا
کافور کوفته و بیخته باب عنب الثعلب و قدری سرکه ضماد کنند ضمادی
که استسقای زقی و استسقای که با ان حرارت باشد نافع است صفته
ارد جو سعد کوفی پشک گوسفند کهنه بوره ارمنی گل ارمنی کوفته و
بیخته باب عنب الثعلب مساوی ببر که ضماد کنند ضمادی که نفخ طحال را
سود دارد و صلابت را نرم کند صفته اشق هفت درم سداب ده درم
بوره ارمنی فودنه از هر یک سه درم کوفته و بیخته بسرکه کهنه ضماد کنند
ضماد اشق صلابت طحال را سود دارد صفته اشق مقل بوره ارمنی نمک
هندی از هر یک چهار درم اشنه کزمازج از هر یک شش درم سداب

هشت درم کوکرد دو درم انجره ده عدد انجیر را در سرکه به پزند و اشق
و مقل را در آب بگدازند و باقی ادویه کوفته و بیخته اضافه نمایند ضمادی
که وجع رحم و بواسیر را نافع بود صفته افیون بزر البنج بیه مرغ از هر یک دو درم
خطمی بزرك از هر یك پنج درم زرده تخم مرغ یك بیضه روغن استخوان
زرد آلو ضماد کنند ضمادی که همین خاصیت دارد صفته جوز السرو صبر
سقوطری ورق سداب بابونه مساوی کوفته و بیخته به روغن
قسط ضماد کنند ضمادی که همین منفعت دارد صفته مصطکی کندر
انزروت جوز السرو برگ السرو سرشش بلوط مساوی کوفته و بیخته
بروغن قسط ضماد کنند ضمادی که نقرس بارد دارد و بقایای اورام
بارده را تحلیل دهد صفته مقل کندر حلبه بزرك اشق کوفته بسرکه
ضماد کنند ضمادیکه پیکان را از بدن بیرون آورد صفته اشق پا زهر کرکس
کوشنی و شق بعسل ضماد کنند ضماد علاصطخن ... بعد وث معده و
طحال و کبد را نافع باشد صفته افسنتین سنبل الطیب سلیخه صبر
سقوطری از هر یك سه درم سواد بلسان زعفران از هر یک دو درم
موم سفید هشت درم موم را در روغن ناردین یا روغن قسط یا روغن
زنبق بگدازند و باقی ادویه را کوفته و بیخته بان ترسانند و ضماد کنند
ضمادی که ضعف معده که بسبب حرارت باشد نافع است صفته

حب الاس املج عود کلنار برك مورد پوست به سیب گل سرخ قصب
الذریره صندل سرخ و سفید کوفته و بیخته بگلاب و آب سیب ضماد
کنند ضمادی که نقرس حار و اورام حاده را نافع بود ص صندل سرخ عدس مقشر
فوفل شیاف مامیثا گل ارمنی کوفته و بیخته بگلاب و آب کاسنی ضماد سازند
ضماد قطار یون لقوه و فالج و صداع و درد چشم و شقیقه و درد دندان
نافع است و نزلات چشم را نافع باشد چون بر صدغین مالند و چون
بر مثانه ضماد کنند بول براند و چون بر گزند گی عقرب بمالند درد را
ساکن کرداند و چون بر شکم ضماد کنند اورام اعضای باطنه را نافع باشد
صفته دعی الحمام دو درم موم سفید ده درم راتینج سه درم روغن
زیت چهل درم موم و راتینج را در روغن زیت بگدازند و دعی الحمام را کوفته
و بیخته اضافه نمایند و ضماد کنند ضمادی که اگر بر معده نهند قی آورد
و اگر بر ناف ضماد کنند شکم براند و اگر بر عانه نهند حیض براند صفته
بزر الکتان کابلی عصاره قثاء الحمار از هر یك سه مثقال خربق سفید مرداسنگ
از هر یك چهار درم روغن زیتون ده درم موم سفید سپید از هر یك
پنج درم موم و سپیدرا در روغن زیتون بگدازند و باقی ادویه را کوفته
و بیخته بان ضم کنند و بر روی کاغذ پاره کشند و ضماد کنند ضمادی دیگر
که چون بر لثه کشند و بر فم معده اندازند اسهال سودا کند و چون بر

بغل ضماد کنند اسهال صفرا کند و چون بر ما بین و یکبین ضماد کنند
بلغم براند و ضماد این از اسرار اطبا است و اطفال و پیران و کسانی که
طاقت اسهال بدوای مسهل ندارند بدین ضماد معالجه کنند صفتش
ترمس مقشر یک کف بکوبند و در دیگ کنند و انمقدار شیر تازه که
او را بپوشانند بر سران ریزند و بجوشانند تا ترمس شیر را جذب کند
و بعد از ان مساوی ان روغن گاو اضافه کنند و بجوشانند تا بقوام
اید استعمال نمایند و چون خواهند که قطع اسهال کنند لشر را بر دارند
و انموضع را بگلاب بشویند ضمادی که جبر و کسر و وثی را نافع باشد
صفتش مغاث ماش گل ارمنی از هر یک چهار درم خطمی مرزنجوش از هر یک دو درم
اقاقیا صبر از هر یک یکدرم کوفته و بیخته را با سبوس دو ده تخم مرغ
ضماد کنند ضمادی که عرق النسا و وجع ورک را نافع باشد پوست بیخ
کبر فودنج کوهی عاقرقرحا از هر یک دو درم عصاره قثاء الحمار حب
الغار از هر یک یکدرم کوفته و بیخته بعسل ضماد کنند ضمادی که همین خاصیت
دارد صفتش نطرون عاقرقرحا از هر یک ده درم قسط تخم ترب تخم سداب از
هر یک یکدرم نفت یکدرم نفترا در روغن زیت بکدازند و باقی ادویه را
کوفته و بیخته اضافه نمایند و ضماد کنند که نافع است ضمادی که پوستی که بر کرد
ناخن بر خواسته باشد باصلاح اورد صفتش مصطکی سه درم دیا[خلون]

ضمادات

درم روغن گل بکدازند و ده درم نمک بان بیامیزند و بران موضع
ضماد کنند ضمادی که جهت برص اطفال نافع است صفتش زرنیخ سرخ شب
یمانی کوکرد از هر یک یکدرم نفت رومی ده درم نفترا در عسل و روغن
بکدازند و دواهای دیکر را کوفته و بیخته را بان بسرشند و ضماد کنند
ضمادی که استسقای طبلی را سود دارد صفتش بابونه اکلیل الملک مرزنکوش
شبت پودنه از هر یک دو درم زیره کرمانی سه درم کوفته و بیخته با آب
سداب ضماد کنند ضمادی که ورم بلغمی را نافع باشد صفتش جعده اکلیل الملک
حماما پودنه شبت مصطکی از هر یک ده درم پیه مرغ پیست درم دو
سی درم موم سفید ضماد کنند ضمادی ۲ تخم کند تا بزرک مقل ازرق از هر یک
پنج درم بروغن گاو بسرشند و ضماد سازند ضمادی که قروح مقعد را
نافع باشد صفتش افیون زعفران از هر یک نیم دانک مرداسنج یکمثقال
سفیداب ارزیز نیم درم روغن گل پنج درم ضماد کنند ضمادی که اخراج
مشیمه و جنین میت کند صفتش افیون زعفران از هر یک نیم دانک شحم
حنظل قسط سداب از هر یکیسه درم مر یک درم کوفته و بیخته بزهره گاو
بسرشند و بر عانه و ناف ضماد کنند ضمادی که صداع بارد را نافع است صفتش
بابونه اکلیل الملک مرزنجوش شبت ورق الغار مرزنکوش مساوی
با روغن خیری ضماد کنند ضمادی که اسهال صفراوی را نافع است صفتش

۲ بواسیر

ضمادات

برك مورد كل سرخ كلنار صندل مازو املج لادن سماق اقاقيا عفص
مساوى كوفته وپخته با اب مورد سرشته بر شكم ضماد كنند ضمادى
كه زلق الامعاء و بلغمى را نافع است صفته لادن سعد مصطكى قصب الذريره
اذخر مرزنكوش تمام از هر يك پنج درم عود جوزبوا قرنفل از هر يك
يكدرم و نيم كوفته و پخته با اب مورد ضماد كنند ضمادى كه بول الدم را حبس كند
صفته كل ارمنى كل مختوم صمغ عربى تخم خرفه كثيرا ورق كل سرخ كلنار
شاخ كوزن محبه البنس از هر يك دو درم مازو يكدرم كوفته و پخته ضماد
كنند ضمادى كه اورام ثدى را سود دارد ص نان كندم ارد جو مساوى
باسركه بسرشند و در مرهاهى سه روز متوالى ضماد كنند ضمادى كه اماس
چشم بنشاند و ساكن كرداند ص ارد جو ده درم ارد باقلا پنج درم اقاقيا
يك درم سفيده تخم مرغ يكبيضه باب كشنيز تر و اب كاسنى ممزوج كرده
ضماد كنند ضمادى كه جهة اختلاط عقل و امراض حاره نافع است
صفته ارد جو ده درم سبوس كندم بنفشه از هر يك پنج درم خطمى سه درم
با اب برك بيد و قدرى روغن كل و سركه ضماد كنند ضمادى كه اماس
كوش بنشاند ص پيه بط پيه مرغ از هر يك پنج درم با پنج درم پيه كرك
كهنه كوفته با ان بسرشند و ضماد كنند ضمادى كه اسهال را اكر سبب ان ضعف
قوت هاضمه باشد نافع بود و برودت جكر را نافع است صفته سنبل الطيب

ضمادى

ضمادى كه مسكن وجع نقرس ... صندل سفيد صندل سرخ ... افيون ... [illegible]

قصب الذريره افسنتين رومى قشور كندر مصطكى لادن از هر يك دو درم
ورق كل سرخ صندل از هر يك پانزده درم كوفته و پخته بشراب كهنه ضماد
كنند ضماد كه درد بواسير بنشاند صفته مقل كوهان شتر مغز ساق كاو
مغز استخوان زرد الوا ميعه زرده تخم مرغ مساوى در روغن كاو
كه باز در ان جوشانيده باشند حل كنند و ضماد سازند و ضماد پيانباد كاو
كاو بريان كرده نيز نافعست ضماد كه قيلة الماء را نافع است صفته ارزن
بنك كوسفند كهنه كل ارمنى سركين خشك كاو از هر يك دو درم
سعد بوره ارمنى زيره كرمانى مس سوخته شحم حنظل صبر سقوطرى
قثاء الحمار از هر يك يكدرم كوفته و پخته با سركه ضماد كنند ضمادى كه افراط
طمث را نافع بود صفته عدس مقشر پوست انار ترس مازو برك مورد
مساوى كوفته و پخته با سركه بسرشند و بر پشت و شكم و عانه ضماد
كنند ضمادى كه شير زنان زياده كند صفته ارد باقلا ده درم تخم بادروج پنج درم
كوفته و پخته با اب بادروج ضماد كنند ضمادى كه نكذارد كه ناف بيرون ايد
صفته شب يمانى سه درم مازو سه عدد كوفته و پخته باشند درم سركه
ضماد كنند و بر فادهٔ محكم بربندند ضمادى كه نقرس كرم را سود دارد صفته ارد جو سه درم افيون دو
سه درم باب عنب الثعلب ضماد كنند صفته كه نقرس سرد را سود دارد صفته
مغاث خطمى تخم مرو ارد جو سورنجان مساوى با روغن كل و زرده

ضمادى

تخم مرغ ضماد کنند ضمادی که جمیع امراض مفاصل را سود دارد ص بابونه
وخطمی اکلیل الملک از هر یک بیست درم اشق جاوشیر مقل از هر یک ده درم
موم سرکه از هر یک پنجاه درم شبت بیست درم ضماد کنند ضمادی که جمیع امراض
خانه را دارد بلا نافع بود و ماده را دفع کند ص شیاف مامیثا اقاقیا
نوفل صندل سرخ با اب عنب الثعلب ضماد کنند ضمادی که بواسیر و درد مقعد
و زحیر را نافع باشد ص مغز ساق گاو ده درم موم سفید سه درم اقاقیا
دم الاخوین کندر از هر یک نیم درم مرداسنگ سفیداب ارزیز از هر یک
یک درم و نیم مقل یک درم افیون دانگی روغن گل بیست درم ضماد کنند
ضمادی که بواسیر و درد مقعد و زحیر را نافع باشد ص مغز ساق گاو ده درم موم
سفید سه درم اقاقیا دم الاخوین کندر از هر یک نیم درم مرداسنگ سفیداب
ارزیز از هر یک یک درم و نیم مقل یک درم و نیم افیون دانگی روغن گل بیست درم
ضماد کنند ضمادی که مخصوص بواسیر است صفته مغز استخوان ران گاو
پنجاه درم پیه بط پنج مثقال صبر سایله سه درم مقل دو درم نفت یک مثقال
مرداسنگ دو درم ضماد کنند ضمادی دیگر که همین عمل کند صفته روغن
مغز استخوان نعدالواده درم کوهان شتر نه مثقال برگ شفتالوی خشک
موم سفید سه درم مقل یک مثقال مرداسنگ دو درم ضماد کنند ضمادی که اورام
باد خصیه را نافع بود صفته اره باقلا حلبه بابونه زیره مویز منقی روغن کنجد

ضماد

ضماد کنند ضمادی که خنازیر را تحلیل دهد صفته کتیرا پنج درم نانخواه دو درم
صبر یک درم با اب کشنیز تازه ضماد کنند باب الطلاءات طلائی که از جهت صداع گرم
نافع باشد ص صندل سرخ و سفید تخم کاهو از هر یک ده درم گل نیلوفر
گل سرخ از هر یک چهار درم زعفران یک درم افیون شیاف مامیثا از هر یک
دو درم بیخ لفاح یک مثقال با اب برگ کاهو تر ساخته بر پیشانی و صدغین
طلا کنند طلائی که درد پس گوش را نافع است صفته صندل سرخ فوفل
شیاف مامیثا صبر زعفران مرمکی مساوی با گلاب طلا سازند طلائی دیگر
اندجو کنار اقاقیا عصاره لحیة التیس افیون صندل سفید از هر یک سه درم
کافور دانگی بگلاب تر ساخته بر پیشانی طلا کنند طلائی که همین خاصیت
دارد اقاقیا انشا کلنار گل ارمنی مساوی کوفته و بیخته با اب مورد یا اب
تاک یا اب لسان الحمل سرشته بر پیشانی طلا کنند طلائی که موی از ریختن
نگاه دارد صفته پر سیاوشان لادن افسنتین حب الغار مساوی کوفته
در روغن مورد بیزند و طلا کنند طلائی که شکستن و شکافتن موی را
نگاه دارد صفته برگ چغندر لعاب بزرک بزرقطونا در حمام بر سر و ریش
طلا کنند طلائی که سبوس را ببرد ص اب برگ چغندر چهل درم بوره
ارمنی دو درم زهره گاو یک درم بعسل سرشته بر سر طلا کنند طلائی که مغ
انبات موی کند ص وزغ در سایه خشک کنند و بسایند و خون کلاک

پشت بهری خشك کرده اهك بوده ادعنی مرداسنك صد فوختة
انصر یکقددی باب ببرشند وموی بغل وعانه بر کنند وطلا کنند و نمك
بمالند دیکر هرانجا موی نروید وجمیع مخدرات ومبردات این حکم دارد
مثل انکه اکر موی ازموضعی بر کنند وان موضع را بابنك وافیون و
شوکران بخته طلا کنند چند بار منع انبات موی کند طلاآئی دیکر تره تیزک
باب مجربست صفتر شیره انجیرخایه مورچه زبدالبحر ترشی تخم آن
هر یك قدری بایکدیکر ممزوج سازند وموی را بر کنند و سه بار بران
طلا کنند منع انبات موی کند واکر پیش از بلوغ وانبات موی از عانه
این را طلا کنند موی ازانجا نروید طلاآئی که موی برویاند وداءالثعلب را
نافع باشد صفتر لادن سوخته چوب کتان کل شقایق با روغن مورد
طلا کنند با برزك مورد کوفته بالادن ومر ومصطکی بمالند یا قفاح و
اذخر وقرنفل وسعد ومازو کوفته وبخته باشراب طلا کنند یا سم اسب
محرق با دنبه بمالند بعد ازانکه با پیاز عنصل چندان مالیده باشند که
ابله کرده باشد نافع بود واکر زبدالبحر وبنجاسف سوخته با روغن زیت
طلا کنند طلاآئی که حکه وجرب را ببرد نافع باشد صفتر مغز استخوان
زردالوی تلخ تخم ریباس از هر یك بیست درم نمك طعام زرنیخ مقتول
از هر یك دو درم مجموع را در بیست درم ماست ممزوج کنند ودر حمام طلا

کنند

کنند ویکساعت بکذارند پس بشویند طلاآئی که همین خاصیت دارد
زرنیخ مقتول حنا شحم حنظل اقلیمیای نقره وطلا کران چیکیست که از او جدا نماید
جدا شده باشد در وقت کداختن عدس مقشر مساوی با سرکه در روغن
کل طلا کنند طلاآئی که همین خاصیت دارد صفتر مغز بادام تلخ سناء
مکی مرداسنك از هر یکی سه درم کنجد ده درم با سرکه وروغن کل طلا کنند
طلاآئی که جهت جرب رطب نافع است صفتر زردچوبه مر بوده قسط
کنند از هر یك یك درم میعه سایله پنجدرم با روغن کل ترساخته
در حمام طلا کنند سه ساعت بکذارند پس باب کرم بشویند طلاآئی
که همین منفعت دارد صفتر کوکرد زرد یکمثقال سپیدرو دو مثقال روغن
کل ده مثقال سپیدار در روغن بکدازند وکوکرد را اصلا بیز کرده بدان
ممزوج سازند وشب بمالند وصباح در حمام بشویند طلاآئی که همین منفعت
دارد صفتر زرنیخ مقتول پنجدرم کندش دو درم زراوند طویل
هفت درم با روغن کل سه وزن طلا کنند طلاآئی که همین عمل کند
عاقرقرحا مویزج خردل حنا زرنیخ مقتول کوکرد موم مساوی با روغن
دنبه ممزوج سازند وطلا کنند طلاآئی دیکر که از جهت جرب نظیر ندارد درم
ومکرر بتجربه رسیده صفتر کوکرد حنا از هر یك یکمثقال پوست هلیله
زرد زرنیخ مقتول شیطرج هندی از هر یك نیم مثقال فلفل دار فلفل یا نکی

طلاآوری

طلاآوری

دنبه پسته مثقال بطریق معهود بایکدیگر ممزوج سازند و شب مالند
وصباح در حمام بشویند و سر که و اب گرم بشویند طلای که جهة حکه
صفت تخم خشخاش سفناج کوفته در سرکه خیسانیده در حمام بمالند
طلای که حکه و حصبه را نافع باشد صفت شیاف مامیثا اقاقیا از هر یک
چهار درم اشنان دو درم نوشادر دانکی زعفران یک طسوج کوفته و بیخته برگ
گل و سرکه تر کرده طلا کنند طلای که همین خاصیت دارد ص شیاف
مامیثا اقاقیا از هر یکسه درم صبر نوشادر از هر یکچهار درم نشاسته یک درم
بگلاب طلا کنند طلای که قوبا را نافع است ص کوگرد دو درم
سفیداب هشت درم مویزج یکدرم بسرکه طلا کنند طلای که همین
خاصیت دارد ص اشق ترمس از هر یک یکدرم بوره ارمنی دو درم
بسرکه سرشته طلا کنند و بعد از ساعتی باب بشویند طلای که قطع
ثالیل کند ص مازو شب یمانی جرجیر کوفته و بیخته بزهره گاو بسرشند
و چند نوبت طلا کنند طلای که سوختگی اتش را نافعست ص عدس
مقشر گل سرخ بپزند تا مهرا شود پس سفیداب ارد جو روغن گل با
بیامیزند و طلا کنند طلای که تر هل و اماس نرم کند که بعد از بیماریها
بر پشت پا و چشم و روی پیدا شود زایل کند صفت صبر سقوطری اقاقیا
سعد شیاف مامیثا زعفران حضض مکی گل ارمنی کوفته و بیخته بگیرد

دابر

طلاآت

واب عنب الثعلب طلا کنند طلای که صداع را نافع است ص مرزنجوش عفران
افیون بزر البنج کندر مساوی بگلاب تر کرده بر صدغین طلا کنند
طلای نوع دیگر نیلوفر بنفشه تخم کاهو از هر یک سه مثقال پوست خشخاش شیاف
مامیثا از هر یک دو مثقال کوفته و بیخته باب برگ کاهو تر ساخته بر پیشانی
و طلا کنند طلای که اسهال دماغی باز دارد صفت گل سرخ سفید درم اقاقیا
کلنار مازو شب یمانی جوز السرو صندلین عدس برگ مورد از هر یک
سه درم طباشیر دو درم باب بر شکم و معده و پشت طلا کنند طلای که درم
حار جگر را نافع باشد صفت بنفشه خطمی ارد جو از هر یک هفت درم گل
سرخ صندلین بابونه اکلیل الملک تخم کاسنی تخم کشوث نیلوفر از هر یک
دو درم کوفته و بیخته بگلاب و اب کاسنی طلا کنند طلای که افراط حیض
باز دارد صفت گل سرخ عدس مقشر از هر یک پنج درم اقاقیا کلنار
صندلین از هر یکسه درم گل ارمنی چهار درم بلوط طباشیر از هر یک
یکدرم کوفته و بیخته باب بر عانه و پشت طلا کنند طلای که جهة بنات
اللیل نافع است ص خطمی اکلیل الملک ترمس بوش و بندی از هر یک
چهار درم شیاف مامیثا از هر یک یکدرم و نیم ارد باقلا سه درم کوفته
و بیخته باب کرفس طلا کنند طلای که جهة سعفه ترکه بر روی اطفال
باشد نافعست سفیداب ارزیز سه درم گل سرخ دو درم کلنار و زرد چوبه

طلاآت

از هر یک یکدرم کافور طبتوجی موم سفید دو درم و نیم روغن کل
ده درم موم را در روغن بگذارند وباقی ادویه را کوفته و بیخته بان تمزو
سازند و طلا کنند طلای که همین خاصیت دارد صفته اشنان صبر
مرداسنک از هر یک پنجدرم کل ارمنی حضض مکی پوست انار از هر یک
سه درم حنا و فلفل از هر یک چهار درم اقاقیا شیاف مامیثا از هر یک دو درم
بکلاب تر ساخته طلا کنند طلای دیکر از جهت سعفه صفته برک مهات چهار
درهم حنا و مازو از هر یک دو درم بروغن دنبه طلا کنند طلای که همین علاج
کند صفته نیمدچوب حنا زراوند مرداسنک پوست انار روغن کل
و سرکه طلا کنند طلای که از جهت سعفه کهنه نافع است صفته نمک محرق
ناج محرق کوکرد خاک دیق مازو زردچوبه مرداسنک کوفته و بیخته
بروغن کل و سرکه طلا کنند طلای که سعفه تر را نافع است صفته نمک
اشنان لیمه که تر کرده چند نوبت بمالند واکر صابون رقی بکلاب بیزند
تا کف براید بعد از ان بیخ بنفشه و موم سفید و روغن بنفشه با لطم از
هر یکچندی اضافه نمایند و طلا کنند و یک ساعت بکذارند و بعد از ان
باب کرم بشویند سعفه مستاصل کردد طلای که منع دمیدن قمل و شپش
کند صفته مویزج شوره از هر یک دو درم زرنیخ سرخ یکدرم و نیم
زیبق مقتول یکدرم با سرکه و روغن طلا کنند واکر بدنرا بروغن کا

طلای

چرب کنند و با بی کرده دانکل سرخ و برک مورد جوشانیده بشویند
بغایت نافع است طلای دیکر که همین خاصیت دارد ص مویزج
زرنیخ سرخ زراوند طویل مساوی بروغن زیت در بدن طلا کنند
در حمام بعد از انکه عرق کرده باشند طلای دیکر پوست تخم مرغ
باب خربزه ارد جو بیخته پوست عدس ارد باقلا فوفل کف دریا مامیثا
جنو مساوی بشیر ثانه طلا کنند صفته که اثرهای زردی اندری
برد صفته بدلونلج ملحج شیطرج هندی از هر یک دو درم ارد
باقلا ارد نخود عدس سرخ از هر یک پنجدرم لسفید تخم مرغ تر ساخته
شب طلا کنند و صباح بابی که تخم خرفه نیم کوفته در ان جوشانیده بشویند
طلای که حصفه را نافع است صفته حنا نمک کوفته و بیخته لیمه که تر ساخته زرنیخ
و در حمام بمالند و یکساعت بکذارند پس باب سرد و سبوس بشویند
طلای که جذام را نافع است صفته نطرون اشق فرفیون کوکرد زرد
انجیر مساوی با سرکه طلا کنند طلای که جهت کلف نافع باشد صفته
ترمس تخم ترب تخم جرجیر قسط مغز بادام تلخ بورهٔ ارمنی فلفل مقل مساوی
باب برک ترب طلا کنند طلای که بهق و برص را زایل کند ص فوه کندش
شیطرج هندی خردل تخم ترب مازریون تخم حنظل خربق سیاه
و سفید مویزج سقمونیا از هر یک یکجزو شقایق دو جزو کوفته و در سرکه

طلای

خیسانیده بکشبانه روز طلا کنند طلای که بهق و برص ابیض و اسود را
نافع باشد ص کل شقایق سقمونیا تخم ترب خردل صمغ الوا از هر یك
یکمثقال کوفته و بیخته بکشبانه روز در سرکه خیسانیده بعد از انکه برجا
کیسه مالیده باشند طلا کنند و اگر دوا بید را صلابه کرده با سرکه طلا
کنند همین خاصیت دارد طلای که حب القرع و کرم درازرا اطفال را
اخراج کند ص افسنتین سه درم برك شفتالو ده درم زهره گاو یك عدد
بر حوالی ناف طلا کنند طلای که چون بر سر اقرع مالند موی بر وی نا
صفته فلفل کوفته و بیخته بزهره خوك و عسل سرشته طلا کنند ایضا
سوش شعیره و برود ناضع باشد صفته کندر از هر یك یکدرم لادن
یمانی بوره ارمنی از هر یك دانکی و نیم موم نیم درم بروغن زیت طلا
کنند طلای که چون بر پیشانی و پشت چشم مالند ابتدای نعمه را نافع باشد
ص شیاف مامیثا صبر حضض مکی گل سرخ صندل سرخ و فلفل
زعفران مساوی باب کشنیز تازه یا باب کاسنی طلا کنند طلای دیگر
که شبرانا را نافع بود صفته صبر یکدرم شیاف مامیثا مر اقاقیا بسد از
هر یك دو درم زعفران ده درم کوفته و بیخته باب کاسنی بر پیشانی
طلا کنند طلای که درد چشم را بنشاند و ساکن کند ص عدس مقشر صندل
گل سرخ از هر یك دو درم کافور دانکی و نیم باب کاسنی بر پیشانی طلا کنند

طلای

طلای دیگر که همین خاصیت دارد صفته صبر شیاف مامیثا حضض مکی
زعفران افیون اقاقیا گل ارمنی صندل سرخ مساوی باب عنب الثعلب
و باکلاب طلا سازند طلای دیگر که صداع بارد را نافع بود ص
مشك صبر فرفیون جند بیدستر صمغ عربی عود زعفران از هر یك
دو دانك افیون دانکی و نیم باب کرفس یا اب مرزنجوش تر سازند و
بر کاغذ پاره کنند و بر پیشانی طلا کنند طلای که حمره را نافع باشد
صفته صبر زعفران اقاقیا فوفل گل ارمنی صندل سرخ شیاف مامیثا
باب عنب الثعلب طلا کنند طلای که سکته را نافع بود صفته خردل جند
بیدستر سرکه کهنه بر سر طلا کنند بعد از انکه سر تراشیده باشند طلای
که لقوه را سود دارد صفته صبر حضض مکی از هر یك یکدرم زعفران
دو دانك بگلاب طلا کنند طلای که جحوظ عین را نافع بود ص صبر حضض
مکی اقاقیا عصاره لحیه التیس باب عنب الثعلب طلا کنند طلای
که اورام حاده را نافع بود ص صندل سرخ شیاف مامیثا از هر یك سه درم
گل ارمنی ده درم فوفل اقاقیا حضض مکی از هر یك دو درم سفیداب
ارزیز مرداسنج از هر یك یکدرم قیمولیا پنجدرم کوفته و بیخته باب کاسنی
تر شند و کلولها سازند بمثال کعبتین در وقت حاجت یکی را ازان
باب تازه بسایند و طلا کنند طلای که شکم بر بندد و اسهال باز دارد ص

طلاوات

اقاقیا سعد کوفی کندر مر کعك جوز السرو مازو کل سرخ املج کل ارمنی
کاورسن برنج عدس بلوط کلنار بزر البنج صندل باب مورد یا آب به
برشکم طلا کنند طلای که چون برحصبه اطفال مالند نگذارد که بزرك شود
صفتش فوفل یا سفیداب دیز از هر یکی دو درم شب یمانی مازو از هر یك
دو درم بنك یك درم و نیم کوفته و بیخته بعسل و روغن مورد چند نوبت
طلا کنند طلای که استسقای لحمی را نافع بود صفتش درمنه ترکی صدف
سوخته بوره ارمنی سرکین کهنه کاو مساوی بسرکه طلا کنند طلای
که منع آبستنی نماید و اگر آبستن باشد بچه بیندازد صفتش سداب خشك
نطرون مساوی کوفته و بیخته باب سداب بسرشند و بر قضیب طلا کنند
و مباشرت کنند طلای که بر آبستنی معین باشد صفتش حب بلسان
جاوشیر فلفل بادآورد مساوی کوفته و بیخته با زهره کاو بر قضیب طلا
کنند تا خشك شود و بعد از ان مجامعت کنند فی الحال آبستن شود مجرب است
طلای که همین عمل کند صفتش برك سپند خشك بکوبند و با زهره کاو
بر قضیب طلا کنند و مباشرت نماید طلای که کراهیت عرق زایل کند
صفتش آس کل سرخ سنبل سعد شب یمانی مر از هر یکی قدری کوفته
و بیخته بکلاب تر ساخته بر بدن طلا کنند طلای که صنان را زایل کند صفتش
داسن نعناع فند طویل برك چنار کاغذ با بکینه مجموع را سوخته زعفران

مساوی

طلاوات

مساوی کوفته و بیخته باب مورد بسرشند و کلولها سازند و خشك کنند
و بعد از ان بغل را بخراشند تا خون آلود شود یك کلوله از آن بکلاب سوده
در ان مالند و یکشبانه روز بگذارند دیگر منتن نباشد طلای که جهت
عرق کنند صفتش برك مورد کلنار مازو مساوی کوفته باب غوره یا آب برك
مورد تر سازند و بر بدن طلا کنند طلای که صنان را نافع باشد صفتش شب
یمانی مر کل سرخ برك مورد مرداسنج بغل را باب اشنان بشویند و طلا
کوفته و بیخته بکلاب سرشته طلا کنند طلای که منع نزلات کند صفتش
اقاقیا صبر شیاف مامیثا حضض مکی کل ارمنی صمغ عربی کوفته و بیخته
بسفیده تخم مرغ بسرشند بر پیشانی و شقیقه طلا کنند طلای که حیض
براند طلای اسارون یك درم سداب نیم درم رازیانه دو درم و نیم لوبیا
سرخ پنج درم عسل ده درم بجوشانند و صاف کنند و سه روز متوالی
بخورند طلای که همین خاصیت دارد و نافع است صفتش افسنتین ده درم
ترکی ترمس سداب رازیانه تخم کرفس از هر یکی دو درم انجیر پنجعدد کل
ده مثقال بجوشانند چنانکه دو سیم است و صاف کرده سه روز متوالی
خورند و سه روز دیگر استراحت نمایند و باز سه روز دیگر بنوشند
و همین عمل کنند تا ادراری واقع شود طبیخی که قی باز دارد و معده را
قوت دهد صفتش انار دانه ده درم مصطکی نعناع خشك از هر یك دو درم

دیگر رطل اب بجوشانند تا بنیمه اید و صاف کنند و عود و سك از هر یك
یکدرم کوفته و بیخته اضافه نمایند و بنوشند **طلای** دیگر که حیض
براند **صفته** لوبیای سرخ حلبه انیسون فوه از هر یك چهار درم سداب
سه درم در سه رطل اب بجوشانند تا برطلی اید پس صاف کنند و قدری
شکر اضافه نمایند و هر صباح چهار درم بنوشند که همین عمل کند لوبیای
سرخ سه درم فراسیون فوه از هر یك چهار درم فودنج بیخ در ده
رطل اب بجوشانند تا بنیمه اید پس صاف کنند و قدری می بختج اضافه
کرده هر صباح سه درم بنوشند **باب العین عطوسی** که فالج و سکته

عطوسی

ولقوه و اعراض بارده راس را نافع بود و شقیقه و دماغ را از اخلاط
پاك کند و عسر البول را سود دارد و اخراج مشیمه کند **صفته** کندش
شونیز فرفیون فلفل جند بیدستر زراوند مدحرج حب بلسان اشك
عاقرقرحا بوره ارمنی مساوی کوفته و بیخته در بینی دمند **عطوسی**
که همین خواص دارد **صفته** شحم حنظل فلفل اسطوخودوس جند بیدستر
از هر یك سه درم کندش هشت درم کوفته و بیخته قدری در بینی
دمند **عمل سیماب** جهة سرعت انزال نظیر ندارد **صفته** زیبق پنج مثقال

عمل سیماب

با قدری سرکه باد ستر ابگینه با اهن نیك صلایه نماید تا کشته شود
و سه مثقال نمك هندی سوده داخل نمایند و مفرغ اهن را بان سرکه

سازند

سازند و اینها را در ان مفرغ ریزند و بر سر اتش نهند و سه مثقال
روی سوخته و صلایه کرده اندك اندك بتحریك ان دهند و بعد از
ابگینه با اهن بهم زنند تا منجمد شود و بعد ازان از بوته مثقالی
پاك با لایند انچه دیگر باس بماند بستانند و چندان باب بشویند
که تمام پاك شود و چرك ازان ببرد پس ازان کلوله سازند و میان ازان سوراخ
کنند و ریسمانی در ان بگذرانند و در اب لیمو اندازند و یکشب بگذارند
تا محکم شود مانند حجر بعد ازان از در روغن نافوره بجوشانند و

غرغره

در محل حاجت نگاه دارند و چون خواهند که انزال شوند از دهن
بیرون اورند **باب الغین غرغره** که از جهة ثقل لسان که سبب ان بلغم باشد
نافع است **صفته** نوشادر سه درم نمك هندی زنجبیل شونیز عاقرقرحا
مویزج صعتر ابانه فیفر ابیسا از هر یك هفت درم بوره ارمنی
از هر یك پنج درم نوشادر فلفل از هر یکی ده درم کوفته و بیخته بعسل
بسرشند و با سکنجبین غرغره کنند **غرغره** که قروح حلق را نافع بود **صفته**
زاج سفید و سیاه کاغذ سوخته مازوی سبز کند رحنا زعفران
از هر یك یکمثقال نمك سوخته نوشادر از هر یك نیم مثقال کوفته و بیخته
بسرکه غرغره کنند **غرغره** دیگر که همین عمل کند **صفته** مازوی سبز
کاغذ سوخته زنگار زاج سفید کوفته و بیخته بسرکه غرغره کنند **غرغره**

که همین منفعت دارد صفت اصل السوس خرنوب کوفته و پخته بعسل و کلاب
غرغره کنند غرغره که همین منفعت دارد صفت کند دیکدرم مازوی سوخته
یکعدد زنکار نیم درم کاغذ فرنکی سوخته یکورق زعفران دانکی کوفته
و پخته بدیکدرم و نیم سرکه عسل کرده غرغره کنند غرغره که فالج و لقوه
و صرع را نافع بود و سر و دماغ را از اخلاط غلیظه پاک کند صفت ایارج
فیقرا وج خردل عاقرقرحا مویزج زنجبیل فودنه صعتر اصل السوس
پوست بیخ کبر کوفته و پخته بعسل غرغره کنند غرغره که ثقل لسان و سکته
و فالج را سود دارد صفت مویزج خردل زنجبیل عاقرقرحا فلفل بوره
ارمنی ایرسا مرزنکوش مساوی کوفته و پخته با سکنجبین غرغره کنند
غرغره که خواق و ذبحه صفراوی و دموی را نافع باشد و حرارت بنشاند
صفت کل سرخ طباشیر نشا تخم کل زعفران از هر یک دو درم تخم
کرفس مازو سماق از هر یک نیم درم قند چهارده درم کوفته و پخته غرغره
کنند غرغره که دماغ را از فضول پاک کند صفت مویزج دانکی و نیم
عاقرقرحا خردل از هر یک نیم درم کوفته و پخته بسکنجبین عنصلی غرغره
کنند غرغره که قلاع لثه و فرزه و ذبحه را نافع است صفت سماق برک مورد
کل سرخ نیلوفر جوشانیده و صاف کرده رب توت ده درم اضافه غرغره که
سقوط لهات را که سبب آن رطوبت باشد نافع بود صفت کلنار دو دانک

غرغرها

و استرخا ...

سب

شب یمانی دو مثقال نمک اندرانی دو مثقال و نیم اقماع الرمان تخم کل
از هر یک یکدرم و نیم کوفته و پخته برب توت غرغره کنند غرغره که قلاع
سوداوی را نافع بود صفت سماق کل سرخ کلنار خرنوب بجوشانند
و صاف کنند و پیش از خواب غرغره کنند غرغره که روی را سفید و تازه
کند صفت آرد جو نخود آرد باقلا نشاسته کثیرا تخم ترب کوفته بسرکه
تر سازند و شب بروی مالند و صباح باب کرم و سبوس بشویند
غرغره که همین خواص دارد ص آرد جو آرد باقلا نخود از هر یک یکجزو
عدس مقشر کثیرا نشاسته زعفران از هر یک نیم جزو مغز تخم خربزه
دو جزو بسفیده تخم مرغ سرشته شب بمالند و صباح بآبی که بدان
پوست خربزه و بنفشه جوشانیده باشند بشویند غرغره که همین
خاصیت دارد صفت باقلای مقشر کرسنه ترمس تخم ترب مغز
تخم خربزه نخود نشا کوفته و پخته روی را بان بشویند باب الثانی عشر
معده را قوت دهد و بواسیر را نافع بود و باه را زیاده کند و رنکرا
نیکو کرداند و دفع سرعت انزال کند صفت پوست هلیله کابلی
هلیله سیاه پوست بلیله امله شیطرج هندی سنبل الطیب فلفل
دار فلفل زنجبیل سعد کوفی از هر یک ده درم شبت تخم کندنا
از هر یک چهار درم خبث الحدید صد درم عسل سه وزن ادویه

غرغرها

معجون

خبث الحدید را چهار شبانه روز در سرکه خیسانند و بعد از آن
خشک کنند و صلایه نمایند چندانکه بروی آب بایستند و بر آب فرو نرود
و باقی ادویه را کوفته و بیخته اضافه نمایند و معجون سازند و بعد از شش ماه
استعمال نمایند شربتی دو درم و بعضی ده درم مشک اضافه کرده اند فرود
نوش نسیان و قولنج و مغص ریحی و اعراض زنان حامله که بسبب برودت
باشد سود دارد و بادهای غلیظه را دفع کند صفتش فرفیون عاقرقرحا
سنبل زعفران از هر یک هفت درم افیون بزرالبنج از هر یک پنج درم
کوفته بیخته بعسل بسرشند و بعد از شش ماه استعمال نمایند فرودو
نوش معده را قوت دهد و باه را زیاده کند و سرعت انزال را دفع
کند صفتش پوست هلیله زرد پوست هلیله کابلی شیطرج هندی
تخم کرفس خیربوا قسط تلخ سلیخه قرنفل بسباسه خولنجان نارمشک
از هر یک شش درم پوست بلیله امله مقشر نانخواه دارفلفل از هر یک
چهار درم تودریین فرفر سنبل جوزبوا زنجبیل فلفلمویه از هر یک هشت
درم سعد ده درم مشک دو مثقال عنبر یک مثقال خبث الحدید
بوزن ادویه روغن گاو چهل مثقال عسل مصفی سه وزن و نیم
ادویه بطریق معهود معجون سازند و بعد از شش ماه استعمال نمایند
شربتی دو درم با نبیذ زبیب یا بشیر گوسفند فلادیفون درد معده

واسعا را

و امعا را سود دارد و معده را گرم کند و بادها بشکند صفتش زعفران انجدان
تخم سداب تخم کرفس زنجبیل حاشا مغز چلغوزه از هر یک شش درم فلفل هشت
درم عسل بوزن ادویه شربتی یکمثقال تا دو مثقال فلادیفون دیگر
منافع هر دو قریب بمنافع یکدیگر است صفتش زنجبیل فلفل سیاه سنبل
از هر یک شش درم مصطکی نانخواه از هر یک چهار درم تخم کرفس فودنج
از هر یک دو درم ساذج هندی یک درم کوفته و بیخته بعسل معجون
سازند فلونیای رومی این معجون مبارکست نزلها باز دارد دردها ساکن
کند و قی التخم و اسهال دموی دفع کند و قولنج و هیضه و سیلان طمث را نافع
صفتش فلفل سفید دارفلفل بزرالبنج از هر یک هشت مثقال تخم کرفس
کوهی سه مثقال ساذج هندی سلیخه حب بلسان سنبل الطیب عاقرقرحا
فرفیون از هر یک چهار مثقال و در بعضی نسخها عوض کرفس بنطوریون
نوشته مجموع را کوفته و بیخته معجون سازند و بعد از شش ماه استعمال نمایند
شربتی دانگی و نیم مثقال از جهت قولنج در طبیخ شبت و از جهت درد گرده
در طبیخ جعده و از جهت درد معده در طبیخ انیسون و از جهت سپرز در سکنجبین
و از جهت گرده و مثانه در طبیخ رازیانه و از جهت باز داشتن در طبیخ سماق
دهند فلونیای فارسی استفراغ خون از هر موضعی که باشد باز دارد رحم را
قوت دهد و محافظت جنین نماید و اسهال و قی باز دارد و دردها نشاند

فرودنوش
فلادیفون
فلونیای رومی
فلونیای فارسی

و دماغ را قوت دهد و حافظه را زیاده کند صفت فلفل سفید بزر البنج
از هر یک شش درم افیون گل مختوم از هر یک ده درم زعفران پنج درم
فرفیون سنبل عاقرقرحا از هر یک دو درم جند بیدستر یکدرم زرنباد
درونج مروارید ناسفته مشک از هر یک نیم درم کافور دانگی و نیم کوفته
و بیخته با عسل بسرشند و بعد از شش ماه استعمال نمایند شربتی یکدرم
فودنجی که در درد معده و جگر که سبب آن برودت باشد و حمیات بلغمی
و شب دیج و تبهای کهنه را سود دارد صفت فودنه نهری فودنه کوهی فطر
اساليون سيساليوس از هر يك دوازده درم تخم کرفس بابونه حاشا
از هر یک چهار درم کاشم پانزده درم فلفل سیاه چهل و چهار درم کوفته و بیخته
با سه وزن عسل بسرشند شربتی یکدرم باب گرم فلافلی در درد معده
و شهوت کلبی را نافع باشد و بادهای غلیظ را دفع کند و طعام را منهضم
گرداند صفت فلفل دار فلفل از هر یک سی درم حب بلسان ده درم حماما
سنبل الطیب از هر یکدرم زنجبیل تخم کرفس سالیوس سلیخه اسارون
داسن از هر یک یکدرم کوفته و بیخته با سه وزن ادویه عسل مصفی بسرشند
شربتی یکدرم فلافیون اکله و عفونت دهان را نافع بود و گوشت مرده ببرد
صفت اقاقیا دوازده درم زرنیخ سرخ و زرنیخ زرد از هر یک یکدرم مر مکی
چهار درم آهک زنده هشت درم شب یمانی شش درم کوفته و بیخته بگیرند

کهنه

کهنه بسرشند و قرص سازند و در سایه خشک کنند و در وقت حاجت
استعمال کنند فتیله که رعاف را باز دارد صفت گلنار کندر اسپاناخ از هر یک نیم درم
افیون دانگی کوفته و بیخته و بعصاره سرگین خر بسرشند و بجامه عنکبوتی
بگردانند و در بینی نهند بعد از آنکه بینی را بگلاب و سرکه شسته باشند
فتیله دیگر که همین خاصیت دارد صفت مازوی سوخته در سرکه انداخته
دو درم زاج سیاه چهار درم شب یمانی شش درم کافور دانگی کوفته و بیخته
فتیله را از کتان بسازند و بدان بگردانند و در بینی نهند فتیله دیگر که
همین خاصیت دارد صفت کاغذ سوخته پوست تخم مرغ سوخته اقاقیا
پوست انار از هر یک دو درم کوفته و بیخته باب بادروج یا آب لسان الحمل
سرشته فتیله را بدان تر سازند و در بینی نهند فتیله که گند بینی ببرد
صبر پوست انار ترش از هر یک دو درم قصب الذریره بزر البنج از هر یک
یکدرم و نیم زاج قرنفل از هر یک یکدرم فتیله را بشراب تر کنند و داروها
کوفته و بیخته بدان آلوده کنند و در بینی نهند فتیله که ریش بینی را نافع بود
صفت زاج سیاه شب یمانی مرماذون توبال مس محرق از هر یک پنج درم زنگار
طویل شش درم کندر دوازده درم مجموع نیم کوفته در دو من آب بریزند
و بپالایند و باز بعسل بجوشانند تا بقوام آید و فتیله را بدان تر کنند
و در بینی نهند فتیله که چشم را نافع باشد صفت سعد صبر سنبل کل

سرخ قرنفل کوفته باب فودنه بسرشند و در بینی نهند بعد ازانکه بینی را
بکلاب و سرکه چند نوبته شسته باشند واکر شونیز را بریان کنند و در ریمه که
کهنه بخیسانند و با قلدری روغن زیت در بینی چکانند همین عمل کند فتیله
که نافع است از جهت وجع کوش و ریمی که ازان اوفتد صفته از بوت تخم مرو بعسل
سرشته فتیله را بدان تر کنند و در کوش چکانند فتیله که کرانی کوش را ببرد
صفته انجیر هندی بشکافند و تخم و عسل جدا کنند و بوده و فرد ماناو
خردل بد و بسرشند و فتیله کنند و در کوش نهند و خردل کوفته در
کوش نهاده همین عمل کند فرزجه که اخراج مشیمه و جنین میت کند صفته
نداوند مدحرج ابهل حرف فرمس از هر یکجزوی کوفته و بیخته بزهره
کاو بسرشند و فرزجه سازند فرزجه دیکر که همین خاصیت دارد صفته
تخم خبازی خردل سفید مقل ازرق از هر یکجزوی کوفته و بیخته با
بسرشند و فرزجه سازند فرزجه که مانع ابستنی باشد صفته خند
سرکین فیل خردل حب فلفل استخوان نعر و د مساوی کوفته و بیخته
بمیعه سایله بسرشند و پاتشم پاده بردارند هر بار که ابستن نشود و اکر
ابستن باشد بچه بیندازد و کفته اند که هر زنی که ازان حبته القرع بلع کند
یکسال ابستن نشود و اکر دو دانه دو سال و قس علی هذا فرزجه که بچه مرده
بیندازد صفته اشنان فارسی عاقرقرحا شونیز سداب فراسیون از هر یک

ملاس

قلدری کوفته و بیخته بروغن زیت بسرشند فرزجه که برا ابستنی معین باشد
صفته سرکین بز کوهی مایه خرکوش از هر یکقلدری کوفته و بیخته بعسل
کرمه بسرشند و بر پشم پاده فرزجه سازند فرزجه دیکر که همین خاصیت
صفته مشک زعفران سوده بزهره کاو بسرشند و بر پشم پاده احتمال
نماید فرزجه دیکر که همین عمل کند ص مامیران چینی سورنجان حب
البحر رازیانه از هر یک دانکی با شکر سرخ فرزجه سازند فرزجه دیکر که
همین داده ص میعه سایله چند بید ستر مر قسط جاو شیر جاو مقل
مشک کوفته فرزجه سازند بعد از طهر چند نوبته و بعد ازان چهار ساعت
مباشرت نمایند فرزجه دیکر که همین منفعت دارد صفته مایه خرکوش
سرکین وی بعسل سرشته و بر پشم پاده بردارند سر شب و بعد ازان مباشرت
کنند فرزجه که بچه مرده و زنده بیندازد صفته مرجاوشیر خربق ابیض
مساوی کوفته و بیخته بزهره کاو بسرشند و احتمال نمایند فرزجه که حیض
براند صفته اشنان عاقرقرحا جاوشیر سداب از هر یک یکدرم فرفیون
نیم درم کوفته و بیخته بقطران سرشته فرزجه سازند فرزجه که منع حمل
کند صفته مازو حب الاس مساوی کوفته و بیخته باب کرم سرشته فرزجه
سازند و پیش از مجامعت استعمال نمایند فرزجه که وجع رحم و وجع
نافع بود و ورم صلب رحم را نرم کند صفته بابونه بط افیون مساوی

پاره بردارند فرزجه که اورام را نافع بود صفته کند دانه دوت دم الاخوین
حب الاس گل انار اقاقیا کوفته و بیخته باب لسان الحمل سرشته بر پشم پاره برداند
فرزجه که رحم را قوت دهد و فرج را تنگ و خوشبوی گرداند صفته بسباسه سنبل
مرزنگوش فشار کند رصعتر اذخر خیری گل سرخ پوست بیخ کبر نرمس
مساوی کوفته و بیخته بروغن بابونه بسرشند و بر پشم پاره بردارند فرزجه
که همین خاصیت دارد صفته تفاح اذخر سعد و عود قرنفل از هر یك
یکدرم عنبر نیم درم مشك دانکی املج نیم دانگ کوفته و بیخته بگلاب بسرشند
و بر پشم پاره بردارند فرزجه دیگر که حکمه رحم را که ابنة النسا گویند نافع
بود صفته سداب نعناع پوست انار نزش عدس مقشر درگلاب و
قدری بپزند و بر پشم پاره بمخود بگیرند فرزجه دیگر که همین منفعت
دارد ص زعفران کافور از هر یك دانکی مرماسنك دو دانك حب الغار
نیم درم کوفته و بیخته بسفیده تخم مرغ در روغن گل بسرشند و فرزجه سازند
فرزجه که حیض ببندد ص کلنار کندر دم الاخوین اقاقیا شب یمانی مساوی
کوفته و بیخته باب لسان الحمل بسرشند و فرزجه سازند و بر پشت عانه
طلا کنند فرزجه که همین نفع دارد ص کاغذ سوخته اقاقیا کلنار عصا
محیة التیس مازو گل سرخ و جلنار مساوی کوفته و بیخته بسرشند و
استعمال کنند فرزجه که حیض براند ص فودنه از هر یك چهار درم ابهل

درم

فرزج

درم سداب ده درم کوفته بزهره گاو بسرشند و فرزجه سازند فرزجه
که ورم صلب جگر را نافع است کند رمر مانده از هر یك دو درم زعفران
جاوشیر اشق از هر یك یکدرم مصطکی جند بید ستر میعه سایله روغن
سوسن پیه بط روغن بابونه از هر یك سه درم صمغها را در میبختج حل سازند
و پیه را در روغن بگدازند و باقی ادویه را کوفته و بیخته بان بسرشند
و استعمال نمایند باب القاف قرص عنصل پیاز عنصل کوچك لبنانه
و در خمیر گیرند و در تنور نهند تا پخته شود بعد از ان مغز او را که نرم
باشد بگیرند و در هاون بکوبند و بوزن آن آرد ارد کرسنه اضافه نمایند
و با قدری شراب بسرشند و دست را بروغن گل چرب کنند و قرص سازند
بعد از ان بعد از دو ماه استعمال کنند قرص افعی بدانکه انواع افعی بسیار است
و انکه در تریاق فاروق مستعمل است اشقر باید زیرا که سیاه سخت زهردار
باشد و زهران بد بود و ضعیف بود و اشقر معتدل بود و جوان قوتش
باید و نشان جوانی انست که حرکتهای او قوی باشد و سریع الحرکه بود
و نشان تندرستی و قوت انست که سر برافراشته دارد و چشمهای او سرخ
باشد و دلیر بود و ماده باید که زهر او ضعیف تر از زهر نر باشد و نشان
مادگی انست که در دهان او چهار دندان زیر باشد که از او پیش دندان کوچکتر
از جانبی و نر را یکی باشد و مخرج ثقل او و فرج او بدنبال نزدیکتر باشد

قرص عنصل

قرص افعی

و دنبال او دراز نباشد وانرا ما کیران کله دم خوانند و نیز باید که شکم او صلب
باشد زیرا که صلابت علامت ان بود که در تن او رطوبت فضلیه کمتر باشد
و سر پهن باشد از برای انکه سر پهن علامت قوت دماغست و در صیاد
فصل ربیع باید گرفت که افتاب در ثور باشد و اگر بهار طبع زمستان داشته
باشد در اخر بهار یا در اول تابستان باید گرفت تا قوی باشد و ماوای
او در میان درختان نباشد خاصه درخت بلوط و اب نزدیک نباید
و در زمین شوره نباید بلکه در صحرای پاکیزه باید و بهتر انست که در گ
کمانرا بگیرند بکشند تا اضطراب بسیار نکند و خشم الود نگردد و بیمار
نشود و کشتن چنان باید که از سر دنبال مقدار چهار انگشت بیکضربه
بیندازند بتیشه تیزی که قطع کند هیچ پوست بروی نماند و بیکضرب
جدا شود زیرا که زهر در دهان و جانب سر او باشد و فضلهای بد
در جانب دنبال و چون کشته باشند نظر کنند که خون بسیار از و
رود و حرکت تا دیر گاه کند و اگر خون و حرکت اندک ضعیف باشد بدین
کار نشاید و انکه شایسته این کار باشد شکم او بشکافند و پاک کنند و
پوست او باز کنند و انرا باب صافی چند نوبت بشویند پس در اب صافی
با اندک نمک و چند شاخ شبت بجوشانند تا مهرا شود و گوشت
و گوشت از استخوان او جدا کنند و بگذارند تا سرد شود و اب از و بپالایند

دان

وان گوشت با چهار یک نان سفید پاکیزه بریان کرده بکوبند و با ان اب که
ازان پالوده باشند بسرشند و دست و بینی و روغن بلسان چرب کرده
اقراص سازند هر یکی یک مثقال در سایه خشک کنند چنانکه مطلقا
اثر تری در ان نباشد در ظرف ابگینه نگاه دارند و باید که در وقت پختن
و کوفتن و قرص ساختن بینی بگیرد تا بوی ان بدماغ نرسد قرص
اندروخورس مستعمل در تریاق فاروق و این نسخه مختار ابن حنین است
صفته دارشیشعان قصب الذریره اسارون عود بلسان فوه سلیخه
مصطکی از هر یک شش مثقال دارچینی حماما از هر یک بیست و چهار
مثقال اقحوان بیست مثقال کوفته و بیخته بشراب ریحانی بسرشند و دست را
بروغن بلسان چرب نماید و اقراص بسازند و در سایه خشک کنند
قرص کوفیون مستعمل در مثرودیطوس صفته مویز منقی چهار درم
علک البطم بیست و چهار درم اذخر مر از هر یک و انزروت دو درم دارچینی
مقل اظفار الطیب سلیخه اکلیل الملک سعد حب الغار از هر یک سه درم
قصب الذریره نه درم زعفران یکدرم قفر الیهود دو درم و نیم کوفته
و بیخته بشراب ریحانی بسرشند و اقراص سازند قرص افربیعو که در مخلصه
اکبر مستعمل است صفته حماما دارشیشعان قسط قصب الذریره
قرنفل فلفل ابیض ناخواه از هر یک سه مثقال فوه یک مثقال سنبل الطیب

ساوج هندی از هر یك هفت مثقال مروارید چینی مصطكی زعفران
از هر یك شش مثقال كوفته و بیخته بشراب صاف بسرشند و اقراص
سازند قرصی یك مثقال در سایه خشك كنند قرص كوكب معده ضعیف را
قوت دهد و نگذارد كه فضول بآن منصب شود و چون بر پیشانی طلا
كنند صداع را نافع باشد و منع نزلات و چون بآن دندان پا میزند و درد
دندان كرم خورده نهند درد ساكن كند و چون با آب مرزنگوش بگوش
چكانند درد بنشاند و نفث الدم و سیلان خون از هر موضعی كه
باشد باز دارد و سرفه را سود دارد و تبهای دایم سود دارد و چون
با آب مرزنگوش دهند و چون با آب سداب دهند جمیع زهرها
و گزیدن جانوران را نافع بود و اگر بشراب بنوشند اسهال دموی و
قروح امعا و مثانه را نافع صفت مرمكی جند بیدستر سنبل سلیخه گل
مختوم پوست بیخ لفاح از هر یك چهار درم زعفران قسط كوكب الارض
از هر یك پنج درم دوقو انیسون سیساالیوس بزر البنج میعه سایله كندر
او اقراص سازند قرصی یك درم در سایه خشك كنند قرص طباشیر كه سرفه
و خشونت سینه و تبهای محرقه را نافع بود و طبع را نرم كند و تشنگی
بنشاند صفت طباشیر سفید چهار درم ترنجبین سه درم مغز تخم خیارین
مغز تخم كدو و نشاسته صمغ عربی از هر یك سه درم كشنیز خشك بریان

كرده

اقراص

كرده خشخاش سفید و سیاه از هر یك شش درم ودع سوخته بزر
البنج از هر یك دو درم كوفته بلعاب بزرقطونا اقراص سازند قرص زرشك كبیر
ورم جگر و معده و تبهای بلغمی و استسقا را نافع بود صفت عصاره زرشك
مغز تخم خیارین مغز تخم خربزه از هر یك سه درم گل سرخ ترنجبین از
هر یك شش تخم كشوث رب السوس طباشیر تخم كاسنی سنبل الطیب
عصاره غافت فوه لك مغسول ریوند چینی از هر یك دو درم زعفران
یك درم كوفته و بیخته باب ترنجبین سرشته اقراص سازند شربتی یك
مثقال قرص زرشك صغیر زرشك مقشر پانزده درم تخم كاسنی تخم خرفه
تخم خیارین از هر یك سه درم گل سرخ پنج درم ریوند چینی
سنبل از هر یك یك درم بلعاب بزرقطونا اقراص سازند قرص زرشك حار
زرشك پنج درم لك مغسول ریوند چینی عصاره غافت سنبل انیسون
مصطكی از هر یك یك درم كوفته و بیخته اقراص سازند قرص زرشك دیگر
زرشك پنج درم رب السوس یك درم و نیم مغز تخم خیارین تخم خرفه
تخم كاسنی از هر یك دو درم و نیم اقراص سازند شربتی دو مثقال سكنجبین و آب
كاسنی و آب عنب الثعلب اقراص سازند قرص ریوند ورم و صلابت
جگر و سپرز و تبهای كهنه را نافع بود صفت ریوند چینی شش درم
فوه لك مغسول از هر یك سه درم تخم كرفس انیسون عصاره غافت

اقراص

از هر یک سه درم کوفته و بیخته با آب خالص اقراص سازند قرصی که
درد پیش سینه و شش را نافع بود صفته گل سرخ صمغ عربی از هر یکی چهار
درم نشاسته کثیرا رب السوس از هر یکی دو درم خشخاش سفید و سیاه از
هر یکی سه درم زعفران نیم درم طباشیر پنج درم با آب خالص اقراص سازند
شربتی یک مثقال با ده مثقال شربت خشخاش بخورند قرص دیگر دق
معده و تبهای بلغمی را نافع بود صفته ورد گل سرخ شش درم رب
السوس چهار درم سنبل الطیب طباشیر از هر یک دو درم عصاره
غافث چهار درم کوفته و بیخته بر سر شته قرص سازند قرص ورد
اقوی از اول صفته گل سرخ ده درم افسنتین عصاره غافث از هر یک چهار
درم مصطکی سنبل اسارون عود خام از هر یکی یک درم کوفته و بیخته
بگلاب اقراص سازند قرص ورد بنوع دیگر شطر الغب و تبهای مرکب را
نافع باشد و معده را قوت دهد صفته گل سرخ اصل السوس از هر یک
چهار درم طباشیر سنبل افسنتین از هر یک دو درم ترنجبین سه درم
بگلاب قرص سازند قرص غافث یرقان و درد جگر و سپرز و تب
ربع و تبهای کهنه را نافع باشد و سده بگشاید صفته عصاره غافث
سنبل ده درم طباشیر سفید چهار درم کوفته و بیخته با آب صافی بسرشند
و اقراص سازند قرص کاکنج قروح کلیه و مثانه و بول الدم را نافع بود صفته

تخم خیارین کاکنج مغز بادام مقشر رب السوس نشاسته صمغ عربی دم
الاخوین کثیرا کندر از هر یک ده درم تخم کرفس ... درم افیون یک درم با
آب صافی اقراص سازند شربتی یک مثقال قرص مقل ورم صلب معده را
نافع بود صفته گل سرخ ده درم سنبل الطیب دو درم زعفران مر از هر یک
یک درم قسط مغز بادام تلخ از هر یک یک درم و نیم مصطکی دو درم و نیم
مقل سه درم مقل را در شراب حل کنند و داروهای دیگر را کوفته
و بیخته با آن اقراص سازند قرص کافور یرقان و تب گرم را سود دارد
نمک منقی گل سرخ طباشیر از هر یک هفت درم تخم کاهو تخم
خرفه تخم کاسنی کثیرا از هر یکی سه درم مغز تخم خربزه مغز تخم از هر یک
پنج درم صندل سفید رب السوس از هر یک دو درم کافور یک درم
بلعاب بزرقطونا سرشته اقراص سازند شربتی دو درم بسکنجبین
قرص کافور بنسخه دیگر دق و غب و محرقه را نافع بود و تشنگی بنشاند
صفته طباشیر تخم خرفه تخم کاهو از هر یک پنج درم تخم کاسنی رب السوس
صندل سفید از هر یک سه درم مغز تخم خربزه تخم کدو از هر یک هفت
درم کافور نیم مثقال بلعاب بزرقطونا قرص سازند قرص شبرم که استسقا
نفیر را نافع بود صفته شبرم هلیله ماند مساوی کوفته و بیخته قرص
سازند شربتی دانگی بسکنجبین و بند ریح می افزایند قرص دیگر

استسقای لحمی را سود دارد و سده بکشاید صفتش لک مغسول ریوند
چینی از هر یک سه درم اسارون زراوند جنطیانا سنبل مصطکی تخم کرفس ۲ سنبل
انیسون نانخواه اذخر ابهل قسط مغز بادام تلخ فوه افسنتین عصاره غافث
از هر یک دو درم فلفل زنجبیل از هر یک یکدرم شربتی یکمثقال قرص
افسنتین بعده معده را که پس از طعام پیدا شود سود دارد صفتش افسنتین
رومی تخم کرفس انیسون از هر یک پنجدرم سلیخه بیست درم فلفل جند اقراص
بیدستر افیون از هر یک دو درم کوفته و بیخته با آب خالص اقراص سازند
قرص افسنتین بنسخه دیگر حمیات بلغمی و عسر البول و جگر و معده را
نافع بود و سده طحال و کبد بکشاید صفتش افسنتین رومی تخم کرفس
اسارون مغز بادام مساوی کوفته با آب خالص بسرشند و اقراص سازند
شربتی یکمثقال قرص کبر اوجاع طحال و کبد را نافع بود و سده
بکشاید پوست بیخ کبر اشق از هر یک چهار درم زراوند طویل دو درم
فنجنکشت فلفل از هر یک شش درم اشق را در سرکه کهنه حل کنند و باقی
ادویه را کوفته و بیخته با آن بسرشند و اقراص سازند قرص انیسون تب
بلغمی و جگر ضعیف را نافع بود صفتش انیسون افسنتین مغز بادام تلخ
سنبل صبر از هر یک چهار درم عصاره غافث ساذج هندی از هر یک
سه درم مصطکی تخم کرفس از هر یک یکدرم کوفته و بیخته بکلاب اقراص

سازند

سازند شربتی یکدرم با طبیخ افسنتین قرص ابهل سپرز صلب را نرم کند
صفتش ابهل چهار درم فلفل سفید اشق از هر یک دو درم اشق را در سرکه
حل کنند و باقی ادویه را کوفته و بیخته با آن بسرشند و اقراص سازند
شربتی دو درم با سکنجبین قرص فرنجمشک سده سپرز و جگر بکشاید صفتش
تخم فرنجمشک تخم خرفه تخم کاسنی مغز تخم کدو مساوی کوفته بسکنجبین
بسرشند و اقراص سازند قرص فوه طحال را نافع بود صفتش فوه
اقراص دوازده درم پوست بیخ کبر ابرسا زراوند طویل از هر یک دو درم
کوفته و بیخته بسکنجبین بسرشند و اقراص سازند شربتی دو درم
قرص عود قی و هیضه را باز دارد صفتش عود چهار درم کبابه چینی مصطکی
قرنفل سنبل هر یکی دو درم قند سفید دوازده درم کوفته و بیخته اقراص
سازند شربتی دو درم قرص عود بنوع دیگر معده را قوت دهد و طعام
هضم و اشتها آورد صفتش قرنفل مصطکی از هر یک سه درم قاقله سنبل
بسباسه هر یکی دو درم عود خام قرفه پوست ترنج از هر یک پنجدرم
زعفران جوزبوا زنجبیل دار فلفل از هر یک یکدرم قند بوزن ادویه
کوفته و بیخته اقراص سازند قرص کندر قی و هیضه را باز دارد صفتش کندر
سه درم قرفه پنجدرم کبابه چینی قاقله سک از هر یک دو درم مشک کافور
از هر یک دانگی قرنفل یکدرم کوفته و بیخته قرص سازند شربتی دو مثقال

باده درم شراب نافع بود قرص آس قی وحیض را باز دارد وخواب آورد
صفته قرنفل ده درم مشک قرفه آس از هر یک دو درم مصطکی
افیون پوست بیخ لفاح از هر یک یکدرم کوفته وبیخته اقراص سازند قرص
حب الآس اسهال وقی باز دارد صفته سماق حب الآس کزمازج گل
ارمنی نشای بریان کرده بلوط از هر یک ده درم مقل یکدرم پوست انار
مازو از هر یک پنج درم کوفته وبیخته اقراص سازند شربتی دو درم با آب به
وبا آب سیب قرص بیکی که قی بلغمی وسوداوی را دفع کند وتقویت معده
کند صفته پوست پسته گل سرخ هر یکی چهار درم عود خام مصطکی
از هر یک سه درم سک پنج درم کوفته وبیخته با آب سیب قرص سازند
شربتی یکمثقال قرص دبید فی الذرب نافع باشد صفته دبید مغسول
ده درم کندر اقاقیا گلنار صمغ عربی از هر یک چهار درم کثیرا گل مختوم
هر یکی سه درم کوفته وبیخته اقراص سازند شربتی یکمثقال با شراب
انجبار نافع است قرص سرمه قریب المنفعت است بقرص دبید صفته سرمه
اصفهانی شادنج مغسول عدس دم الاخوین از هر یک سه درم گلنار دو
از هر یک ده درم شاخ بز کوهی اقاقیا از هر یک دو درم لادن زعفران
از هر یک نیم درم پرسیاوشان یکدرم نیم کوفته وبیخته با آب لسان الحمل
اقراص سازند شربتی دو درم قرص الطین قرحه مثانه وبول الدم را نافع بود صفته

کل

اقراص

گل مختوم طباشیر کثیرا صمغ عربی صمغ فارسی تخم خرفه تخم خیار تخم
خیارین مساوی کوفته وبیخته بلعاب بزرقطونا سرشته اقراص سازند
قرص سنبل ورم صلب جگر ومعده را نافع بود صفته سنبل تفاح
اذخر سلیخه ریوند چینی قصب الذریره هر یکی سه درم زعفران انیسون
مرمکی قسط تلخ فلفل از هر یک یکدرم مقل مصطکی از هر یک دو درم
اشق پنج درم اشق ومقل را در مثلث حل کنند وداروهای دیگر را کوفته
وبیخته بان بسرشند قرص سازند شربتی دو درم جهت درد معده با مثلث
حل کرده از جهت ورم جگر با سکنجبین قرص کزمازج ترکیب جالینوس است
سپرز صلب یکدازد صفته کزمازج چهار مثقال فلفل سفید اسارون
اشق از هر یک دو مثقال اشق را در سرکه عنصل حل کنند وداروهای
دیگر را کوفته وبیخته بان بسرشند واقراص سازند شربتی یکمثقال
با سکنجبین قرص کهربا بنتخر دیگر بول الدم را نافع باشد صفته کهربا صمغ
عربی کثیرا مغز تخم کدو از هر یک سه درم گلنار اقاقیا از هر یک یکدرم نیم
کوفته وبیخته بلعاب بزرقطونا سرشته واقراص سازند شربتی دو درم
بشیره تخم خرفه قرص شب همان خاصیت دارد صفته شب یمانی شاخ
گوزن محرق کثیرا گل ارمنی گلنار تخم خرفه مساوی کوفته وبیخته با آب خرفه
واقراص سازند قرص شب بنوع دیگر صفته شب یمانی دم الاخوین گلنار

اقراص

از هر یک سه درم کثیرا شش درم صمغ عربی دو درم کوفته و بیخته با اب
خرفه سرشته اقراص سازند و شراب حب الاس بدهند قرص بزور
که جرب مثانه را نافع بود صفته مغز تخم خربزه ده درم مغز تخم خیار دین
پنجدرم مغز کدو و تخم خطمی مغز بادام شیرین کثیرا رب السوس نشا
خشخاش سفید گل ارمنی تخم کرفس از هر یک پانزده درم بزر البنج
یک درم کوفته اقراص سازند بشراب بنفشه بدهند قرص بنفشه تب و سرفه را
نافع باشد صفته بنفشه و مغز بادام شیرین مغز تخم خیار کثیرا گل سرخ از هر یک
پنجدرم رب السوس گل ارمنی نشا از هر یک دو درم مصطکی یکمثقال
سنبل یک درم سرشته اقراص سازند شربتی یکمثقال قرص بنفشه بنسخه
دیگر چون با تب سرفه و قبض طبیعت باشد نافع بود صفته بنفشه
ده درم تربد ابیض پنجدرم و نیم سقمونیا سه درم مصطکی یک درم و نیم
کثیرا نیم درم کوفته و بیخته اقراص سازند شربتی دو درم و نیم بجلاب
دهند قرص غاریقون سپرز غلیظ را دفع کند صفته غاریقون گل سرخ از
هر یک پنجدرم طباشیر زرشک از هر یک دو درم عصاره غافث سنبل
لک مغسول ریوند پوست بیخ کبر هر سه که بسایند و خشک کرده
از هر یک ده درم و نیم کوفته و بیخته قرص سازند شربتی دو درم با سکنجبین
قرص انیسون که ضعف معده و ضیق النفس و سلس البول را نافع بود صفته

کل

کلسرخ سنبل از هر یک سه درم صمغ عربی نارمشک از هر یک دو درم
مصطکی یک درم طباشیر گلنار از هر یک یکمثقال و نیم کوفته و بیخته قرص
سازند شربتی سه درم با کالقند قرص صمغی که دشواری وضع حمل را
نافع باشد و بچه مرده فرزند بیندازد صفته مرجان و شیر از هر یک دو درم
حلتیت نیم درم مجموع یکشربتست با سداب یا طبیخ حلبه دهند و تخمها
اینها نیز همین عمل کنند قرص که فی الدم را نافع بود صفته اقاقیا تخم گل
افیون بزر البنج گل ارمنی گلنار صمغ عربی مساوی کوفته و بیخته با آب
خرفه قرص سازند شربتی نیم مثقال باب سیب قرص کهربا بنسخه دیگر
اسهال دموی و افراط خون بواسیر و حیض را نافع بود صفته خشخاش
کهربا مصطکی از هر یک ده درم زعفران دو درم کوفته و بیخته بلعاب
بزرقطونا اقراص سازند قرص حابس معده را قوت دهد و قی و اسهال
باز دارد ص گل سرخ طباشیر انار دانه کشنیز خشک بریان کرده از هر یک
دو مثقال پوست بیرون پسته یکمثقال سماق سه مثقال زیره کرمانی
مدبر یکمثقال کوفته و بیخته شربتی یکمثقال قرص لک بنسخه دیگر صفته
لک مغسول فوه تخم کرفس عنب الثعلب از هر یک یک درم رازیانه انیسون
دوفو از هر یک یکمثقال تخم کاسنی تخم کشوث از هر یک دو درم کوفته
و بیخته اقراص سازند قرص مبارک تب دق و محرقه و تبهای حاده و یرقان

نافع بود و تشنگی را بنشاند صفت آن گل سرخ ترنجبین هر یکی پنجدرم طباشیر
مغز تخم خیارین از هر یک دو درم تخم کاهو سه درم و نیم مغز تخم کدو دو درم
رب السوس یک مثقال کافور دانگی و نیم کوفته اقراص سازند قرص
انجبار اسهال دموی و افراط طمث و نفث الدم را نافع بود صفت آن بیخ انجبار
چهار درم گل سرخ صمغ عربی کهربا تخم خرفه از هر یکی دو درم اقاقیا
یکدرم و نیم کوفته و بیخته با آب مورد قرص سازند قرصی که استسقا را
نافع بود صفت آن گل سرخ سه درم سنبل الطیب سلیخه فقاح اذخر زراوند چینی
افسنتین از هر یکی یکدرم کوفته و بیخته اقراص سازند قرص لک تخم کرفس
انیسون دارچینی از هر یک شش درم افسنتین مصطکی از هر یکی چهار درم
فلفل مرافیون جند بیدستر از هر یکی دو درم با آب خالص اقراص سازند
شربتی یک مثقال قرصی که فواق امتلائی را نافع باشد صفت آن قسط تلخ
صبر سقوطری اذخر خام فودنج کوهی نعناع خشک سداب تخم کرفس
کندر اسارون از هر یک یکدرم افیون دانگی و نیم گل سرخ نیم درم
کوفته و بیخته بمثلث قرص سازند قرص زحیر خون شکم و زحیر و نفث الدم را
نافع بود صفت آن گل مختوم گل ارمنی قسط طباشیر طراثیث بلوط اقماع کنار
حب الآس از هر یکی دو درم تخم تبری صمغ عربی گلنار از هر یکی چهار درم
نشاسته گل سرخ از هر یکی سه درم تخم کرفس مصطکی سماق از هر یکی

یکدرم

اقراص

یکدرم مازو زیره کرمانی دو سه کره خیسانیده و بریان کرده از هر یکی
مثقال کوفته و بیخته بلعاب بزرقطونا اقراص سازند قرص سرطان سل و دق
و نفث الدم را نافع بود صفت آن گل مختوم گل ارمنی نشا گل سرخ از هر یک
شش درم سرطان سوخته ده درم کثیرا شادنج مغسول از هر یک پنجدرم
رب السوس سه درم کوفته و بیخته با آب لسان الحمل اقراص سازند صفت آن
تخم خیارین ده درم تخم خرفه اصل السوس از هر یکی چهار درم طباشیر
سرطان محرق از هر یک دو درم نشاسته کثیرا از هر یک یکدرم بلعاب
بزرقطونا اقراص سازند شربتی یک مثقال قرصی که اسهال و سعال
و نفث الدم را نافع باشد صفت آن تخم حماض بریان کرده نه درم کشک منقی
طباشیر حب الآس شاه بلوط از هر یک پنجدرم زعفران یکدرم گل مختوم
صمغ از هر یک پنجدرم کهربا افسنتین از هر یک سه درم کوفته و بیخته
با آب خالص حب سازند شربتی قرصی که تفتیح قدیم را نیک دارد صفت آن
رب السوس صمغ عربی نشا مغز تخم کدو از هر یک یکمثقال انزروت
مربی ریوند چینی از هر یک یکمثقال مغز بادام تلخ سه مثقال بلعاب
بزرقطونا و لعاب مرو سرشته قرص سازند شربتی دو مثقال قرص
مشک لتقویه محلل ذکی باست معده و دل و جگر را نافع بود صفت آن
مصطکی قرنفل عود دارچینی سنبل جوزبوا کبابه هل پوست ترنج

قرص سل ۲

اقراص

اقراص

قاقله از هر یک یکمثقال مشک دانگی کوفته و بیخته بشراب ریحانی
سرشته اقراص سازند شربتی یکمثقال **قرص دیتاپطس** نسخه ثابت بن
قره است حب الاس تخم حماض مقشر از هر یک یکدرم کوفته و بیخته
بلعاب بزرقطونا اقراص سازند شربتی دو درم **قرص دیاپطس** طباشیر
رب السوس از هر یک سه درم تخم کاهو هشت درم تخم خرفه پانزده درم
گلسرخ کشنیز خشک از هر یک پنجدرم اقاقیا صندل سفید کل ارمنی
گلنار از هر یک دو درم کافور نیم درم کوفته بگلاب قرص سازند شربتی
دو درم باب انار ترش **قرص نفث الدم** کند درم الاخوین گلنار از هر یک
سه درم دو دانگ کهربا پنجدرم شادنج گل مختوم از هر یک ده درم
مجموع را ده قرص سازند شربتی یکدرم باب تخم خرفه **قرص مرواید** دل
دماغ او... نهد و یرقان و خفقان حاررا نافع بود **صفتش** گلسرخ
دو درم مروارید ناسفته بسد صندل سفید از هر یک یکدرم مغز
تخم خیارین مغز تخم کدو از هر یک پنجدرم تخم خرفه سه درم زعفران
زعفران نیم درم کوفته بلعاب بزرقطونا اقراص سازند شربتی یکمثقال
با سکنجبین **قرصی** که تب و صداع و سرسام را نافع بود و تشنگی بنشاند
و خواب آورد و هذیان دفع کند **صفتش** مغز تخم خیارین مغز تخم
کدو از هر یک یکدرم رب السوس نشا کثیرا افیون از هر یک نیم درم کوفته و بیخته

اقراص

با آب کاهو یا لعاب بزرقطونا قرص سازند شربتی یکعدد یا دو عدد
قرص ذات الجنب رب السوس بنفشه از هر یکده درم نشا کثیرا تخم خطمی
دانه از هر یک سه درم کوفته بلعاب بزرقطونا بزنند بهدانه سرشته
قرص سازند شربتی سه درم بشراب بنفشه **قرص فواق** مغص ریحی
و فواق امتلائی را نافع است **صفتش** کند ر پنجدرم راسن فودنج پلنگ
خام از هر یک سه درم صعتر نانخواه سعد از هر یک یکدرم و نیم کوفته
بگلاب قرص سازند شربتی یکمثقال بطبیخ نعنع **قرص مازریون**
استسقای زقی حاررا نافع است **صفتش** تخم کاسنی ده درم مازریون
غاریقون عصاره غافث از هر یک یکدرم و چهار دانگ گلسرخ
مغز تخم خیار از هر یک دو درم و نیم کوفته و بیخته مجموع را ده قرص سازند
روزی یک قرص بدهند **قرصی** که استسقای حار و فساد جگر و سپرز را
که با استعمال بود نافع است **صفتش** طباشیر گلسرخ گلنار سماق زرشک
کزمازج تخم حماض تخم کاسنی فلفلمشک تخم خرفه از هر یک یکدرم
سعد تفاح اذخر افسنتین سنبل ریوند چینی لک مغسول پوست
بیخ کبر از هر یک نیم درم کافور دانگی کوفته و بیخته قرص سازند شربتی
سه درم **قرص افتیمون** قولنج را مستاصل کند **صفتش** تربد افیون از هر یک
هفت درم سکبینج بنجدرم کوفته و بیخته ده قرص سازند و هر یک قرص را

بماء الاصول بدهند قرص که نافع است زحیر را که بان ریاح وقراقر باشد و
حرارت نباشد صفت بزر البنج شبت رازیانه از هر یک پنج درم ناخواه ده درم
ونیم انیسون سه درم تخم کرفس ده درم کوفته وبیخته اقراص سازند شربتی یک مثقال
قرص خرنوب اسهال صفراوی وغیر صفراوی را نافع بود صفت مانند خرنوب کرمانی
گلنار از هر یک یک جزو افیون صمغ عربی از هر یک نیم جزو کوفته وبیخته اقراص سازند
شربتی دو درم با آب به قرص طباشیر افیونی اسهال با افراط حرارت نافع
صفت طباشیر گل سرخ تخم کاهو تخم خرفه تخم کاسنی سماق از هر یک یک درم
گلنار صندل افیون از هر یک نیم درم تخم حماض یک درم ونیم کافور دانگی با آب خاص (?)
قرص سازند شربتی یک درم قرص اس اسهال کهنه را نافع باشد صفت حب الآس
ده درم پوست سیاوشان مغز تخم خربزه از هر یک پنج درم دب التوس صمغ عربی
از هر یک یک درم ونیم کوفته اقراص سازند شربتی دو درم بشراب خشخاش قرص
فرمکی حیض براند وتسهیل ولادت کند صفت مر سه درم ترمس پنج درم
سداب فودنج ... مشکطرامشیع ... حلتیت جاوشیر سکبینج از هر یک
دو درم کوفته وبیخته قرص سازند شربتی دو درم قرص عشرة الاشیاء وجع
معده وجگر وتب کهنه را نافع بود صفت انیسون عصاره غافث از هر یک چهار درم
اسارون ساذج افسنتین تخم کرفس سنبل مغز بادام تلخ مصطکی از هر یک یک درم
صبر ده درم کوفته وبیخته بطبیخ افسنتین قرص سازند شربتی یک درم با آب گرم

قرص منوم تخم شبت دو درم زعفران مر بزر البنج میعه از هر یک دانگی افیون
یک طسوج کوفته وبیخته بلعاب حلبه اقراص سازند شربتی یک مثقال قرص منوم دیگر
تخم کاهو خشخاش باقلای مقشر تخم خرفه کاکنج از هر یک یک درم افیون یک طسوج
کوفته وبیخته بلعاب بزرقطونا اقراص سازند قرص دیگر که از جهت افراط خون
بواسیر نافع است صفت مرجان کهربا ودع سوخته گل ارمنی از هر یک دو درم
هلیله سیاه بلیله از هر یک پنج درم تخم گندنا سه درم مقل ده درم در آب گندنا
سرشته حل کنند وداروها کوفته وبیخته بآن بسرشند وقرص سازند شربتی
سه درم تا ده درم با آب گندنا قرص که قی وهیضه باز دارد وطبع را ببندد وخوش
آورد صفت سک قرنفل از هر یک ده درم کزمازج پوست انار ماز از هر یک
پنج درم افیون دانگی کوفته وبیخته ورب به سرشته قرص سازند شربتی یک درم
ونیم قرص سعتر ... مغز بادام تلخ از هر یک یک جزو مقل ... سرکه کهنه خیسانیده
... مغز بادام تلخ را کوفته داخل نمایند وبا یک دیگر ...
کنند واقراص سازند ودر وقت حاجت بآب کاسنی بسایند وطلا کنند قرص مثلث
صداع وشقیقه وسهر را نافع باشد چون بر پیشانی وصدغین طلا کنند صفت افیون
مصری ترمکی لادن کافور زعفران بزر البنج پوست بیخ لفاح از هر یک پنج درم کندر
انزروت امله گل ارمنی از هر یک ده درم کوفته وبیخته بگلاب وآب کاهو سرشته
اقراص سازند سه پهلو تا آن اقراص یک رهناز (?) باشد ودر وقت حاجت استعمال نمایند

قرص زرنیخ اکله دهن ولثه را نافع بود و عفونت سود دارد صفت زرنیخ
و سرخ اهك زنده مازو از هر یك ده درم زنگار قلقطار از هر یك پنج درم شب یمانی
اقاقیا کلنار از هر یك سه درم کوفته در سرکه خیسانیده یکهفته در افتاب بگذارند
و بعد از ان اقراص سازند و در سایه خشك کنند و در وقت حاجت وانکی از ان
در دهان مالند و یکساعت بگذارند و بعد از ان روغن گل قدری در دهان
نگاه دارد قرابادین بعد از انکه سبل چیده باشند استعمال نمایند صفت نوشادر سوخته
از هر یك ده درم توتیا دوازده درم کوفته و بیخته بزرده تخم مرغ بسرشند و در
پوست تخم مرغ کنند و در گل حکمت گیرند و در کوره تو نهند و در کوره فخاری بگذارند
تا پخته شود و بعد از ان صلایه کرده استعمال نمایند قطوری که از جهت قرحه گوش و
چرك که از گوش اید پاك کند نافع است صفت انزروت صبر قیما البحر بوره ارمنی
دم الاخوین مرزنگار کندر خبث الحدید کوفته و بیخته در گوش چکانند بعد از انکه
چند نوبت ماء العسل چکانیده باشند و فتیله را از ان [illegible] سازند و [illegible]
بگردانند و در گوش نهند قطوری که درد گوش که از سردی باشد ساکن کند صفت
روغن گل شش درم بادام تلخ ده درم سرکه ده درم با اتش نرم بپزند تا سرکه برود و روغن
بماند و نیم گرم در گوش چکانند قطوری که طنین و گرانی گوش ببرد صفت کندر
فرفیون جند بیدستر خربق سفید از هر یك سه درم نطرون بوره از هر یك [illegible]
کوفته و بیخته در شراب حل کرده چکانند قطوری که کرم گوش را بکشد صفت اب

شفتالو

شفتالو اب برگ [illegible] ثرب از هر یك پنج درم خربق سفید بوره ارمنی سقمونیا
افسنتین زراوند طویل از هر یك یك درم کوفته بیخته با اب حماض کوفته بیامیزند و در افتاب
نهند تا خشك شود و بعد از ان بسایند و در گوش چکانند قطوری که درد گوش را
که از سردی باشد ساکن گرداند صفت افیون جند بیدستر از هر یك دو درم کوفته
زعفران [illegible] پنج حبه بپزند تا بقوام اید و در روغن حل کنند و در گوش چکانند
قطوری که طرش را نافع بود صفت خربق سفید یك مثقال جند بیدستر نیم مثقال
قطران دانگی و نیم کوفته و بیخته با سرکه کهنه در گوش چکانند یا با اب سرگین تازه
اسب در گوش چکانند یا با اب ثرب و با اب عسل چکانند قطوری که درد گوش را
نافع بود ص افیون یك درم شیاف ابیض سه درم روغن گل چهار درم سرکه کهنه
سه درم با یکدیگر مخلوط سازند و نیم گرم در گوش چکانند قطور دیگر که همین خاصیت
دارد صفت زهره گاو تازه دو مثقال روغن خیری ده مثقال بجوشانند تا اب
زهره برود و روغن بماند قدری در گوش چکانند قطور دیگر که درد
گوش بادرا نافع است صفت سیر نیم کوفته با زهره گوسفند بجوشانند و نیم
گرم در گوش چکانند قطوری که نافع است از جهت ابی که در گوش رفته باشد
صفت اب ثرب اب پیاز بجوشانند و در گوش چکانند قطوری که گرانی گوش ببرد
صفت تخم حنظل سه درم بوره ارمنی یك درم جند بیدستر قسط فرفیون افسنتین
از هر یك مثقال کوفته بزهره گاو بسرشند و گلولها سازند و در وقت حاجت یکی

ازان دو درم روغن بادام تلخ بسایند و نیم گرم در گوش چکانند قطوری که در شب کوری را
ببرد صفت سداب آب کشنیز را بجوشانند تا بنیمه آید و دو سه قطره در گوش
چکانند قطوری که چون در احلیل چکانند قرحه و سوزش بول را نافع بود
صفت سفیداب کشت دار انزروت صمغ عربی نشاسته دم الاخوین مساوی کوفته
و بیخته گلولها سازند و در وقت حاجت بکرا شیر زنان حل کرده چکانند
قطوری که دوی و طنین و کرانی گوش را نافع بود صفت تخم حنظل پوده
ادمی نیم درم جند بید ستر زراوند مدحرج از هر یک یک درم و نیم عصاره
افسنتین قسط فرفیون از هر یک دانگی و نیم کوفته و بیخته بزهره گاو بسرشند و
گلولها سازند و در وقت حاجت دو قطره در گوش چکانند نافع باشد باب الکاف
کلکلانج بزوری استسقا و برودت معده و تبهای کهنه و سرفه بلغمی و ضیق
النفس و قولنج و صرع و طحال و سلعه بلغمی و بهق و اختناق رحم را سود دارد و
بول بگشاید صفت هلیله سیاه پوست بلیله املج مقشر از هر یک هفت درم و
فلفل زنجبیل فلفلمویه بزغک هندی سیاه نمک اندرانی نمک طبرزد نمک خزف
العصافیر شیطرج هندی خیربوا قرنفل صعتر نانخواه کابلی مقشر شونیز حب
النیل زیره کرمانی ساذج هندی تخم کرفس کشنیز خشک از هر یک پنجدرم ترنجبین
سفید صد و پنجاه درم طوس خیارشنبر ده درم مویز منقی نیم من شیر املج مویز
والملح را در شش من آب بپزند تا بدو من آید و پالایند و خیارشنبر را دران حل

کنند

کنند و سه من قایند دران بگدازند و نیم من روغن کنجد دران بیامیزند و بجوشانند
تا بقوام اید و داروهای دیگر را کوفته و بیخته بان بسرشند شربتی پنجدرم باشیره شتر
باب عنب الثعلب کلکلانج بارد استسقای حار را نافع بود صفت مازریون
مدبر غاریقون مغز پل پوست هلیله زرد از هر یک پنجدرم عصاره افسنتین
سه درم بیخ سوسن گل سرخ تخم کاسنی مغز تخم خربزه حب السنوبر از هر یک ده درم
ترنجبین طوس خیارشنبر قاینه سنجری از هر یک پانزده درم صافکرده بقوام
اورند و داروهای دیگر را کوفته و بیخته بان بسرشند شربتی دو درم تا چهار درم
کلکلانج حار نافع است استسقای لحمی که با او حرارت نباشد صفت مازریون مدبر
غاریقون پوست هلیله زرد سکبینج از هر یک پنجدرم ابرسا سه درم ریوند چینی
عصاره غافث سنبل الطیب انیسون از هر یک دو درم کوفته بعسل معجون سازند
شربتی سه درم تا چهار درم کمونی برودت معده و شهوت کلبی و حمیات بلغمی و
سوداوی و قواق بلغمی و امتلای رحم فتق و قولنج را نافع است و بادها بشکند صفت
زیره کرمانی مدبر پنجاه درم فلفل سیاه پانزده درم بوره ارمنی پنج درم عسل سه وزن
ادویه معجون سازند چنانکه رسم است شربتی یک مثقال کحل زعفران حکه جفن
و تاریکی چشم و دمعه و سیلان را نافع بود زعفران سنبل از هر یک دو درم دار فلفل
یک درم فلفل سفید کافور از هر یک دانگی و نیم نوشادر نیم درم مامیثا سه درم کوفته
و بیخته در چشم کشند کحل دیگر که همین خاصیت دارد صفت شادنج مغسول ده درم

اکحال

دم الاخوین ساوج هندی سنبل دار فلفل از هر یک سه درم مامیثا یکدرم قاقله
مشک از هر یک دانگی کافور نیم دانگ کوفته و بیخته بدان اکتحال نمایند کحل معمر
توتیای مغسول ده درم بسد هلیله زرد صبر از هر یک چهار درم فلفل پنج درم دار فلفل
یکدرم کوفته و بیخته استعمال نمایند کحل الجواهر بصر را قوت دهد و تیز گرداند صفت
سرمه اصفهانی هفت درم مامیثا پنج درم اقلیمیای طلا و اثمد ده درم مروارید ناسفته
سه درم زعفران نیم درم ساوج هندی ده درم صلایه کرده در چشم کشند کحل
الجواهر بنوعی دیگر سرمه شش درم توتیا چهار درم بسد مامیثا از هر یک دو درم
مروارید ناسفته هفت درم ساوج هندی یکدرم مشک یک طسوج صلایه کرده چنانکه
رسم است استعمال نمایند کحل الجواهر بنوعی دیگر سرمه اصفهانی توتیای هندی از
هر یک ده درم مامیثا مرجان سرخ دهانه فرنگ عقیق سرخ طلا و نقره از
هر یک چهار درم مامیران چینی فلفل اقلیمیای نقره اقلیمیای طلا دودی سوخته
سرطان بحری مروارید ناسفته ساوج هندی از هر یک ده درم صلایه کرده
استعمال نمایند کحل بعشناقی نافع است از جهت ضعف بصر و شبکوری ص مس سوخته
شادنج مغسول از هر یک پنج درم فلفل دار فلفل شحم حنظل زعفران از هر یک پنج درم
زنگار بوره ارمنی صبر سقوطری از هر یک یکدرم اقلیمیا ده درم صلایه کرده استعمال نمایند
کحل غریزی بصر را تیز گرداند و تاریکی چشم ببرد و دمعه و سبل را نافع بود صفت سرمه
اصفهانی پنج درم اقلیمیای طلا و نقره شادنج عدسی مغسول توتیای هندی مس سوخته

از هر یک

اکحال

از هر یک دو درم پوست هلیله زرد ساوج هندی فلفل دار فلفل نوشادر صبر
سقوطری حضض مکی زعفران سرطان بحری از هر یک یکدرم زنجبیل نیم درم کافور
نیم دانگ مشک سرجبه قرنفل دو دانگ صلایه کرده در چشم کشند کحل نافع بصر را
قوت دهد و دمعه باز دارد و حکه جفن را سود دارد صفت شادنج عدسی ساوج
هر یک دو درم دار فلفل دم الاخوین از هر یک پنج درم دودی سوخته مامیثا از هر یک
یکدرم قاقله و مشک از هر یک دانگی کافور طسوجی کوفته و بحریر بیخته بدان اکتحال نمایند
کحلی که بیاض را تا اول خروج از چشم ببرد و شعیره را نافع بود ص زبد البحر اقلیمیای نقره سفید
اندرانی مس سوخته از هر یک چهار درم سنبل مروارید ناسفته از هر یک دو درم صمغ عربی
کثیرا انزروت بعر الضب نشاسته مسحوق از هر یک یکدرم کوفته و بیخته استعمال نمایند
کحلی که نزول آب را نافع باشد صفت زهره بز کوهی ده درم شحم حنظل بکشتاله فرفیون
نوشادر از هر یک نیم مثقال سکبینج نیم درم کوفته و بیخته با آب رازیانه با آب سداب سرشته
کحلی که مژه بر رویاند استخوان خرما سوخته پنج درم مرجان کند چهار درم سنبل الطیب
بلسان از هر یک سه درم لاجورد شسته ده درم کوفته و بیخته بر جفن کشند کحل
بنفسجی تاریکی چشم و دمعه و جرب و حکه را نافع بود صفت شادنج مغسول ده درم
دم الاخوین دانگی دودی سوخته دار فلفل سنبل الطیب از هر یک نیم درم ساوج هندی
دو دانگ قاقله مشک یک دانگ کافور نیم دانگ کوفته و بیخته استعمال نمایند کحلی که تیزی
چشم را نگاه دارد ص توتیا ده درم شیاف مامیثا سه درم صبر سقوطری حضض مکی

از هر یک یک درم کافور دانگی کوفته و بیخته با آب غوره یا آب سماق بسرشند و در سایه
خشک و صباح و شام در چشم کشند صفت کحل دیگر ماش یک من بگیرند و بپزند و یک من
و نیم من نمک در آب کنند و یک ساعت بمالند تا حل شود و بعد از آن کحل بر سر آن کنند و یک
چادر موی سر آدمی بمقراض چیده و یکپاره سرگین اسب کوفته و بیخته داخل کنند و
نیک بمالند و هفت روز با آب تر میکنند و می سرشند و آنگاه وصله وصله کنند و وقت
حاجت بمقدار که خواهند بکوبند و با آب بسرشند و استعمال نمایند باب الثالث فی لعوق
سپستان سرفه و خشونت حلق را نافع بود و سینه را نرم کند و نفث الدم آسان کند
و طبع را نرم سازد صفت سپستان دویست عدد فلوس خیار شنبر پانزده درم مویز
منقی چهل درم در شش رطل آب بجوشانند تا به دو رطل آید و یک ساعت بمالند و صاف
کنند و یک رطل قند سفید اضافه کنند و بقوام آورند لعوق نوفا بود سرفه
کهنه را نافع بود و سینه و شش را از اخلاط غلیظه پاک کند صفت نوفای خشک
بیخ سوسن از هر یک هشت درم در سه رطل آب بجوشانند تا به رطلی آید صاف کنند
و با یک رطل قند بقوام آورند لعوق بزرکتان بود سعال مزمن را نافع بود و سینه را
از اخلاط پاک کند و بر نفث اعانت دهد صفت بزرک بریان کرده سی و دو درم
ده درم کوفته بعسل بسرشند و لعوق سازند لعوق طباشیر سل و قروح ریه
و سرفه حار را نافع بود صفت کثیرا از هر یک ده درم طباشیر چهار درم مغز تخم
خیار مغز جلغوزه صمغ عربی قاقله از هر یک هفت درم قند سفید پسته مثقال

کوفته

کوفته بروغن بادام و عسل سفید بسرشند و استعمال نمایند لعوق حلبه بحوحت
و غلظت صوت را نافع بود و سینه را نرم کند و نفث را آسان گرداند صفت بزرک مغز
مقشر از هر یک چهار درم کثیرا اصل السوس مغز جلغوزه نشا صمغ عربی از هر یک دو درم
کوفته بعسل بسرشند و لعوق سازند لعوق بادام سرفه و خشونت حلق و حجره را
سود دارد صفت کثیرا صمغ عربی نشاسته رب السوس از هر یک ده درم مغز تخم
کدو مغز بادام از هر یک پنجاه درم قند سفید پسته ده درم کوفته بگلاب بسرشند
و بروغن بادام چرب سازند و لعوق کنند لعوق رب السوس سعال مزمن را نافع
و فضول لزجه را از سینه دفع کند و بر نفث یاری دهد صفت رب السوس کثیرا
بادرنجبویه از هر یک مساوی کوفته بعسل صاف و روغن بادام بسرشند و بلیسند
لعوق پیاز عنصل بود سعال مزمن را که از رطوبت باشد نافع بود صفت پیاز
مشوی سی درم ایرسا ده درم فراسیون نعنع از هر یک یک درم کوفته بعسل بسرشند
و لعوق سازند لعوق که سرفه خشک را نافع بود و سینه را نرم کند صفت رب
السوس بعد از مقشر از هر یک ده درم باقلا نشا کثیرا صمغ عربی تخم خطمی خیار
مغز تخم کدو و تخم خربزه از هر یک پنجاه درم خشخاش ده درم مغز بادام مویز منقی
از هر یک پسته درم مویز را در روغن بادام بپزند و ادویه دیگر را کوفته و بیخته
بدان بیامیزند و با می پخته بسرشند و لعوق سازند لعوق خیارشنبر بنفشه بحی
ماسویه درم حلق و تب و تشنگی و خشونت زبان را نافع بود صفت عناب پنجاه عدد

سپستان صد عدد تخم خطمی ده درم مویز منقی قدداز پست و پنجاه درم بنفشه
اصل السوس نیم کوفته از هر یک پانزده درم کثیرا شانزده درم بزر قطونا بیست درم
مجموع را در هفت رطل اب بجوشانند تا بثلث اید و صاف کنند و پنجاه درم مغز خیار
شنبر در ان بمالند و دیگر باره صاف کنند و بجوشانند تا غلیظ شود و بادوغن بنفشه
حل کنند و بلیسند لعوق خشخاش سل و قرحه امعا و نزف دم و سرفه بلغمی را نافع
بود صفتش پوست خشخاش سفید پنجاه درم در دو رطل اب بجوشانند تا بنیمه رطل اید
و یک رطل قند اضافه نمایند و بجوشانند تا بقوام عسل اید و بعد از ان رب السوس
و مغز بادام و مغز تخم کدو از هر یک پنجه درم کوفته بدان ممزوج سازند شربتی ده درم
بلیسند لعوق خشخاش بنحو دیگر نزله گرم و تندی را ساکن گرداند صفتش تخم خشخاش
سفید ده درم نشاسته کثیرا صمغ عربی از هر یک چهار درم مغز تخم کدو مغز
بهدانه شیرین از هر یک سه درم کوفته بجلاب سرشته لعوق سازند لعوق جهت القطن
سینه از اخلاط پاک کند صفتش مغز بادام شیرین ده درم مغز پلپیه دانه دو درم
باقلا پنجاه درم کرسنه فلسیون از هر یک سه درم فانید شصت درم در اب بگدازند
و بقوام اورند و دواهای دیگر را کوفته و بیخته بدان بسرشند شربتی یک ملعقه
بامداد و شبانگاه لعوق کرنب سینه را از اخلاط پاک کند صفتش اب کرنب بیخته
یکمن و نیم با نیم من عسل بپزند و بقوام اورند و بعد از ان مغز جلغوزه و مغز پنبه دانه
و بادام با قلا از هر یک ده درم بزرک بریان کرده حلبه از هر یک پنجاه درم مغز پسته پانزده درم

کوفته

کوفته بادام بسرشند شربتی پنجاه درم بشیرخشت لعوق سپر سرفه بلغمی را سود دارد و
ماده را نضج دهد و سینه را پاک کند صفتش سپر پاک کرده نیم من در دو نیم من اب بپزند
تا مهرا شود پس بکوبند و نیک بمالند و با یکمن عسل صاف بقوام اورند لعوق جهت
ربو و سعال مزمن را و ضیق النفس را سود دارد صفتش رب السوس صمغ عربی
کثیرا بزر کتان بریان کرده خرمای پیدانه سی درم پنجاه درم کوفته و بیخته با ده رطل عسل
و دو رطل روغن گاو بسرشند شربتی دو ملعقه لعوق سپستان چون بشیر خشت بدرد
در گلوی اطفال دیزند سرفه و خشونت سینه را نافع بود صمغ عربی کثیرا رب
السوس فانید از هر یک چهار درم مغز بهدانه یک درم کوفته بعسل بسرشند لعوق کثیر النفع ربو
پنجاه درم
و ضیق النفس را نافع بود بزرک بریان کرده ده درم با یک مثقال روغن بنفشه یا بادام و
عسل بسرشند و لعوق سازند لعوق که همین خاصیت دارد صفتش بزرک کتان
از هر یک ده درم مغز جلغوزه پنجاه درم بیخ سوسن هفتاد درم صمغ عربی کثیرا از هر یک
سه درم با عسل سرشته لعوق سازند لعوق دیگر که همین منفعت دارد صفتش
مغز جلغوزه چهل درم مغز بادام چهل و پنج درم رب السوس بیست و پنجاه درم
بعسل بسرشند و بلیسند لطوخی که شقیقه را نافع باشد صفتش تخم کاهو از
هر یک یک درم بزر البنج کثیرا از هر یک دو دانگ افیون نیم دانگ کوفته و بیخته بسرکه
بسرشند و بر کاغذ پاره کشند و بر شقیقه چسبانند درد را تسکین دهد لطوخ
که همین عمل کند صفتش زعفران افیون دم الاخوین صمغ عربی سفیداب تخم مرغ

سر شتر بر صدغین چسبانند **لطوخ** دیگر که همین خاصیت دارد **صفت** تخم
کاهو تخم کاهو از هر یک دو درم مر یکدرم حضض سه درم افیون نیم درم کوفته و
بلعاب بزرقطونا سرشته برود و صدغ کاغذ کشند و بر صدغین چسبانند **نطول**
که خواب آورد **صفت** تخم کاسنی بیخ لفاح از هر یک یک درم افیون دانگی کافور دو دانگ
کوفته و بپزند در ظرفی کنند و ببویند **نطول** که منع عفونت و صداع را نافع باشد **صفت**
صندل سفید سابیده کشنیز خشک گلاب و سرکه در ظرفی کنند و ببویند **لبوب**
کبیر که دماغ را قوی گرداند و گرم کند و منی بیفزاید و نشاط آورد و باه را زیاده کند
و دل و دماغ را قوت دهد و بدن را فربه گرداند و رنگ را نیکو کند و اعصاب را محکم کند
و در امر مجامعت نظیر ندارد گفته‌اند هر که ده روز این مداومت کند هرگز نعوظ او فاسد
نشود **صفت** مغز پسته مغز فندق مغز بادام مغز حب الخضرا که همه کان مغز چلغوزه
مغز حب البطم ماهی روبیان خولنجان شقاقل بهمنین تودری سرخ و زرد زنجبیل
کبابه مقشر دارچینی از هر یک پنج درم سنبل الطیب سعد کوفی قرنفل کبابه چینی
حب الفلفل تخم گزر تخم شلغم تخم ترب تخم پیاز تخم اسپست تخم هلیون لسان العصافیر
دو درم عقرقرحا زنجبیل از هر یک سه درم جوز بوا بسباسه [illegible] دار فلفل از هر یک دو درم
خصیة الثعلب نارجیل تازه مغز سر گنجشک خشخاش از هر یک ده درم قضیب گاو
سوده سورنجان بوزیدان نعناع خشک از هر یک چهار درم ماهی شتر اعرابی زعفران
مصطکی از هر یک سه مثقال عود دو مثقال ورق طلا سی عدد ورق نقره پنجاه عدد

عنبر

عنبر اشهب یک مثقال مشک نیم مثقال عسل وزن ادویه بطریق معهود معجون
سازند **لبوب صغیر** منی زیاده کند و کلیه و مثانه را قوی گرداند و خصیتین را نافع و رنگ را
نیکو گرداند و دماغ را قوت دهد و قضیب را محکم سازد و در امر مجامعت عظیم نافع
صفت مغز بادام مغز گردکان مغز حب الخضرا مغز چلغوزه مغز حب القلقل مغز
پسته نارجیل مغز حب القلقل خشخاش سفید تودری بین کنجد مقشر تخم جرجیر
تخم پیاز تخم شلغم تخم اسپست بهمنین زنجبیل کبابه چینی دارچینی قرنفل شقاقل خولنجان دار فلفل
تخم هلیون مساوی هم دیگر عسل سه وزن ادویه معجون سازند چنانکه رسم است
شربتی سه درم **باب ایارج ثرودیطوس** قریب المنفعة بتریاق فاروق در دفع
سموم انفع است و مقدار شربت از این دوا قرص مذکوره زیاده از آن است **صفت**
زعفران غاریقون زنجبیل دارچینی کندر از هر یک ده درم سنبل کمه خردل
سفید کمافیطوس قتر علك البطم دارفلفل عصاره لحیة التیس جند بیدستر راسن
هندی میعه جاوشیر از هر یک شش درم سلیخه فلفل سفید و سیاه سورنجان
اسقوردیون جعده دوقو اکلیل الملک جنطیانا روغن بلسان افراص فرفیون
مقل از هر یک هفت درم سداب دو درم اشق سنبل رومی مصطکی صمغ عربی
اسارون فو ماناتا فطراسالیون افیون گل سرخ مشکطرامشیع از هر یک پنج درم انیسون
وج مو سکبینج اسارون از هر یک درم فوه اقاقیا ناف سقنقور هوفاریقون از
هر یک چهار درم و نیم شراب ریحانی کهنه چندانکه صمغها را در آن حل کنند عسل مصفی

دوزن ادویه بطریق معهود معجون سازند و بعد از شش ماه استعمال نمایند

خلاصه اکبر

مخلط کبیر صرع و درد وار و صداع کهنه و دعشه و فالج و تشنج بلغمی و اوجاع مفاصل و درد دندان و وسواس و رمد بلغمی و قروح امعاء و مغص پیچش و کرم و مثانه را نافع بود و قولنج را باز دارد و چون با ب لسان الحمل دهند درد معده و سپرز را نافع باشد و چون با ب رازیانه دهند تبهای کهنه را زایل کرداند و علل اورام بود و دفع سموم کند و چون بر قضیب طلا کنند نعوظ آورد **صفتش** سلیخه ارخی از هر یک یک وقیه و نیم جند بید ستر فطراسالیون از هر یک پانزده مثقال تخم کرفس دواوقیه سیسالیوس یکمثقال قسط دارچینی فراسیون از هر یک معرساله اسارون از هر یک شش درم مثقال فلفل سفید دو اتره ده مثقال سنبل هفت مثقال حماما زعفران دارفلفل از هر یک چهار مثقال افیون انیسون از هر یک ده مثقال عسل سه وزن ادویه معجون سازند و بعد از شش ماه استعمال نمایند شربتی نیم مثقال و بحکم تا یکمثقال بخورند **معجون تقلافه** که انرا ماده الحیوة نیز گویند هاضمه را قوت دهد و اشتها آورد و بلغم را دفع کند و نسیان و سلس البول و درد پشت و درد کرده و اوجاع مفاصل را نافع بود و منی را زیاده کند و باه برانگیزد و دندانرا سخت کند و دل را قوت دهد و نشاط آورد و در نکر اینکی کرداند و بوی دهن خوش کند و پیران و سرد مزاجانرا موافق باشد **ص** زنجبیل دارفلفل دارچینی املج مقشر پوست بلیله شیطرج هندی زداوند مدحرج

سفر
معجون تقلافه

خصیة

خصیة الثعلب مغز چلغوزه عروق بابونه نارجیل تازه از هر یک ده درم تخم بابونه پنجدرم مویز منقی سه درم عسل مصفا دو مقابل ادویه بطریق معهود معجون سازند شربتی دو درم **معجون فلا ینوس** کرده و مثانه سرد را گرم کند و سنگ بگدازد **صفتش** فلفل سیاه و سفید حماما قسط سنبل الطیب قصب الذریره ساذج هندی زعفران تخم کرفس انیسون عاقرقرحا تخم انجره تخم سداب مساوی کوفته و بیخته بعسل سرشته و معجون سازند شربتی دو مثقال در ماء الاصول یا بدیان بادیان و آب کرفس بنوشند **معجون ابو مسلم** این معجون را فرماید درس گویند هم بدنقا بشکند و تسکین **ص** افیون بزر البنج از هر یکی ده مثقال فرفیون زعفران سلیخه سنبل عاقرقرحا سورنجان قاقله دارفلفل از هر یک پنج مثقال کوفته و بیخته بعسل سرشته شربتی از دانکی تا نیم مثقال **معجون تربد** قولنج صعب را در زمان بکشاید **صفتش** خیار چنبر فرفه ساذج فلفل دارفلفل زنجبیل بورق کابلی مقشر قرنفل از هر یک یکمثقال تخم کرفس سنبل الطیب زعفران از هر یک نیم مثقال تربد سفید سقمونیا از هر یک ده مثقال کوفته و بیخته با ب سه چندان عسل سرشته شربتی دو درم **معجون نیل** که همین خاصیت دارد **صفتش** نیل الذی شب چهار درم مرتب باز هر یک پنجدرم تخم کرفس انیسون از هر یک سه درم بعسل معجون سازند شربتی دو درم تا چهار مثقال **معجون تربد** قولنج بکشاید و بلغم دفع کند و درد پشت ساکن کرداند **صفتش** سقمونیا ده درم قاقله کبابه و صغار زنجبیل دارچینی قرفه نار مشک قرنفل

معاجین

معاجین

فلفل از هر یک پنجه درم شکر سرخ توبد سفید از هر یک صد مثقال عسل مصفی بقدر
احتیاج معجون سازند شربتی ده درم معجون نوری صفرا و بلغم دفع کند صفت مغز کدو مغز بادام
سقمونیا از هر یک ده درم زعفران یکدرم نبات پست ده درم در گلاب بگدازند و دواها
کوفته و بیخته بدان بسرشند شربتی یکمثقال معجون اسود زحیر و اسهال کهنه را سود دارد
صفت افیون جند بیدستر میعه بزر البنج زعفران اسارون تخم کرفس سلیخه انیسون
سنبل کل ادویه مساوی کوفته با سه چندان عسل معجون سازند شربتی یکدرم با آب
موید با آب به معجون حجر الیهود سنگ گرده و مثانه بریزاند صفت تخم خیارین مغز چلغوزه
مغز تخم کدو واحب کاکنج از هر یک پنجه درم حجر الیهود پنجاه درم صلایه کرده بعسل کف گرفته سرشند
شربتی ده درم تا سه درم معجون عقرب سنگ گرده و مثانه بریزاند و کژدم کی عقرب باشد
بسیار نافع است ص عقرب محرق سه درم نیم جنطیانا یکدرم و نیم زنجبیل یکدرم فلفل
دار فلفل از هر یک ده درم کاکنج پنجه درم و نیم جند بیدستر چهار درم کوفته و بیخته بعسل
معجون سازند شربتی دانگی با آب کرفس معجون کاکنج قرحه و مثانه و گرده و وجع
الظهر را نافع بود صفت بزر البنج تخم کرفس دانیان از هر یک هفت درم تخم خربزه تخم خیار
افیون چلغوزه بریان کرده مغز فندق از هر یک سه درم زعفران یکدرم و نیم کاکنج پسته بیخ
عده کثیرا چهار درم کوفته بیخته سرشته شربتی یکدرم با خندقوق یا ماء العسل یا آب
خشخاش بنوشند معجون مبدل المزاج لقوه و رعشه و فالج و خدر را نافع بود صفت
زنجبیل عاقرقرحا شونیز قسط وج عسل بلادر از هر یک ده درم سداب حلتیت ندانه

ملاج

معاجین

مدحرج خبطیانا شیطرج حب الغار جند بیدستر خولنجان از هر یک پنجه درم با عسل
صاف معجون سازند چنانکه در رسم است شربتی یکمثقال معجون حب الغار بنسخه محمد بن
زکریاست قولنج بگشاید و استسقای طبلی و جمیع امراض ریحی که از حوادث باشد
نافع است ص سداب خشک پنجه درم نانخواه زیره کرمانی کاشم شونیز صعتر
کرویا فطراسالیون مغز بادام تلخ فودنج فلفل دار فلفل وج نوفا حب الغار جند
بیدستر از هر یک ده درم جاوشیر سه درم سکبینج چهار درم همه را در شراب
حل کنند و دواها را کوفته داخل نمایند و بعسل بسرشند شربتی دو مثقال
نداوند انرا معجون نوفا هم خوانند و معجون دبوئیه نیز گویند بنسخه محمد بن زکریاست
ضیق النفس و سرفه بلغمی را نافع بود ص نداوند مدحرج فرنجمشک فلفل کرسنه تخم
سپندان سفید مغز بادام تلخ انجره از هر یک پنجه درم رب السوس نوفا از هر یک
ده درم کوفته بعسل بسرشند شربتی سه درم بطبیخ نوفا معجون نوفا مولد باد را
دفع کند و بادها بشکند صفت ابهل نانخواه کندر وج دارچینی مساوی کوفته بعسل
معجون سازند شربتی دو درم معجون سعال نافع است سرفه کهنه را که بسبب
رطوبت باشد صفت مغز چلغوزه سه درم مغز پسته پنجه درم مغز بادام مقشر بوزن
از هر یک ده درم فانید سی درم بطریق معهود معجون سازند شربتی مقدار
گردکان معجون گل ورم جگر را نافع بود صفت گل سرخ چهار درم سوس هفت درم
ریوند چینی لک مغسول از هر یک یکمثقال و نیم سلیخه زعفران از هر یک دو درم مرمکی

مثقال زعفران را در سرکه کنند و دارو ها را کوفته و بیخته بدان مخلوط سازند و بعد
بسرشند معجون راحت قولنج را دفع کند و شکم را بگشاید صفته فلفل دار فلفل دارچینی زرنبه
کرمانی سداب خولنجان فرفر از هر یک ده درم سقمونیا هفتاد درم عسل چهار صد و
درم شربتی یک مثقال معجون وج ابتدای نزول را نافع باشد صفته وج حلتیت
زنجبیل را زیانه مساوی بعسل معجون سازند معجون لولوی ترکیب جالینوس است منفعت
منفعت را در قضیب سخت کند و اعصاب را قوت دهد و در خون تغیر عظیم پیدا کند و
نعوظ بسیار آورد و دوستی مرد در دل زن پیدا کند صفته مروارید ناسفته تباشیر از
هر یک ده درم تفاح اذخر سعد کوفی کرمانج سلیخه دارچینی سادوران مصطکی از هر یک
نیم مثقال صمغ عربی کثیرا از هر یک پنج درم کوفته با هم چندان عسل بسرشند وقت
خواب و نزدیک جماع یک مثقال با آب گرم بنوشند معجون که اعضای رئیسه را قوت دهد
و باه را زیاده کند و نشاط آورد و معده را قوی کرداند و اشتها آورد و رنگ را نیکو
کرداند و هضم طعام کند صفته دارچینی سنبل الطیب پوست پسته جوز بوا مغاث
خولنجان بهمن سرخ و سفید شقاقل دوالو پوست بلیله بادرنجبویه کاوزبان از
هر یک سه درم مصطکی هل زرنب زنجبیل قرنفل اسارون شامی ساذج هندی
کبابه چینی پوست ترنج درونج عقربی زرنباد صندل سفید حب الفلفل انیسون
نعناع بسباسه هلیله سیاه بوزیدان زعفران ماه فرفین کهربا مروارید مرواریدیه
کرمه مرجان از هر یک دو درم سعد کوفی ترنج غنچه گل سرخ از هر یک چهار درم ما

معاجین

روپان

روپان خصیة الثعلب تودری از هر یک پنج درم مشک تبتی نیم مثقال عنبر یک مثقال
ورق طلا سی عدد ورق نقره پنجاه عدد قند یا نبات سفید همین معجون سازند چنانکه شرح رفت
معجون عطائی قطع البول و سرعت انزال را نافع بود صفته علک دوجی جفت بلوط کندر
بزر القنب مساوی کوفته با دو مقدار آن عسل بسرشند شربتی دو مثقال معجون
دیگر که همین خاصیت دارد صفته علک دوجی کلنار کندر بلوط شونیز کشنیز خشک
از هر یک ده درم زیره کرمانی کوکنار انجوان از هر یک پنج درم پوست بلیله هلیله سیاه
پوست هلیله زرد آمله مقشر از هر یک سه درم کوفته و بیخته با سه مقدار عسل بسرشند شربتی
دو مثقال صباح و شام بنوشند و غذا قلیه و کباب مناسب است معجون نشبیه همان منفعت
دارد صفته کبابه چینی فوفل قرنفل خصیة الثعلب مصطکی نانخواه از هر یک ده درم
با نیم من عسل معجون سازند شربتی دو مثقال معجون بزور دفع قوت باه بی نظیر است
صفته تخم کزر تخم شلغم تخم ترب تخم هلیون تخم اسپست تخم جرجیر مغز چلغوزه حب الفلفل
مغز حب الزلم بوزیدان قسط شیرین زنجبیل تودری بهمن لسان العصافیر شقاقل دار بهمنین
فلفل جوز حلتیت قرنفل مساوی کوفته بعسل معجون سازند شربتی سه درم
با شیر تازه یا شراب یا شیرین معجون فی انفع این معجون از مفرح است و بعضی از اطبا
نیز شمرده اند منافع بسیار دارد صفته قرنفل فوفل زنجبیل سنبل دار فلفل حب بوا
جوز بوا قاقله کبار شیطرج هندی لسان العصافیر درونج عقربی بادرنجبویه مصطکی
لسان الثور خولنجان فلنجمشک مروارید ناسفته صندل سفید زعفران عود صدف سلیخه

معاجین

معاجین

گل سرخ یاقوت رمانی بهمنین از هر یک دو درم بسباسه شش درم پوست ترنج
سه درم پوست هلیله یک درم عنبر اشهب زعفران از هر یک یک درم و نیم مشک نیم دانگ
کوفته و بیخته بعسل معجون سازند شربتی یک درم تا یک مثقال **معجون بوذن** حافظه را
قوت دهد و نسیان را نافع بود **صفت** بلادر فلفون از هر یک یک درم صبر زرد شش
مثقال غاریقون پسته و چهار مثقال سلیخه وج زراوند زعفران دارچینی مصطکی
از هر یک شش مثقال قسط تخم سداب فلفل سفید از هر یک یک مثقال عسل سه چهار یک
بطریق معهود معجون سازند **معجون اصطمخیقون** باهی مزاج و درد معده را سود دارد
صفت قسط حماما سنبل سلیخه مصطکی از هر یکی ده درم زراوند طویل
فلفل سیاه تخم کرفس تخم شبت انیسون نانخواه زیره کرمانی دوقو اسطراسالیون
کاشم مادریون افتیمون انجدان فودنج نعناع از هر یکی چهار درم کوفته و بیخته بعسل معجون
سازند **معجون نمک** قولنج بگشاید **صفت** زنجبیل فلفل سفید از هر یک بیست درم
سقمونیا ده درم خرمای بیدانه مغز بادام پوست سداب از هر یک شصت درم حب ملا
بگشایند روز دو سه کف خیسانیده بکوبند و بادامها کوفته و بیخته با نیم من عسل مصفی
معجون سازند شربتی سه درم تا چهار درم **معجون جنطیانا** صلابت و درد معده
و گرده و مثانه را نافع بود و سده بگشاید **صفت** جنطیانای رومی فلفل از هر یک پنج درم
قسط سادج سنبل ریوند چینی از هر یک یک مثقال کوفته و بیخته با سه وزن عسل برشته
شربتی دو درم باب سداب **معجون افسنتین** درد معده و جگر که از سردی بود

زایل

معاجین

زایل کرداند و استسقا را نافع بود **صفت** انیسون تخم کرفس افسنتین مغز بادام تلخ
مساوی کوفته با سه چندان عسل برشته شربتی دو درم باب سداب **معجون**
سنبل درد معده و جگر را نافع بود **صفت** سنبل الطیب تفاح اذخر قصب الذریره
از هر یک چهار درم مویز منقی سلیخه از هر یک پنج درم زعفران مر انیسون از هر یک
یک درم فلفل سیاه مقل از هر یک دو درم مقل و مویز را در مثلث و در شراب ترش
حل کنند و داروها را کوفته و بیخته با آن بیامیزند و با عسل معجون سازند **معجون**
فتنجی سرفه و درد جگر و درد معده و سینه را سود دارد و اورا انصاف کند و بول براند
صفت مویز منقی بیست و پنج درم زعفران سلیخه سنبل دارچینی از هر یک شش درم
از هر یک یک درم قصب الذریره تفاح اذخر علک البطم مقل از هر یکی دو درم و نیم
مر مکی چهار درم انجیر حل کرده بیست دانه در مثلث حل کنند و آنچه کوفتنی است
بکوبند و بیزند و مجموع را با عسل برشته شنبل یک درم با شراب نعناع و آب گرم
معجون قبا الملک مفاصل و نقرس و درد سپرز و تبهای کهنه و ضیق النفس و سرفه
کهنه و ریش معده و تاریکی چشم را نافع بود و بادهای غلیظ را دفع **ص** جنطیانا
رومی اسطوخودوس فوه ماناجاوشیر کمافیطوس تخم سداب فراسیون سقولوقندریون
میعه سایله از هر یک پنج مثقال مر مکی زعفران قسط فلفل سفید اذخر سنبل
فرفیون پوست بیخ لفاح اشق فودنج رازیانه دوقو ورق گل سرخ ناردین حب
بلسان از هر یک سه درم فرفر هشت مثقال سلیخه شانزده مثقال عصاره غافث

تخم خندقوقی صمغ عربی بادام از هر یک چهار درم افیون بزر البنج از هر یک شش
مثقال قند سفید چهار درم انجیر در مثلث حل کرده بیست درم وانجیر کوفتنی
بکوبند و ممزوج سازند و با عسل معجون سازند و بعد از شش ماه استعمال نمایند
معجون قیصر خفقان بارد و صرع و درد معده که از سردی بود و فواق امتلائی را
نافع بود و صداع سردی را بکشاید ص جند بید ستر رب السوس سلیخه قسط
تلخ فلفل سفید فلفل سیاه افیون زعفران سنبل از هر یکی سه درم جاوشیر یک درم دو دانگ
عقرقرحا زرنباد مروارید ناسفته از هر یک نیم درم مشک ده درم و دانگی کوفته
و بیخته بعسل بسرشند شربتی مقدار نخودی معجون که جهت ضعف معده نافع است
ص طباشیر پوست سنگدان خروس از هر یک یک مثقال گل سرخ سه درم
نعناع خشک پوست بیرون پسته پوست ترنج پوست هلیله زرد از هر یک
دو مثقال بهمنین صندلین صعتر کشنیز خشک بریان کرده حب الاس از هر یکی دو درم
کوفته و بیخته بشراب فواکه معجون سازند شربتی دو مثقال معجون نجاح مسهل
سودا و بلغم بود ص هلیله سیاه پوست بلیله هلیله کابلی املج مقشر افتیمون
از هر یکی ده درم بسفایج فستقی اسطوخودوس تربد سفید از هر یک پنج مثقال
غاریقون سه درم حجر لاجورد حجر ارمنی مغسول از هر یکی دو درم و نیم سقمونیا درم
کوفته و بیخته با صد و پنجاه درم عسل بسرشند شربتی پنج مثقال تا هفت مثقال
با عرق بادرنجبویه بنجویند معجون خیار شنبر مسهل صفرا و بلغم باشد ص زبد سفید

چهل

معاجین

چهار درم بنفشه نمک هندی رب السوس از هر یک پنج درم سقمونیا ده درم خیار
شنبر صد درم روغن بادام چهل درم قند و عسل از هر یک صد مثقال خیار شنبر با
در عسل و قند حل کنند و داروها را کوفته و بیخته بروغن بادام چرب کنند و در
یکدیگر بسرشند شربتی پنج مثقال تا هفت مثقال معجون سورنجان مسهل بلغم
و صفرا باشد و مخصوص بمفاصل و نقرس و عرق النسا صفت سورنجان شش
مثقال ماهیزهره زیره کرمانی پوست بیخ کبر شیطرج هندی بوزیدان
از هر یکی دو درم پوست هلیله زرد هفت درم تخم کرفس بوک خیار زبد البحر فلفل
سفید صعتر بادیان از هر یک یک مثقال گل سرخ زنجبیل نمک هندی سقمونیا
کشنیز خشک از هر یکی سه درم تربد سفید پانزده درم روغن بادام چهار درم
شربتی پنج مثقال تا هفت مثقال معجون مشک درد جگر و ضعف معده را
نافع بود و سده بکشاید و اورام صلب را بتحلیل برد صفت مشک سلیخه سنبل الطیب
ساذج هندی لک منقی درونج چینی جنطیانای رومی زعفران نانخواه تخم کرفس
مصطکی از هر یکی سه درم عود هندی مرمکی قرنفل از هر یک نیم مثقال کوفته و بیخته
با سه چندان عسل معجون سازند معجون نانخواه معده را پاک کند و اشتهای طعام
آورد و باه را قوت دهد ص صعتر نوفا نعناع شونیز زیره کرمانی از هر یک
پنج مثقال وج بسباسه زنجبیل جوزبوا تخم کرفس از هر یکی سه مثقال حاشا ده مثقال
کوفته و بیخته با دو چندان عسل بسرشند معجون سلیخی درد پشت را نافع باشد

معاجین

معاجین

وباه را قوت دهد و معده را از اخلاط پاک کند و موی را دیر سفید کرداند
و سودا را دفع کند و جهت سرعت انزال نظیر ندارد صفتش گل سرخ سعد کوفی
عاقرقرحا قرنفل سنبل مصطکی زرنباد زعفران فاقلتین جوزبوا مساوی قند
و عسل منا صفتر بقدر احتیاج قند را در گلاب بگدازاند و با عسل مصفی
بقوام آورند و دارو ها را کوفته و بیخته بران بسرشند معجون نقب اشتها آورد
و بوی دهن خوش کند صفتش زعفران عاقرقرحا بزرالبنج فرفیون خولنجان
قاقله کبابه حند بید ستر مساوی کوفته و بیخته با سه چندان عسل بسرشند
معجون شبیر لقوه و فالج و صرع و رعشه و بواسیر و بهق و برص را نافع باشد و معده را
قوت دهد و اشتهای طعام آورد و بلغم دفع کند و قوت بیفزاید و سنگ را خ
کند و حرارت غریزی بیفزاید و بیرا از بغایت نافع بود صفتش سیر پاک کرده نیم من
درمن من شیر گاو در بپزند تا مهرا شود و سه چارک عسل و سی درم روغن
گاو بر سر آن ریزند و با یکدیگر ممزوج سازند و آنرا آتش فرو گیرند و این ادویه ها را
کوفته و بیخته بران بسرشند قرنفل جوزبوا بسباسه فلفل مصطکی قاقله صغار
و کبابه هلیله کابلی دارچینی زنجبیل از هر یک ده درم عود خام زعفران از هر یک
پنج درم شربتی مثقال یک کردکان معجون نمک هندی معده را پاک کند و قی بلغمی
و سوداوی بازدارد صفتش هلیله بلیله آمله هلیله کابلی اسطوخودوس از هر یک
سه درم افتیمون چهار درم کوفته و بیخته بسکنجبین بسرشند شربتی سه درم

معاجین

گرم معجون قسط اوجاع کبد و معده را نافع بود صفتش دارچینی سلیخه قسط از
هر یک سه درم افتیمون انیسون ریوند چینی تخم کرفس از هر یکی دو درم اسارون
پست درم زعفران هشت درم تفاح اذخر مر از هر یک بیست و چهار درم
مر را در شراب حل کنند و دارو های دیگر را کوفته بیخته بران ممزوج سازند و بعسل
صاف ممزوج سازند معجون نضمیری فالج و لقوه و استرخا و امراض بلغمی را نافع
بود و چون بر عضو مفلوج و مسترخی طلا کنند نافع بود صفتش افیون فرفیون
جند بید ستر دارچینی دار فلفل بزرالبنج سنبل زنجبیل زعفران مساوی کوفته
و بیخته بعسل بسرشند معجون کر نقرس بلغمی را نافع بود صفتش پوست هلیله زرد
سورنجان عاقرقرحا از هر یک پنج درم فلفل سفید یک درم و نیم زیره کرمانی
هفت درم راسن چهار درم افیون پنج مثقال کوفته و بیخته بعسل بسرشند شربتی
دو مثقال معجون سکبینج قولنج را نافع بود ص سکبینج تخم کرفس جند بید ستر
از هر یک یک جزو سقمونیا نیم جزو سقمونیا را در روغن بادام بسایند و سکبینج را
در سرکه حل کنند و با یکدیگر بیامیزند و دارو های دیگر را کوفته و بیخته بران بسرشند
شربتی سه مثقال معجون جلقوزه عسر البول را نافع بود صفتش بدقو ریوند چینی
اذخر حب بلسان افیون سلیخه زعفران دارچینی قطراسالیون کمافیطوس از
هر یکی سه درم مغز جلغوزه سی درم نعناع خشک نیم درم کوفته و بیخته بعسل بسرشند
معجون ریوند درد جگر و معده و اورام رحم را نافع است صفتش ریوند چینی

شهد انروج از هر یک پنجه درم تخم کرفس رازیانه انیسون نانخواه مساوی بعسل
سرشته و بعضی بعوض شهد انرروس کنند شربتی یکمثقال بماء العسل معجون
فیقرا شهوات بعیر را دفع کند وصداع را نافع است صفته ایارج فیقرا
دوازده درم پوست هلیله کابلی پوست بلیله املهٔ از هر یکی دو درم ملح نفطی
دو درم و نیم کوفته و بیخته بعسل معجون سازند شربتی سه درم تا چهار درم
در طبیخ فوذنج معجون فوذنج که درد معده وجگر و تبهای کهنه و سرد را نافع بود ص
فوذنج کوهی فوذنج دشتی فطراسالیون سیسالیوس از هر یک بیست درم تخم
کرفس بابونه حاشا از هر یک چهار درم و در بعض نسخها بیست و چهار درم
با عسل مصفی بسرشند معجون مقل باد بواسیر و بادی که اندر روده‌ها
باشد بشکند و اماس مقعده که خون آید سود دارد صفته هلیله کابلی بلیله املج
تخم سپندان سفید تخم گندنا تخم شاهتره از هر یک پنجه درم مقل پنجاه درم
مقل در آب کند تا حل کند و داروها را بدان بسرشند شربتی دو درم معجون
ماسک البول از کودکان که او را بول را نافع بود و سیلان منی را باز دارد خاصه مردان
پیر را صفته اقاقیا کلنار از هر یک سه درم صندلین عدس سرخ شب یمانی درم
تخم حماض صمغ عربی طباشیر از هر یک ده درم تخم مورد ده مثقال کندر یکدرم
کوفته و بیخته بجلاب بسرشند شربتی پنج درم و غذا مرغ بریان کرده و قلیه خشک
تناول کنند معجون لخلخ اسهال بلغمی و زحیر را نافع بود صفته افیون جند بیدستر

معاجین

میعه سایله بزرالبنج زعفران مر اسارون تخم کرفس سلیخه انیسون سنبل الطیب
کل ارمنی کلنار مساوی کوفته و بیخته با سه چندان عسل بسرشند شربتی نیم درم
بربت به را آب سرد بیاب شفا معجون بنفشه امراض صفراوی را نافع باشد و سرفه را
دفع کند ص بنفشه مغز بادام شیرین از هر یکی ده درم تخم کاسنی سه درم مغز
خیارین مغز تخم کدو سلیخه از هر یک پنج درم کتیرا اصل السوس از هر یک
یکدرم کوفته و بیخته بقند و گلاب معجون سازند شربتی یکدرم با گلاب گرم کرده
معجون بقراط نسیان و مالیخولیا و صرع و بهق و برص و اوجاع مفاصل و درد
معده و داء الحیة و داء الثعلب و داء الفیل و تقطیر بول و سرفه کهنه و تب ربع
و تبهای بلغمی و عسر البول است و بواسیر و یرقان سدهٔ و طحال را نافع بود و غایله
سموم کند و دل و معده را قوت دهد و باه را زیاده کند و حب القرع را دفع کند و سنگ
گرده و مثانه را بریزاند و حیض بگشاید و بوی دهن و بوی عرق خوش کند و گزاف
نبات ابرد و صداع را زایل کند و جمیع امراض بلغمی و سوداوی را سود دارد و پیران را
بغایت نافع بود صفته جنطیانا فرمانا نارمشک تخم فلنجمشک حب الغار زراوند
طویل از هر یک یکمثقال انیسون جندبیدستر حب بلسان اسارون مصطکی از هر یک
یکدرم دو بیخ عقرقرحا زرنباد تخم کرفس تخم جرجیر تخم پیاض تخم گندنا از هر یکی نیم درم
صبر سقوطری ده درم زنجبیل سفید بیست درم عود خام دوازده درم جوز بوا
بهمن چینی قرنفل فرفیون بسباسه سنبل الطیب زعفران اسقیل بریان کرده زرنب

معاجین

معاجین

شیطرج دارچینی از هر یک سه درم قرنفل سرخ بادرنجبویه ریوند مغسول از هر یک
پنجدرم سعد حب المحلب از هر یک چهار درم هلیله سیاه پوست بلیله املج از هر یک
شش درم کوفته و بیخته بروغن بادام تلخ چرب کنند و با سه چندان عسل بسرشند
در ظرف آبگینه کنند و شش روز در میان جو نهند شربتی دو درم تا پنج درم
که نافع است جهت کسی که اندرو معده طعام را قی کند **صفته** اصول اذخر سعد از هر یک
یک درم اشنه هلیله فلفل کتیره تاخواه از هر یک نیم درم دانه مویز کهن دارچینی زنجبیل
سلیخه از هر یک دانگی و نیم مصطکی عود خام از هر یک دو دانگ قرنفل سک از هر یک دانگی
مویز را بکوبند و قطره ای آب صافی بر آن افزایند و شیره از آن بگیرند و بجوشانند تا غلیظ شود
و ادویه دیگر را کوفته و بیخته بدان بسرشند و هر روز مقابل یک بادام تناول نمایند
معجون میعه اسهال کهنه و زحیر را نافع بود **صفته** جند بیدستر اسارون افیون میعه
سایله بزر البنج کندر مساوی بعسل معجون سازند شربتی دو درم تا سه درم
معجون فولاد این معجون هندیانست و ترکیب عجیب است و خواص بسیار دارد
و فالج و لقوه و صرع و وحشت و نسیان و عرق النسا و مفاصل بلغمی و جمیع امراض
بارده را نافع بود و حفظ زیاده کند و معده را قوت دهد و باه را برانگیزد
و سلس البول را دفع کند و پیران را موافق باشد **صفته** زعفران فلفل دار فلفل
شنجرف مغسول بآب لیمو صلایه کرده کبابه چینی مصطکی انیسون ماهی سقنقور
سنبل بسباسه قرنفل دارچینی صندل ابرم کرمانی سیاه دانه تخم خرفه تخم کاسنی

تخم

تخم خشخاش عاقرقرحا بهمنین هلیله سیاه کهربا مرجان مروارید ناسفته لسان
العصافیر تخم کرفس مغز پنبه دانه تخم تاتوره از هر کرفته بریان کرده جنطیانا الماس
شترا عرابی زنجبیل مغز بهر کنجشک مغز سرخروس کنجد مقشر کنند دو نمی بابونه
جوز بوا املج قاقله کبابه هلیله شیطرج بلیله تاخواه جوز هندی هلیون سلیخه
از هر یک ده مثقال اشترغاز مغز جلغوزه بهمان کردکان حب النیل هندی خصیه
الثعلب زرنباد باذیان بلادر افتیمون زراوند طویل پیاز عنصل زرنباد حرج ملح
شاهتره از هر یک پنج مثقال افیون مصری چهار مثقال عنبر خالص مشک تبتی
از هر یک یک مثقال ورق طلا و نقره از هر یک پنجاه عدد قند سفید ربع اجزا
عسل صاف مقابل اجزا فولاد مکلس هر صد مثقال دوازده مثقال بطریق
متعارف معجون سازند و بعد از شش ماه استعمال نمایند و طریق تکلیس فولاد آنست
که فولاد جوهر دار خالی از خاک بستانند و صلایه کنند و هر پنجاه مثقال فولاد
پنجاه مثقال گوگرد زرد پاک صلایه کرده بآن ضم کنند و در بوته ریزند و در گل
کنند و آتش کنند چنانکه گوگرد تمام بسوزد و دود گوگرد بر نیاید و بعد از آن بیرون
آورند و خوب صلایه کنند پس بآب صبر و سرکه کهنه یک هفته صلایه کنند تا نیک
صلایه شود و بعد از آن بسرکه بشویند تا شیرین گردد و بعد از آن خشک کنند
و بآب تره صلایه کنند چنانکه در آب نریزند بشراب فرو نرود تا نیم روز در آب
ایستد **معجون خبث الحدید** بسیاری بواسیر و سرمی بود باز دارد **صفته** خبث الحدید

معجون خبث الحدید

ملینه پست درم قشور کندر که یکروز در سرکه خیسانیده باشند خشک
کرده وکوفته بیخ درم طباشیر چهار درم کشنیز خشک سه درم شوکران دو درم
ساده لبرشند وبامداد سه درم وشبانگاه سه درم بشراب میبه **معجون داسن**
ورم صلب کبد ومعده را نافع بود **صفته** ریوند چینی داسن زنجبیل اشترغاز
از هر یک جزوی تخم کرفس انیسون دانیانه نانخواه از هر یک نیم جزو کوفته وبیخته
باسه وزن ادویه عسل لبرشند شربتی یکفندقی **معجونی** که منع ابستنی کند
شاخ بز سوخته مغز بادام تلخ کبریت نوشادر کوهی ملح نفطی سداب نانخواه مشکی
کوفته وبیخته بعسل معجون سازند **معجون بزوری** که درد معده وجگر وسپرز را سود دارد
وبادها بشکند **صفته** سلیخه حماما سنبل نانخواه دانیانه تخم کرفس انیسون
سیسالیوس جند بید ستر شبت دراونه طویل مصطکی اسارون کرویا
اجزا مساوی با عسل مصفی لبرشند **معجون چوب چینی** ترکیب مولانا عماد
الدین محمود جهة تقویت باه ومعده ودل ودماغ وجگر کرده ومثانه سر
وسرخی رنگ وروی وفربهی نیکو بود وبوی دهن ببرد وخوشبوی سازد و
منافع بسیار دارد بیخ چینی اقاقیا از هر یک پنجاه مثقال مروارید ناسفته صلایه
کرده دو مثقال قسط شمط دو مثقال ریوند چینی افتیمون شامی از هر یکی
مثقال سنبل هل از هر یک سه درم مصطکی عود خام مایه شتر اعرابی زعفران
مشک عنبر از هر یکی دو درم سمکه صیدا دو بیان از هر یک سه مثقال دارچینی قرنفل

زنجبیل

معاجین

زنجبیل فلفل از هر یکی ده مثقال جوز بوا بسباسه از هر یک ده مثقال دو نیخ
عقرقرحا زرنباد از هر یک سه مثقال خصیة الثعلب پنج مثقال تخم جرز تخم
شلغم تخم ترب تخم پنجه بهمنین خشک مرقی از هر یکی سه مثقال بوزیدان
سورنجان از هر یک دو درم شقاقل ده درم کبابه چینی خولنجان قسط شیرین
از هر یک دو درم تودری از هر یک سه مثقال سعد کوفی دو درم ورق
سدس ادویه مجموع را کوفته وبیخته گاوزبان بادرنجبویه گل سرخ دوالراز هر یک
ده مثقال جوشانیده وصاف کرده اب آن نگاه دارند تخم خربزه تخم خیار تخم کاسنی
تخم خرفه از هر یکی ده مثقال بکوبند وشیره کشیده شیره را با اب اضافه جلاب
کنند واب بر شیرین واب انار شیرین وگلاب از هر یک صد مثقال با قند و
مصفی منا صفته سه وزن بقوام اورند ومغز فندق مغز بادام وکرکان و
از هر یک ده مثقال نرم بکوبند مانند مرهم ودر عسل اندازند زعفران را در
حل کنند وبعد از انکه سرد اضافه نمایند ومشک وعنبر را دو حصه کنند
حصه اول داخل کنند وحصه دیگر را بعد از سایر ادویه نافع بود اسارون
سه مثقال امله مقشر بشیر پرورده ده مثقال گل مختوم صندلین از هر یکی
سه مثقال خشخاش سفید ترکیب ساخته در ظرف ابگینه یا ظرف پاکیزه کنند
معجونی که نافع است کسی را که عاجز باشد از ازاله بکارت زنجبیل خصیة الثعلب شقاقل
جوز بوا لسان العصافیر مصطکی زعفران دار فلفل بوزیدان ودر احمر بهمن سفید

معجون

بهمن سرخ تخم هلیون تخم جرنا از هر یک ده مثقال عنبر مشک از هر یک یکمثقال
حب الفلفل سه درم تا بد الفکر بیست و پنج درم عسل نیم من ترکیب سازند
معجون مسیحی قرنفل پنج مثقال خولنجان کبابه چینی قرنفل جوزبوا از هر یک سه مثقال
قاقله صغار و کبار از هر یک سه درم فرنجمشک ورق قرنفل از هر یک سه مثقال
گاوزبان بادرنجبویه از هر یک پنج مثقال سنبل از هر یک چهار مثقال زعفران
مصطکی از هر یک سه مثقال بهمنین از هر یک چهار مثقال ساذج هندی
زنجبیل دارچینی فلفل از هر یکدو مثقال پوست ترنج ورد احمر چهار مثقال
سعد یکمثقال خصیة الثعلب سه مثقال لسان العصافیر بسباسه از هر یک سه
مثقال عنبر اشهب دو مثقال لعل یکمثقال مشک نیم درم مروارید ناسفته کهربا
از هر یک یکمثقال ورق طلا ورق نقره از هر یک نیم مثقال جدوار عظم بیست مثقال
عسل دو وزن ادویه معجون للباه از ترکیب مولانا فخر الدین شیرازی صفته
بهمنین خولنجان از هر یک پنج درم زنجبیل سه مثقال ماهی سقنقور اعرابی شقاقل
تودریین از هر یک پنج مثقال خسک تر باده درم جوزبوا ده درم مغز بادام
مغز فندق از هر یکده مثقال زعفران سه درم عنبر اشهب یکدرم ورق
خیال صد مثقال بشیر گوسفند جوشانیده و صاف کرده با عسل بقوام آورند
و دیگر اجزا بان بسرشند معجون سنجری ترکیب شیخ ابوعلی که مشهور است بمعجون
سنجری فواید بسیار دارد مقوی باه است و جگر و دل و معده را قوت دهد

وطعام

وطعام هضم کند و حافظه زیاده کند و قوت بصر افزاید و قوت سمع نگاه دارد
صفته سنبل ده مثقال بسباسه جوزبوا قاقله صغار دارچینی قرنفل زعفران
بهمن سرخ عود صلیب مصطکی نارجیل ساذج هندی از هر یک شش
مثقال تخم ماهیزهره تخم شبت نانخواه بهکرهان انیسون تخم جرنا از هر یک
سه مثقال مغز بادام شیرین مغز پسته مغز سر کنجشک از هر یک شش مثقال
موبرنج قند سفید از هر یک سی مثقال عسل مصفی سه وزن ادویه
شربتی دو مثقال معجونی که نافع است جهت یرقانی که با حمی باشد صفته
کشنیز خشک سه درم ورد احمر یکدرم و نیم طباشیر یکدرم کوفته و بیخته
بشراب سیب سرشته شربتی یکمثقال بانه درم شراب سیب معجون نافع
که مقوی قلب و باه و معده است صفته مروارید ناسفته سه مثقال لعل بدخشان
فیروزه نیشابوری بسد کهربا لیث حجر الیهود مشک خالص از هر یکدو مثقال
عود چهار مثقال پوست سبز پسته دو مثقال پوست اترج دو مثقال بهمنین
از هر یک دو مثقال درونج عقربی سه مثقال زنجبیل خولنجان فلفل دار
فلفل از هر یک سه مثقال اذخر صندلین دو الراز هر یکسه مثقال خصیة الثعلب
دو مثقال گل سرخ شقاقل از هر یکسه مثقال مصطکی پنج مثقال قسط شیرین
دو مثقال تخم کاسنی سه مثقال قرنفل عاقرقرحا از هر یکدو مثقال فرفیون یک
مثقال حماما سه مثقال بزر البنج یکمثقال تخم فرنجمشک دو مثقال افیون زعفران

از هر یک ده مثقال عسل سه وزن ادویه که سی صد و سی مثقال باشد

معجون داسن که بزبان هندی پرمدس گویند **صفته** بیش یکمثقال و نیم فلفل

دو مثقال زنجبیل یکمثقال و نیم عاقرقرحا یکمثقال موبزج یک مثقال عسل

سه وزن ادویه و میتواند که هر یکی از ادویه یکمثقال و نیم باشد و می باید که هر یکی

از ادویهها را کوفته و بیخته بعد از آن بکشند و معجون سازند **معجون** یقوی الباه

و یطیب النفس و یسخن البدن و ینفع الریح من المعدة و من برد الکلی و یزید

فی الحفظ **صفته** دارچینی چهار مثقال قسط شیرین سنبل از هر یک چهار

مثقال زعفران سه مثقال دانه زنجبیل نعناع خشک برگ صعتر قرنفل

البابس سلیخه از هر یک چهار مثقال ساذج هندی دارفلفل فلفل ابیض

فلفل اسود اسارون بزر الانجره مکداربعة مثاقیل و نصف عاقرقرحا

قاقله بزر اللفت بزر الفجل بزر الشلجم مکد مثقالان سمسم المقشر لب الفستق

لب اللوز الحلو جلغوزه مکد عشرة مثاقیل عود هندی ثلثة مثاقیل سکر

الابیض مثل الجمیع و العسل المصفی نصف الادویة **معجون بهمنی** فواید بسیار

دارد نسخه مولانا عماد الدین محمود است **صفته** بهمنین از هر یک ده درم تودری

شقاقل از هر یک پنج مثقال خولنجان سورنجان ده مثقال زراوند مدحرج

زرنباد درونج عقرقرحا از هر یک سه مثقال خصیة الثعلب ده مثقال لسان

العصافیر سه مثقال تخم جزر تخم ترب از هر یک پنج مثقال تخم انجره سه مثقال

خشخاس

خشخاس سفید ده مثقال بزر البنج پنجمثقال تخم خربزه کنجد مقشر مغز

تخم خیارین از هر یک ده مثقال حب الزلم حب الصنوبر حب الفلفل کبابه چینی عود

هندی از هر یکسه مثقال دارچینی سنبل از هر یک پنج مثقال مصطکی سه مثقال

صندل سفید ده مثقال فلفل دارفلفل قرنفل از هر یک سه مثقال جوز بوا ده

مثقال دوالرسه مثقال بسباسه پنج مثقال مغز بادام شیرین پانزده مثقال

مغز پنبه دانه تخم خربزه تخم خرفه تخم کاسنی ورق گل سرخ کشنیز خشک ندا

منقی از هر یک پنجمثقال املج مقشر پوست بلیله پوست هلیله کابلی از هر یک ده درم

بادرنجبویه پنج مثقال گاوزبان ده مثقال طباشیر سفید سه مثقال تخم کتان

تخم پیاز از هر یک پنج مثقال حب النیل سه مثقال انفحة الجمل الاعرابی پنج مثقال

سمکر صیدا پنج مثقال دو پیان ده مثقال خایه خروس پنج مثقال مغز تخم کنجشک

پنج مثقال حلتیت یکمثقال بوزیدان سه مثقال زعفران پنج مثقال اب انار

شیرین اب امرود املجی از هر یک صد مثقال اب سیب سلطانی و دویست مثقال

گلاب نیم من عرق بید مشک نیم من عنبر اشهب دو مثقال اب بهر شیرین

صد مثقال قند سفید نبات عسل سه وزن ادویه **معجون زبیب** مصرو عرا

نافع است **صفته** پوست هلیله کابلی پوست هلیله زرد پوست بلیله املج

مقشر اسطوخودوس از هر یک ده درم عود صلیب پنج درم عاقرقرحا سه درم

مویز منقی یکرطل ادویه را کوفته و بیخته با مویز کوفته معجون سازند شربتی پنج درم

معاجین

معجون سیسالیوس همین خاصیت دارد ص سیسالیوس عاقرقرحا
از هر یکی ده درم غاریقون پنج درم قردمانا حاشا ثلث زراوند مدحرج از هر یک
ده درم کوفته و بیخته بسکنجبین عنصلی بسرشند شربتی یکمثقال معجون لبان
نسیان را نافع بود کندر درونج سعد از هر یک ده درم فلفل زنجبیل از هر یک
پنج درم کوفته و بیخته بعسل بسرشند شربتی یکمثقال معجون که سلس البول را
دارد ص کلنار ده درم کندر بلوط از هر یک بیست درم سعد کرویا از هر یک
پنجاه درم کوفته و بیخته بعسل معجون سازند معجون که همین خاصیت دارد ص
شاه بلوط هفتاد درم کلنار ده درم دارفلفل خصیة الثعلب از هر یک یکدرم کوفته
و بیخته بعسل بسرشند شربتی یکدرم معجون که بادهای زن ابستن را دفع کند
و محافظت جنین نماید ص زرنباد درونج از هر یک ده درم مروارید
ناسفته کهربا از هر یک یکدرم جند بیدستر یکمثقال دواله سنبل از هر یک
یکدرم کوفته و بیخته بعسل معجون سازند شربتی دو درم معجون دیگر
که همین منفعت دارد صفتش زرنباد درونج جند حلتیت مازو طباشیر از
هر یک یکدرم کوفته و بیخته بعسل معجون سازند شربتی دو درم معجون دیگر
که همین منفعت دارد ص زرنباد درونج جند حلتیت مازو طباشیر از
هر یک یکدرم زنجبیل ده درم قند سفید دوازده درم مشک نیم مثقال کوفته
و بیخته بعسل معجون سازند دو درم معجون مفرح مالیخولیا و وحشت را نافع بود

ودل را

معاجین

ودل را قوت دهد و نشاط آورد صفتش ورق گل سرخ سعد قرنفل از هر یک
پنج درم بسباسه پوست ترنج قرفه تخم فرنجمشک از هر یک دانگی کوفته و بیخته
بشراب سیب معجون سازند معجون معتدل دل را قوت دهد و خفقان را نافع بود
و نشاط آورد و فکر نیکو گرداند و تشنگی را بنشاند صفتش مروارید ناسفته
بسد گل گاوزبان عود خام از هر یک دو درم کهربا تخم کاسنی کشنیز خشک
از هر یک پنج درم صندل سرخ و سفید طباشیر از هر یک هشت درم
افتیمون گل سرخ از هر یک شش درم ساذج هندی زرنباد تخم فرنجمشک
تخم بادرنجبویه خشخاش سفید گل ادخر بنفشه از هر یک چهار درم زعفران
عنبر درونج روحی از هر یک دو درم کافور یکدرم مشک نیم درم کوفته و بیخته
بشراب سیب معجون سازند مفرح حار خفقان و ضعف دل را که از سردی باشد
نافع است صفتش گل گاوزبان بادرنجبویه بهمنین تخم فرنجمشک از هر یک هشت درم
امله مقشر بریان کرده بیست درم عود قماری ده درم گل مختوم مروارید ناسفته
از هر یک یکمثقال زعفران یکدرم بسد سوخته کهربای سوخته قرنفل
کشنیز خشک دارچینی از هر یک پنج درم عسل هلیله یکچارک یا قوت زند
محلول از هر یک نیم درم درونج عقربی یکدرم و نیم مویز منقی قند از هر یک نیم
من عسل هلیله و مویز منقی را با یکدیگر بجوشانند و بقوام آورند و داروها را
کوفته و بیخته بران بسرشند شربتی یکمثقال مفرح بارد خفقان حاد را نافع بود

ودل با قوت دهد **صفت** گل سرخ طباشیر بهمن سفید گاوزبان کشنیز
خشک بریان کرده صندل سفید از هر یک یک درم مغز تخم خیارین مغز
تخم کدو از هر یک چهار درم تخم خرفه پانزده درم زرشک منقی شش درم
مروارید ناسفته کهربا زعفران کافور از هر یک پنج درم نبات مصری صد
درم بنادر عرق بید مشک بگذارند وبا پنجاه مثقال آب سیب بقوام اورند
وداروها کوفته وبیخته را بسرشند **مفرح بارد** بنسخه دیگر مروارید ناسفته
بسد سوخته طباشیر کهربا گاوزبان گل ارمنی از هر یک دو درم مشک نیم درم
قند سفید سی درم معجون سازند چنانکه رسم است **مفرح دلگشای** معتدل
خفقان وضعف دل را زایل کند وهرچه تمامتر نشاط آورد **صفت** بهمنین پنج
درم پوست هلیله کابلی پوست پسته پوست ترنج ابریشم خام مقرض مروارید
ناسفته از هر یک دو درم گاوزبان شاهتره بادرنجبویه از هر یکی ده درم کشنیز
خشک طباشیر از هر یک سه درم بسد کهربا زرنباد درونج عقربی از هر یک یک درم
عود خام یکمثقال آب انار آب به آب سیب آب حماض آب زرشک از هر یکصد
مثقال آمیخته با قند وشربت بقوام اورند وداروها کوفته وبیخته را بسرشند **مفرح
دلگشای** خفقان وضعف دل که از سردی بود سود دارد **صفت** پوست ترنج
گل سرخ بادرنجبویه گاوزبان مغز تخم خیارین از هر یک پنج درم بهمنین از هر یک
دو درم ونیم دارچینی سه درم نیم هلیله سیاه مغز بادام خشخاش سفید کنجد مقشر

از هر یک

از هر یک سه درم ونیم زعفران دو درم ونیم تخم کرفس یک درم مشک یکمثقال
روغن بادام پنج مثقال نبات مصری ترنجبین در گلاب حل کنند وبقوام
اورند وداروهای دیگر را کوفته وبیخته را بسرشند **مفرح** دلگشای بارد
طباشیر بهمن سفید گل سرخ بسد کهربا مروارید ناسفته از هر یک یکمثقال
صندل سفید کشنیز خشک از هر یک دو درم تخم خرفه هشت درم زرشک
بهدانه دو درم زر محلول نقره محلول از هر یک پنج درم پوست بیرون پسته
یک درم قند یکمن آب ترنج چهل مثقال بطریق معهود معجون سازند **مفرح
مسیحی** بنسخه دیگر دل ودماغ وجگر را قوت دهد ومنی بیفزاید واشتهای
طعام وجماع آورد وباه را قوی کرده اند **صفت** قرنفل گاوزبان بادرنجبویه گل سرخ
از هر یک پنج درم خولنجان کبابه چینی قرنفل بسباسه سنبل قاقله صغار وکبار
جوزبوا تخم فرنجمشک مصطکی پوست ترنج لسان العصافیر بسباسه از
هر یک سه درم اشنه چهار درم مروارید ناسفته ساذج هندی سعد کوفی
عنبر اشهب از هر یک دو درم زنجبیل دارفلفل از هر یک یک درم خصیة الثعلب
دو درم مشک زر ونقره محلول از هر یک درم لعل کهربا بسد از هر یک یک درم
جزو اعظم سی مثقال عسل بوزن ادویه معجون سازند چنانکه رسم است
مفرح [illegible] لعل وبسباسه از هر یک پنج مثقال زعفران سه مثقال جزو اعظم
ده مثقال قند پنجاه مثقال قند را در گلاب بگذارند وبقوام اورند وداروها را

کوفته و پخته بان ببرشند مفرحی که خفقان سوداوی را نافع بود صفته
سادج هندی سعد تانخواه دو الرانیسون تخم کرفس تخم فرنجمشک از
هر یک سه درم مروارید بسد از هر یک پنج درم عصاره افسنتین شش درم
زعفران سک از هر یک یک درم بادرنجبویه ده درم پوست ترنج گاوزبان از
هر یک دو درم کوفته و پخته با آب افسنتین جوشانیده معجون سازند شربتی سه درم
مربای هلیله معده را قوت دهد و هاضمه را قوت دهد و طبع را نرم کند و بواسیر را
نافع بود و باصره را تیز کرداند و نسیان را زایل کرداند و جوانی نگاهدارد ص
هلیله کابلی نیک صد عدد در ظرفی کنند و چندان آب بر سر آن ریزند که
وی را بپوشاند و خاکستر پاک پنجاه درم بر سر آن کنند و چهار نوبت آب و خاکستر را
تغییر کنند هر سه روز یکبار پس بشویند چنانکه پوست از وی جدا نشود و در
دیک کنند و آب صافی بر سر آن کنند و یک کف جو مقشر نیم کوفته اضافه آن
کنند و بجوشانند تا جو پخته شود پس بیرون آورند و دیگر باره بان بشویند
و هر هلیله را ده سوزن بزنند و در ظرفی کنند و چندان عسل بر سر آن ریزند
که آنرا بپوشاند و بیست روز بگذارند و بعد از آن از میان عسل بیرون
آورند و نگاه دارند و دیگر باره عسل بر سر آن ریزند و ده روز دیگر بگذارند
و بعد از آن با عسل اول و مقدم بجوشانند تا بقوام آید و اگر این داروها را داخل
کنند بهتر باشد قرنفل قاقله جوزبوا مصطکی عود از هر یک پنج مثقال

مشک

مشک نیم درم زعفران یک مثقال در ظرف چینی کنند و بعد از چهل روز استعمال
مربای شقاقل باه را قوت دهد و نعوظ آورد و مثانه را سود دارد صفته شقاقل
تازه در آب خیسانند و هر یکشبانه روز دو کرت تا نه خیسانند با آنکه آب بریزند
و یکشبانه روز در آب خیسانند و بعد از آن مقشر کنند و بجوشانند تا نیم پخته
شود و بعد از آن بیرون آورند بیفشانند و عسل صاف بر سر آن ریزند و
با آتش نرم بجوشانند و بقوام آورند و در ظرفی کنند و بعد از چهل روز استعمال
نمایند مربای بالنک معده را قوت دهد و فرح آورد ص گوشت ترنج را در دیک
کنند و بجوشانند تا نیم پخته شود و بعد از آن بیرون آورند بیفشانند و عسل
صاف بر سر آن ریزند و بعد از آن بجوشانند تا بقوام آید و اگر با قند خواهند
هم چنین و اما مربای هلیله و بالنک و شقاقل و جوز و کرم کان با عسل بهتر باشد
و مربای تمر هندی و آلو و به و سیب و امثال اینها بقند مربای جوز باه را قوت دهد
و سینه را نرم کند و پشت را محکم کند صفته گوز تر نیک را پوست بخراشند و با
پاره کنند و میان از آن بیندازند و در عسل آب بجوشانند تا پخته شود و بعد از آن
در عسل اندازند و اندک جوشی دهند و در ظرفی کنند و بعد از چهل روز
تناول نمایند مربای زنجبیل گرم و مثانه و معده بارده را نافع بود و بول برانند و
تبهای بلغمی را سود دارد و باه را زیاده کند صفته زنجبیل از آن خوب را در دیک
دیک کنند و بیست روز آب بر وی ریزند و بعد از آن بیرون آورد و بشویند

۲ و آن آب را بریزند و دیگر شبانه روز دیگر در آب

ود بیشتر ریشه کنند وباب عسل بجوشانند تا بقوام اید مربای کرم کا معده را
قوت دهد و باه را زیاده کند صفته بستانند کرم کان تازه که هنوز سخت
باشد و پوست او جدا کنند و باب و عسل بجوشانند تا بقوام اید مربای وج
قولنج ریحی و فالج و صرع را نافع بود صفته وج ترکی تر بهر سر شبانه روز در اب
خیسانند و بعد از ان بیرون اورند و در اب عسل بجوشانند تا بقوام مربای
هندوانه حرارت نفع کند و تشنگی بنشاند ص بستانند پوست هندوانه
و سبزی از ان برانند و سه روز در اب اهک خیسانند و یک روز در دوغ اب
خیسانند و یک شبانه روز در اب شیرین اندازند و بعد از ان در قدری عسل
اب بجوشانند تا نیم پخته شود پس بیرون اورند و بنهند تا اب از و برود دیگر
باره در عسل اندازند و بجوشانند تا بقوام اید مربای کدو سینه و شش و مثانه را
نافع بود ص کدوی تازه بخراشند و مغز ان بیندازند و پاره پاره کنند و در اب
عسل بجوشانند تا بقوام اید مربای تمر هندی صفرا دفع کند و تب را زایل کند
و محرورین را نافع بود صفته تمر هندی را از چوب و دانه پاک کنند و در کلاب
خیسانند و بعد از ان قند را بقوام اورند و تمر هندی در ریزند و چون بجوشد
فرو گیرند مربای سیب معده و دل را قوت دهد سیب را از پوست
پاک کنند و در اب بجوشانند تا نیم پخته شود پس با قند بقوام اورند صفته
صفت این مربا مثل مربای سیب است اما سیب را درست مربا کنند و بعد انیم

مربیات

مربای

مربای به معده را قوت دهد و قی و غثیان و فواق و درد جگر را نافع بود
صفته اب به ترش چهار من شراب ریحانی هشت من عسل مصفی دو من
مجموع را در دیگ ریزند و زنجبیل و مصطکی و قاقله صغار و کبار دارچینی
کبابه چینی قرنفل از هر یک هفت درم زعفران سه درم همه را نیم کوفته کنند سوی
زعفران که در کیسه کنند و در ان اندازند و بجوشانند و زمان زمان کفگیر
بدست بمالند تا شیره را تمام باز دهد و زعفران سایید اضافه نمایند ماء
العسل معده را قوت دهد و اشتها اورد و بول براند و مفاصل و امراض
بلغمی را نافع بود عسل یک جزو و اب دو جزو بجوشانند تا مثلث شود و اگر بعض
خواهند زنجبیل دارچینی خولنجان مصطکی زعفران سنبل جوزبوا ابیا
کوفته و بیخته بقدر احتیاج اضافه نمایند ماء الجبن مالیخولیا یرقان جرب و کلف
و امراض سوداوی را نافع بود و صفرا براند و با افتیمون مسهل سودا باشد
صفته بز سرخ جوان صحیح البدن که چهل روز از زاییدن وی گذشته باشد
چند روز کشنیز تازه یا کاهو یا کاسنی یا دارزیانه یا اردجو یا علف جو یا شاه
تره تازه دهند دو رطل شیر او بستانند و در دیگ سنگین با آتش نرم بجوشانند
چون بجوش ایند یک رطل سکنجبین و صادق الحموضه و سرکه بر ریزند و بجوشانند
انجیر پوست کنند برهم زنند تا ببرد پس از آتش فرو گیرند و در کیسه اندازند
دیگر باره بجوشانند و کف بردارند و با سکنجبین بجوشانند هر روز یک رطل بر ضعف

ماء العسل

ماء الجبن

چنانکه میان هر دو قدح دو ساعت باشد و بعد از هر نوشیدن چند گام بروند
ماء الاصول نقرس و اوجاع مفاصل بلغمی و سوداوی را نافع بود صفته پوست
بیخ رازیانه بیخ کاسنی اصل السوس خطمی از هر یکی ده درم تخم کاسنی تخم رازیانه
تخم کرفس سورنجان زیره کرمانی نانخواه از هر یک پنج درم انجیر ده عدد مویز منقی
از هر یک بیست درم در سه رطل آب بجوشانند تا بنیمه آید صاف کرده هر روز
سی درم با ده درم گلعسل بنوشند ماء الاصول بار اوجاع مفاصل حاره را
نافع بود صفته عناب سپستان از هر یک سی عدد پوست بیخ کاسنی پوست
بیخ رازیانه از هر یکی ده درم تخم کاسنی و رازیانه از هر یک پنج درم سورنجان
سه درم در سه رطل آب بجوشانند تا بنیمه آید صاف کنند هر روز سی درم با
ده درم گلقند بنوشند ماء الاصول دیگر که لقوه و فالج و صرع و جمیع امراض بلغمی
و سوداوی را نافع باشد و سنگ گرده و مثانه بریزاند و ستۀ سپرز و جگر بگشاید
و استسقا و اوجاع مفاصل را سود دارد صفته پوست بیخ کرفس پوست
بیخ رازیانه از هر یک ده درم پوست بیخ کبر پنج درم کرفس انیسون رازیانه بیخ اذخر
از هر یک چهار درم حب بلسان اسارون از هر یکی دو درم سلیخه جنطیانا از
هر یکی دو درم و نیم عود بلسان بوزیدان هزار اسفند از هر یکی سه درم مویز
منقی بیست درم در ده من آب بپزند تا یک من آید و پالایند شربتی سی مثقال
با دو مثقال روغن بید انجیر و پنج درم روغن بادام تلخ ماء الاصول سنة

بگشاید

بگشاید و برودت جگر و سپرز و استسقای بلغمی را نافع بود صفته پوست
بیخ کرفس پوست بیخ کرفس پوست بیخ رازیانه از هر یکی هفت درم بیخ اذخر فقاح
و اذخر فقاح و اذخر از هر یک پنج درم سنبل مصطکی از هر یک یک درم و نیم
فوه لک منقی عود بلسان از هر یکی دو درم غافث افسنتین گل سرخ شکاعی
بادآورد پوست بیخ کبر از هر یکی سه درم انجیر ده عدد مویز منقی بیست درم
در سه رطل آب بجوشانند تا بنیمه آید و صاف کرده هر روز چهل درم با یک درم
روغن بادام تلخ و یک درم روغن بادام شیرین بنوشند ماء البزور بادها
پراکنده کند و اخلاط غلیظه را دفع کند و قولنج و استسقای طبلی را نافع باشد
صفته نانخواه کاشم زیره کرمانی کرویا شونیز صعتر از هر یک کفی در سه رطل
آب بجوشانند تا یک رطل آید صاف کنند و هر صباح و شام بیست درم از آن
با سه درم روغن بید انجیر بنوشند مطبوخ فواکه حمیات حاره را نافع باشد
و صفرا دفع کند ص پوست هلیله زرد شش مثقال آلوی سیاه بیست عدد
سپستان سی دانه شاهتره سنا مکی از هر یک پنج درم گل سرخ چهار درم عناب
ده عدد رازیانه تخم کاسنی تخم کشوث از هر یکی دو درم عنب الثعلب اصل السوس
بنفشه نیلوفر از هر یکی سه درم در سه رطل آب بجوشانند تا بنیمه آید صاف کنند
و شیرخشت و تمر هندی از هر یکی ده مثقال ترنجبین مغز خیارشنبر روغن
بادام چرب کرده از هر یک پانزده مثقال در آن حل کرده بنوشند مطبوخ فواکه

حمیات حاده را نافع باشد و صفرا را دفع کند صفتش سنای مکی هفت درم بنفشه
نیلوفر از هر یکی درم عناب سپستان آلوی سیاه از هر یک بیست عدد گل
سرخ چهار درم در سه رطل آب بجوشانند تا بنیمه آید و صاف کرده تمر هندی
شیرخشت از هر یک ده درم ترنجبین بیست درم در آن حل کرده بنوشند
مطبوخ افتیمون معده گرم و ضعیف را نافع بود صفتش افتیمون پنج درم گل سرخ
شش درم تمر هندی بیست درم ترنجبین سی درم گل افتیمون را بجوشانند
و صاف کنند و تمر هندی در آن حل کنند و یک درم ایارج فیقرا حب ساخته
فرو برند و از عقب آن بنوشند مطبوخ افتیمون صفرای سوخته و بلغم و سودا را
نافع بود و اعراض سوداوی را نافع باشد صفتش سنای مکی هفت درم گل سرخ
چهار درم افتیمون ده درم [illegible] پوست [illegible] پوست هلیله زرد هلیله سیاه
از هر یک پنج درم بسفایج فستقی اصل السوس رازیانه از هر یکی سه درم
اسطوخودوس پرسیاوشان شاهتره گاوزبان بادرنجبویه بنفشه نیلوفر
از هر یکی دو درم مویز منقی سپستان از هر یک سی عدد در سه رطل آب بجوشانند
تا بنیمه آید و صاف کنند گلقند آفتابی ده درم مغز خیار شنبر و روغن بادام چرب
کرده ترنجبین از هر یک پانزده درم در آن حل کنند و بنوشند مطبوخ سورنجان
اوجاع مفاصل را نافع بود صفتش سنای مکی هفت درم گل سرخ پوست هلیله زرد
از هر یک چهار درم سورنجان رازیانه تخم کرفس پوست بیخ رازیانه انیسون

قنطوریون

قنطوریون دقیق از هر یک دو درم پرسیاوشان گاوزبان بادرنجبویه از
هر یکی سه درم جو شاهی صاف کرده گلقند ده مثقال ترنجبین بیست مثقال
در آن حل کرده باز خورند مرهم شادنج بواسیر و شقاق مقعد را نافع باشد
صفتش شادنج مغسول گل ارمنی عصاره لحیة التیس از هر یکی ده درم افیون
نیم مثقال و چهار حبه سفیداب دو درم زعفران یک درم روغن بنفشه بادام
روغن گل بادام از هر یک ده درم موم سفید پنج درم در روغن بگدازند و
داروها را کوفته و بیخته با آن ممزوج سازند و پاره درم شیر دختران در هاون
بمالند تا مرهم شود مرهم کافور ترکیدن لب و مقعد و سوزش ناسور و
سوختگی آتش را نافع باشد صفتش مرداسنگ سفیداب از هر یک پنج درم
روغن شیر بیست درم موم ده درم روغن بگدازند و ادویه را کوفته و بیخته
اضافه نمایند و در هاون بسایند تا هموار شود و بگذارند تا خشک شود
و یک سفیده تخم مرغ و قدری کافور اضافه نمایند و مرهم سازند مرهم رسل
اورام صلبه مثل خنازیر و سرطان و سلعه را نافع باشد و جراحتها از گوشت
مرده و ریم پاک کند و ناسور را با صلاح آورد صفتش جاوشیر زنگار موم زرد
از هر یکی ده درم اشق هفت درم کندر زراوند طویل از هر یک سه درم مقل
مرداسنگ از هر یک چهار درم راتیانج از هر یک ده درم در یک رطل روغن
زیت صمغها را در سرکه حل کنند و موم را در روغن بگدازند و آنچه کوفتنی

بکوبند و به بیزند و بان ضم کنند و در دیگ کنند بهم آلند تا مرهم شود مرهم باسلیقون
او وام صلب را نرم کنند و بیزانند و اندیم پاک کنند و گوشت بر و یاند صفت زفت ابیض
موم سفید از هر یک بیست مثقال باشد چهار درم روغن زیت سی مثقال موم را
در روغن بکدازند و بباد و تیر او دان حل کنند و مرهم سازند مرهم مطلق گوشت بر و یاند
و جراحتها را خشک کند صفت مرداسنگ حلال کرده ده درم باده درم موم ده درم
روغن گل کرده با قدری سرکه مرهم سازند مرهم زنگار گم تا پلید را بخورد و در ریشهای که
کهنه بود خشک کند صفت زنگار ده درم حلال کرده با موم و علک البطم و راتیانج
از هر یک پنج درم سی درم روغن زیت در دیگ پیاله کنند و با یکدیگر نرم آمیزند تا
کوفته و پخته نیک بمالند تا مرهم شود مرهم داخلیون او وام صلب را نرم کند و پخته کند
صفت مرداسنگ ده درم حلال کرده با یکچارک روغن زیت در دیگ پیاله کنند
و بجوشانند تا رنگ بگردانند و از آتش فروگیرند و بکدازند تا سرد شود پس بگیرند
لعاب تخم کتان و لعاب حلبه و لعاب بزرقطونا و لعاب خطمی و لعاب مرداز هر یک
پنجاه درم و نیم گرم کنند و بر سر آن ریزند و باتش نرم می جوشانند و کفچه میزنند
تا غلیظ شود و مهر یکی [illegible] مرهم سرطان سرطان و خنازیر را نافع بود و ورمها
پخته گرداند ص مرداسنگ پنجاه درم کندر با اندراشی موم از هر یک ده درم علک
البطم سرنج از هر یک پنجاه درم وانچه گفتنی است روغن زیت بکدازند وانچه
کوفتنی است بکوبند و باهم ممزوج سازند و در هاون بمالند تا مرهم شود مرهم سیاه

گوشت مرده بخورد و در ریشها بصلاح آورد ص مرداسنگ یکچارک زفت رومی
بیست درم علک البطم پنج درم روغن زیتون بکدازند و مرداسنگ حلال کرده
بر آن افشانند و مرهم سازند مرهم توتیا جراحت ضیبرا سود دارد صفت توتیا
بیست درم حلال کرده با بیست درم موم و پنجاه درم روغن گل [illegible] مرهم سازند
مرهم مصری جراحت گوشرا نافع بود ص سرکه هفتاد درم عسل هشت درم در
یکدیگر بجوشانند و قوام آورند و ده درم زنگار سوده بر آن افشانند و مرهم
سازند و فتیله را بدان تر ساخته در گوش نهد مرهم دیاخیلون گوشت بر و یاند صفت
سفیداب [illegible] دم الاخوین مرکند را [illegible] از هر یک ده درم موم سه درم روغن گل
بکدازند و بادارو ها بیامیزند تا مرهم شود مرهم آهک سوختگی آتش را نافع بود
صفت مرداسنگ خبث الفضه سفیده تخم مرغ با یکدیگر مرهم سازند چنانکه [illegible]
مرهم سفید گوشت بر و یاند و جراحت خشک گرداند و حرارت بنشاند صفت
سفیداب ارزیز موم سفید از هر یک ده درم روغن گل ده درم بطریق معهود
مرهم سازند مرهم شنگرف سرطان و خنازیر را و ورم صلب را نافع بود صفت مرداسنگ
پنجاه درم کندر با [illegible] اشق موم سفید از هر یک ده درم علک البطم شش درم
شنگرف هشت درم روغن زیتون با روغن گل سرخ پنجاه درم [illegible] مرهم
سازند مرهم گلنار [illegible] را نافع بود ص مازوی سبز مرداسنگ [illegible]
از هر یک بگیرند و گلنار عصاره برگ لسان الحمل از هر یک دو جزو با موم سفید

مرهم سازند چنانکه رسم است مرهم سرطان درد بنشاند و جراحتها را بصلاح
آورد ص بوش دبیلدی اقاقیا از هر یك ده درم صندل سفید یکدرم شیاف
مامیثا چهار درم روغن گل ده مثقال بطریق معهود مرهم سازند مرهم عسل چرك
از جراحات و دما میل پاك کند ص عسل را بجوشانند تا غلیظ شود و برابر
ان زروت کوفته با وی ممزوج کنند و مرهم سازند مرهمی که جراحات اشترا نافع
بود صفته توتیا سفیداب دم الاخوین از هر یك سه درم مرداسنك ده درم
زنکار نیم درم موم پنجدرم روغن پسته درم مرهم سازند مرهم خشك شیاف
مرداسنك توتیا عناب پخته آب کشنیز تازه موم سفید مرهم سازند مرهمی
که بواسیر را نافع است ص میعه سایله یکدرم مقل دو درم روغن مغز بند دالوا
مقل و میعه را در روغن بکدازند و مرهم سازند مرهمی که همین خاصیت دارد
بلکه از ان قوی تر و انفع است صفته مقل کوهان شتر مغز ساق گاو و مغز استخوان
زرد آلو امیعه سایله قنبد سفید تخم مرغ روغن گل سرخ با یکدیگر ممزوج
سازند و مرهم کنند مرهمی دیگر که بواسیر را نافع بود و درد ساکن کند ص
مغز ساق گاو پیه کوهان شتر روغن گل مساوی در یکدیگر بجوشانند و قدری
افیون اضافه کنند و در هاون نیك بمالند و مرهم سازند مرهمی که از جهت بواسیر
عظیم النفع بود صفته پیه بط پیه ماکیان پیه بز از هر یك پنجدرم مغز ساق گاو
پنجاه درم روغن مغز زرد آلوی تلخ روغن مغز شفتالو مقل ازرق پسته درم

سم سفید پنجدرم مقل را در آب کنند تا حل کند و با باقی اجزاء ممزوج ساخته مرهم
سازند باب الثانی نقوع مسهله صفرا براند و صداع حار را نافع بود صفته پوست
هلیله زرد ده درم آلوی سیاه سپستان عناب از هر یك سی عدد تمر هندی
بیست درم بنفشه تخم کاسنی از هر یك سه درم مغز خیار شنبر ده درم ترنجبین
پانزده درم شب در پنجاه درم آب خیسانند صباح صاف کرده بیاشامند
نقوع فواکه صفرا دفع کند و تشنگی بنشاند صفته آلوی سیاه آلوی بخارا
عناب سپستان از هر یك سی عدد تمر هندی ده درم زرد آلو ده عدد قند
سفید ده درم ترنجبین بیست درم شب بخیسانند و صباح صاف کرده
بنوشند نقوع صبر صداع حار را نافع بود صفته آب کاسنی هشتاد مثقال صبر
سقوطری چهار دانك در ان حل کنند و سه روز در آب نهند و شب بجای
گرم گذارند و در روز سیم بپالایند و بنوشند نقوع صبر صداع بلغمی را نافع باشد
سعد سنبل افسنتین فقاح اذخر تخم کرفس رازیانه نانخواه زنیره کرمانی از هر یك
یك کف در یکمن و نیم آب بپزند تا بنیم من آید و بپالایند و بیست صبر در آن حل
کنند و سه روز در آفتاب بگذارند و روز چهارم صاف کرده شربتی سه درم
در سه درم روغن بید انجیر نقوع صبر بنسخه دیگر صداع سوداوی را نافع باشد
صفته افسنتین ده درم اسارون پنجدرم قنطوریون مصطکی از هر یك سه درم
صبر سقوطری شش درم او دو قیتر را نیم کوفته در سه رطل آب گرم خیسانند و

وسه روز در آفتاب نهند روز چهارم صاف کنند شربتی چهل درم با یک درم روغن
بادام شیرین **نطولی** که خواب آورد و صداع را نافع بود **صفت** بنفشه تخم کاهو از هر یک
پنج درم پوست خشخاش گل سرخ نیلوفر پوست کدو ی تر بابونه از هر یک ده درم کشک
جو پنجاه درم در پنج من آب بپزند تا به نیمه آید و سر بیماران بدان نطول کنند **نطولی** که صداع
بارد را نافع بود **صفت** بابونه اکلیل الملک شاهسفرم مرزنجوش برنجاسف صعتر ورق
الغار مساوی جوشانیده سر بیماران بدان نطول کنند **نطولی** که صداع بیضه را نافع بود
صفت بابونه اکلیل الملک تخم کرفس رازیانه زیره کرمانی مرزنگوش صعتر شبت جو شانیده
سر بیماران بدان نطول کنند **نطولی** دیگر که صداع سوداوی را سود دارد **صفت** **نطولی** بنفشه اکلیل
الملک بابونه سوسن خشخاش سادج هندی قرنفل جوشانیده سر بیماران بدان نطول کنند
نطولی که گرانی گوش را که بعد از مسهل پیدا شده باشد و سبب آن بخارات بود
زایل کند **صفت** بابونه اکلیل قیصوم از هر یک ده درم نمام مرزنگوش اذخر پوست
بیخ رازیانه پوست بیخ کرفس گل سرخ از هر یک پنجدرم در ده من آب بجوشانند
تا بسه من آید و سر و گوش بیماران بدان نطول کنند **نطولی** که نشان ابله را ازالت برد **صفت**
گل سرخ هفت درم بنفشه نیلوفر صندل سرخ و سفید نیم کوفته تخم خرفه تخم کاسنی
از هر یک چهار درم در هفت من آب بجوشانند تا بسه من آید و بیالایند و چون
از حمام بیرون خواهد آمد بر اعضا مالند **نطولی** که صداع حار و بیخوابی را نافع بود
صفت بنفشه جو نیم کوفته تخم کدو کوفته برنج قطونا بزرک تخم خرفه پوست خشخاش گل

نطولات

سرخ بیخ لفاح تخم خطمی تخم کاهو برگ بید گل سرخ جوشانیده سر بیماران بدان نطول کنند
نطولی که سبک کرده و مثانه را پاره پاره کند و بول براند **صفت** بابونه گل سرخ
اکلیل الملک خطمی خشک از هر یک ده درم پوست خربزه خشک بریان کرده
تخم ثلث نیم کوفته از هر یک هفت درم اشنان اصل السوس پوست بیخ رازیانه از
هر یک پنجدرم کاکنج حلبه از هر یک چهار درم برنجاسف بنفشه از هر یک سه درم
ده قوبرگ نیلوفر از هر یک دو مثقال در ده من آب بجوشانند تا به نیمه آید و در آن
بنشینند و چون بیرون آید دو سه قطره روغن در احلیل چکانند **نطولی** که همین
خاصیت دارد **ص** بابونه دو مثقال ترکی برگ توت سپست سداب قوتنبر
برنجاسف سنبل مرزنگوش نمام خطمی شلغم بابونه شبت کرنب بجوشانند تا نرم
شود و ثقل آن را بر عانه و گرده ضماد کنند **نطولی** که افراط طمث را نافع بود **ص**
گل سرخ برگ مورد از هر یکی ده درم شب یمانی مازو نیم کوفته کلنار از هر یک
پنجدرم پوست انار نیم کوفته جوز السرو کرمازج از هر یک سه درم اقاقیا
ده درم مجموع را بجوشانند و در آب آن نشینند و قرص کهربا و قرص طباشیر
بنوشند **نفوخی** که محافظت جنین کند و نگذارد که پیش از وقت بیرون آید
ص گل سرخ هفت درم کلنار کرمازج از هر یک پنجدرم زرنب برگ مورد خشک
چهار درم شب یمانی پوست انار مازو از هر یک سه درم و نیم کوفته بجوشانند
و در آن نشینند **نفوخی** که ستة بیرون کشاید **ص** لادن چوب کنشتر بجوشانند

نفوخات

وسر بچهارا ان بدارند و پاسبوس کنند در سرکه بجوشانند وسر بچهارا
بدارند نفوخی که کند بینی بهرد ص زاج سفید سکر قرنفل مساوی کوفته و بیخته
در بینی دمند نفوخی که مسکوت را بهوش اورد ص کندش خربق سفید اب
کوفته و بیخته اندك اندك در بینی دمند شونیز و عصاره قثاء الحمار همین عمل کند
شونیز فلفل ثافسیا نیز همین عمل کند نفوخی که صرع را نافع صفتش شحم حنظل
قثاء الحمار نوشادر کندش اسطوخودوس کوفته و بیخته بقدر احتیاج در بینی
دمند باب الواو وجوری که چون در دهن مصروع ریزند بهوش اید صفتش
حلتیث جند بید ستر کوفته در سکنجبین عسلی حل کرده وجور سازند وجوری
دیگر که همین خاصیت دارد صفتش رلنبا نرا بنسون زیره کرمانی جوشانیده صاف
کرده کلقند را دران حل کنند و وجور سازند وجوری که نافع است جهت غشی
که بعد از اسهال بود وجوری مشك وسك کوفته را در اب حل کنند و در حلق
چکانند وجوری که از جهت صداع اطفال نافع است ص شعر جند بید ستر
زیره کرمانی مساوی کوفته سرخ در شیر حل کنند وجوری که سرفه الاطفال
نافع است صفتش رب السوس کثیرا صمغ عربی نشاسته از هر یک سه درم
مغز بادام ده درم عسل سی درم روغن بادام پنج درم فانیذ را در عسل بجوشانند
و صاف کنند و ادویه را کوفته و بیخته بروغن بادام چرب کرده بان ممزوج سازند
و قدری از ان در دهن طفل ریزند باب الیاء یاقوتی که خفقان و غشی را نافع است

ودل را

ودل را قوت دهد و فرح اورد ص مروارید ناسفته شش درم بسد چهار درم
یاقوت رمانی کل مختوم بادرنجبویه بهمنین صندل سرخ از هر یک ده درم ورق
طلا عقیق یمنی شب ساوج هندی زرنباد درونج عقربی ابریشم از هر یک یک مثقال
و نیم کهربا العل نیلوفر زرشك منقی کشنیز خشك تخم کل پوست ترنج کاوزبان
ریوند چینی تخم کاسنی عود هندی ابریشم مقرض از هر یک سه درم طباشیر
هفت درم صندل سفید ورق کل سرخ از هر یک پنج درم کافور بطحی عنبر
اشهب از هر یک دو مثقال مشك تبتی نیم مثقال شیر املج پوست هلیله
کابلی کلاب شراب سیب اب انار شرین شراب به از هر یک بیست درم کو
فتنیها را بکوبند و بیخته بیرند و با شراب و کلاب و اب انار بقوام اورده
معجون سازند و بعد از چهل روز که در میان جو کذاشته باشند استعمال نمایند
شربتی یک مثقال یاقوتی خفقان و وسواس و ضعف دل را نافع بود و اعضای
رئیسه را قوت دهد و لون را صاف کند و نشاط اورد ص یاقوت سرخ بسد
کهربا حجر اجویه کل ارمنی سنبل الطیب ساوج هندی بهمن سرخ بادروج
از هر یک دو مثقال یاقوت زرد یاقوت کبود یاقوت سفید عقیق مروارید
ناسفته پوست بیرون پسته بادرنجبویه کل مختوم عنبر اشهب زر محلول
کل بادرچینی درونج عقربی از هر یک چهار مثقال العل فیروزه یشب ابریشم
مقرض قرنفل نیلوفر صندل سرخ و سفید دارچینی کبابه چینی قاقله کبار از هر یک

یکمثقال زعفران یکمثقال ونیم تخم فرنجمشک گاوزبان طباشیر سفید از هر یک
پنج مثقال املج مقشر پوست هلیله کابلی از هر یکی ده مثقال عصاره زرشک
پانزده درم مشک خالص یک مثقال ونیم کافور نیم مثقال آب بهی آب سیب
شیرین یکمن آب حماض نیم من گلاب وعرق بکدانند وآب بهی وسیب بقوام
نیاورند وچون فرو گیرند آب حماض بریزند وادویه را کوفته وبیخته
وجواهر را صلایه کرده بان بسرشند شربتی یکمثقال یاقوتی دیگر قوی
التفریح واین از غایت تفریح روحانی گویند دل وجگر را قوت دهد وامراض
سوداوی را بغایت نافع بود صفت مروارید ناسفته مرجان کهربا فرنجمشک
هر یک یکدرم صندل سرخ وسفید طباشیر زرنباد بادرنجبویه قرنفل
ساذج هندی عود خام ابریشم مقرض پوست ترنج از هر یک دو درم
گاوزبان درونج عقرب لعل ویاقوت عقیق یمنی ورق طلا ورق نقره عنبر
اشهب زعفران کافور از هر یک یکدرم مشک نیم درم قند سفید پنجاه درم عسل
صافکرده پنجاه درم معجون سازند چنانکه رسم است یاقوتی معتدل ضعف دل
ووسواس سوداوی وخفقان را نافع باشد ودل را قوت دهد ونشاط تمام
آورد صفت مروارید ناسفته تخم بادرنجبویه پوست بیرون پسته پوست ترنج
صندلین گل سرخ از هر یک سه درم بسد بهمن سرخ کبابه چینی از هر یک
یکدرم کهربا ابریشم قرنفل ساذج هندی دارچینی از هر یک یکدرم لعل عود

غلم

خام از هر یک یکمثقال یاقوت زرد عنبر اشهب نقره محلول از هر یک
نیم مثقال بهمن سفید کشنیز خشک گل ارمنی طباشیر از هر یکی دو درم زرنباد
کافور قیصوری از هر یک نیم درم گاوزبان املج از هر یک پنج درم عصاره
زرشک ده درم زعفران دانگی ونیم شراب بهی بیست مثقال شراب حماض
نیم من شراب سیب چهل مثقال داروها را کوفته وبیخته جواهر را صلایه کرده
در شرابها بقوام آورند وبسرشند شربتی یکمثقال یاقوتی دیگر یاقوت مجرب
لاجورد شب سنبل قاقله کبار وصغار گل مختوم گل ارمنی عنبر اشهب
زهره ماهی فرفیون ورق طلا ورق نقره از هر یک یکمثقال مروارید ناسفته بسد
کهربا بهمنین قرنفل درونج عقربی زرنباد سعد کوفی کبابه چینی صندلین
کشنیز خشک پوست هلیله املج مقشر تخم کاسنی مشک خالص از هر یک مثقال
بادرنجبویه پوست ترنج گاوزبان طباشیر سفید عود خام ابریشم مقرض
از هر یک چهار مثقال نار مشک زنجبیل ساذج هندی شقاقل زرشک منقی
گل نیلوفر زعفران از هر یک سه مثقال نبات دارو هارا تنها بکدانند وبا آب
بقوام آورند ادویه را کوفته وبیخته وجواهر را صلایه کرده بان بسرشند وبعد
از چهل روز استعمال نمایند یاقوتی دیگر یاقوت زرد یاقوت سرخ لعل مجرب
لاجورد عقیق یمنی ماه فرفیون خطای سنبل الطیب گل ارمنی گل مختوم از هر یک
یکمثقال کهربا مروارید ناسفته بسد بهمن سرخ وسفید قرنفل زرنباد مشک قاقله

صمغاد شقاقل صندلین زرشک منقی گل نیلوفر پوست هلیله کابلی
ابریشم مقرض از هر یک سه مثقال فادزهر حیوانی عنبر اشهب از هر یک
یکمثقال و نیم یشب زرنباد سعد هندی کبابه چینی ورق گل سرخ کشنیز
خشک املج مقشر تخم کاسنی ورق طلا ورق نقره از هر یک دو مثقال فرنجمشک
طباشیر از هر یک چهار مثقال قاقله کبار چهار عدد زعفران مشک تبتی از
هر یک یکمثقال نبات مصری دو من آب به آب سیب آب امرود از هر یک نیم من
گلاب و عرق بید مشک از هر یک یکصد درم عرق گاوزبان ده درم آب انار
عذب یکمن عسل مصفی نیم من نبات زاید عرقها بگدازند و با عسل و آب میوها
بقوام آورند و ادویه را کوفته و بیخته و جواهر را صلایه کرده بآن بسرشند شربتی
یکمثقال **یاقوتی** دیگر نسخه شیخ ابو علی سیناست مالیخولیا و امراض سوداوی را
بغایت نافع باشد و نشاط هر چه تمامتر آورد و اعضای رئیسه را قوت دهد **ص**
یاقوت رمانی گاوزبان تخم کاسنی مشک خالص کافور از هر یک یک درم مروارید ناسفته
کهربا از هر یک یک درم و نیم ابریشم مقرض سرطان نهری محرق از هر یک یکمثقال و
دانگی نخالة الطلای مکلس دو دانگ تخم فرنجمشک تخم بادروج اسطوخودوس
از هر یک سه درم بهمن سفید عود خام حجر ارمنی مغسول لاجورد مغسول مصطکی
سلیخه دارچینی زعفران هل کبار قاقله ماهی فروید پن خطای از هر یک یکمثقال
افیون ده درم و نیم ترنجبین سنبل ماوج هندی از هر یک ده درم دو درم عنبر

اشهب

اشهب از هر یک دو مثقال شراب حماض شراب سیب شیرین شراب انار
عذب از هر یک سی مثقال عسل صاف کرده بقدر احتیاج بطریق معهود
معجون سازند شربتی یکمثقال بعد از چهل روز استعمال نمایند تمت الرساله بحول الله
هنیاً اولاً و آخراً و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین

سنه ۱۲۵۶

بدل آقاقیا بدل [illegible]
عدسی صندل صندل قرنفل
م وزن

علاج قوی مجرب

مصطکی انزروت کهربا اقاقیا جوز السرو ورق سرو گلنار دم الاخوین
۲ ۲ ۲ ۲ ۲ ۲ ۲ ۲

مرمکی شب جر ابهل حضض اس عری السمک م
۲ ۲ ۲ ۲ ۳ ۲

بجز یه جزشی

[illegible]

طریقه مقی خوردن با کمل الوجوه

شبت ۴ جوش بنده آبش ۴ گرفته یک پیاله بعد از آن تخم ترب ۴ کوبیده در آب شبت سره کشیده و پانزده شقال سکنجبین دو شقال نمک داخل نمنم بخورد تا بقدر دو ساعت تخمیناً بگذرد بعد از آن دو ساعت ۵ شقال کنگرزد ۴ پاک نمنم کوبیده بعسل داخل کرده بخورد در هر وقت که تمنم آب شبت و سکنجبین نیم گرم بخورد تا درست قی شود و وقت ظهر آشی سکنجبین سرد شده بخورد و فردام بگذا اگر تا دو روز متوالی قی شود والسلام

مقی صفرا

بزر الشبت ترب امنو کنگرزد
۶ ۱۰ نخود ۱۰ خود ۱۰ نخود ۱۲ نخود

یعجن بالعسل

مقی صفرا ماء الشراب الطبیخ
۲۱۵
ماء النعنع سکنجبین بلغم ترنجی
۲۳۲ ۱۵ اوقیه
۲۶
ماء اصل فجل الطبیخ
۳۲۳

مقی بلغم

لب القرطم خردل بورق کندس
۲ ۳۲ نخود ۳۲ نخود ۳۲ نخود ۳۲ نخود

یقی بماء الشبت ملح و سکنجبین

منوم قوی

تخم کاهو آرد جو زعفران تریاک
۲۰۱ ۲۳ قلیل قلیل

اجزا را کوبیده و خمیر نموده بترکیب سیب ساخته استشمام نمایند نوم خواهد آورد

[illegible]